

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

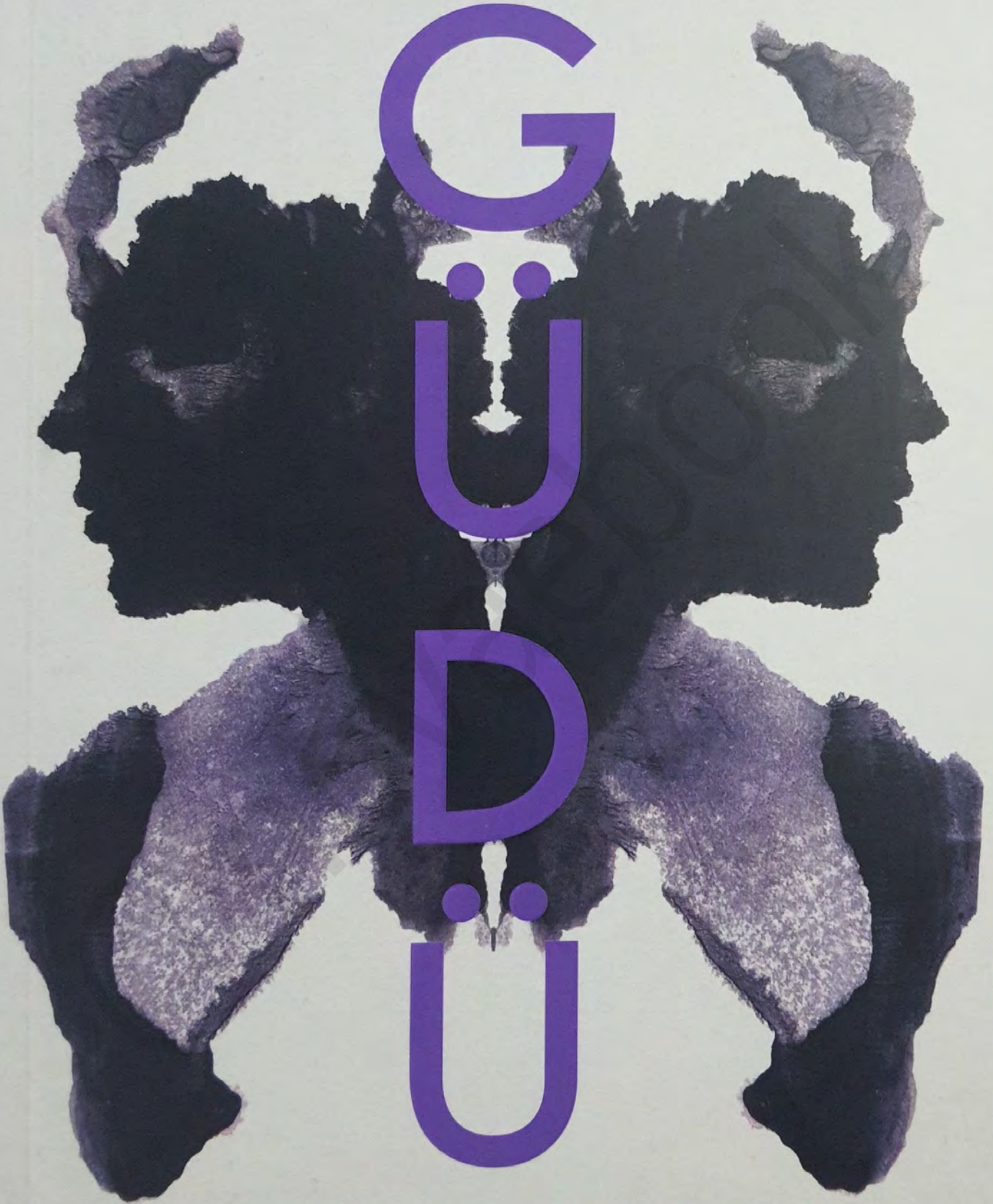
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

"Ashley Audrain, anneliğın en karanlık köşelerine ışık tutuyor."

KRISTIN HANNAH

ASHLEY AUDRAIN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ANNELİK DENEYİMİ UMDUĞU GİBİ GİTMİYEN, AKSİNE, KORKTUĞU HER ŞEY TEKER TEKER BAŞINA GELEN BİR KADININ GÖZÜNDEN ANLATILAN, SARSICI BİR PSİKOLOJİK DRAM. AŞKLA KURULAN BİR EVLİLİĞİ DARMADAĞIN EDEN BİR TRAJEDİ...

Blythe Connor, kendisinin hiç sahip olmadığı o sıcak kalpli, destekleyici annelerden biri olmaya karardır ve yeni doğan bebeği Violet'la bu şansı yakalamıştır.

Ancak anneliğin o yorucu ilk günlerinde kızıyla umduğu gibi bir bağ kuramaz, küçük kız soğuk duruyor ve annesinden gelecek en küçük şefkati reddediyor. Bütün bunlar Blythe'in, Violet'ta bir sorun olduğunu düşünmesine neden olur. Üstelik Violet büyüdükçe anaokulunda da etrafındakilere karşı kavgacı bir tavır sergilemeye başlamıştır.

Kocası Fox ise hepsinin Blythe'in hayal ürünü olduğunu söylüyordur. O, karısının gördüğü şeylere karşı gözünü kapıyor, karşısında yalnızca anne olmanın getirdiği günlük zorluklarla mücadele eden bir kadın görüyordur. Fox, onun korkularını görmezden geldikçe Blythe da kendi akıl sağlığından şüphe etmeye başlar.

Fakat bir gün oğulları Sam doğar ve Blythe hep hayal ettiği o anne bebek bağını onunla birlikte çok doğal bir şekilde kurar. Violet bile küçük kardeşine bayılıyor gibi duruyordur. Ancak hayatları tek bir saniyede değişir ve Blythe'i kendisine, geçmişine ve kızına dair gerçeklerle yüzleşmek zorunda bırakır.

Güdü bize sorgulamamamız gerektiği öğretilen annelik konusundaki beklentilere ve kusursuz görünen ailelerde bile kapalı kapılar ardında yaşananlara dair harika bir roman. Elinizden bırakması zor, unutulması ise imkânsız bir kitap.

"Daha ilk sayfadan size kancayı takacak ve sonuna gelmek için can atmanıza neden olacak."

Good Morning America

www.pegasusyayinlari.com

ISBN: 978-625-410-181-6

GÜDÜ

@novaebook

Pegasus Yayınları: 2558

Güdü

Ashley Audrain

Özgün Adı: The Push

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan

Editör: Dilara Anıl Özgen

Düzeltili: Mustafa Erdoğan

Sayfa Tasarımı: Ezgi Gültekin

Kapak Uygulama: Fatma Can

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık

Sertifika No: 45121

Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A

Bayrampaşa/İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: İstanbul, Mayıs 2022

ISBN: 978-625-410-181-6

Türkçe Yayın Hakları © PEGASUS YAYINLARI, 2022

Copyright © Ashley Audrain Creative Inc., 2021

Tüm hakları saklıdır. Bu kitapta yer alan fotoğraf/resim ve metinler Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.'den izin alınmadan fotokopi dâhil, optik, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No: 45118

Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han

No: 11/9 Taksim / İSTANBUL

Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46

www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

 [pegasusyayinlari](https://www.facebook.com/pegasusyayinlari) [pegasusyayinevi](https://twitter.com/pegasusyayinevi) [pegasusyayinlari](https://www.instagram.com/pegasusyayinlari) Pegasus Yayınları

Ashley Audrain

GÜDÜ

İngilizceden çeviren:
Sevinç Seyla Tezcan

PEGASUS YAYINLARI

Oscar ve Waverly için

“Sık sık, anne karnında duyduğumuz ilk sesin annemizin kalp atışı olduğu söylenir. Aslında yeni gelişen duyma donanımımızı titreştiren ilk ses, annemizin damarlarında ve arterlerinde pompalanan kanın sesidir. Bu ilkel ritme, daha işitebilecek kulaklarımız olmadan uyumlanırız. Döllenmeden önce, annemizin yumurtalığında yumurta olarak kısmen vardık. Bir kadının taşıyacağı bütün yumurtalar yumurtalıklarında henüz annesinin rahminde dört aylık bir ceninken oluşur. Bu da yumurta olarak hücresel hayatımızın anneannemizin rahminde başladığı anlamına gelir. Her birimiz anneannemizin rahminde beş ay geçiririz ve o da oluşmaya kendi anneannesinin rahminde başlamıştır. Annemizin kanının ritmine daha kendisi bile doğmadan uyumlanmışızdır.”

When The Drummers Were Women

Eviniz geceleri içindeki her şey alev almış gibi ışıldıyor. Pencereler için seçtiği perdeler keten gibi görünüyor. Pahalı keten. Kumaşın dokuması gevşek olduğu için genellikle ruh halinizi okuyabiliyorum. Kızımızın ödevini tamamlarken atkuyruğunu savurmasını izleyebiliyorum. Karın, taytıyla oturma odasında oradan oraya gidip günün dağınıklığını toplarken küçük oğlanın üç buçuk metre yüksekliğindeki tavanda tenis topları sektirdiğini görebiliyorum. Oyuncaklar sepete gidiyor. Yastıklar kanepedeki yerlerine.

Ancak bu akşam perdeleri açık bırakmışsınız. Belki yağan karı görmek için. Belki kızımız Noel Baba'nın geyiğine bakılabilsin diye. Artık Noel Baba'ya inanmıyor ama senin için inanıyormuş gibi yapıyor. Senin için her şeyi yapar.

Hepiniz giyinip hazırlanmışsınız. Çocuklar bir örnek kareli giysileri içinde deri pufa oturmuşlar, karın telefonuyla onların fotoğraflarını çekiyor. Kızımız oğlanın elini tutuyor. Sen odanın arka tarafında pikabı kurcalıyorsun, karın sana bir şey söylüyor ama sen parmağını kaldırıyorsun, halletmek üzere-sin. Kızımız ellerini havaya kaldırarak yerinden fırlıyor, karın oğlanı kucaklıyor, dönmeye başlıyorlar. Sen kadehini –belki viskidir– alıp bir yudum, iki yudum içiyorsun, sonra pikaptan

uyuyan bir bebekmiş gibi usulca uzaklaşıyorsun. Dans etmeye hep böyle başlarsın. Oğlanı alıyorsun. Kafası arkaya yatıyor. Onu baş aşağı çeviriyorsun. Kızımız babasından öpücük almak için uzanıyor. Şimdi içkini karın tutuyor. Yavaş adımlarla ağacın yanına gidiyor ve yerinden kaymış bir ışık kablosunu düzeltiyor. Sonra hepiniz duruyor, birbirinize doğru eğiliyor ve kusursuz bir zamanlamayla hep bir ağızdan bir şey, bir kelime söylüyorsunuz ve sonra hepiniz yeniden harekete geçiyorsunuz. Bu çok iyi bildiğiniz bir şarkı. Karın odadan çıkıyor, oğlunun gözleri robot gibi onu takip ediyor. Bu duyguyu hatırlıyorum. İhtiyaç duyulan kişi olmayı yani.

Kibritler. Karın süslenmiş şöminenin üstünde duran mumları yakmak için geri geliyor. Kıvrılıp bükülen dallar gerçek mi acaba, ağaç çiftliği gibi kokuyorlar mı? Kendime kısacık bir an, gece hepiniz uyurken o dalların tutuştuğunu hayal etme izni veriyorum. Evinizin ısıltısının ılık, tereyağı kıvamlı sarıdan sıcak, çatırtılı bir kırmızıya döndüğünü...

Oğlan demir ateş karıştırma çubuğunu eline alıyor, sonra kızımız sen de karın da fark etmeden çubuğu oğlanın elinden kapıyor. İyi abla. Yardımcı. Koruyucu.

Normalde bu kadar uzun süre oturup izlemem ama bu akşam hepiniz çok güzelsiniz ve içimden gitmek gelmiyor. Kar. Tutan cinsten. Kızımızın sabah olunca kardeşini güldürmek için içinde yuvarlanıp kardan adama döneceği türden. Silecekleri çalıştırıyorum, kaloriferi açıyorum ve dijital saatin 19.29'dan 19.30'a döndüğünü fark ediyorum. Bu, kızımıza *Kutup Ekspresi*'ni okuduğun saat.

Şimdi bir koltukta oturan karın, üçünüzün odanın etrafında hoplayıp zıplamanızı izliyor. Gülüyor ve açık bıraktığı

uzun buklelerini yana topluyor. Elindeki içkini koklayıp kenara bırakıyor. Gülümsüyor. Sırtın dönük olduğu için sen benim görebildiğimi, bir eliyle karnını tuttuğunu ve hafifçe okşadığını, sonra içinde büyüyen şeyin düşüncesine dalıp gitmiş gibi aşağı baktığını göremiyorsun. İçinde hücreler büyüyor. Ama hücreler her şey demek. Arkanı dönüyorsun ve karın yeniden odaya çekiliyor. Sevdiği insanlara.

Sana yarın sabah söyleyecek.

Onu hâlâ çok iyi tanıyorum.

Eldivenlerimi takmak için başımı önüme eğiyorum ve geri kaldırdığımda kızımız açık ön kapınızda duruyor. Evinizin numarasının üstünde asılı duran karpuz lamba yüzünü kısmen aydınlatıyor. Tabağından havuç yaprakları sarkıyor. Kurabiyeler de var. Onları yere bırakacaksınız. Sen de o da oyuna uyacaksınız.

Şimdi kızım bana, dosdoğru arabamın içine bakıyor. Ürperiyor. Karının ona aldığı elbise üstüne çok dar, kalçalarının genişlediğini, göğüslerinin belirginleştiğini ilk kez fark ediyorum. Bir eliyle atkuyruğunu omzunun üstüne çekiyor, bu bir kadına yakışacak bir hareket.

Hayatında ilk kez, bana benzediğini düşünüyorum.

Penceremi indirip elimi kaldırıyorum. Bir merhaba, sessiz bir merhaba. Tabağı ayaklarının dibine bırakıyor ve ayağa kalkıp bana baktıktan sonra içeri girmek için arkasını dönüyor. Ailesine geliyor. Perdelerin hızla çekilmesini, senin ne halt etmeye evinizin önüne park ettiğimi sormak için kapıya gelmeni bekliyorum. Ve gerçekten, ne diyebilirim ki? “Yalnız hissettim” mi? “Onu özledim” mi? “Işık saçan evinizin içindeki anne olmak benim hakkımdı” mı?

Bunların yerine kızımız senin, karını koltuğundan kalkmaya ikna ettiğin oturma odasına dönüyor. Siz ikiniz, vücutlarınızı

birbirine yaslayıp dans ederken, kızımız oğlanı elinden tutuyor ve oturma odası penceresinin ortasına götürüyor. Sahnedeki yerini alan bir aktör. Kadrajın tam ortasındalar.

Oğlan, Sam'e benziyor. Onun gözlerini almış. Ve bir kıvrımla, sürekli parmağıma doladığım bir kıvrımla son bulan, o dalgalı koyu renk saçlarını.

Kötü hissediyorum.

Kızımız elleri oğlunuzun omuzlarında, pencereden bana bakıyor. Eğilip onun yanağını öpüyor. Bir kez daha. Sonra bir kez daha. Oğlan bu sevgi gösterisinden hoşlanıyor. Buna alışık. Yağan karı işaret ediyor ama kızımız gözlerini benden ayırmıyor. Isıtır gibi, oğlanın kollarının üst kısımlarını ovalıyor. Bir annenin yapacağı gibi.

Sen pencereye geliyorsun ve oğlanın hizasına inmek için çömeliyorsun. Dışarı bakıyorsun, sonra gözlerin yukarı çevriliyor. Arabam gözüne takılmıyor. Oğlan gibi sen de kar tanelerini işaret ediyorsun ve parmağınla gökyüzünde bir izi takip ediyorsun. Kızaktan bahsediyorsun. Noel Baba'nın geyiklerinden. Oğlan senin gördüklerini görmeye çalışarak geceyi süzüyor. Çenesinin altına şaka yollu bir fiske vuruyorsun. Kızımızın gözleri hâlâ bende. Kendimi koltuğuma bıraktığımı fark ediyorum. Yutkunuyorum. Ellerimi tekrar direksiyonun üstüne koyup nihayet gözlerimi ondan ayırıyorum. Her zaman o kazanıyor.

Tekrar baktığımda hâlâ orada olduğunu görüyorum, arabamı izliyor.

Perdeye uzanır diye bekliyorum ama uzanmıyor. Gözlerim bu kez ondan ayrılmıyor. Yanımda, yolcu koltuğunda duran kalın kâğıt yığınının alıyorum ve sözcüklerimin ağırlığını hissediyorum.

Buraya bunu sana vermeye geldim.

Bu, bizim hikâyemizin benim açımdan yaşanmış hali.

Sandalyeni kaydurdun ve kurşun kaleminin ucuyla ders kitabıma vurdun. Başımı kaldırmakta tereddüt ederek sayfaya bakmaya devam ettim. Sana bir telefonu açar gibi, “Alo?” dedim. Bu seni güldürdü. Ve sonra ikimiz, bir okul kütüphanesinde aynı seçmeli derse çalışan iki yabancı, bir süre kıkırdayarak oturduk. Sınıfta yüzlerce öğrenci olmalıydı. Seni daha önce hiç görmemiştim. Saç buklelerin gözlerinin üstüne düşüyordu ve sen, kalemini buklelerine doluyordun. Çok farklı bir adın vardı. O akşamüstü benimle odama kadar yürüdün ve ikimiz de konuşmadık. Sen benden ne kadar etkilendiğini saklamıyor, bana sık sık gülümsüyordun. Daha önce kimseden böyle bir ilgi görmemiştim. Yatakhaneinin önünde elimi öptün ve bu, bizi yine güldürdü.

Çok geçmeden yirmi bir yaşına geldik ve artık ayrılmaz bir ikili olmuştuk. Mezun olmamıza bir yıldan az zaman kalmıştı. O bir yılı yurttaki uyduruk karyolamda birlikte uyuyarak ve kanepenin iki ucunda bacaklarımız birbirine dolanmış bir halde ders çalışarak geçirdik. Arkadaşlarıyla bara gidiyorduk ama birbirimizin sıcaklığının tazeliği ve yeniliği yüzünden ken-

dimizi erkenden evde, yatakta buluyorduk. Ben doğru dürüst içki içmezdim, sen de partilere doymuştun; sadece beni istiyordun. Benim dünyamda kimsenin umurunda değil gibiydi. Arkadaştan çok tanıdık olarak niteleyebileceğim küçük bir arkadaş çevrem vardı. Bursum için notlarımı korumaya o kadar odaklanmışım ki alışlagelmiş üniversite sosyal hayatına ne zamanım ne de merakım vardı. Sanırım o yıllarda kimseyle yakınlık kurmamıştım, ta ki seninle tanışana kadar. Sen bana bambaşka bir şey sunmuştun. Sosyal yörüngenin dışına kaçıyorlardık ve birbirimize mutlulukla yetiyorduk.

Sende bulduğum konfora kendimi tamamen kaptırmıştım. Seninle tanıştığımda hiçbir şeyim yoktu. Bu yüzden hiç çabaya gerek kalmadan, her şeyim oldun. Bu, senin buna layık olmadığın anlamına gelmiyordu. Çünkü layıktın. Nazik, düşünceli ve destekleyiciydin. Yazar olmak istediğimi söylediğim ilk insan sen oldun ve bana, “Başka biri olduğunu düşünemiyorum,” dedin. Kızların bize kıskanılacak bir şey varmış gibi bakması çok hoşuma giderdi. Geceleri sen uyurken briyantınli koyu renk saçlarını koklar ve sabahları seni parmağımı tüylü çenende dolaştırarak uyandırırdım. Benim için bağımlılık olmuştun.

Doğum günümde bende sevdiğin yüz şeyi kâğıda dökmüştün. 14. *Uykuya dalınca usul usul horlamayı seviyorum.* 27. *Yazdıklarının güzelliğini seviyorum.* 39. *Parmağımla sırtına adımı yazmayı seviyorum.* 59. *Derse giderken yolda seninle aynı keki paylaşmayı seviyorum.* 72. *Pazar sabahları uyandığın ruh halini seviyorum.* 80. *İyi bir kitabı bitirince göğsüne bastırıp bir süre orada tutmanı seviyorum.* 92. *Günün birinde ne iyi bir anne olacağını düşünmeyi seviyorum.*

“Neden iyi bir anne olacağımı düşünüyorsun?” Listeyi elimden bırakmış ve bir an belki de beni hiç tanımadığını düşünmüştüm.

“Neden iyi bir anne olmayasın?” Şaka yollu karnımı dürtmüştün. “Şefkatlisin. Ve tatlısın. Seninle bebeklerimiz olması için sabırsızlanıyorum.”

Zoraki bir gülümseme takınmaktan başka yapılacak bir şey yoktu.

Kalbi seninki kadar hevesli olan kimseyi tanımamıştım.

“Bir gün anlayacaksın, Blythe. Bu ailenin kadınları... biz farklıyız.”

Sigaranın filtresinde annemin turuncu rujunun izini hâlâ görebiliyordum. Bardağa düşen ve portakal suyumun son yudumunun içinde yüzmeye başlayan kül. Yanık tost ekmeğimin kokusu.

Annem Cecilia’yı sadece birkaç kez sordun. Sana sadece gerçekleri söyledim: 1) Ben 11 yaşındayken gitti, 2) sonrasında onu sadece iki kez gördüm ve 3) şu anda nerede olduğu konusunda hiçbir fikrim yok.

Sana daha fazlasını bilhassa anlatmadığımı biliyordun ama hiç üstelemedin, duyacaklarından korkmuş olmalısın. Anlıyordum. Başkalarına ve kendimize yönelik birtakım beklentiler taşımaya hepimizin hakkı var. Annelik de farklı değil. Hepimiz iyi annelere sahip olmayı, iyi anne olabilecek birileriyle evlenmeyi ve iyi anneler olmayı bekleriz.

1939-1958

Etta II. Dünya Savaşı'nın başladığı gün dünyaya geldi. Atlantik Okyanusu'na benzeyen gözleri, en başından itibaren kırmızı ve tombul bir yüzü vardı.

Karşısına çıkan ilk delikanlıya, kasaba doktorunun oğluna âşık oldu. Oğlanın adı Louis'ti. Nazik, kendini güzel ifade eden bir çocuktü ve tanıdığı diğer oğlanlardan farklı olarak Etta'nın şans yüzüne gülüp de güzel bir kız olarak doğmamasına aldıracַk biri değildi. Louis okuldaki ilk günlerinden son günlerine kadar, Etta'yı okula her gün, bir elini belinde tutarak götürdü.

Etta'nın ailesinin yüzlerce dönümlük mısır tarlası vardı. Etta on sekiz yaşını doldurup Louis'le evlenmek istediğini söylediğinde babası, müstakbel damadının çiftlik işlerini öğrenmesinde ısrar etti. Kendi oğlu yoktu ve Louis'in aile işini devralmasını istiyordu. Oysa Etta babasının sadece genç adama bir şeyi ispatlama derdinde olduğunu düşünüyordu. Çiftçilik zor ve saygı duyulacak bir işti. Güçsüzlere göre değildi. Hele bir entelektüele hiç uygun değildi. Etta, babasına hiç benzemeyen birini seçmişti.

Louis babası gibi doktor olmayı planlamıştı ve tıp fakültesinde bursu onu bekliyordu. Ama Etta'yla evlenmeyi doktorluk diplomasından daha çok istiyordu. Etta'nın babası Louis'i iliklerini kurutana kadar çalıştırıyordu, Etta ise ona çok yüklenmemesi

için babasına yalvarıp yakarıyordu ama başarılı olamıyordu. Louis her sabah saat dörtte kalkıp çiyle kaplı tarlaların yoluna düşüyordu. Sabahın saat dördünden akşamın alaca karanlığına kadar çalışıyordu ve Etta'nın insanlara hatırlatmayı çok sevdiği gibi, bir kez bile yakınmadı. Babasından ona geçen doktor çantasını ve kitapları satıp parasını mutfak tezgâhının üstünde duran bir kavanoza koydu. Etta'ya paranın gelecekteki çocuklarının üniversite masrafları için olduğunu söyledi. Etta bunun, onun bencillikten ne kadar uzak bir adam olduğunu kanıtı olduğunu düşündü.

Bir sonbahar günü, güneş daha doğmadan, bir silaj vagonunun makası Louis'i yaraladı. Genç adam mısır tarlasında tek başına kan kaybından öldü. Onu Etta'nın babası buldu ve kızını ambardan aldığı bir muşambayı cesedin üstüne örtmeye gönderdi. Etta, Louis'in kopuk bacağını çiftlik evine kadar taşıdı ve silaj vagonundaki kanı yıkamak için kovaya su doldurmakla uğraşan babasının kafasına fırlattı.

Etta henüz ailesine içinde bir çocuğun büyüdüğünü söylememişti. Otuz kilo kadar fazlası olan iri yapılı bir kadındı ve hamileliğini iyi saklamıştı. Bebek, yani Cecilia dört ay sonra, bir kar fırtınası sırasında, mutfagin zemininde dünyaya geldi. Etta ıkınırken gözlerini tezgâhın üstündeki para kavanozundan ayırmadı.

Sonrasında Etta ve Cecilia, çiftlik evinde göze batmadan yaşadılar ve nadiren kasabaya indiler. İndikleri zamanlarda herkesin "sinirsel sıkıntıları" olan kadın hakkında fısıldaştığını duymak zor olmuyordu. O günlerde bu konu üzerine daha fazla konuşulmadı, daha fazlasından şüphe duyulmadı. Louis'in babası Etta'nın annesine, Etta'ya uygun gördüğü şekilde vermesi için düzenli olarak yatıştırıcı ilaçlar tedarik ediyordu. Etta

günlerinin çoğunu büyüdüğü odadaki küçük pirinç karyolada geçirirken Cecilia'ya anneannesi bakıyordu.

Ancak Etta çok geçmeden o yatakta uyuşmuş bir halde yattarken başka bir adamla tanışamayacağını fark etti. Yeteri kadar ayakta kalmayı öğrendi ve zamanla Cecilia'ya bakmaya ve küçük kız büyükannesi için durmaksızın ağlarken onu bir pusetin içinde kasabada dolaştırmaya başladı. Etta insanlara kronik bir mide ağrısına neden olan bir hastalığa yakalandığını, aylarca yemek yiyemediğini ve bu yüzden zayıfladığını anlattı. Buna kimse inanmadı ama dedikoduları Etta'nın umurunda değildi. Henry'yle yeni tanışmıştı.

Henry kasabada yeniydi ve aynı kiliseye gidiyorlardı. Şekerleme üreten bir fabrikada altmış kişiyi yönetiyordu. Etta'ya daha tanıştıkları ilk andan itibaren tatlılıkla yaklaştı. Bebekleri seviyordu ve Cecilia özellikle şirin bir bebektir ve bu yüzden herkesin sandığının aksine bir soruna neden olmadı.

Çok geçmeden Henry onlara nane yeşili süslemeleri olan Tudor tarzı bir ev satın aldı. Etta pirinç karyolayı ebediyen terk etti ve kaybettiği kiloları geri aldı. Kendini ailesi için bir yuva kurmaya adanmıştı.

Evin şık verandasında bir salıncak, her penceresinde dantel perdeler vardı ve fırından çikolata parçacıklı kurabiyeler eksik olmuyordu. Bir gün yeni oturma odası mobilyaları yanlış eve teslim edildi ve komşu, sipariş ona ait olmamasına rağmen hepsini kendi bodrum katına yerleştirtti. Etta bunu duyunca üstünde ev elbisesi, saçında bigudilerle sokağa fırlayıp küfürler haykırarak kamyonun peşinde koştu. Bu olay herkesi hayli eğlendirdi ve öfkesi geçince Etta da onlara katıldı.

Etta olması beklenen kadın olmak için çok çabaladı.

İyi bir eş. İyi bir anne.

Her şey yolunda gidecek gibi görünüyordu.

Başlangıçtaki halimizi düşününce aklıma gelenler:

A*nnen ve baban.* Bu, pek çok insan için önemli olmayabilir ama senin yanında bir de aile kazanmıştım. Benim tek ailem. Cömert armağanlar, tatillerde seninle birlikte güneşli yerlere gitmemiz için uçak biletleri. Evleri her zaman yeni yıkanmış temiz çamaşır gibi kokardı ve oraya gittiğimiz zaman hiç ayrılmak istemezdim. Annenin saçlarımın uçlarına dokunması, bende kucağına kıvrılma isteği uyandırırdu. Bazen beni de seni sevdiği kadar seviyormuş gibi gelirdi.

Babamın nerede olduğunun sorgulanmadan kabullenilmesi ve tatil döneminde ziyaret davetlerini geri çevirmesini yargılamaktan kaçınmaları, minnet duyduğum inceliklerdi. Cecilia elbette asla konuşulmazdı; beni onlarla tanışmaya götürmeden önce bu bilgiyi peşinen paylaşmıştın. (*Blythe harika biri. Gerçekten öyle. Ama haberiniz olsun...*) Ailem aranızda dedikodusunu yaptığınız bir şey olmayacaktı; hoş olmayan hiçbir şey sizi ilgilendirmiyordu.

Hepiniz o kadar kusursuzdunuz ki.

Küçük kız kardeşine “hayatım” diye hitap ederdin ve o da sana tapardı. Her akşam evi arardın ve ben annenin seni o kadar çok güldürecek ne söylediğini duyabilmeyi dileyerek koridordan dinlerdim. Benim annem beni hiç güldürmemişti. On beş günde bir, hafta sonu evdeki işlerde babana yardım etmek için onlara giderdin. Onlara sarılırdın. Küçük kuzenlerine bakardın. Annenin muzlu ekmek tarifini bilirdin. Annenle babana her yıl evlilik dönümlerinde bir kart yazardın. Benim annemle babam ise düğünlerinden hiç bahsetmemişlerdi.

Babam. O sene Şükran Günü’nde eve gitmeyeceğimi haber vermek için bıraktığım mesaja dönmemişti ama ben yalana sığınarak sana biriyle tanıştığım için mutlu olduğunu ve ailene en iyi dileklerini gönderdiğini söyledim. İşin aslı, seninle tanıştığımndan beri pek konuşmamıştık. Çoğunlukla telesekreterler aracılığıyla haberleşmiştik ve o zaman bile iletişimimiz duymandan utanacağım bir dizi bayat, basmakalıp cümleden ibaretti. Onunla bu noktaya nasıl geldiğimizden hâlâ emin değilim. Ailemin ne kadar boktan olduğundan şüphelenmemen için sana söylediğim diğer bütün yalanlar gibi, bu da gerekliydi. Aile senin için önemliydi; benimkiyle ilgili gerçeğin, bana bakışını değiştirmesi ihtimalini ikimiz de göze alamazdık.

O ilk daire. Seni orada en çok sabahları severdim. Yorganı bir başlık gibi kafana geçirip uyumaya devam etmeni, yastık kılıflarımızda bıraktığın çocuksu kokuyu. O zamanlar her zaman buz gibi olan küçük mutfakın ucunda bir şeyler yazmak için erken kalkardım; çoğu zaman güneşten de önce. Senin bornozunu giyer ve şu çömlek atölyelerinden birinde senin için boyadığım seramik fincanla çay içerdim. Daha sonra, zemin ısınıp storların arkasından vuran ışık tenimin

detaylarını görebileceğin kadar parlayınca bana seslenirdin. Beni yatağa geri çekerdin ve deneyler yapardık: Sen cesur ve iddialıydın ve vücudumun nelere muktedir olduğunu benden önce anlardın. Beni büyülüydün. Öz güvenin. Sabrın. Bana duyduğun ilkel ihtiyaç.

Grace'li akşamlar. Üniversiteden, mezun olduktan sonra irtibatı koparmadığım tek arkadaşımı kendisi. Alt katımızda oturan üniversite arkadaşım. Onu ne çok sevdiğimi belli etmezdim çünkü kadınların arkadaşlıklarına kıyasla ona çok az şey vermeme rağmen sen benimle zaman geçirmesini kıskanır gibiydin ve çok fazla içtiğimizi düşünürdün. Buna rağmen yalnız olduğu sene Sevgililer Günü'nde ikimize de çiçek almıştın. Onu ayda bir iki kez yemeğe davet ederdim ve sen, üçüncü kişi olarak tepetaklak çevrilmiş çöp kovasının üstünde otururdun. İşten eve dönerken dükkâna uğrayıp iyi bir şişe şarap alırdın. Dedikodu başlayıp da Grace sigaraları çıkarınca kibarca izin isteyip kitabını açardın. Bir akşam biz içeride sigara içerken senin balkonda kız kardeşinle konuştuğunu duymuştuk (inanabiliyor musun?). Bir ayrılık yaşıyordu ve ağabeyini, sırdaşını aramıştı. Grace bana senin sorununun ne olduğunu sorardı. Yatakta mı kötüydün? Öfke sorunun mu vardı? Bir şey olmalıydı çünkü hiçbir erkek bu kadar mükemmel değildi. Ama bir sorun yoktu. O zamanlar yani. Benim anladığım bir şey yoktu. “Şans” kelimesini kullanmıştım. Şanslıydım. Çok şeyim yoktu belki ama sen vardın.

İşlerimiz. İşlerimizden çok bahsetmezdik. Ben senin başarı merdivenine tırmanmana gıpta ederdim, sen de bunu bilir-

din. Kariyerlerimizin ve gelirlerimizin arasındaki farka duyarlı yaklaşırdın. Sen para kazanıyordun, bense hayal kuruyordum. Ben mezuniyetten sonra birkaç serbest proje dışında neredeyse hiçbir şey yapamamıştım ama sen masraflarımızı cömertlikle karşılıyordun ve bana sadece, “Neye ihtiyacın olursa kullan,” diyerek bir kredi kartı vermiştin. Bir mimarlık şirketinde işe girmiş ve benim üç hikâye yazdığım süre içinde iki kez terfi etmiştin. Hikâyelerim yayımlanmamıştı. İşe gitmek için evden çıkarken bir başkasına aitmiş gibi görünürdün.

Ret cevapları tahmin edildiği gibi peş peşe geliyordu; sen bana kibarca ve sık sık bunun sürecin bir parçası olduğunu hatırlatırdın. *Bir gün olacak.* Bana koşulsuz inancın sihir gibi gelirdi. Senin düşündüğün kadar iyi olduğumu kendime ispatlamayı deli gibi istiyordum. “Oku bana. Bugün her ne yazdıysan. Lütfen!” Seni illa yalvartırdım ve sonra ben sinirlenmiş gibi yapıp okumayı kabul edince kıkırdardın. Şapşal rutinimiz. Akşam yemeğinden sonra üstünde iş kıyafetlerinle bitkin bir halde kanepeye kıvrılırdın. Ben yazdıklarımı okurken gözlerini kapar ve en iyi satırlarımda gülümserdin.

Yayımlanan ilk hikâyemi sana gösterdiğim akşam, kalın kuşe kâğıtlı dergiyi alırken elin titriyordu. O sahne sık sık aklıma düşer. O gurur. O titreyen eli yıllar sonra, onun kanımın bulaştığı ıslak kafasını tutarken tekrar görecektim.

Ama ondan önce:

Yirmi beşinci doğum günümde bana evlenme teklif ettin.

Hâlâ zaman zaman taktığım sol elime bir yüzükle.

Sana gelinliğimi beğenip beğenmediğini hiç sormadım. *Vintage* giysiler satan bir mağazanın vitrininde gördükten sonra annenle pahalı butikleri dolaşırken aklımdan bir türlü çıkaramadığım için ikinci el almıştım. İi hayranlıkla dolup taşan bazı damatların mihrapta ter dökerken oldukları yerde sallanarak fısıldadığı gibi, “ok güzelsin,” diye fısıldamadın bana. Arka taraftaki kırmızı tuğla duvarın gerisinde saklanıp davetlilerin şampanyalarını yudumlayarak sıcaaktan bahsettiği ve bir sonraki kanepe tepsisinin ne zaman geçeceğini merak ettiği avluya süzülmek için beklerken gelinliğimden hiç bahsetmedin. Gözlerini parlayan pembe suratımdan alamıyordun. Gözlerini gözlerimden ekemiyordun.

Hiç olmadığın kadar yakışıklıydın ve şimdi gözlerimi kapayınca seni, yirmi altı yaşındaki halini, teninin nasıl parladığını, saçlarının alnında nasıl kıvrıldığını görebiliyorum. Yemin ederim yanaklarında hâlâ ergenlik kilolarının kalıntıları vardı.

Bütün gece birbirimizin ellerini sıktık.

O zamanlar birbirimiz hakkında, dnşeceğimiz insanlar hakkında o kadar az şey biliyorduk ki...

Sorunlarımız mihraba giderken taşıdığım papatyanın yaprakları kadar bile değildi. Ama bir sorun tarlasında kaybolmamız çok sürmeyecekti.

Düğün planlayıcısının katlanan sandalyeleri ve yer kartlarını yerleştiren görevliye alçak sesle, “Gelinin ailesi için bir masa olmayacak,” dediğini duymuştum. Adam başını anladım der gibi sallamıştı.

Annen ve baban bize kendi alyanslarını hediye etmişlerdi. Yüzükleri bize, büyük büyükannene savaşa giden ve geri dönmeyen sevdiği adam tarafından hediye edilmiş gümüş deniz kabuğunun içinde vermişlerdi. Kutunun kapağının içine, o adamın büyük büyükannene mesajı kazınmıştı: *Violet, beni her zaman bulacaksın*. Sen, “İsmi ne kadar güzelmış,” demiştin.

Annen, omuzlarında bejle gri arası şık şalıyla bizim için kadeh kaldırmıştı: “Evliliklerin arasına mesafe girebilir ve ne kadar uzaklaştığımızı bir anda, etrafımızın sadece ufukla birleşen sularla çevrili olduğunu görene kadar anlayamayız ve hiç geri dönemeyecekmişiz gibi hissederiz.” Durup sadece bana bakmıştı. “Akıntıda birbirinizin kalp atışlarını duymaya çalışın. Birbirinizi bulacaksınız. Ve sonra kıyayı da mutlaka bulacaksınız.”

O gece itaatkâr bir şekilde seviştik çünkü sevişmemiz bekleniyordu. Yorgunduk. Ama çok gerçek hissediyorduk. Alyanslarımız, düğün yemeği faturamız ve adrenalın kaynaklı baş ağrılarımız vardı.

Seni iyi günde, kötü günde ve ikisinin arasına düşecek on binlerce günde, sonsuza dek en iyi dostum ve ruh arkadaşım olarak, hayattaki eşim olarak kabul ediyorum. Sen, Fox Connor, seni seviyorum. Kendimi sana adıyorum.

Yıllar sonra, kızımız beni gelinliği arabamızın bagajına tıktırırken gördü. Onu bulduğum yere geri götürecektim.

Düğünü izleyen o dönemde hayatın nasıl olduğunu çok iyi hatırlıyorum. Bizim Violet'ımızın gelmesinden önceki yıllarda.

Akşam yemeklerini geç saatte, kanepede gündelik olaylarla ilgili programlar izleyerek yiyorduk: Her akşam Anderson Cooper. Gaddar köşeleri olan o siyah mermer sehpa da yenen baharatlı hazır yemekler eşliğinde. Hafta sonları saat ikide birkaç kadeh köpüklü içki içer ve ardından, saatler sonra birimiz dışarıdaki bara yürüyen insanların seslerine uyanana kadar şekerleme yapardık. Seks yapardık. Saçlar kestirilirdi. Ben gazetenin seyahat sayfalarını okurdum ve bu bana, bundan sonra çıkacağımız seyahat için gerçekçi bir araştırma gibi gelirdi. Elimde sıcak ve köpüklü bir içecek ve pahalı dükkânları dolaşırdım. Kışın pahalı İtalyan derisinden eldivenler takardım. Sen arkadaşlarınla golf oynardın. Ben politikayla ilgilenirdim. Birlikte kanepeye kıvrılır ve birlikte olmanın, birbirimize değmenin hoş olduğunu düşünürdük. Filmler, izleyebildiğim ve aklımı oturduğum yerden uzaklara götürebilen şeylerdi. Hayat daha az duygusaldı. Fikirler daha parlaktı. Sözcükler daha kolay geliyordu! Âdetim hafıftı. Sen müziğin sesini bütün evde duyulacak şekilde açardın; yeni şeyler, birilerinin yetişkinlerle dolu bir mekânda bira

GÜDÜ

eşliğinde bahsettiği yeni sanatçılar. Çamaşır deterjanı organik olmadığı için giysilerimiz yapay dağ esintisi kokardı. Dağlara giderdik. Sen yazılarımı sorardın. Asla başka bir erkeğe bakıp onunla sevişmenin nasıl olacağını merak etmezdim. Sen yılın dördüncü ya da beşinci karına kadar her gün çok kullanışsız bir araba sürerdin. Köpek isterdin. Sokakta köpekler görürdük, boyunlarını okşamak için dururduk. Park, ev işlerini ertelemek için tek bahanem değildi. Okuduğumuz kitapların resimleri yoktu. Televizyon ekranlarının, beyinlerimizin üstündeki etkisine kafa yormazdık. Çocukların yetişkinlerin kullanımı için üretilmiş şeyleri daha çok sevmelerini anlamazdık. Birbirimizi tanıdığımızı sanırdık. Ve kendimizi tanıdığımızı.

Yirmi yedi yaşında olduğum yaz. Bizimki ile yandaki binanın arasına bakan balkonda iki eski katlanır sandalye. Astığım beyaz kâğıt fenerler, aşağıdaki sıcak çöplerin çaktırmadan bize doğru sokulan kokusunu nedense daha elle tutulur kılıyordu. İşte orada serin beyaz şarap kadehinin üstünden bana bakarak, “Artık denemeye başlayalım,” dedin. “Bu akşam.”

Bunu daha önce de defalarca konuşmuştuk. Ben başkalarının bebeklerini kucağıma aldığım ya da hayalî bir şey oynamak için dizlerimin üstüne indiğim zaman neşelenirdin. *Anne olmak için yaratılmışsın.* Ama hayal kuran bendim. Annelik. Nasıl bir şey olacaktı? Ne hissettirecekti? *Sana yakışıyor.*

Ben farklı olacaktım Her şeyin çok kolay geldiği bütün o kadınlar gibi olacaktım. Annemin olmadığı her şey olacaktım.

Annem o günlerde nadiren aklıma gelirdi. Bunun için ne gerekiyorsa yapardım. Ve davetsiz bir şekilde zihnime süzül­düğü anda onu üfleyerek uzaklaştırırdım. Portakal suyumun içine düşen küller gibi.

Asansörü çok yavaş çalışan bir binada, ikinci yatak odası olan daha büyük bir daire tutmuştuk. Daha önce yaşadığımız yerin merdiveni puset için uygun değildi. Küçük dürtmelerle

-asla dile dökmeden- birbirimizin dikkatini bebek eşyalarına çekerdik. Mağaza vitrinlerindeki minicik son moda giysiler. Uslu uslu el ele tutuşan küçük kardeşler. Beklenti vardı. Ve umut. Âdetime daha fazla dikkat etmeye birkaç ay önce başlamıştım. Yumurtlama dönemlerimi takip ediyordum. Tarihleri günlük planlayıcıma işaretliyordum. Bir gün “Y”lerimin yanına çizilmiş küçük mutlu suratlar buldum. Heyecanın o kadar şirindi ki. Harika bir baba olacaktın. Ve ben de çocuğunun harika annesi olacaktım.

Geriye dönüp bakınca o zamanki öz güvenime hayret ediyorum. Artık kendimi annemin kızı gibi hissetmiyordum. Senin karın gibi hissediyordum. Yıllardır senin için kusursuz eşmişim gibi yapıyordum. Mutluluğunun sürmesini istiyordum. Geldiğim anne dışında herhangi bir insan olmak istiyordum. Ve bu yüzden ben de bir bebek istiyordum.

Ellingtonlar. Büyüdüğüm evin üç kapı ötesinde otururlardı ve kuru, amansız yazlarda bütün mahallede yeşil kalmayı başaran tek çimenlik onlarınkiydi. Bayan Ellington, annem Cecilia gittikten tam yetmiş iki saat sonra kapımızı tıklattı. Babam hâlâ son bir yıldır her geceyi geçirdiği kanepede horluyordu. Annemin bu kez dönmeyeceğini sadece bir saat önce anlamıştım. Şifonyerini, banyo çekmecelerini ve sigara kutularını zulaladığı yeri karıştırmıştım. Önem verdiği her şey gitmişti. Babama annemin nereye gittiğini sormamam gerektiğini akıl edebilecek kadar çok şey biliyordum.

“Bize pazar rostosu yemeye gelmek ister misin, Blythe?” Bayan Ellington’ın kuaför salonundan yeni çıkmış siyah silindir bukleleri kocaman ve sertti ve kendimi onlara bakarak cevap vermekten alamadım – başımla onaylayıp teşekkür etmiştim. Doğruca çamaşır odasına gittim, en iyi giysilerimi –lacivert bir jile ve gökkuşağı renklerinde çizgili bir boğazlı kazak– makineye koydum. Aklımdan babam da gelebilir mi diye sormak geçmişti ama Bayan Ellington tanıdığım görgü kurallarına en çok dikkat eden kadındı ve babamı davetine katmamışsa bir nedeni olmalıydı.

Thomas Ellington Jr. sahip olduğum en iyi arkadaşı. Onu ne zaman bu şekilde tanımlamaya başladığımı hatırlamıyorum ama on yaşına geldiğimde oyun oynamak istediğim tek insan oydu. Yaşıtım olan diğer kızlar beni tedirgin ediyordu. Hayatım onlarınkinden çok farklı geliyordu: Onların oyuncak fırınları, ev yapımı saç aksesuarları ve düzgün çorapları vardı. Ve anneleri. Farklı olmanın iyi gelmediğini çok erken öğrenmişim.

Ama Ellingtonlar bana kendimi iyi hissettiriyordu.

Bayan Ellington'ın davetinin, annemin gittiğini bir şekilde anlamış olmasıyla bir ilgisi olmalıydı. Çünkü annem artık Ellingtonlara yemeğe gitmeme izin vermiyordu. Bir noktada her akşam beşe çeyrek kala evde olmam gerektiğine karar vermişti. Oysa evde beni bekleyen bir şey yoktu; fırın her zaman soğuk, buzdolabı ise boş olurdu. O zamanlar babam ve ben çoğu akşamı hazır yulaf ezmesiyle geçirir olmuştuk. Babam üstüne serpmek için, temizlik personelinin yönettiği hastane kafeteryasından alıp ceplerine doldurduğu küçük esmer şeker paketlerini getirirdi. O zaman düzgün para kazanırdı, en azından yerel standartlara göre. Ama ona uygun yaşamıyor gibiydik.

Bir yerden, bir şekilde hoş bir yemeğe davet edildiğiniz zaman bir şey götürmenin kibarlık olduğunu öğrenmişim, bu yüzden eylül sonunda beyaz yaprakların çoğunun kararmış olmasına rağmen ön taraftaki tarhtan bir avuç ortanca kestim. Saplarını lastik tokamla bağladım.

“Her zaman çok düşünceli bir genç hanımsın,” dedi Bayan Ellington. Çiçekleri mavi, cam bir vazoya koyup özenle masaya, dumanı tüten tabakların arasına yerleştirdi.

Thomas'ın kardeşi Daniel bana tapardı. Okuldan sonra Thomas annesiyle ödevlerini yaparken biz oturma odasında trenlerle oynardık. Ben ödevlerimi her zaman saat sekizden, annem yattıktan ya da geceyi geçirmek için şehre indikten

sonra yapardım. Bunu sık sık yapardı; akşam şehre gider ve ertesi gün dönerdi. Bu yüzden ödevlerimi sonraya saklamayı severdim; gözlerimin bitkin düşmesini beklerken oyalanacak bir işim olurdu. Tatlı, küçük Daniel beni büyülerdi. Bir yetişkin gibi konuşurdu ve daha beş yaşında çarpma yapabiliyordu. Ellingtonların insanı kaşındıran turuncu halısının üstünde oyun oynarken ona çarpım tablosunu sorar ve bu kadar akıllı olmasına şaşırırdım. Bayan Ellington bizi dinlemek için odaya uğrar ve çıkmadan önce mutlaka başlarımızı okşardı. *Aferin size.*

Thomas da akıllıydı ama başka şekilde. Annesinin bize köşedeki dükkândan aldığı küçük, spiralli defterlere yazdığımız inanılmaz hikâyeler uydururdu. Sonra her sayfaya uyacak resimler çizerdik. Her kitap haftalarımızı alırdı. Hikâyenin her bölümü için ne çezeceğimizi titizlikle tartışır, sonra başlamadan önce kuru kalemelerin hepsini tek tek açardık. Bir keresinde Thomas, güzel ve iyi kalpli anneleri nadir rastlanan ölümcül bir suçiçeğine yakalanan bir aileyi anlatan, özellikle sevdiğim bir hikâyeyi eve götürmeme izin vermişti. Ailece son tatillerini geçirmek için uzak bir adaya gidiyor ve orada sadece kafiyelerle konuşan George adında sihirli bir cüceyle karşılaşıyorlardı. George onu valizlerine koyup yanlarında dünyanın diğer ucundaki evlerine götürmelerine karşılık, onlara çok özel bir süper güç bağışlıyordu. Aile bunu kabul ediyordu ve George dileklerini gerçekleştiriyordu: *Anneniz sonsuza, zamanın sonuna dek yaşayacak. Ne zaman üzülürseniz, size bu küçük tekerlemeyi okuyacak!* Cüce sonsuza dek mutlu mesut annenin cebinde yaşıyordu. Bu kitaptaki aileyi özenle çizmiştim. Ellingtonlara benziyorlardı ama üçüncü bir çocukları vardı: Benim gibi Crayola turuncusu tenli bir kız.

Bir sabah annemi yatağımın kenarına oturmuş, çekmeceimin derinliklerine sakladığım defteri karıştırırken buldum.

“Bu nereden çıktı?” dedi bana bakmadan.

“Ben yaptım. Thomas’la birlikte. Onlarda.” Elindeki deftere, kitabıma uzandım. Uzanışım bir tür yakarıydı. Annem kolunu hızla benden uzağa çekti, sonra spiralli sayfalarından ve içerdiği her şeyden tiksindir gibi defteri kafama fırlattı. Köşesi çenemi sıyırdı ve defter aramıza, yere düştü. Utanç içinde deftere baktım. Beğenmediği resimlerden, ondan saklamış olmamdan utanarak.

Annem ayağa kalktı, boynu dik, omuzları gerideydi. Kapıyı arkasından sessizce kapattı.

Ertesi gün kitabı Thomas’a geri götürdüm.

“Neden sende kalmasını istemiyorsun? Birlikte yarattığınız şeyle ne kadar gurur duymuştun.” Bayan Ellington defteri elimden aldı ve bazı yerlerinin eğrilmiş, bir sayfasının yırtılmış olduğunu gördü. Kapağı yumuşak bir hareketle düzeltti. “Sorun değil,” dedi, cevap vermek zorunda kalmamam için kafasını sallayarak. “Burada saklayabilirsin.”

Defteri oturma odalarındaki kitaplığa koydu. O gün evlerinden ayrılırken Bayan Ellington’ın son sayfayı açtığını ve odaya bakacak şekilde yerleştirdiğini gördüm: Benim de dâhil olduğum beş kişilik aile, sarmaş dolaş duruyordu ve tam ortada duran güzel ve gülümseyen annemizden minik kalpler fişkırıyordu.

Annemin gitmesinden sonraki o pazar yemeğinde Bayan Ellington’a bulaşıkları yıkamasına yardım etmeyi teklif ettim. Bir kaset koydu ve masayı toplarken, tezgâhı silerken şarkıya eşlik etti. Tabakları kurularken onu çekinerek göz ucuyla seyrettim. Bir noktada durdu ve tezgâhın üstünden fırın eldivenini aldı. Muzip bir gülümsemeyle bana baktı, eldiveni eline geçirdi ve kafasının yanına kaldırdı.

Elini bir kukla gibi hareket ettirerek komik, tiz bir sesle, “Bayan Blythe,” dedi. “Ellington Yemek Sonrası Sohbetler Programı’na katılan bütün ünlü konuklarımıza kendileri hakkında birkaç soru sorarız. Söylesenize, eğlenmek için neler yapmaktan hoşlanırsınız? Hiç sinemaya gider misiniz?”

Oyuna nasıl ayak uyduracağımı bilemeyerek beceriksizce güldüm. “Ah, evet. Bazen.” Hiç sinemaya gitmemiştim. Ve daha önce bir kuklayla da konuşmamıştım. Önüme baktım ve lavabonun içindeki tabakların yerlerini değiştirdim. Thomas koşarak mutfığa girdi ve sevinçle, “Annem yine sohbet programını yapıyor!” diye ciyakladı. Daniel da arkasından koştu. “Bana da bir şey sor, bana da bir şey sor!” Bayan Ellington bir eli kalçasında durdu ve ağzını çarpıtarak diğer elini oynattı. Bay Ellington izlemek için kapıdan kafasını uzattı.

“Pekâlâ, Daniel, en sevdiğin yemek ne? Dondurma demek yok!” dedi kukla. Daniel cevabını düşünürken olduğu yerde zıplıyordu. Thomas ise seçenekleri haykırıyordu. “Turta! Ben biliyorum, turta!” Bayan Ellington’ın fırın eldiveni şaşkınlıkla iç geçirdi. “TURTA mı? Ama raventli turta değil, öyle değil mi? Çünkü bana pırt yaptırıyor!” Oğlanlar çığlıkları birbirine karışarak güldüler. Onları dinledim. Daha önce hiç böyle bir şey hissetmemiştim. Böyle kendiliğinden gelişen bir eğlence. Şapşallık. Rahatlık. Bayan Ellington benim lavabonun yanından izlediğimi gördü ve parmağıyla işaret ederek yanlarına çağırdı. Eldiveni elime taktı ve “Bu akşam misafir bir sunucumuz var! Ne büyük şans!” dedi. Sonra bana, “Haydi, sıra sende. Oğlanlara hangisini tercih edeceklerini sor. Solucan yemeyi mi, başka birinin sümüğünü yemeyi mi?” Kıkırdadım. Gözlerini devirdi ve *bana güven, bu şapşal oğlanlar buna bayılacaklar, der gibi gülümsedi.*

O gece Bayan Ellington daha önce hiç yapmadığı bir şeyi yaparak benimle eve kadar yürüdü. Bizim evin bütün ışıkları sönüktü. Kapının kilidini açıp babamın ayakkabılarının ant-rede olduğunu kontrol etmemi izledi. Sonra cebinden sihirli cücenin olduğu kitabı çıkarıp bana verdi.

“Geri almak isteyebilirsin diye düşündüm.”

İstiyordum. Başparmağımla sayfaları çevirdim ve o akşam ilk kez annemi düşündüm.

Bayan Ellington’a yemek için tekrar teşekkür ettim. Araç yolumuzun köşesine kadar yürüdü ve oradan, “Haftaya aynı saatte!” diye seslendi. “Tabii daha önce görüşmezsek.” İçimden bir ses görüşeceğimizi bildiğini söylüyordu.

İçime boşaldığın anda anladım. Sıcaklığın içimi doldurdu ve anladım. Deli olduğumu düşündüğün için seni suçlayamazdım –aylardır deniyorduk– ama yaklaşık üç hafta sonra, banyomuzun zeminine uzanmış, sarhoş aptallar gibi gü-lüyorduk. Her şey değişmişti. O gün işi kırmıştın, hatırlıyor musun? Yatakta film izlemiş ve her öğüne dışarıdan yemek söylemiştik. Tek istediğimiz birlikte olmaktı. Sen ve ben. Ve kızımız. Kız olduğunu biliyordum.

Artık yazamıyordum. Ne zaman denesem aklım başka yerlere gidiyordu. Neye benzeyeceğine ve nasıl biri olacağına...

Doğum öncesi egzersiz derslerine başladım. Her derse kendimizi tanıttığımız ve hamileliğimizin kaçınıcı ayında olduğumuzu söylediğimiz bir esneme çemberiyle başlıyorduk. Olacakları görmek beni büyülüyordu, yapmaya değmeyecek kadar hafif görünen aerobik rutinini tekrarlarlarken aynada diğer kadınların göbeklerini izliyordum. Benim vücudum henüz değişmemişti ve kızımızın kendine yer açtığını görmek için sabırsızlanıyordum. İçimde. Dünyada.

Gün içinde işlerimi halletmek için şehirde dolaşmak bile farklıydı. Benim bir sırrım vardı. İnsanların bana farklı bakmasını bekler gibiydim. Hâlâ düz olan karnıma dokunup, *anne*

olacağım, ben artık buyum, demek istiyordum. Kendimi tamamen kaptırmıştım.

Bir gün kütüphanede *Hamilelik ve Doğum* kısmındaki kitapları saatlerce karıştırdım. Karnım yeni yeni belli olmaya başlıyordu. Bir kadın yanıma geldi, sırtlara tek tek bakarak belli bir kitabı arar gibiydi. Çekip çıkardığı kitap çok kullanılmış bir uyku rehberiydi.

“Kaç aylık hamilesiniz?”

“Altı.” Parmağını kitabın içindekiler sayfasının üstünden kaydırды ve önce karnıma, sonra yüzüme baktı. “Siz?”

“Yirmi bir haftalık.” İkimiz birbirimizi selamlar gibi başımızı eğdik. Eskiden evde *kombucha* yaparken ve sabah 06.00’da spin dersine giderken, şimdi önceki günden kalma püreyle ve bebek bezi almak için dükkâna yürümekle yetinir gibi görünüyordu. “Henüz uyku kısmını hiç düşünmedim.”

“İlk bebeğiniz mi?”

Gülümseyerek başımı salladım.

“Bu benim ikinci.” Kitabı havaya kaldırdı. “Dürüst olmam gerekirse uyku olayını çözerseniz gerisini halledersiniz. Başka hiçbir şeyin önemi yok. Ben ilk seferinde fena batırdım.”

Güldüm, yani güldüm sayılır ve ona tüyo için teşekkür ettim. Kütüphanede bir çocuk ciyaklaması duyuldu ve kadın iç geçirdi.

“Benimki.” Omzunun üstünden arkasını işaret etti. Sonra oraya almaya geldiği kitabın ikinci kopyasını raftan çekti. Bana uzatırken ellerinde pembe keçeli kalem izleri gördüm. “Bol şans.”

Uzaklaşırken, yetinmek zorunda kaldığı uyku miktarı yüzünden yer yer bozulmuş omuz hizası saçları ve geniş kalçalarıyla dolgun ve kadınsı görünüyordu. Bana kelimenin tam

ASHLEY AUDRAIN

anlamıyla bir anne gibi görünmüştü. Görünüşü ya da hareketleri yüzünden miydi? Benden daha fazla ilgilenmesi gereken şey olduğunu düşündüren havası yüzünden mi? Bu, yani bu geçiş bende ne zaman olacaktı? Beni nasıl bir değişim bekliyordu?

“Fox, şuna baksana.” Annenin bebekten bahsettiğimizden beri gönderdiği üçüncü kocaman koliydi. Önüne geçilemez bir heyecan içindeydi ve her hafta arayıp nasıl hissettiğimi soruyordu. Süslü kundak battaniyelerini ve el örgüsü yeni doğan şapkalarını ve mini minnacık beyaz tulumları çıkardım. Kolinin altında, üstüne “Fox’un Bebeklik Eşyaları” yazdığı ayrı bir paket vardı. İçinden gözleri düğmeden yapılma eski püskü bir oyuncak ayı ve ipek biyeleri bir zamanlar fildişi rengi olan yıpranmış bir pazen battaniye çıktı. Senin adının zarif altın harflerle yazıldığı bir ayın üstünde bir erkek bebeğin oturduğu küçük, porselen bir biblo. Ayıyı burnuma götürdüm, sonra seninkine uzattım. Anılarını anlatmaya başladın. Seni yarı dinliyor yarı dinlemiyordum çünkü aklım başka yerdeydi; kendi geçmişimde böyle tanıdık eşyalar, battaniyeler, pelüş oyuncaklar ve en çok sevilen kitaplar aradım ama hiçbirini bulamadım.

O akşam sofrada, tabağımdaki yemeği çatalımla sağa sola iterek, “Sence bunu yapabilecek miyiz?” diye sordum. Hamile kaldığımdan beri eti içim kaldırmıyordu.

“Neyi?”

“Ebeveynliği. Çocuk yetiştirmeyi.”

Uzandın ve gülümseyerek çatalını bifteğime sapladın.

“İyi bir anne olacaksın, Blythe.”

Elimin üstüne parmağınla bir kalp çizdin.

“Biliyorsun, benim annem... O, pek... Bizi terk etmişti. Seninki gibi bir anne değildi.”

“Biliyorum.” Sustun. Benden daha fazlasını anlatmamı isteyebilirdin. Elim tutabilir, gözlerimin içine bakabilir ve konuşmaya devam etmemi rica edebilirdin. Tabağımı alıp lavaboya götürdün.

“Sen farklısın,” dedin bir süre sonra ve bana arkadan sarıldın. Ve sonra sesinde beklemediğim bir kırgınlıkla, “Onun gibi değilsin,” dedin.

Sana inandım. Sana inandığım zaman hayat daha kolaydı.

Sonrasında kanepede sarılıp oturduk, sen karnımı dünya ellerinin arasındaymış gibi tuttun. Gergin tenimi ve yeryüzünün renkleri gibi tenimin altına yayılan mavi yeşil damarları izleyerek kıpırdamasını beklemeyi severdik. Bazı babalar eşlerinin karnıyla konuşur; bebeğin duyabildiğini söylerler. Fakat ikimiz birlikte onun bize orada olduğunu göstermesini beklerken sen bebek, gerçek olduğuna bir türlü inanmadığın bir rüyaymış gibi huşu içinde ve suskundun.

“**B**ugün büyük gün olabilir.”
Bebek sabah ağır ve aşağıda gibi gelmişti ve bütün gece rüyamda amniyotik sıvımın yatağa aktığını görmüştüm. Panik, hızla yükselerek beni hamileliğin kırk haftası süresince bilinçli olarak kaçındığım bir yere çekti. Çay için su kaynatırken kendi kendime mırıldanıyordum. *Geliyorsa sorun yok. Zamanı geldiyse sorun yok. Bu bebeği doğurabilirsin.* Mutfak masasına oturdum ve sen odaya girene kadar bu mantraları defalarca bir kâğıda yazdım.

“Araba koltuğu yerini aldı. Telefon gün boyu elimde olacak.”

Kâğıt parçasını bir servis matının altına ittim. Beni öptün ve işe gitmek için evden çıktın. Biliyordum.

O akşam saat yedi otuzda birlikte yatak odasının zeminindeydik, dizlerim eski parke zeminin oyuklarından çizilmişti. Ben derin ve düzenli nefesler almaya çalışırken sen, kalçalarımı bastırıyordun. Bunu çalışmıştık. Derslere gitmiştik. Ama bana vadedilen sükûnet hissini, devreye girmesi gereken o sezgiyi bulamıyordum. Sen kargacık burgacık bir yazıyla her şeyi, dakikaları ve sancıları not ediyordun. Skor kartını elinden kapıp sana geri fırlattım.

“Gidiyoruz, hemen şimdi.” Dairemizde daha fazla kalamazdım. O bir volkan gibiydi ve ben onu içeride tutmak için direniyordum. Hazırladığım şeylerin hiçbirisi mümkün gelmiyordu. Açılmamıştım, hazır değildim. Onun açık leğen kemiğimin arasına düştüğünü gözümde canlandıramıyorum, kendimi bir nehrin ağzı gibi açılmaya ikna edemiyordum. Kasılmıştım ve korkuyordum. Ne yapacağımı bilmiyordum.

Acı hakkında söylenenler doğru. Nasıl bir şey olduğunu şimdi hatırlayamıyorum. Ama ishali hatırlıyorum. Odanın ne kadar soğuk olduğunu. Sancılar arasında koridorda yürürken Noel yaldızlarıyla süslü bir el arabasında duran forsepsleri gördüğümü hatırlıyorum. Hemşirenin elleri oduncu ellerine benziyordu. Ne kadar açıldığımı kontrol etmek için ellerini içime ittiği zaman korkuyla inlemiştim o da gözlerini kaçırmıştı.

“Bunun olmasını istemiyorum,” diye fısıldadım ortaya. Bitkindim. Sen yarım metre ötede durmuş hemşirenin benim için getirdiği suyu içiyordun. Ben suyu içimde tutamamıştım.

“Neyin olmasını istemiyorsun?”

“Bebeğin.”

“Doğumdan mı bahsediyorsun?”

“Hayır, bebekten bahsediyorum.”

“Epiduralı şimdi yapmalarını ister misin? Bence ihtiyacın var.” Bir hemşire bulmak için etrafa baktın ve enseme soğuk bir bez koydun. Saçlarımı bir atın yelesini tutar gibi tuttuğunu hatırlıyorum.

İlaç istemiyordum. Ne kadar kötüleşebileceğini hissetmek istiyordum. *Beni cezalandır*, diyordum ona. *İçimi parçala!* Alnımı öptün, seni iterek uzaklaştırdım. Senden nefret ediyordum. Benden istediğin her şey için.

Onlara tuvalette ıkmama izin vermeleri için yalvardım. En çok orada rahat ediyordum ve o noktaya gelindiğinde san-

rılar başlamıştı. Bana söylenenleri takip edemiyordum. Sen beni yatağa dönmeye ikna ettin, onlar da ayaklarımı doğum masasının ayaklıklarına dayamamı istediler. Hiçbir şey doğru gelmiyordu. Yanma. Orada olduğundan emin olduğum alevlere dokunmak için aşağı uzandım ama biri elimi itti.

“Siktir git.”

“Haydi ama,” dedi doktor. “Bunu yapabilirsin.”

“Yapamam. Yapmayacağım,” diye çıktım.

“İkınmalısın,” dedin. Gözlerimi yumdum ve içimden korkunç bir terslik olmasını diledim. Ölüm mesela. Bir ölüm istedim. Benim ya da bebeğin. O zaman bile birbirimizden sağ çıkacağımızı düşünmemişim.

İçimden çıkınca doktor onu yüzümün üstüne doğru tuttu ama parlak ışık saldırısı arasında onu doğru düzgün göremedim. Acıdan şiddetle titriyordum ve kusabileceğimi söyledim. Sen kalçamın ve doktorun yanında belirince doktor, benim yerime sana dönüp kız olduğunu söyledi. Elini kaygan kafasının altına koydun ve onu dikkatle yüzüne yaklaştırdın. Ona bir şey söyledin. Ne, bilmiyorum. Bu dünyadaki ilk dakikasından itibaren aranızda gizli bir dil oluştu. Sonra doktor onu ıslak bir kedi yavrusu gibi karnından tutup hemşireye teslim etti. İşine döndü. Plasenta şap diye yere düştü. Ben az önce yaptığım şeye hayret ederek ışığa bakarken doktor, yırtığımı kapatacak dikiş ipini çekiştiriyordu. Ben de artık onlardan biriydim, anneydim. Hiç bu kadar canlı, bu kadar enerjik hissetmemiştim. Dişlerim birbirine öyle şiddetli çarpıyordu ki kırılacaklar sandım. Sonra onu duydum. Ulumasını. Sesi bana çok tanıdık geldi. “Hazır mısın, anne?” dedi biri. Onu çıplak göğsüme yerleştirdiler. Ciyak ciyak bağırان sıcak bir ekmek somunu gibiydi. Kanımdan temizlenmiş ve hastanenin pazen battaniyesine sarılmıştı.

Burnunun üstünde sarı benekler vardı. Yapış yapış ve koyu renk görünen gözleri, gözlerimin içine bakıyordu.

“Ben senin annenim.”

Hastanedeki ilk gece uyumadım. Yatağı çevreleyen delikli perdenin arkasından sessizce ona baktım. Ayak parmakları bir sıra minik bezelyeye benziyordu. Battaniyesini açıp parmağımı teninin üstünden kaydırıyor ve irkilmesini izliyordum. Yaşıyordu. Benden çıkmıştı. Benim gibi kokuyordu. İlk sütümü emmemişti, mememi hamburger gibi sıkıp çenesini gıdıkladıkları zaman bile. Zaman vermeme söylemişlerdi. Hemşire ben uyurken onu almayı teklif etti ama benim ona bakmaya ihtiyacım vardı. Gözyaşlarımı ancak yüzüne düştükleri zaman fark ettim. Serçe parmağımla yaşları teninden silip tadına baktım. Onun tadını almak istiyordum. Parmaklarının. Kulaklarının üst kısmının. Onları ağzımın içinde hissetmek istiyordum. Ağrı kesiciler yüzünden fiziksel olarak uyuşuktum ama içim oksitosinden alev almış gibiydi. Bazı anneler buna sevgi diyebilirdi ama bana daha çok şaşkınlık gibi geliyordu. Hayret gibi. Bundan sonra ne yapacağımı, eve döndüğümüz zaman ne yapacağımızı düşünmüyordum. Onu büyütmeyi, ona bakmayı ve büyüyünce nasıl biri olacağını da. Onunla yalnız kalmak istiyordum. O gerçeküstü zaman boyutunda her kalp atışını hissetmek istiyordum.

Bir yanımda bir daha asla o şekilde var olmayacağımızı biliyordu.

1962

Etta, Cecilia'nın uzun ve karışık saçlarını yıkamak için küvetin musluğunu açtı. Cecilia beş yaşındaydı ve birinin ona saçını fırçalatması çok sık olan bir şey değildi. Dirsekleri küvetin içinde avokado yeşili seramiğe dayalıydı.

Etta onu sertçe çekerek, "Geriye doğru uzan," dedi. Sonra kızın kafasını, tamamen hızla akan soğuk suyun altında kalacak şekilde birkaç santim daha geri çekti. Kız tılandı, nefes alamayınca karşı koymak için debelendi ve sonunda ensesine yapışan kemikli parmaklardan kurtulmayı başardı. Yeniden nefes alabilir hale gelince yukarı baktı ve Etta'yı gözlerini dikmiş ona bakarken buldu. Etta irkilmemişti bile. Cecilia annesinin onunla işinin henüz bitmediğini anladı.

Etta iki eliyle kızın kulaklarını tutup onu tekrar musluğun altına çekti. Suyla dolan burun delikleri acıyor, başı süzülerek ondan uzaklaşıyormuş gibi geliyordu.

Sonra Etta onu bıraktı, giderin küflü tıkacını çekti ve banyodan çıktı.

Cecilia kıpırdamadı. Boğuşma sırasında altına sıçmıştı. Sonunda uyuyakalana kadar soğuktan titreyerek pis kokunun içinde yattı.

Uyandığında Etta yatmış, Henry eve gelmişti ve oturma odasında televizyon seyrederek yeniden ısıtılmış rostosunu yiyordu. Tabacı örten alüminyum folyo, ertesi gün tekrar kullanılmak üzere özenle katlanıp masaya bırakılmıştı.

Cecilia omuzlarında bir havluyla içeri girince Henry şaşkınlıkla irkildi. Ağzındaki lokmayı yutmadan, saatin neredeyse gece yarısı olduğunu söyledi ve bu saatte neden yatağında olmadığını sordu. Cecilia ona yatağına işediğini söyledi.

Henry'nin yüzü düştü. Onu uzun kollarının arasına alıp annesinin yatağına taşıdı. Cecilia hâlâ bok kokuyordu ama Henry bu konuda tek kelime etmedi. Etta'yı sarsarak uyandırdı.

“Hayatım. Cecilia'nın çarşaflarını değiştirebilir misin? Altına kaçırılmış.”

Cecilia nefesini tuttu.

Etta gözlerini açtı ve Cecilia'nın elini beş saat önce onu öldürmek üzereyken tuttuğu şekilde kavradı. Kızı odasına götürdü, geceliğini kafasından geçirdi ve sert bir hareketle yatağına oturttu. İkisi birlikte Henry'nin basamakları inen ayak seslerini dinlerlerken Cecilia'nın kalbi hızla çarpıyordu. Cecilia'nın kulağı her zaman Henry'nin ayak seslerinde olurdu; adam, Etta'nın ruh halini bir düğmeye basılmış gibi değiştirebiliyordu.

Etta tek kelime etmedi, ona dokunmadı. Odadan çıktı.

Cecilia yalan söyleyerek doğru bir şey yaptığını anladı. Etta'yla aralarında yaşananlar sır olarak kalmalıydı.

Sonraki yıllarda Etta'nın “sinir”le ilgili sorunlarının Cecilia için belirginlik kazandığı birkaç olay daha yaşandı. Bazen okuldan sonra onu kapıda bırakır, eve almazdı. Ön kapının sürgüsü çekili, arka kapı kilitli, bütün perdeler kapalı olurdu. Ama Cecilia radyonun çaldığını ya da mutfaktaki musluğun açık olduğunu duyabilirdi. Böyle zamanlarda dükkânlarda dolaşarak, meyve kokulu sabunlar ve bir zamanlar sevdiği naneli

çikolatalar gibi annesinin artık almakla ilgilenmediği şeylere bakarak zaman öldürmek için ana caddeye giderdi.

Cecilia eve hava karardıktan bir saat kadar sonra dönerdi. Henry gelmiş, yemek masaya konmuş olurdu. Henry'ye kütüphaneye gittiğini söylerdi. Üvey babası başını okşar ve bu kadar çok çalışmaya devam ederse sınıfının en akıllı öğrencisi olacağını söylerdi. Etta hiç konuşmamış gibi, onu tamamen yok sayardı.

Başka günler, Cecilia sabah kahvaltı için aşağı indiğinde Etta'yı dolgun yanakları bembeyaz bir halde kucığına bakarak mutfak masasında otururken bulurdu. Etta gözünü bile kırpmamış gibi görünürdü. Cecilia o gecelerde annesinin ne yaptığını bilmezdi ama o sabahlarda Etta özellikle uzak görünürdü. Özellikle hüznü. Annem merdivende Henry'nin ayak seslerini duyana kadar kafasını kaldırmazdı.

“**K**aygılısın. O da bunu hissedebiliyor,” dedin. Beş buçuk saattir ağlıyordu. O beş buçuk saatin dördünde ben de ağlamıştım. Sana bebek kitaplarından birinde koliğin tanımını aratmıştım.

“Üç hafta üst üste haftada üç gün, günde üç saatten fazla.”

“Daha uzun süredir ağlıyor.”

“Eve geleli sadece beş gün oldu, Blythe.”

“Ben saatten bahsediyorum. Üç saatten fazla ağladı.”

“Bence sadece gazı var.”

“Annenlerin ziyaretini iptal etmeni istiyorum.” Kusursuz annenin birkaç hafta sonra Noel’de orada olmasıyla baş edemezdim. Sürekli arıyordu ve her konuşma şöyle başlıyordu; *bugünlerde her şeyin daha farklı olduğunu biliyorum ama inan bana...* Gaz damlası. Daha sıkı kundak. Biberonda pirinçli mama.

“Sana çok yardımları dokunur, tatlım. Hepimize.” Kusursuz anneni yanımızda istiyordun.

“Hâlâ pedimden sızacak kadar çok kanamam var. Çürüyen et gibi kokuyorum. Tişörtümü giyemiyorum, memelerim acıyor. Halime baksana, Fox.”

“Onları bu akşam ararım.”

“Onu alabilir misin?”

“Bana ver. Sen git, biraz uyu.”

“Bebek benden nefret ediyor.”

“Şişşt.”

Bu ilk günlerin zor olacağı konusunda uyarılmıştım. Beton gibi sertleşecek memeler hakkında da. Sık aralıklı emzirmeler. Perine temizliği spreyi. Bütün kitapları okumuştum. Araştırmamı yapmıştım. Hiç kimse kırk dakikalık uykunun ardından kan lekeli çarşaflar üzerinde, sonrasında olması gerekenleri bilmenin korkusuyla uyanmaktan bahsetmemişti. Kendimi dünyada bu işten sağ çıkamayacak tek anne olacaktım gibi hissediyordum. Perinesine anüsünden vajinasına kadar atılan dikiş asla iyileşemeyecek tek anne. Yeni doğmuş bebeğinin diş etlerinin meme uçlarını jilet gibi kesmesinin verdiği acıyla baş edemeyen tek anne. Beyni uykusuzluğun pençesindeyken her şey normalmiş gibi davranamayan tek anne. Kızına bakıp, *lütfe, git başımdan*, diye düşünen tek anne.

Violet sadece benimleyken ağlıyordu ve bu, bana ihanet gibi geliyordu.

Birbirimizi istememiz gerekirdi.

Gece hemşiresi dokunduğum en yumuşak ellere sahipti. Bebek odasındaki koltuğa zar zor sığıyordu. Narenciye ve saç spreyi kokuyordu ve soğukkanlıydı.

Yorgundum.

Her yeni anne bunları yaşar, Blythe. Zor olduğunu biliyorum. Hatırlıyorum.

Ama annen endişelenmiş olacak ki gece hemşiresini bize sormadan tuttu ve ücretini kendisi ödedi. Bebek doğalı üç hafta olmuştu ve tek seferde bir buçuk saatten daha uzun uyuduğu olmamıştı. Tek istediği meme emmek ve ağlamaktı. Meme uçlarım çiğ kıymaya benziyordu.

Sen gece hemşiresini doğru dürüst görmedin bile. Çoğu akşam o geldiğinde çoktan uyumuş olurdun. Bebeği bir dakika önce ya da sonra değil, şaşmaz bir şekilde tam üç saatte bir bana getirirdi. Ağır adımlarının kapıya yaklaştığını duyar ve uykunun muhteşem derinliklerinden irkilerek çıkarken mememi pijamamdan gözlerimi tam açmadan çıkarırdım. Emzirmem bitince bebeği ona geri verirdim. Onu alıp bebek odasına götürür, gazını çıkarır, altını değiştirir, sallar ve beşikte uyuturdu. Neredeyse hiç konuşmazdık ama onu severdim. Ona ihtiyacım vardı. Annen bana telefonda kararlı ama narin bir sesle, “Tat-

lım. Bir ay oldu. Artık kendin yapmalısın,” diyene kadar dört hafta boyunca gelmeye devam etti.

Bizimle olduğu son gece, gece hemşiresi evine gitmeden önce sabah emzirmesi için bebeği odamıza getirdi. Ama odadan, her zaman yaptığı gibi hemen çıkmadı. Sen yanımda horluyordun.

“Çok tatlı bir bebek, değil mi?” diye fısıldadım kadına. İnatçı hemoroitlerimi rahatlatmak için hafifçe kaydım ve sonra bebeğin ağzının içindeki meme ucunu tuttum. Gerçekten tatlı mıydı bilmiyordum ama bu yeni bir annenin, ıkınarak dünyaya getirdiği sıcak ve pembe bir et yumağı için söylemesi gereken bir şeymiş gibi gelmişti.

Gece hemşiresi yanımda durdu, Violet’a ve bebeğin tutmaya çalıştığı kocaman, kahverengi meme ucuma baktı. Henüz emzirme konusunda ustalaşmamıştık ve bebeğin yüzüne süt fişkırdı. Hemşire bana cevap vermedi.

“Sence iyi bir bebek mi?” Belki de beni duymamıştı. Yüzümü buruşturdum. Bebek mememi yakalamıştı. Hemşire bir adım geri çekildi; bir şeyi anlamaya çalışır gibi bizi izliyordu.

“Bazen gözlerini açıyor ve bana öyle bir bakıyor ki sanki...” Devamını söylemedi, kafasını iki yana salladı ve dişlerinin arasından derin bir nefes aldı.

“Çok meraklı. Hep tetikte,” diye savunmaya geçtim. Diğer annelerden duyduğum sözcüklerle netleştirmeye çalıştım. Ne ima ettiğinden emin değildim.

Ben emzirirken hemşire kıpırdamadan ve konuşmadan durdu. Bir süre sonra başını salladı. Bayağı uzun bir süre sonra. Söylemek istediği başka bir şey mi vardı acaba? Bebeğin emmesi bitince Violet’ı sessizce aldı ve omzumu sıvazladı. Onu yerine yatırmak için odadan çıktı ve bu, hemşireyi son görüşüm oldu.

Kadının saç spreyinin kokusunun bebek odasından haftalarca çıkmamasına sinir olmuştun ama ben bazen odaya sırf o kokuyu duymak için giriyordum.

Gece hemşiresiyle geçirdiğimiz ay iyi gelmişti. Violet ve ben sisten çıkıp kendimize bir rutin oluşturmuştuk. O rutine çok odaklanmıştım. Günümüz senin işe gitmenle başlıyor, eve dönmenle bitiyordu. Tek yapmam gereken, ikisinin arasında onu hayatta tutmaktı. Her güne bir iş; hedefim her zaman buydu. Birkaç market alışverişi. Bebeğin doktor randevusu. Hiç giymediği ve küçülen bir tulumu değiştirmek. Kahve ve küçük bir kek. Soğukta bir park bankına oturur ve kaz tüyü kar tulumunun içine tıktırılmış Violet'a bakarak kuru kepekli kekten parçalar koparıırken bir sonraki uyku saatini beklerdim.

Doğum öncesi egzersiz sınıfında benimle aynı zamanlarda doğum yapacak küçük bir grupla tanışmıştım. Onları iyi tanıımıyordum ama bir noktada e-posta zincirlerine eklenmiştim. Beni sık sık yürüyüş yapmaya ya da puset tugayımıza yer açabilecek bir yerde öğle yemeğine davet ederlerdi. Onlarla plan yapmama bayılırdın, diğer anneler gibi olmam seni heyecanlandırırdı. Çoğu zaman senin için giderdim. Sana normal olduğumu göstermek için.

Günlerimiz gibi diğer annelerle sohbetlerimizin de dünyevi bir rutini vardı. Bebekler nasıl, ne zaman ve nerede uyurdu,

nasıl ve ne kadar meme emerlerdi, katı gıda planlaması nasıl yapılacaktı, kreş mi tercih edilmeliydi, bakıcı mı, onlarsız yapamadıkları zamazingolardan hangilerini bizler de almalıydık? Sonra zor oturtulmuş düzenini bozmamak için mutlaka evde, beşiğinde uyuması gereken bir bebeğin uyku saati gelirdi. Böylece toparlanıp kalkardık. Bazen hesabı öderken gerçekten aklımdan geçen şeyi söyleyecek cesareti bulurdum. Yem gibi ortaya atıverirdim.

“Bazı günler çok zor oluyor, değil mi? Bu annelik olayı yani.”

“Bazen, evet. Ama hayatta yapacağımız en tatmin edici şey, biliyorsun, değil mi? Sabah küçük suratını görünce *her şeye* değiştiğini anlıyorsun.” Bu kadınları dikkatle süzer ve yalanlarını bulmaya çalışırdım. Asla açık vermezlerdi. Ağızlarından hiçbir şey kaçmazdı.

“Kesinlikle.” Her zaman aynı fikirde olduğuma işaret edecek bir cevap verirdim. Ama sonra eve dönüş yolu boyunca pusetteki Violet’ın yüzüne bakar ve neden başıma gelen en iyi şeymiş gibi hissettirmedeğini merak ederdim.

Bir keresinde, o kadınlarla takılmayı bırakmamdan haftalar sonra, bir kahve dükkânının önünden geçtim. İçerideki sokağa dönük tezgâhta gözlerini bebeğine dikmiş bir anne oturuyordu. Bebek üç ya da dört aylık olmalıydı, Violet’tan birazcık daha küçüktü. Annesinin uzun parmaklarının arasında yığılmış gibi duruyor ve ona, annesine bakıyordu. Kadının ağzı kıpırdamıyordu. İnce, solgun dudaklarından güven veren sözcükler dökülmüyordu: *Annesinin kuzusu, tatlı bebeğim, uslu bebeğim, ne şirinsin sen.* Kadın konuşmak yerine kilden yapılma bir sanat eserinde kusur izleri arar gibi bebeği hafifçe bir o yana bir bu yana çeviriyordu.

Pencerenin dışında durdum ve sevgi arayarak, pişmanlık arayarak onları izledim. Annenin, bebek onu kendi ekşimiş

sütü kokan tıklım tıklım, dağınık bir apartman dairesi ve bir kahve dükkânının yalnızlık hissi veren penceresi arasında seçim yapmak zorunda bırakmadan önce yaşadığı hayatı kafamda canlandırmaya çalıştım.

İçeri girdim, aslında istemediğim bir latte siparişi verdim ve kadının yanındaki tabureye oturdum. Violet pusetinde uyuyordu ve uyanmaması için onu yavaşça ileri geri sallıyordum. Bebek çantası pusetin sapından kaydı, biberonu düşüp yerde yuvarlandı. Onu yerden aldım ve memesini silmemeye karar verdim. Böyle, altını uzun süre değiştirmemek ya da zaten gecikmiş banyosunu uğraşmak istemediğim için yine atlamak gibi gizli saklı –başka annelerin kesinlikle almayacağı– kararlar aldığım zaman içime bir güç hissi hücum ediyordu. Kadın bana döndü, göz göze geldik. Gülümsemedik ama aramızdan ikimizin de kendimizin vadedildiği kadar iyi hissetmeyen versiyonlarına dönüştüğümüzün onayı geçti. Bebeğin ağzından kesik süt pıhtıları çıktı, kadın onları sert bir kâğıt peçeteye sildi.

“Zor günler, değil mi?” dedim çenemle, kıpırdamadan, ifadesiz gözlerle ona bakan bebeği işaret ederek.

“Günlerin uzun olduğunu ama yılların çabuk geçtiğini söylüyorlar.”

Başımı onaylar gibi salladım ve kıpırdanmaya başlayan ve çenesini buruşturan kendi bebeğime baktım.

“Ama sanırım, bekleyip göreceğiz,” dedi kadın zaman tecrübesinin bir daha değişeceğine kendisi de inanmıyormuş gibi duygusuz bir sesle.

“Bazı kadınlar anne olmanın en büyük başarıları olduğunu söylüyor. Ama ben ne bileyim, henüz pek bir şey başarmış gibi hissetmiyorum.” Hafifçe güldüm çünkü birden çok fazla özele girdiğim hissine kapılmıştım. Ama bu kadına ihtiyacım vardı. Öğle yemeği buluşmalarındaki arkadaşların olmadığı her şeydi.

“Kız mı?”

Ona bebeğimizin adını söyledim.

“Harry,” dedi o da. “On beş haftadır aramızda.”

Birkaç dakika sessiz oturduk. Sonra kadın, “Sanki bir anda, durup dururken başıma geliverdi,” dedi. “Dünyama son hız dalıp bütün mobilyaları devirdi.”

“Evet,” dedim yavaşça, bebeğine bir silahmış gibi bakarak. “İnsan bebeği olsun istiyor, onu büyütüyor, ıkınıp çıkarıyor ama aslında bebek *onun başına geliyor*.”

Kadın, Harry’yi tezgâhın üstünden çekip pusetine koydu. Battaniyenin kenarlarını bir yatağı gelişigüzel toplar gibi altına kıvırdı. Bebekle hâlâ diğer annelerin yaptığı gibi ezgili bir sesle konuşmamıştı. Bunu hiç yapıyor muydu diye merak ettim.

“Sonra görüşürüz,” deyince bütün tadım kaçtı çünkü birbirimizi bir daha asla bulamayacağımızı biliyordum. Onu orada tutacak başka bir şey bulmaya çalışarak kekeledim.

“Buralarda mı oturuyorsunuz?”

“Hayır, aslına bakarsanız buralarda oturmuyoruz. Şehrin biraz kuzeyindeyiz. Buraya bir randevu için geldim.”

“Size numaramı vereyim,” dedim yanaklarım al al. Arkadaş edinmek konusunda hiçbir zaman rahat olmamıştım. Ama bir anda, gece geç saatlerde vahşilik derecesinde dürüst yakınmalarımızı paylaşarak ve varlığımıza lanet ederek yazıştığımızı görür gibi olmuşum.

“Ah, elbette. Telefonuma kaydedeyim.” Tedirgin görünüyordu ve ona cep telefonumun numarasını söylerken çoktan pişman olmuşum. Hiç temas kurmadı ve ona bir daha hiç rastlamadım.

O kadın bazen hâlâ aklıma geliyor. Acaba ilerleyen dönemlerde bir şey başarmış gibi hissetmiş midir? Bugün Harry’ye baktığı zaman, anne olarak iyi iş çıkardığını, iyi bir insan yetiştirdiğini düşünüyor mudur? Bu nasıl bir histir acaba?

Önce sana gülümsedi. Banyodan sonra. Sen okuma gözlüğünü takmıştın ve camın parlamasının hoşuna gitmiş olabileceğini söylemiştin. Ama en başından beri seni daha çok istediğini ikimiz de biliyorduk. Ben ağladığı zaman onu asla senin gibi sakinleştiremiyordum; tenine erir gibi yapışıyordu ve orada, bir parçan olarak kalmak ister gibi görünüyordu. Benim sıcaklığım ve kokum ona hiçbir anlam ifade etmiyor gibiydi. Annenin kalp atışlarından ve rahminin tanıdık sesinden bahsederler ama Violet için ben yabancı bir ülkeden farksızdım.

Onu sakinleştirip uyutmaya çalışırken fısıldadığın rahatlatıcı sözleri dinlerdim. Seni incelerdim. Taklit ederdim. Sen her şeyi benim uydurduğumu ve olmayan bir şeyi büyüttüğümü söyledin. O sadece bir bebektir ve bebekler bir insandan hoşlanmamayı bilmezdi. Ama kendimi ikiye karşı bir yenik hissediyordum.

Yirmi dört saat birlikteydik ve evet, kaçınılmaz olarak pes ettiği, göğsümde ya da mememde uyuyakaldığı zamanlar oluyordu. Sen bunu yanıldığının bir kanıtı sayardın. *Gördün mü, hayatım? Yanındayken birazcık gevşesen o da iyi olacak.* Sana inanırdım. İnanmak zorundaydım. Burnumu tepesindeki ince saçlara sürter ve kokusunu içime çekerdim. Kokusu bana

iyi gelirdi. Kokusu içimden çıktığının bir hatırlatmasıydı. Bir zamanlar kan pompalayan canlı bir kordonla birbirimize bağlı olduğumuzun. Gözlerimi kapar ve doğduğu geceyi zihnimde canlandırırdım. Aramızdaki bağı arar, hissetmeye çalışırdım. O ilk saatler. Aramızda bir bağ olduğunu biliyordum. Çatlayan, kanayan meme uçlarından, müthiş yorgunluktan, elimi ayağımı bağlayan şüpheden ve ifade edilemez uyuşukluktan önce.

Harika gidiyorsun. Seninle gurur duyuyorum. Bazen karanlıkta onu emzirirken bana böyle fısıldardın. Başlarımızı okşardın. Senin kızların. Dünyan. Sen odadan çıkınca ağlardım. İkinizin de etrafında döndüğü eksen olmak istemiyordum. İkinize de verecek bir şeyim kalmamıştı ama ortak hayatlarımız daha yeni başlamıştı. Ne yapmıştım? Onu neden istemiştin? Nasıl olmuştu da beni dünyaya getiren anneden farklı olacağımı sanmıştım?

Bir çıkış yolu düşünüyordum. Orada, karanlıkta, sütüm akarken ve koltuk sallanırken. Onu beşiğine koymayı ve gecenin bir yarısı çekip gitmeyi düşünürdüm. Pasaportumun nerede olduğunu düşünürdüm. Havaalanındaki giden uçuşlar panosunda listelenen yüzlerce uçuşu. ATM'den tek seferde kaç para çekebileceğimi. Telefonumu baş ucu komodininin üstüne bırakmayı. Sütümün kurumasının, memelerimin onun doğduğunun birer kanıt olmaktan çıkmasının ne kadar süreceğini...

Bu olasılığı düşünürken kollarım titrerdi.

Bunlar dudaklarımdan dökülmelerine asla izin vermediğim, çoğu annenin hiç taşımadığı düşünceler.

Sekiz yaşındaydım ve yatma saatim geçmişti. Geceliğimle koridorda durmuş annemle babamın oturma odasında kavga etmelerini dinliyordum.

Cam kırılma sesi duymuştum. Kırılan şeyin, elinde bir güneş şemsiyesi tutan, küçük Güneyli kadın biblosu olduğunu anlamıştım. Nereden geldiğinden emin değildim, belki de düğün hediyesiydi. Babamın annemin cebinde bulduğu bir şey için kavga ediyorlardı, sonra konu annemin şehre yaptığı gezilere, Lenny adında birine ve bana geldi. Babam çok sessizleştiğimi, içime kapandığımı düşünüyordu. Annemin arada bir biraz daha fazla ilgi göstermesinin bana iyi gelebileceğini.

“Bana ihtiyacı yok, Seb.”

“Sen onun annesisin, Cecilia.”

“Olmasaydım, bensiz çok daha iyi olurdu.”

Annem hıçkırmaya, gerçekten ağlamaya başlayınca –hemen her gece birbirlerine yağırdıkları acımasız sözlere rağmen hiç duymadığım bir şeydi bu– odama gitmek için döndüm. Yüzüm ısınmıştı ve annemin sıkıntılı ve tiz sesi midemin kasılmasına neden oluyordu. Ama sonra babamın büyükannemin adını söylediğini duydum. “Senin sonun da Etta gibi olacak,” dedi.

Babamın ayak sesleri mutfağa yöneldi. İki cam bardağın ağır tabanlarının tezgâha çarptığını ve dolan viskinin şırıltısını duydum. İçki annemi sakinleştirdi. Bitmişti. Rutinin bu kısmını iyi biliyordum. Annemin kendini bitkin düşürdüğü ve babamın sızana kadar içtiği kısmı.

Ama o akşam, annem konuşmak istiyordu.

Sırtımı duvara verip yere kaydım ve çömeldim. Sonraki bir saat boyunca orada oturup annemin babama anlattıklarını dinledim. Geçmişinden parçalar ilk kez o zaman beynime kazındı.

O gece, babam yatak odasında onun yanında uyudu. Bu, nadiren yaptığı bir şeydi. Sabah kalktığımda kapıları kapalıydı. Kendime kahvaltı hazırladım, okula gittim ve o gece kavga etmediler. Sakin ve medeniydiler. Ödevimi yaptım. Annemin fazla pişmiş tavuk tabağını babamın önüne bırakırken sırtına dokunduğunu gördüm. Babam teşekkür etti ve ona “canım” dedi. Annem çabalıyordu. Babam affediyordu.

Bu o geceden sonraki birkaç yıl boyunca sık sık yaptığım bir şeye dönüştü. Etta’nın adını duyduğum anda, üst kattaki yatağında kalbim hızlanırdı ve bir şeyin annemi yine tetiklediğini anlardım. O konuşurken babama söylediği her kelimeyi duyabilmek için nefes bile almazdım. Nadir yaşanan o geceler, annemin hiç haberi olmasa da benim için armağan gibiydi. Benim annem olmadan önce kim olduğunu bilmek için yanıp tutuşurdum.

O uykusuz gecelerde duyduklarımı kafamda tekrar tekrar canlandırırken her birimizin bir şeyden çıkıp yetiştiğini anlamaya başladım. Tohumu içimizde taşıdığımızı ve benim, annemin bahçesinin bir parçası olduğumu.

1964

Cecilia yedi yaşındayken bile bebeği Beth-Anne olmadan uyuyamazdı. O bebeği, kokusunu, uykuya dalarken ipeksi saçlarının parmaklarının arasında hissetmeyi her şeyden çok severdi. Bir gece, en son nerede gördüğünü hatırlamaya çalışarak çılgın gibi bebeğini arıyordu. Etta bodrum katının basamaklarından öfkeyle bağırınca Cecilia, çoktan yatmış olması gerekirken evin içinde dolaşmasına annesinin sinirlendiğini anladı.

“Bebek burada, Cecilia.”

Bodrum katında yaklaşık bir köpek kulübesi büyüklüğünde bir turşu kileri vardı. Etta turşu yapmayı seneler önce bırakmıştı ve kalan turşuların büyük kısmını yemişlerdi. Etta kiler kapısında poposu dışarı taşacak şekilde çömelmişti.

“Arka tarafta. Oraya koymuşsun.”

“Koymadım! Ben bu kilerden nefret ederim.”

“Pekâlâ, ben içeri sığamam. Gir, bebeğini al.”

Cecilia ağlamaklı bir sesle geceliğinin kirleneceğini ve içerisinden hoşlanmadığını söyledi. Ama Beth-Anne’in bir köşede yattığını görebiliyordu.

“Ödlelik yapma, Cecilia. Bebeğini istiyorsan git al.”

Cecilia ellerinin ve dizlerinin üstüne indi ve Etta onu ileri doğru itti. Cecilia ön kollarının üstüne düştü ve ağlamaklı bir ses çıkardı ama Beth-Anne'i çok istediği için küçük, karanlık mağaradan içeri doğru santim santim ilerledi. Raflara sıralanmış turşu kavanozları bataklık sularına benziyordu ve Cecilia nefes almakta sıkıntı yaşamaya başlamıştı.

Arkasında bir şey gıcırdadı ama kilerin duvarları arkasına dönemeyeceği kadar dardı. Sonra etrafındaki cam kavanozlarda gördüğü son ı ışık diliminin de kaybolduğunu fark etti. Yeterince hava alamadı ve Etta'ya daha yüksek sesle seslendi. Her kıpırtısında dizlerinin altındaki döküntülerin tenine biraz daha saplandığını hissediyordu. Yavaş yavaş geri çekildi ve beton kapıyı topuğuyla açmaya çalıştı ama sıkışmıştı.

Oturma odasında telefonun çaldığını duydu. Etta'nın ağır adımları basamaklarda gümbürdedi. Cecilia annesinin, "Alo?" dediğini duydu. Sonra sessizlik oldu, ta ki televizyon açılana ve akşam haberlerinin tanıdık sesi duyulana kadar. Cecilia telefonda konuşan Etta'nın boğuk sesini tekrar duydu. 1964 yılının Eylül ayıydı ve Warren Komisyonu'nun bulguları duyuruluyordu. Etta da herkes gibi JFK suikastını saplantı haline getirmişti.

Etta bodruma geri dönmedi. Henry gece vardiyasından eve dönünce kapıyı levyeyle açtı. Cecilia'yı ayak bileklerinden tutup dışarı çekti. Çocuğun yumrukları çizik içindeydi. Hastaneye gitmek konusunda bir tartışma yaşandı. Henry çocuğun nefes alıp verişinin ve bakışlarının normal olmadığını düşünüyordu. Ama kazanan Etta oldu. Evde kaldılar.

Cecilia uyurken Henry, onun yanında oturdu. Alnına soğuk bezler koydu ve ertesi sabah işe gitmedi. Günlerce kimse kimseyle konuşmadı. Henry kilerin kapısını söktü ve aşağıda kalan az sayıdaki turşu kavanozunu mutfaktaki kilere taşıdı.

“O kapı hiçbir zaman düzgün çalışmadı zaten,” dedi kafasını sallayarak.

Bir hafta sonra Cecilia akşam yemeği tabağını boşaltırken Etta ona bir şey fısıldadı. Henry işteydi. Mutfak radyosunda haberleri dinliyorlardı. Cecilia annesini tam olarak duyamadı ama şuna benzer bir şey duyduğunu düşündü: “Seni almaya dönecektim, Cecilia.” Dudaklarını Cecilia’nın yanaklarına dayadı ve bir süre öyle kaldı. Cecilia, Etta’dan söylediği şeyi tekrarlamasını istemedi.

Zaman çok hızlı geçiyor. Her anın tadını çıkar. Anneler zamandan, bildiğimiz tek para birimiymiş gibi bahsediyorlar.

İnanabiliyor musun? Şimdiden altı aylık olduğuna inanabiliyor musun? Diğer kadınlar, bebeklerinin emzikleri bir inip bir kalkarak pahalı beyaz, ince battaniyelerinin altında uyuduğu pusetleri kaldırırda ileri geri hareket ettirirken neredeyse şakırcasına böyle söylerlerdi. Ben bacakları kaskatı bir halde yattığı yerden yumruklarını sallayarak, sürekli bir şey isteyerek bana bakan Violet'a bakardım. Ve bu kadar yolu nasıl katettiğimizi merak ederdim. Altı koca ay. Bana altı yıl gibi gelmişti.

Annelik, dünyanın en iyi mesleği, değil mi? Violet'ın aşırı randevularından birinde doktor böyle demişti. Üç çocuk annesiydi. Ona üzüm büyüklüğünde hemoroitlerimin geçmek bilmediğini ve en son ne zaman seks yaptığımızı, hatta penisinin en son ne zaman aklıma geldiğini söyledim. Gülümseyerek kaşlarını kaldırdı. *Evet, seni anlıyorum. Gerçekten,* dedi artık kulübün bir üyesiymişim, dile getirilmeyen gerçeklerinin bir sırdaşımıymışım gibi. Ona Violet'ı doğurduğumdan beri bir asır yaşlandığımı hissettiğimi söyleyemedim. Birlikte geçirdiğimiz

her saati bitmek bilmez kıldığını. Aylar geçmek bilmediği için gün içinde acaba rüya mı görüyorum, zaman bu yüzden mi bana hiçbir anlam ifade etmiyor diyerek suratıma sık sık soğuk su çarptığımı.

Göz açıp kapayana kadar, bir de bakıyorsun, kocaman kızlar olmuşlar. Gözlerinin önünde küçük, tatlı insanlar oluveriyorlar. Violet bana çok yavaş büyüyor gibi geliyordu. Değişiklikleri sen gözüme sokana kadar fark etmiyordum bile. Bana giysilerinin küçüldüğünü, tişörtlerinin altından göbeğinin görüldüğünü, taytlarının neredeyse dizlerine çıktığını sen söyledin. Bebek oyuncaklarını ortadan kaldırıp işten eve dönüş yolunda ona yanıp sönen ve bipleyen şeyler; gelişen, öğrenen, düşünen varlıklar için üretilmiş şeyler alırdın. Bense sadece onu hayatta tutmaya çalışıyordum. Yemek yemesine, uyumasına, asla hatırlamayı başaramadığım probiyotik damlalarına odaklanmıştım. Büyük kayalar gibi yuvarlanıp üst üste yığılan günleri atlatmaya odaklanmıştım.

Biz. Hiçbir çift çocuk sahibi olduktan sonra ilişkilerinin nasıl olacağını hayal edemez. Ama bu işte birlikte olma beklentisi olur. Takım çalışmasının mümkün olduğu yerlerde takım olma beklentisi. Operasyonumuz tıkr tıkr işliyordu. Çocuğumuzun karnı doyuruluyor, banyosu yaptırılıyor, yürüyüşe çıkarılıyor, sallanıyor, giydiriliyor ve altı değiştiriliyordu. Sen de elinden gelen her şeyi yapıyordun. Violet gün boyu benimleydi ama kapıdan girdiğin andan itibaren senin olurdu. Sabır. Sevgi. Şefkat. Sana ona verdiğin ve benden istemediği her şey için minnet duyardım. İkinizi izler ve gıpta ederdim. Aranızdaki şeye ben de sahip olmak isterdim.

Ama bu dengesizliğin bir bedeli vardı. On yıllık kolay ve kıymetli konforumuzdan uzaklaşmıştık. Varlığım senin içine çekilmene neden oluyordu. Yargıların beni kaygılandırıyordu. Violet senden daha fazlasını aldıkça sen bana daha az şey verir oldun.

Hâlâ karşılaşınca öpüşüyor ve arada bir restoranlarda yediğimiz akşam yemeklerinde sohbet ediyorduk. Evimize, birlikte inşa ettiğimiz yuvaya yaklaşırken sen her zaman elini belime koyardın. Belli hareketleri oturtmuştuk ve onları gerçekleştirmeye devam ediyorduk. Ama ince yokluklar hissediliyordu. Birlikte

bulmaca çözmeye son vermiştik. Sen artık duş alırken banyo kapısını açık bırakmıyordun. Aramızda eskiden olmayan bir mesafe vardı ve o mesafeye güceniklik yerleşmişti.

Daha iyi olmaya çalışıyordum. Baba olmak seni çok güzelleştirmişti. Yüzün değişmişti. Isınmıştı. Yumuşamıştı. Kaşların daha fazla kalkıyordu ve o yakınındayken ağzın her zaman hafif aralık duruyordu. Üstüne bir şapşallık yapışmıştı. Tanıdığım adamın daha neşeli bir versiyonuna dönüşmüştün. Bunların bana da olması için yanıp tutuşuyordum. Ama ben sertleşmişim. Bir zamanlar hayatın elmacık kemiklerimi doldurduğu ve mavi gözlerimde ışıldadığı yüzüm, öfkeli ve yorgun görünüyordu. Annemin beni terk etmeden hemen önceki haline o kadar çok benziyordum ki.

Birlikte geçirdiğimiz yedinci ayın bir yerinde Violet sonunda tek seferde yirmi dakikadan uzun uyumaya başladı. Böylece ben de yazmaya geri döndüm. Sana bundan bahsetmedim; gün içinde o uyurken benim de uyumam konusunda ısrar eder ve eve geldiğin zaman uyuyup uyumadığımı sorardın. Önemseydiğin tek şey buydu. Uyanık ve sabırlı olmamı istiyordun. Görevlerimi yerine getirebilmek için dinlenmiş olmamı. Eskiden beni de insan olarak önemserdin: mutluluğumu, beni canlandıran, geliştiren şeyleri. Şimdi ben bir hizmet sağlayıcıdan başka bir şey değildim. Beni kadın olarak görmüyordun. Ben sadece çocuğunun annesiydim.

Bu yüzden çoğu gün sana yalan söyledim çünkü böylesi daha kolaydı; evet, uyudum. Evet, biraz uyudum. Oysa kısa bir hikâye üstünde çalışıyordum. Cümleler içimden akıyordu. Sözcüklerin hiç bu kadar kolay aktığını hatırlamıyordum. Oysa ben kendimi tam aksine hazırlamıştım; bebek sahibi olan diğer kadın yazarlar tükenen enerjilerinden, en azından ilk yıl sayfaların üstünde eskisi gibi işleyemeyen beyinlerden bahsediyorlardı. Ama ben ekranı açtığım anda canlanır gibiydim.

Violet kurulu saat gibi tam iki saat sonra uyanırdı ve ben her defasında derinlere dalmış olurdum; fiziksel ve duygusal

olarak bambaşka bir yerde hissedirdim. Kendime sadece bir sayfa daha diye söz vererek ağlamasına izin vermeyi alışkanlık edindim. Bazen kulaklığımı takardım. Bazen bir sayfa, iki olurdu. Ya da daha fazla. Bazen bir saat boyunca yazardım. Çığlıkları yeterince çılgınlaşınca dizüstü bilgisayarımın ekranını kapatır ve onu ilk kez duymuş gibi yanına koşardım. *Ah, merhaba! Demek uyandın. Annene gel bakalım.* Bu performansı kimin için sahnelediğimi bilmiyorum. Onu sakinleştirmeye çalışırken beni ittiği zaman kendimden fena halde utanırdım. Beni reddettiği için onu nasıl suçlayabilirdim ki?

Eve erken döndüğün o gün. İçeri girdiğini Violet'ın çığlıkları ve kulaklarımdaki müziğin arasında duymadım. Koltuğumu hızla çevirdiğin zaman kalbim duracak sandım. Beni az kalsın deviriyordun. Bebek alev almış gibi yatak odasına koştun. Onu sakinleştirmeni dinlerken nefesimi tuttum. Çılgına dönmüştü.

“Çok üzgünüm, çok üzgünüm,” diyordun ona.

Annesi ben olduğum için üzgündün. Kastettiğin buydu. Onu bebek odasından çıkarmadın. Ben aramızda hiçbir şeyin bir daha eskisi gibi olmayacağını bilerek koridora çöktüm. Güvenini zedelemiştim. Hakkımdaki bütün şüphelerini doğrulamıştım.

Sonunda içeri girdiğimde sen sallanan koltukta onu sallıyordun, gözlerin kapalıydı, başını arkaya atmıştın. O, ağzında emzikle hıçkırıyordu.

Onu senden almak için koltuğa yaklaştım ama beni uzak tutmak için kolunu kaldırdın.

“Ne halt ediyordun?”

GÜDÜ

Bahane uydurmamın bir işe yaramayacağını biliyordum.
Daha önce öfkeden ellerinin titrediğini görmemiştim.

Duşa girdim ve su soğuyana kadar ağladım.

Çıktığımda onu kalçana yaslamış çırpılmış yumurta pişiriyordun.

“Öğle uykusundan her gün saat üçte uyanıyor. Ben içeri girdiğimde saat 16.45’ti.”

Spatulanın tavaya sürtünmesini seyrettim.

“Bir buçuk saat boyunca ağlamasına izin vermişsin.”

İkinize de bakamıyordum.

“Her gün böyle mi oluyor?”

“Hayır,” dedim kesin bir tavırla. Saygınlığımı kurtarabilmiş gibi.

Hâlâ göz göze gelmemiştik. Violet huzursuzlanmaya başladı.

“Karnı aç. Onu doyur.” Onu bana verdin, dediğini yaptım.

O gece yatakta bana arkamı döndün ve açık pencereye doğru konuştun.

“Senin neyin var?”

“Bilmiyorum,” dedim. “Çok üzgünüm.”

“Biriyle konuşmalısın. Bir doktorla.”

“Konuşacağım.”

“Onun için endişeleniyorum.”

“Lütfen, Fox, endişelenme.”

Ona asla zarar vermezdim. Onu asla tehlikeye atmazdım.

Seneler sonra, Violet gece boyunca uyumaya başladıktan çok sonra bile geceleri ağlama sesine uyandım. Göğsümü tutar ve yaptığım şeyi hatırlardım. O suçluluk sancısını ve sonra

suçluluk sancısını ortadan kaldıran onu yok sayma hazzını. Birbirine karışan müzik ve gözyaşları arasında yazmanın verdiği heyecanı hatırlardım. Sayfanın ne kadar hızlı dolduğunu. Kalbimin ne kadar hızlı attığını. İfşa olur gibi hissetmenin beni nasıl utandırdığını.

Annem küçük yerlerde duramazdı. Çocukluğumun geçtiği evde kiler kullanılmazdı; raflar tozluysa ve bayat yer fıstıkları ile şeker çuvalına gelen farelerin kakalarıyla doluydu. Arka bahçedeki baraka kilitliydi. Bodrum katının kapısı, tavanı alçak olduğu için üç adet beş santime on santimlik tahtayla ve annemin bizzat çaktığı garaj çivileriyle kapatılmıştı.

Ben sekiz yaşındayken havanın nefes alınmayacak kadar sıcak olduğu bir ağustos günü, boğucu evimizin önünde oturmuş annemin paslı bir tel örgüden diğerine kadar uzanan bahçemizi kaplayan kurumuş, sarı otların üstündeki plastik masada sigara içmesini izliyordum. Mahalleden gelen sesler, solumayı güçlükle başardığım yoğun havanın arasından geçemiyormuş gibi bir sessizlik vardı etrafta. O günün daha erken saatlerinde Ellingtonlara gitmiştim ve Bayan Ellington biraz soluklanmamız için bizi soğuk ve rutubetli bodrum katına göndermişti. Orada piknikteymişiz gibi yapmıştık. Bayan Ellington bize bir battaniye, haşlanmış yumurta ve Daniel'in doğum gününden kalan balon desenli kâğıt bardaklarda elma suyu getirmişti. Anneme, "Biz de bodrumumuza inebilir miyiz?" diye sordum. Kapıdaki tahtaları sökemez miydik? Babamın geçen hafta ve-

randayı tamir ederken yaptığı gibi çivileri çekicin arka ucuyla kanırtamaz mıydık?

“Hayır,” dedi sertçe. “Sormayı bırak.”

“Ama anne, lütfen. Kendimi hasta gibi hissediyorum. Bodrum dışında her yer çok sıcak.”

“Sormayı bırak, Blythe. Seni uyarıyorum.”

“Senin yüzünden burada öleceğim!”

Yüzüme tokat attı ama eli yanağımın terinde kayınca sinirlenip tekrar vurdu. Ancak bu seferki bir yumruktu ve ağzımın tam ortasına inmişti. Sertçe. Dişim genzime çarptı ve tişörtüme kan damlacıkları öksürdüm.

“Bebek dişi,” dedi ben avucumdaki dişe bakarken. “Zaten eninde sonunda hepsi düşecek.” Sigarasını kurumuş otların üstünde ezerek söndürdü. Ama turuncu dudaklarını büküşünde kendine duyduğu tiksintiyi görmüştüm. Bana daha önce hiç vurmamıştı. Ben de aynı anda hiç böyle bir utanç, kendime acıma ve kalp sızısı yaşamamıştım. Odama gittim ve postadan çıkan bir market broşürüyle kendime yelpaze yapıp iç çamaşırlarımla yere uzandım. Annem bir saat sonra içeri gelince yelpazeyi elimden aldı, katlarını düzeltti ve tavuk kalça almak için kupona ihtiyacı olduğunu söyledi.

Yatağıma oturdu, hiç oturmazdı. Odamda uzun süre kalmaya dayanamazdı. Boğuk gırtlığını temizledi.

“Senin kadarken annem bana çok kötü bir şey yaptı. Bodrum katında. Bu yüzden aşağı inemiyorum.”

Yerden kalkmadım. Gecenin geç saatlerinde annem babama ağlayarak anlattığı sırada kulak misafiri olduğum şeyleri düşündüm. Sırlarını hatırlayınca yüzüme ateş bastı. Annemin tırnakları parlak bir kiraz kırmızısına boyalı çıplak ayaklarını birbirine sürtmesini izledim.

“Sana neden kötü davranıyordun?” Dikkatli baksaydı tişörtümdeki kan damlalarının altında kalbimin hopladığını görebilirdi.

“Onda bir terslik vardı.” Söyleyiş şekli cevabın benim için o zaman bile bariz olması gerektiğini düşündürmüştü. Broşürün alt kısmındaki tavuk kuponunu yırttı ve geri kalanını akordeon şeklinde katladı. Pürüzsüz ojeyi ve onu hissetmek istediğim için ayak parmağına dokunmak amacıyla uzandım. Ona hiç dokunmazdım. İrkildi ama ayağını çekmedi. İkimiz de tırnağının üstünde duran parmağıma baktık.

“Dişin için üzgünüm,” dedi ve ayağa kalktı. Elimi yavaşça geri çektim.

“Sallanmaya başlamıştı zaten.”

Bana Etta’dan ilk bahsediydi. Sonrasında pişman olduğunu düşündüm çünkü bunu izleyen haftalarda özellikle soğuktu. Ama ona daha fazla dokunmak, yakınında olmak istediğimi hatırlıyorum. Sabahları karyolanın ona ait tarafında durup parmağımı elmacık kemiğinin üstünde dolaştırdığımı ve o, kıpırdanmaya başlayınca parmak uçlarımda yürüyerek odadan çıktığımı hatırlıyorum.

Sonraki dört ay yazmamaya karar verdim. Violet'a odaklanacaktım. Doktorum doğum sonrası depresyonu yaşadığımı düşünmüyordu, ben de öyle. Bekleme odasında, dosya altlığına iliştirilmiş bir test doldurmuştum.

Hiç sebepsiz strese ya da endişeye kapılıyor musunuz?

Hayır.

Eskiden sabırsızlıkla beklediğiniz şeylerden kaçıyor musunuz? *Hayır.*

Uykunuzu kaçırarak kadar mutsuz hissediyor musunuz? *Hayır.*

Kendinize zarar verme düşünceleri taşıyor musunuz?

Hayır.

Bebeginize zarar verme düşünceleri taşıyor musunuz?

Hayır.

Kendime zaman ayırmamı ve bebek doğmadan önce keyif aldığım şeylere dönmemi önerdi. Yazı yazmak gibi. Bunun sana uymayacağını, hoşuna gitmeyeceğini biliyordum. Onun

yerine doktorun egzersiz yapmamı, dışarıda daha fazla zaman geçirmemi ve altı hafta sonra tekrar gelmemi söylediğini anlattım. Sabahları sen evden çıkar çıkmaz Violet'la birlikte yürümeye başladım. Saatlerce yürüyorduk. Onu şehir merkezine senin çalıştığın binaya kadar götürüyordum ve sen bizimle buluşup kahve içiyordun. Asansörden çıktığını gördüğü anda Violet'ın gözlerinin parlamasına bayılırdın ve beni yaptıklarımın keyif alıyormuşum gibi pembe, taze bir yüzle görmeyi de severdin. Violet artık neredeyse bir yaşındaydı ve etrafındaki dünya çok ilgisini çekiyor gibi görünüyordu, bu yüzden ikimizi “Annemle Müzik” derslerine ve yüzme programına kaydettirmiştin. Sen bana yeniden ısınmıştın. Bu versiyonum hoşuna gidiyordu ve bana da iyi geliyordu. Ve ispatlamam gereken çok şey vardı. İkimiz de bir şeylerle meşguldük ve ben sessizliğimi koruyordum.

Bazı hoş anlar olmuyor muydu? Elbette oluyordu. Bir akşam mutfak temizlerken müzik açtım. Her yerde yiyecek artıkları vardı, giysilerimde, onun yüzünde, yerde. Ben elimde çırpıcıyla dans ederken o da mama sandalyesinde gülüyordu. Kollarını bana uzatarak. Onu kucaklayıp mutfak etrafında döndürdüm, başını arkaya atıp keyifle ciyakladı. Birlikte bu tür anlar yaşamadığımızı fark ettim. Bu konfora, şapşallığa ve eğlenceye hiç ulaşamamıştık. Bayan Ellington ve kukla. Belki de aynısına biz de sahip olabilirdik. Oysa ben, sürekli bizde ne terslik olduğunu düşünüyordum. Onu öpücüklere boğdum, bana bakmak için kafasını geri çekti. Bu tür sevgi gösterilerini benden değil, senden görmeye alıştı. Islak ve aralık dudaklarını yüzüme yaklaştırdı ve bir *aaaaa* sesi çıkardı.

“Evet. Elimizden geleni yapıyoruz, değil mi?” diye fısıldadım.

Gırtlak temizledin. Kapı eşiğinden bizi seyrediyordun. Gülümsedin. Rahatladığını, omuzlarının gevşediğini görebiliyordum. O mutfakta kusursuz bir tablo oluşturmuştuk. Sen

takım elbiseni değiştirip gelince iki kadeh şarap doldurdun, başımın tepesini öptün ve sonra şöyle dedin:

“Düşünüyordum da. Yazmaya dönmelisin.”

Beni her nasıl bir teste soktuysan, geçmiştim. Hayatın iyi gelmesini deli gibi istiyorduk, ikimizin de umudu vardı. Bur-numu Violet’ın yapış yapış boynuna gömdüm ve şarap kadehini senden aldım.

“Söyledi. Yemin ederim. Tekrar söyle.” Çömeldin ve Violet’ın poposunu tutup salladın. “Haydi. *Anne*.” “Tatlım, daha on bir aylık. Sence biraz erken değil mi?” Elimde kahvelerle parka, yanınıza dönmüştüm. Etrafımız üşümenin ve yorgunluğun farklı seviyelerinde görünen ve çocuklarının üstüne titreyen genç ailelerle doluydu. Elinde sümküklü bir mendille yakınımızda duran bir anneye gülümsedim. “Ayrıca ben her gün onunlayım ve daha önce hiç söylemedi.”

“*Anne*,” dedin tekrar. “*Anne*. Haydi.”

Violet dudaklarını büzdü ve paytak adımlarla salıncaklara doğru yürüdü. “Yoooo.”

“Kaçırdığına inanmıyorum. Sen kahve almaya gider gitmez söyledi. Senin gittiğin tarafı işaret etti ve *anne* dedi. *Anne*. Hatta sanırım üç kez söyledi.”

“Ah, tamam, bu harika bir şey. Vay canına.” Bu, yalan söyleyeceğin bir konuya benzemiyordu ama inanması güçtü. Onu kucaklayıp bebek salıncağına oturtun.

“Keşke videoya alsaydım. Keşke duysaydın.” Başını salladın ve onu daha yukarı itmen için salıncağın koltuğunda öne arkaya sallanan dâhi bebeğine hayranlıkla baktın. Kahveni sana verdim ve elimi eskiden yaptığım gibi kot pantolonunun arka

cebine soktum. Bizimkine benzeyen ve pazar sabahı kafeinin tadını çıkararak zaman öldüren diğer genç ailelerin arasında çok normal hissediyorduk.

“Anne!”

“Duydun mu?” Salıncaktan geri sıçradın.

“Aman Tanrım. Duydum!”

“Tekrar söyle!”

“Anne!”

Oyun parkının kumları arasında ona doğru koşarken kahvemi döktüm. Salıncığın ön tarafını tuttum ve onu ıslak dudaklarından öpmek için kendime çektim. “Evet, anne!” dedim. “O, benim!”

“Anne!”

“Sana söylemiştim!”

Sen arkadan omuzlarımı sıktın ve ben salıncakla bize doğru gelirken ayaklarını gıdıklayacakmışım gibi yaparken onu izledik. Gülüyordu ve tepkimizi izlemek için “anne” diye tekrarlayıp duruyordu. Büyülenmişim. Birlikte yavaşça sallanmaya devam ettik ve çenendeki hafta sonu sakalını hissetmek için elimi uzattım. Yüzümü sana çevirdin ve kısacık, mutlu ve tasasız bir tavırla beni öptün. Violet bize baktı ve tekrar söyledi. Bana orada saatlerce durmuşuz gibi geldi.

Eve dönüş yolunda pusetinde uyuyakaldı. İkinizle de bu kadar güçlü bir bağ hissetmeyeli uzun zaman olmuştu ve hissettirdiği mutluluğa sıkı sıkı tutundum. Yürürken bacaklarım tüy gibi hafıftı, uzun ve dopdolu nefeslerimse tatmin ediciydi. Sen onu uyandırmamaya dikkat ederek beşiğine taşıdın ve ben de o uyurken minik botlarını çıkardım. Sonraya bıraktığımız kahvaltı dağınıklığını toplamak için koridordan mutfığa doğru döndüm. Ama sen kolumu yakaladın. Beni banyoya çekip duşu açtın. Lavaboya yaslanıp soyunmanı seyrettim.

“Haydi. Sen de gel.”

“Şimdi mi?” Aklım tezgâhın üstünde duran yarım avokadoda, tavada kalmış yumurta artıklarındaydı. Birbirimize dokunmayalı uzun zaman olmuştu.

“Haydi ama, *Anne*.”

Ben içeri adımımı attığım anda koridordan minik sesi duyuldu. Uyanıyordu. Ağlamadan ona koşmak isteyeceğini düşünerek musluğa uzandım.

“Gitme, hızlı oluruz,” diye fısıldarken çoktan sertleşmiştin. Dediğini yaptım. Orada olduğunu hatırlatan sesi, gittikçe telaşlanıyordu ama sen durmadın. Beni ondan daha fazla istiyordun. Sevişirken bunun bana yaşattığı tatmin, beni bu kadar tahrik etmesi tiksinti duymama neden oldu. Su sesinin arasında onu dinliyordum. Ağladığını duymak, benim bazen yaptığım gibi onu yok saydığını hayal etmek istiyordum. Duş başlığından akan cılız suyun altında hızla ve birlikte boşaldık.

İşimiz biter bitmez suyu kapattın. Violet sessizdi. Beklediğim gibi, sadece benimleyken yaptığı gibi ciyaklamaya başlamamıştı. Soyunma odasındaki iki takım arkadaşımıyş gibi bana bir havlu attın. Eskiden vücudumu yavaş yavaş kuruldun, bu bir zamanlar birlikte yaptığımız şeylerden biriydi. Violet’ın sesi uzaktan yumuşacık geliyordu; anlamsız ölçeklerde çıkan birtakım sesler ve onu sırtüstü yatmış, bacaklarını havaya kaldırmış ve terli ayak parmaklarını çekerken hayal ettim. Onun yanına gitmenin çok sürmeyeceğini bilir gibiydi. Beline bir havlu sardın, çıplak omzumu öptün ve yanına gittin.

Mutfağa dönünce ben kahverengileşmiş kahvaltı artıklarını toplarken sen, bize ızgara peynirli sandviç yaptın. Kendi kendine bir şarkı mırıldanıyor ve erişebileceğin kadar yaklaştığımda bana dokunuyordun. Violet bacaklarını sallayarak oturduğu mama sandalyesinde, bir yandan senin tepkini izleyerek durmadan aynı kelimeyi söylüyordu: *Anne. Anne.*

1968

*E*tta'nın sağı solu belli olmuyordu. Bazı dönemler bir annenin nasıl görünmesi ve davranması gerektiğini çözdüğü zamanlar oluyordu. Cecilia bunun onun için kolay olmadığını hissediyordu; bunu bazen başka bir anne merhaba demek için kapılarını çaldığında ya da Cecilia saçını örmesini rica ettiğinde ellerinin titreyişinden anlıyordu. Ama artık kimse Etta'yı eskisi gibi dikkatle izlemiyordu. İşin aslı, hepsi pes etmişti. Buna rağmen Etta'nın içinde hâlâ çabalama isteği vardı. Bazen işe yarıyordu, bazen yaramıyordu. Ama Cecilia her defasında annesine destek oluyordu.

Cecilia altıncı sınıftayken tatil dönüşü bir okul dansı yapılacaktı ve giyecek hiçbir şeyi yoktu. Kiliseye gitmez ve çok sık kutlama yapmazlardı. Bu, Cecilia'nın önemseydiği ya da yakındığı bir şey değildi ama Etta ona özel bir giysi yapacağını söyledi. Cecilia ne diyeceğini bilemedi çünkü annesini bir şey yaparken görmemişti. Ertesi gün Etta bir kumaşçıdan eve döndü ve merdivenden yukarı seslendi.

“Cecilia, gel şuna bir bak!”

Düz bir elbise için pelür kâğıttan kalıp çıkarmış ve metrelerce koyu sarı kumaş almıştı. Etta onunkine hiç benzemeyen

uzun ve zayıf vücudunu ölçerken Cecilia kıpırdamadan durdu. Annesinin eli bacağına iç kısmında, ince belinin etrafında ve omuzlarında dolaşırken kendisine bir yabancı dokunuyormuş gibi hissediyordu. Etta ölçüleri bir peçeteye not etti ve elbisenin çok güzel olacağını söyledi.

Koridordaki dolapta evin eski sahiplerinden kalma eski bir dikiş makinesi vardı. Etta onu mutfak masasına taşıdı. Beş gece üst üste elbiseyle uğraştı ve eski motorun gürültüsü Cecilia'yı sabahın ilk saatlerine kadar uyutmadı. Sabahları mutfak masasının üstü iğneler ve iplik parçalarıyla kaplı olurdu. Etta uykulu gözlerle aşağı iner ve kumaşı Cecilia'nın üstüne tutardı. Proje Etta'ya Cecilia'nın, annesinde daha önce hiç görmediği bir amaç duygusu vermişti. Öfke ve hüzne eskisi kadar yer kalmadığını görebiliyordu.

Dans gününün sabahı Etta erkenden kalkıp elbiseyle Cecilia'nın odasına gitti. Tamamlanmıştı. Ütülenmiş bir halde Etta'nın kolunun üstüne atılmıştı. Etta elbiseyi kızının omuzlarına tuttu ve elini belinin girintisi ve pileli alt kısmın üstünde dolaştırdı. Yakasını ve kollarını düğümlü güzel bir ipekle süslemişti.

“Ne diyorsun?”

“Bayıldım.” Etta'nın duymak istediği buydu ama Cecilia gerçekten bayılmıştı. Bu elbise sahip olduğu en güzel ve birinin onun için yaptığı tek şeydi. O gün sınıfa girdiğini ve diğer kızların kıskançlıkla dolu bir hayretle kafalarını ona çevirdiklerini gördüğünü hayal etti.

Cecilia arkasını dönüp geceliğini çıkardı. Elbisenin fermuarı biraz sertti ama bir şekilde indirmeyi başardı ve adım atıp içine girdi. Elbiseyi yukarı çekti ve dikişlerinin kabalığını teninde hissetti. Beli dardı ve küçük poposunu yassılaştırmıştı, daha yukarı çıkmıyordu. Cecilia elbiseyi oynatarak daha sert çekmeyi denedi. Ama elbise kıpırdamıyordu.

“Kollarını geçir. Haydi.”

Cecilia elbisenin içinde çömelip kollarını geçirmeye çalıştı ama çok dardı. Kumaşın yırtılma sesini duydu.

“Gel buraya.” Etta onu kendine çekti ve onu bir oyuncak bebek gibi çekiştirmeye başladı. Elbiseyi Cecilia’nın bacaklarından aşağı kaydırıp bu kez yukarıdan giydirmeyi denedi. Tek kelime etmiyordu. Cecilia annesinin elbiseyi ve kendisini istediği gibi çekiştirmesine izin verdi. Etta’nın yüzü terden sırılsıklam olmuş ve her zamankinden bir ton daha kızarmıştı. Cecilia gözlerini sımsıkı kapattı.

Etta bir süre sonra onu bırakıp ayağa kalktı.

“Elbiseyi giyeceksin, Cecilia.”

Cecilia’nın morali bozuldu. Elbiseyi giymesi mümkün değildi. İçine bile giremiyordu.

On beş dakika sonra Cecilia mutfığa her zamanki bej pantolonu ve mavi balıkçı yaka kazağıyla indi. Etta’ya bakmadı. Masaya oturdu ve kaşığı eline aldı.

“Odana dön ve elbiseyi giy.”

“Sen de gördün. Olmuyor.” Cecilia’nın kalbi hızla çarpıyordu.

“Oldur. Yukarı çık. Hemen.”

Cecilia, Henry’nin onları duyup duymadığını merak etti. Kaşığını bıraktı ve ne yapacağına karar vermeye çalıştı.

“HEMEN.”

Cecilia arkasında Etta’nın derin derin nefes alıp verdiğini duyabiliyordu. Etta’nın öfkesinin omurgasından yukarı tırmandığını hissedebiliyordu. Elini çabuk tutup aşağı ineceğini umarak Henry’nin ayak seslerini duymaya çalıştı.

“ŞİMDİ!”

Cecilia o anda ilk kez Etta’nın üstünde bir gücü olduğunu fark etti. Onu öfkeli edebiliyordu. Kontrolünü kaybettirebiliyordu. Üst kata çıkıp elbiseyi tekrar deniyormuş gibi yapabiliirdi

ama onu yok sayarsa Etta'nın ne kadar ileri gideceğini görmek istiyordu. Birbirlerine ateş açmışlardı.

“ŞİMDİ, CECILIA.”

Etta titriyordu ve bir kez daha haykırdı. Şimdi! Şimdi! Her haykırışında hiddet, içinde bir ilaç gibi pompalanıyordu ve Cecilia hiddetin etkisi geçtikçe annesinin yüzündeki utancın nasıl arttığını görebiliyordu

Cecilia çok uzun yıllar sonra bu duyguyu kendisi de tadacaktı.

Henry mutfığa Etta'nın ağzını yeniden açtığı anda girdi. Etta bir şekilde sakinleşmenin bir yolunu bulup kocasına kahve doldurdu. Cecilia elbiseyi giymeden evden fırladı.

O akşam eve dönmek için Henry'nin evde olacağını bildiği karanlık sonrasını bekledi. Etta ona bakmadı. Cecilia yukarı çıkınca Etta'nın elbiseyi odasından almış olduğunu gördü. Birkaç dakika sonra Etta elinde katlı haldeki sarı kumaşla Cecilia'nın kapısına geldi. Cecilia'nın yatağına oturdu ve elbiseyi açtı. Elbiseyi söküp yan taraflara parçalar eklemişti. Köşeli ve çarpık görünüyordu ama çabalamıştı.

“Bir sonraki dansa saklayabilirsin.”

Cecilia elbiseyi annesinin elinden aldı, parmaklarını düğümlü biyelerin üstünde dolaştırdı ve sonra annesine sarıldı. Etta kollarının arasında kaskatı kesildi.

Birkaç ay sonra Cecilia elbiseyi sene sonu dansına giydi. Spor salonunun bir köşesinde elini kolunu nereye koyacağını bilemeden oturarak elbisenin üstünde ne kadar kötü durduğunu gizlemeye çalıştı. Eve dönünce üstünü değiştirmede. Akşam yemeğine de elbiseyle oturdu. Annesi yorum yapmadı, Henry de öyle. Cecilia elbiseyi bir daha hiç giymedi.

Parti ondan çok bizim içindi. Koca bir ebeveynlik yılı. Ortasında folyodan dev bir “1” olan pastel renklerde kocaman bir balon buketi sipariş ettim ve kenarlarına deniztarağı şekli verilmiş süslü kâğıt tabaklar aldım. Pipetler puanlıydı. Annen Violet’a tereyağı rengi çok güzel bir pamuklu kazak ve poposunda fırfırlar olan fitilli tayt almıştı. Oturma odasında paytak paytak dolaşırken yavru ördeğe benziyor, misafirlerle bebek diliyle gevezelik ederken pembe ıslak dudaklarında tükürük balonları şişiyordu. Baban sorunlu dizinin üstünde çömelerek peşinde dolaşıyor, onun her hareketini kaydediyordu.

Pastayı yürüyüşlerimiz sırasında ona sık sık bir şeyler aldığım pastaneden almıştım. Üstü gökkuşağı rengi serpme şekerle süslü vanilya kremalı bir pastaydı. Pastayı mama sandalyesine koyduğum zaman gözlerini, üstündeki tek minik aleve kilitleyerek ve sevinç çılgılığı atarak el çırpıttı.

“Mutlu!” dedi. Çok net bir şekilde.

Baban hayranlıkla, “Kaydettim!” dedi dijital kamerasını havaya kaldırarak. Annen Violet’ı öpücüklere boğdu ve nadiren gördüğümüz ama orada olmak için beş saatlik uçak yolculuğu yapan kız kardeşin onu güldürmek için bir pelür kâğıdı hışırattı. Yanında bir şişe tekila getiren Grace pastayı kesip servis

etti. Onları oturma odamızın rahat koltuğundan, ben senin kucağında, senin kolların göğsümün üstünde kavuşmuş bir halde birlikte seyrettik.

“Başardık,” diye fısıldadın ve burnunun ucuyla ensemin gıcıklayarak kokumu içine çektin. Başımı onaylar gibi salladım ve birandan bir yudum aldım. Violet mama sandalyesinde, mest olmuş izleyicilerinin karşısında yüzüne bulaşmış pasta kremasıyla meleğe benziyordu. Burnunu tekrar boynumda hissettim. Biradan bir yudum daha alıp seni ayağa kaldırdım.

“Haydi, aile fotoğrafı çektirelim.”

Evimizin pencerelerinden gelen doğal ışıkta ayakta durduk ve ben Violet’ı aramızda kalçama yaslayarak tuttum. Her zamankinden uysaldı ve şekerli yanağından bir öpücük almak için onu kendime çektim. Fotoğraflarımızı çekerlerken gülümsedik. Sen ördek sesleri çıkararak onu kıkırdattın. Kocaman açık ağızlarımızla birbirimize bakıp sevinç çığlıkları atarken onu başımızın üstüne kaldırdım. Üçümüz, tam olmamız gerektiğı gibi.

Violet ilk doğum gününden kısa süre sonra gece boyu deliksiz uyumaya son verdi.

Sen onu hiçbir zaman ağlamaya başlar başlamaz duymazdın, hatta bazen hiç duymazdın ama sanki gözlerim o koridorun sonundaki beşiğinden ilk sesini çıkarmadan birkaç saniye önce açılıyormuş gibi gelirdi. Bu, yani hâlâ fiziksel bir parçam olduğunu hatırlamak, her defasında sinirimi bozardı. İki saatte bir biberon için ağlardı. Birkaç haftanın sonunda sütle dolu altı biberonu, istediği zaman bulacağını umarak beşiğinin parmaklığına dayadım. Ama bunu hiç yapmadı.

Beni her uyandırışında, *bunu yapamayacağım*, diye düşünürdüm. *Bunu bir kez daha sağ atlatamam.*

Bebek odasının kapısını açıp eline bir biberon verir ve odadan çıkardım.

“O kadar çok sütün dışarıda durması bakteri açısından kötü değil mi? Tehlikeli değil mi?” diye sordun ne yaptığımı fark ettiğin zaman.

“Bilmem.” Muhtemelen tehlikeliydi ama umurumda değildi. Bir an önce geri uyumasına ihtiyacım vardı.

Bu aylarca böyle sürdü ve sonunda bitap düştüm. Sabahları gözlerime oturan ve düşüncelerimi yavaşlatan bir baş ağrısıyla

uyanmaya başladım. Saçmalama korkusuyla yetişkinlerle konuşmaktan kaçınır oldum. İkinize de kırgınlığım gittikçe kötüleşiyordu. Yatağa döndüğüm zaman senin derin ve düzenli nefes alarak uyumaya devam ettiğini duymaktan nefret ederdim ve bazen seni uykunun koynundan koparmayı umarak yorganı çekiştirirdim, senin yerinde ben olmak isterdim. Violet'ı haftada birkaç gün kreşe gönderme konusunu açtım. Violet doğmadan önce kreş fikrinden hoşlanmadığını söylemiştin. Annen çocuklarını beş yaşına gelene ve okula başlayana kadar evde büyütmişti. Sen de çocukların için aynı şeyi istiyordun. Körü körüne, içtenlikle kabul etmiştim. Ben de kusursuz annelerin yaptığını düşündüğün şeyleri yapacaktım.

Ama bu eskidendi.

Eve üç blok mesafede, sonbaharda bir kişilik yer açılacak bir kreş buldum. İnsanlar orayı anlata anlata bitiremiyorlardı ve kreşte velilerin uzaktan izleyebildiği bir kamera vardı. İşin aslı, kartondaki yumurtalar misali o uzun pusetlere yan yana dizilmiş bebekleri ve yapacak bir şey olsun diye onları sokaklarda dolaştıran düşük ücretli yorgun çalışanları görmek beni genellikle hüznölendirirdi. Ama kreş ortamındaki bebeklerle ilgili araştırmalar vardı: Daha fazla sosyalleşiyor, daha fazla uyarılıyor, gelişimsel açıdan daha fazla ilerleme kaydediyorlardı vesaire vesaire. Makaleleri arada bir sana da gönderiyordum. Akşam yemeğinde sohbeti, yaşamamı istediğin iç çelişkiyi vurgulamak için özenle seçilmiş kelimelerle yönlendirirdim: Belki Violet'ın artık daha fazla uyarıcıya ihtiyacı vardı. Belki zamanı gelmişti. Gerçi belki de evde daha iyi olacaktı. Öğle uykusu falan. "Sen ne düşünüyorsun?" derdim endişeli ve arada kalmış gibi görünmek için ama ihtiyacım olan cevabı ikimiz de biliyorduk.

“Karar vermek için uykusu iyileşene kadar bekle,” diye akıl yürütmüştün. “Şu anda yorgunsun. Zor olduğunu biliyorum ama *geçecek*.” Kendin ıslıl ıslıl bir yüz ve yeni kesilmiş saçlarınla işe gitmek için giyinirken bunu söyleme cesaretini gösterebilmiştin. O sabah duşta şarkı söylediğini duymuştum.

Mutsuzdum. Görünüşe bakılırsa ikimiz de öyleydik. Sadece ben varken ciddi derecede mutsuz oluyordu.

Artık onu kucağımda tutmama izin vermiyordu. Beni yakınında istemiyordu. Çoğu gün ikimiz yalnızken hırçın olur, sürekli sorun çıkarırdı ve hiçbir şey onu sakinleştiremezdi. Onu kucağıma aldığım zaman öyle avaz avaz bağırırdı ki komşularımızın dairelerinde dolaşırken birden durduklarını duyabiliyordum. İnsanlara açık yerlerde, markette ya da parktayken diğer anneler bazen alçak ve anlayışlı seslerle yardım edebilecekleri bir şey olup olmadığını sorarlardı. Aşağılanmış hissederdim, ya Violet gibi bir çocuğum olduğu için ya da onun hakkından gelemeyecek kadar güçsüz bir anne olduğum için bana acırlardı.

Çoğunlukla evde kalmaya başlamıştık ama sen eve gelip kucağında hevesle üstüne tırmanan Violet’la günümüzün nasıl geçtiğini sorarken sana yalanlar uydururdum. Dairemizin dört duvarı arasında kapalı kalınca bir akrep gibi yan yan seğirterek ağzına tıkacak şeyler –avuç avuç bitki toprağı, çantamdan kaptığı anahtarlar ve hatta bir şekilde yastıkların içinden çıkarmayı başardığı dolgu malzemeleri– arardı. Hatta bazen tıkanıp mosmor olurdu. Ağzındakileri boşaltırken vücudu önce sudan çıkmış balık gibi çırpınır, sonra da hareketsizleşirdi. Ölmüş gibi. Her defasında kalbim duracak gibi olurdu. Gözleri büyürdü ve bunu içinden kopan ve gözlerimi yaşartacak kadar sevimsiz bir çığlık izlerdi.

Benim çocuğum olduğu için o kadar büyük hayal kırıklığı yaşıyordum ki.

Davranışlarının bazılarının tipik olarak sınıflandırılabilceğini biliyordum. Sen bu halini geçici bir dönem, yaşa özgü huysuzluk ve “gelişimsel bir sıçrayışın” semptomları olarak geçiştirirdin. Ben de kendimi doğru olabileceğine ikna etmeye çalışırdım. Ama yaşıtı olan diğer çocukların tatlılığı ve şefkati onda yoktu. Nadiren sevgi gösteriyordu. Artık hiç mutlu görünmüyordu. Bazen onda fiziksel anlamda acı verici gelen bir keskinlik görürdüm. Yüzünden okurdum.

Çocukları olan diğer arkadaşlarımızla konuşurken ebeveynlerin yaptığı gibi çocuklu hayat esprileri yapar ve rahatlatılmayı beklerdik. Yapış yapış mama sandalyeleri olan restoranlarda zamanla yarışarak erken akşam yemekleri yerken yanımızdaki masalarla dertleşirdik. Senin öyle olmasını istediğini bildiğim için ben onun fenalığını hafifleterek anlatırdım. Benden beklendiği gibi iki kaosun arasındaki tatlı anların her şeyi telafi ettiğini onaylardım. Ama o, kasırğa gibiydi. Ve beni her geçen gün daha fazla korkutuyordu.

Kendime biraz daha fazla zaman ayırabilmeyi umutsuzca istiyordum. Ondan biraz uzaklaşmayı, mola vermeyi. Bunlar bana mantıklı talepler gibi geliyordu ama sen hâlâ kendimi sana ispatlamam gerektiğini hissettiriyordun. Sessiz de olsa hiç geçmeyen şüphenin ağırlığı öyle büyüktü ki bazen senin yanında nefes almakta bile zorlanıyordum.

Sadece o uyurken yazabiliyordum ama hiçbir zaman çok uzun uyumuyordu, bu yüzden her ne kadar kendime bunu ona bir daha asla yapmayacağıma söz vermiş olsam da gizli rutini-mize geri dönmüştük. Bunun olmasına haftada sadece birkaç gün izin veriyordum. Ve her zaman, sonrasında öğleden sonra yürüyüşümüzde bir kurabiyeyle ve uzun, güzel bir banyoyla telafi ediyordum.

Bugünlerin sayılı olduğunu, yakında konuşmaya ve sana gün içinde olanları anlatmaya başlayacağını biliyordum; o zaman utanç içinde elimde tuttuğum bu gücü kaybedecektim. Belki de bu, durumu kafamda meşrulaştırmamın bir parçasıydı. Davranışım patolojikti. Ama onu sadece var olduğu için cezalandırmaktan kendimi alamıyordum. Kulaklığımı takıp o yokmuş gibi yapmak ne kolaydı.

Bir gün, özellikle fenaydı. Ona ne zaman yaklaşısam öfkeleterek bacaklarını savuruyor, bana vuruyordu. Kafasını duvara vurdu ve ne yapacağımı görmek için bana baktı. Sonra yine yaptı. Bütün gün hiçbir şey yememişti. Açlıktan öldüğünü biliyordum ama veren ben olduğum için bir lokma yiyeceğin bile dudaklarını aşmasına izin vermiyordu. Öğle uykusunda olduğu zamanın tamamını ağlayarak ve internette davranış bozukluklarının erken işaretlerini araştırarak ve tarayıcı geçmişini temizleyerek geçirmiştım. Görmeni istemiyordum ama aynı zamanda o tür bir çocuğun annesi olmak da istemiyordum.

Asansörden çıktığını duyabiliyormuş gibi, direnmeyi sen eve gelmeden sadece birkaç dakika önce bıraktı. Oturma odasını temizlerken onu kalçama yasladım. Kaskatıydı. Sessiz. Biraz bayat kokuyordu. Tulumun çok fazla yıkanmaktan sertleşen pamuklu kumaşı koluma sürtünüyordu.

Daha şık ofis kazağını çıkarmadan onu sana uzattım. Kafasındaki kırmızı kızarıklığın nasıl olduğunu açıkladım. Bana inanıp inanmadığın umurumda değildi.

“Tatlım.” Onu halının üstünde gıdıklarken yargını yumuşatmak için gülmeye çalıştın. “Gerçekten bu kadar kötü mü? Daha iyiye gittiğini sanıyordum.”

Kendimi kanepeye bıraktım. “Bilmiyorum. Çok yorgunum.”

Sana gerçeği, kızımızda bir terslik olduğuna inandığımı söyleyemezdim. Sen, sorunun bende olduğunu düşünüyordun.

“Al bakalım,” dedin onu bana uzatarak. Violet ona verdiği bir peynir parçasını emiyordu. “Sakin ve gayet iyi. Biraz kucağında tut. Ona sevgi göster.”

“Fox, mesele sevgi ya da şefkat değil. Bunları sürekli deniyorum.”

“Onu kucağında tut.”

Onu kucağıma aldım ve beni itmesini bekledim ama hamurlaşmış çedarını emerek hoşnut bir şekilde oturdu. Senin iş çantayı boşaltmanı izledik. “Baba,” dedi. “Baba.”

Ona sehpanın üstünde duran biberonu uzattın. Sırtını bana yasladı.

“Anladığını sanmıyorum,” dedim usulca, onu rahatsız etmemeye dikkat ederek. Üstümdeki ağırlığı rahatlatıcıydı ve sakinleşmeye başlamıştım. Denizde kaybolmuş ve yıllar sonra yeniden insan teması kurmuş biri gibi hissediyordum. Parmagımı alnından kaydırıp ince telli koyu renk perçemlerini kenara ittim. Biberonunu ağzından çekip iç geçirdi. İkimiz de didişmekten yorgun düşmüştük.

“O uyuduğu zaman sen de uyuyor musun?” Sen de bir yandan bizi süzerek alçak sesle konuştun.

“Uyuyamam,” diye çıkıştım göğsümdeki gevşemenin geri çekildiğini hissederek. Violet benden uzaklaşmak için kıpırdanmaya başladı. “Yapılacak çok iş var. Çamaşır. Yazmaya çalışıyorum. Zihnim hiç durmuyor.”

Biberonu sehpanın üstüne attım ve çıktı aldığım sayfalara biraz süt fışkırdı. Onları o gece sana göstermeyi düşünüyordum; üstünde çalıştığım bir şeyin olup olmadığını sormayalı uzun zaman olmuştu. Süt boncuklarının lastik memeden cümlelerimin üstüne süzülüp mürekkebi dağıtmasını seyrettim.

Üstünü değiştirip geri geldin ve kanepeye, yanıma oturdun. Elinle bacağımı sıvazladın. Eskiden gününün nasıl geçtiğini

sorardım. Son birkaç ayda aramızda yeniden açılan mesafenin hüznü hiç konuşmadığımız bir şeydi. Onu arka planda çürümeye terk etmek istiyordum ve görünüşe göre sen de aynı hissi taşıyordun.

“Bu ne?” dedin ıslak sayfaları işaret ederek.

“Hiç.”

“İstiyorsan kreşteki yeri onayla o zaman. Ama haftada sadece üç gün, olur mu? Bütçemizde buna yer ayırmadık.” Alnını ovaladın.

O haftanın kalan kısmında elimden geleni yaptım. Ama günlük mücadelemiz geri döndü. Ertesi pazartesi kreşe başladı ve onu hoş geldiniz yazılı paspasın üstüne bırakırken içime dolan o muazzam rahatlama hissini hâlâ hissedebiliyorum. Öğretmen gelip elini tutana kadar sarı yağmur çizmelerine baktı. Hoşça kal dediğim zaman bana bakmadı ve ıslak çimenliği aşip bahçe kapısından çıkarken ben de arkama dönmedim.

Violet'a ilk oyuncak bebeğini annen aldı. “Annelik dürtüsü küçük yaşta başlar,” dedi pazardan aldığı taze balıkların paketini açarken ve yerdeki Violet'ı işaret etti. Violet plastik kafalı bebeği kolunun altına sıkıştırmış ve aldığından beri hiç bırakmamıştı. Durmadan *beeebeek*, diyor ve bebeğin benden daha gür kirpikli iri gözlerine parmaklarını sokuyordu. Bebeğin pudra gibi yapay bir kokusu ve pembe bir tulumu vardı.

Şarabımı yudumlayarak annenin akşam yemeğini hazırlamasını izledim. Dışarıdan yemek söylemeyi teklif etmeme rağmen sedir tahtası üstünde akçaağaç soslu somon pişirmekte ısrar etmişti. Violet oyuncak bebeği bana getirdi ve kucağıma koydu. “Anne. Bebek.”

“Evet, hayatım. Çok şirin.” O bakarken bebeği kucağımda sallayıp öptüm. “Şimdi sıra sende.”

Kocaman açık ağzını bebeğin kel kafasına yaklaştırdı. Daha önce senin dışında kimseye bu kadar şefkatli davrandığını görmemiştim ama bunu söyleyerek annene haz yaşatmak istemedim.

“Aferin sana. Öpücükler.”

Balık kokusu daireyi sardı. Baban seni hokey maçına götürmüştü. Şehirde üç gece kalacaklardı. Bir otelde. İlk taşın-

dığımızda sadece onlar için açılır kapanır bir kanepa almış olmamıza rağmen yer meselesi demiştim. Violet artık daha iyi uyuyor olsa da hâlâ çok yorgundum. Annenin üç gün boyunca evde olmasını kaldıramayacak kadar gergindim. Ona karşı hislerim karmaşıktı. Yardım almak için, herhangi birinin yardımını için yanıp tutuşuyordum ama onun becerisine, bütün hayatın boyunca her şeyi çok kolay göstermesine sinir oluyordum.

“Tatlı kızımızın kreşi nasıl gidiyor?”

“İyi sanırım. Öğretmenlerini sever gibi görünüyor. Sadece birkaç haftada bir sürü şey öğrendi.”

Annen kadehimi tazeledi ve Violet’ı öpmek için eğildi.

“Ya sen?”

“Ben?”

“Boş zamanların keyifli geçiyor mu?”

Yaklaşık yirmi senesini evde sana ve kız kardeşine bakarak geçirmişti. Turtalar pişirmişti. Okul aile birliğini yönetmişti. Bütün yastıkları, perdeleri, peçeteleri, masa servislerini ve duş perdelerini elleriyle dikmişti. Yemek pişirirken, çocukluk evinin koridorunu süsleyen altın yaldızlı çerçeveli aile fotoğraflarının hepsinde aynı boyda ve modelde olan sarı küt saçlarının iki yana sallanmasını seyrettim. “Daha fazla yazıyorum ve evde eksik kalan işleri hallediyorum.”

“Onu alana kadar geçen dakikaları sayıyor olmalısın. Okula gittikleri zaman ben hep sayardım. İnsan biraz huzur ve sessizlik istiyor ama sonra bütün günü onları düşünerek geçiriyor.” Dereotu doğrarken kendi kendine gülümsüyordu. “Fox ondan çok keyif alıyor gibi görünüyor. Harika bir baba olacağını her zaman biliyordum. Küçüklüğünde bile.”

Violet diğer eliyle bebeğin ayağını tutarak bir çırpıcıyı fırına vurdu.

“O inanılmaz biri. Kusursuz bir baba...” Annenin duymak istediği buydu ve bazı açılardan doğruyd da.

Annen kendi kendine gülümseyerek bir limon aldı ve kabuğunu rendelemeden önce bir an durup Violet’ın oyun oynamasını seyretti. Banyosunu yaptırmak için Violet’ı almak üzere eğildim. Dokunuşumu hissedince irkildi, onu tetiklediğimi hissettim ve midem düğümlendi. Ağlayarak yer karolarının üstünde çırpınmaya başladı.

“Hadi bebeğim, banyo zamanı.” Annenin önünde savaşmak istemiyordum. Violet’ı tekmeler savurarak ciyاكلarken kucakladım ve banyoya götürdüm. Kapıyı kapattım ve suyu açtım. Birkaç dakika sonra annen kapıyı tıklattı ve ağlama sesinin arasında kendini duyurmak için yüksek sesle, “Yardım edebilir miyim?” diye sordu.

“Sadece huysuzluğu tuttu, Helen. Çok yoruldu,” dedim. Ama annen yine de içeri girdi. Ben sırlıklam olmuştum, Violet ise öfkeden neredeyse morarmıştı. Saçlarındaki köpüğü, onu koltuk altından sıkıca tutarak duruladım. Onu banyodan çıkardığımda ciyاكلamaktan nefes alamıyordu. Annen bizi izledi ve havluyu uzattı.

“Onu alabilir miyim?”

“Birazdan sakinleşir,” dedim ve zapt etmek için Violet’ı sıkıca tuttum. Ama yüzümü kaçırmayı başaramadan dişlerini yanağıma geçirdi. Beni ısırımıştı. Sertçe. Dişlerimi sıkarak bağırdım ve kafasını uzaklaştırmaya çalıştım ama dişlerini fena geçirmişti. Annen şaşkınlıkla iç geçirdi ve torununun çenesini parmaklarıyla çekip araladı. Violet’ı benden aldı ve sadece, “Aman Tanrım,” dedi.

Aynada diş izlerine baktım ve soğuk suyu açtım. Islattığım bir bezi yanağıma bastırdım.

Küçük düşmüştüm. Arkamda annenin yüzünü görebiliyordum. Dehşete düşmüştü.

Violet çığlık atmayı bırakmıştı. Annenin kucağında sızlanırken nefesi düzene girmişti ve bir işkencecinin kollarında kendini savunmaya çalışmaktan kurtulmuş gibi annene sığınarcasına bakıyordu.

“Üzgünüm,” dedim. Özellikle kimseye hitap etmeden.

“Balığı çıkarmaya ne dersin? Ben de o sırada ona pijamalarını giydiririm.”

“Hayır, sorun değil.” Mahcup ve kararlı bir şekilde onu annenden aldım ama Violet yine çığlığı bastı ve benden uzaklaşmak için çırpınarak kafasını geri attı. Annenin yüzü alev almış gibiydi. Violet’ı ona geri uzattım ve lavaboya döndüm. Annen senin hep yaptığın gibi kulağına sakinleştirici sözler fısıldayarak Violet’ın odasına doğru yürürken ben akan su sesinin arkasına saklanıp ağladım.

“Yemek için teşekkürler, Helen. Enfesti.”

“Bir faydam olsun istedim.”

“Yemekten önce olanlar için üzgünüm. Epey yaygara koptu.”

“Tatlım, endişelenme.” Şarap kadehini kaldırdı ama içmedi.

“Eminim sadece yorgundu. Sence öğle uykusunu alıyor mu?”

“Belki almıyordur.” Oysa alıyordu. İkimiz de durum olduğu kadar kötü değilmiş gibi yapıyorduk. Violet’ın davranışı kolayca izah edilebilirmiş gibi. Ailendeki insanlar böylesini tercih ediyordu, ben de ayak uydurmayı öğrenmiştim. Tabagımdaki son lokmayı çatalımla sağa sola ittim. “Sanırım şu ara babacı döneminde.”

“Onu suçlayamayız, değil mi ama?” Göz kırptı ve tabaklarımızı masadan kaldırdı. “İkiniz de ona sahip olduğunuz için çok şanslısınız.”

Ya o? O da bana sahip olduğu için şanslı mıydı? Mutfakta bana bir kadeh daha doldurdu. Sustum.

“Her şey zamanla kolaylaşacak,” diye fısıldadı.

Başımı evet der gibi salladım. Gözyaşlarım geri geldi ve yüzümün kızardığını hissettim. Annen bir süre sustu ve yeniden konuşmaya başladığında her şeyin inanmak istediğinden daha kötü olduğunu bir anda kabul etmiş gibi yumuşamıştı. Ellerini elimin üstüne koydu ve ikimiz de elimi sıkıca tutmasını seyrettik.

“Bak. Anneliğin kolay olduğunu kimse söylemedi. Hele sandığın gibi olmadığında. Ya da...” Düşünceli bir ifadeyle ince, pembe dudaklarını birbirine bastırdı. Annemden bahsetmeye cüret edemiyordu. “Ama insan bir çıkış yolu buluyor. Herkes için. Senin de yapman gereken bu.”

Kapıdan girer girmez ilk sorduğun şey Violet’ın nasıl olduğuydu. *Kızım nasıldı bu akşam?* Ağzın kulaklarındaydı. Annenin kızımızla zaman geçirmesine bayılırdın.

“Çoğunlukla çok iyiydi.” Annen seni iki yanağından öptü ve çantasını almak için döndü. Sen bana uzun uzun sarıldın, çakırkeyif olduğunu hissettim. Bira, baharatlı işlenmiş et ve soğuk kokuyordun. Ben geri çekilince yüzüme ne olduğunu sordun, Violet’ın dişlerinin bıraktığı kırmızı ize dokundun, irkildim.

“Hiç. Violet’tan küçük bir iz.” Gözlerimi annene çevirdim.

“Evet, yatmadan önce biraz canımıza okudu,” dedi annen sana hitaben. “Ufaklık bazen fena sinirlenebiliyor.”

Kaşların çatıldı ama üstünde durmadın. Paltonu astın. Annen daha fazlasını söylemeni bekler gibi sana kaşlarını kaldırarak gülümsedi. Bana arka çıktığı için minnet ve buna deli gibi ihtiyacım olduğu için utanç duyarak gözlerimi kaçırdım.

“Sık dişini, tatlım.” Bunu bana usulca söyledi ve sonra takside bekleyen babanla buluşmak için evden çıktı.

Çocukluğumun en canlı anıları sekiz yaşım ile birlikte başlıyor. Keşke elimde sadece bu anılar olmasaydı ama ne yazık ki başka bir şey yok. Bazı insanlar geçmişe dair bakış açılarını yıpranmış fotoğraflarla ya da onları seven birinin bin kez anlattığı hikâyelerle biçimlendirir. Benim böyle şeylerim yoktu. Annemin de. Ve belki de sorunun bir parçası buydu. Elimizde gerçeğin tek bir versiyonu vardı.

Hafızamda canlanan bir şey var: Bebek arabamın beyaz iç kaplaması, koyu mavi çiçekleri, fisto şerit süslemeleri ve krom sapın hasırla kaplı orta kısmı. Annemin kanarya sarısı eldivenli parmak boğumları bana tepeden bakıyor. Bana bakan yüzünü göremiyorum, sadece arada bir köşeyi dönüp de güneşi arkasında bırakınca gölgesi üstüme vuruyor. Bu kadar erken dönemden bir şeyler hatırlamamın mümkün olmadığını biliyorum. Ama ekşi bebek maması, bebek pudrası ve sigara dumanı kokusunu duyar ve insanları akşam yemeği için evlerine ulaştıran yavaş şehir otobüslerinin seslerini işitir gibiyim.

Bazen kafamın içinde bu oyunu Sam için de oynuyorum.

O neleri hatırlardı? Parktaki yokuşun otlarının sivriliği ya da tepesinde şemsiye gibi sallanan üç suratla üstünde yattığı turuncu örtü. Belki de Violet'ın pişirmeye bayıldığı bal kabaklı küçük keklerin kokusu. Ona verdiği üstü hamurla kaplı, kırmızı saplı büyük kaşık. Senin fırlatıp atmak istediğin döner ışıklı banyo oyuncağı. Belki bebek odasındaki tablo. Sabahları gözleri melek suratlı bebeğe takılırdı sanki.

Ama bence asıl şunu hatırlamalıydı: Halka açık havuzdaki soyunma odasının duvar karoları. Neden bilmiyorum ama o karolar onun bir parçası olmuş gibi geliyor. Her hafta onu köşedeki kabinin ahşap bankına koyar ve iki tarafa da açılan kapıyı kilitlemek için uzanırken bir elimde onu olduğu yerde tutardım. Her zaman meraklı bakışlarla duvara bakar ve rastgele bir desenle yerleştirilmiş küçük renkli karelere canlıymışlar gibi dokunurdu. Hardal sarısı, zümrüt yeşili ve mavinin güzel ve koyu bir tonu. Denizci mavisi. O karolar onu sakinleştirirdi. Ben mayo bezini giydirirken ve hâlâ tombul olan göbeğimin etrafını bir havluyla sararken o, yumuşak sesler çıkarır ve gözlerini kocaman açardı. Oraya her gidişimizde Sam'in karoları görmesi için sabırsızlanırdım. Küçük dünyasında ona en çok hitap eden şey o karolardı.

O soyunma odasına sık sık gidiyorum. O karolara onun yerine bakmak için.

Violet'ın saçları gürleşmiş ve güzelleşmişti, insanlar sık sık bizi durdurup ne muhteşem bir kızımız olduğunu söylüyordu. Violet mahcup bir tavırla gülümseyip teşekkür ederdi ve bir an, kısacık bir an, beni kulaklarımdan tutup delilik sınırına sürükleme kapasitesine sahip olmasına ihtimal veremeyeceğim son derece medeni, minicik bir insan görürdüm. O karanlık kısımlar gittikçe azalıyordu ve kişiliğinin diğer kısımları su yüzüne çıkmaya başlamıştı. Oyuncak bebeğine kafayı takmıştı ve gittiği her yere onu da götürüyordu. On altı aylıkken renkleri öğrenmişti. Yılın büyük kısmında pantolonlarının altına aynı Noel ağacı desenli külotlu çorabı giymekte ısrar etmişti. Neredeyse her öğün sarı bulutlar adını verdiği çırpılmış yumurta yiyordu. Çizgili sincaplardan korkuyor ama bildiğimiz sincaplara bayılıyordu. Köşedeki çiçekçideki kadını seviyordu ve her cumartesi günü mutlaka bir dal çiçek almak için oraya uğruyorduk. Çiçeği çişini yaparken elinde tutmak için lazımlığının yanına koyuyordu. İstekleri ve yaptıkları hem hiç anlamlı gelmiyor hem de dünyadaki bütün anlamı içinde taşıyordu.

Bana sadece tutunabileceğim ve biraz çabalarsam uçurumun kenarına geri tırmanabileceğime dair kendimi ikna edebilecek

kadar bir alan bırakıyordu. En azından, küçük ama düzenli dünyasındaki yerimi bana tekrar hatırlatana kadar, bir süre.

Üç yaşındayken senin bir arkadaşının düğünü için evden uzakta kaldığımız hafta sonu, eve dönünce paltomu bile çıkarmadan odasına süzülmüştüm.

Saat gece yarısını geçmişti. Kokusunu duymak istemiştım. Uçakta içimde, bir terslik olacakmış, Violet uykusunda tıkanacak ve annen onu benim gibi duyamayacakmış, karbon monoksit dedektörleri çalışmayacakmış gibi, uçak piste yanlış şekilde inecekmiş ve ikimizi birden havaya uçuracakmış gibi alışık olmadığım bir panik baş göstermişti. Ona ihtiyacım vardı. Onun için nadiren yanıp tutuşurdum, özellikle de yanıp tutuşmam gereken zamanlarda; ama yanıp tutuşmaya başladığım zaman da onu istememenin nasıl bir duygu olduğunu hatırlayamazdım. O diğer anne kimdi? Beni o kadar çok utanca boğan?

Uyuyan bir çocuğun surati. Gözlerini kırpıştırarak açtı ve beni üstüne eğilmiş halde buldu. Göz kapakları geri örtüldü; hayal kırıklığına uğramıştı. Hüznü hakikiydi. Arkasını döndü, menekşe rengi örtüyü çenesine kadar çekti ve karanlık pencereden dışarı baktı. Onu öpmek için eğilince elimin altında kaslarının gerildiğini hissettim.

Odadan çıktım ve seni koridorda gördüm. Onun uyuduğunu söyledim. Sen yine de odaya girdin ve sonra yanağına kondu-rulan öpücük seslerini işittim. Sana annenin, içinde denizkızı olan bir film izlemesine izin verdiğini söyledi. Yanına yatmanı istedi. Seni bekliyordu.

Onunla, senin sahip olduğun şeyi asla yakalayamayacakmışım gibi hissettim.

Konuyu ne zaman açsam bana, “Sana öyle geliyor,” derdin. “İkinizle ilgili bir hikâye uydurdun, şimdi de kurtulamıyorsun.”

“Beni istemesi lazım. Ben onun annesiyim. Bana ihtiyaç duyuyor olmalı.”

“Onda bir sorun yok.”

Onda. Onda bir sorun yok, derdin.

Sabah kahvaltıda annen ne harika bir hafta sonu geçirdiklerini anlattı. Onu dizinde zıplatırken kızına dönmüş olmanın mutluluğuyla ağzın kulaklarındaydı.

Sonra birlikte bulaşık makinesini doldururken, “Yani her şey yolunda mıydı?” diye sordum annene usulca.

“Melek gibiydi. Gerçekten.” Taşındığımı bildiği sızıyı yatıştırmaya çalışır gibi usulca belimi sıvazladı. “Bence ikinizi de özledi.”

Üçüncü sınıfta, sınıfça bir haftayı annelerimiz için pembe, sarılı küçük kek kaplarının içine yapıştırılmış düğmeler ve şönil pipo temizleme çubuklarından yapılmış çiçek saplarıyla çiçek buketleri hazırlayarak geçirmiştik. Çiçekleri kalın el işi kâğıtlarına yapıştırdık ve her birimiz altına en iyi el yazımızla tahtadaki şiiri kopyaladık. *Güller kırmızıdır, menekşeler mor. Bu dünyada senden iyi anne bulmak zor! Seni seviyorum.* En son bitiren ben oldum. Daha önce onun için el işi yaptığımı hatırlamıyordum; en azından bu kadar hoş olanını. Üçüncü sınıf öğretmenimiz buketi elimden aldı ve “Çok güzel olmuş, Blythe. Annen bayılacak,” dedi.

Öğretmen hepimizi eve bir çay partisi davetiyesiyle gönderdi. Ben okuldan çıkınca benimkini çöpe attım. Annemi davet etmek istemiyordum. Ya da daha doğrusu, gelmek istememesi ihtimaline karşı onu davet etmek istemiyordum. Dokuz yaşındaydım ve kendi hayal kırıklığımla baş etmeyi uzun zaman önce öğrenmiştim. Parti sabahı annem her zamanki gibi benimle kalkmadığı için mutfakta tek başıma kahvaltı ederken okula gidince herkese söyleyeceklerimin provasını yaptım. Annem hastalanmıştı, gıda zehirlenmesi geçiriyordu. Çaya gelemeyecekti.

O öğleden sonra, anneler gelmeden önce sınıfı krapon kâğıdından çiçeklerle süsledik. Sandalye tepesinde, bir elimde raptiyeyle duyuru panosuna uzanırken sesini duydum:

“Erken mi geldim?”

Az kalsın sandalyeden düşecektim. Annem. Öğretmenim onu nazik bir tavırla selamladı ve endişelenmemesini, sadece ilk gelen olduğunu söyledi. Daha iyi hissettiğini gördüğüne sevinmişti. Annem yalan söylediğimi anlamamış gibi görünüyordu, çok gergindi. Kapıdan bana kısacık el salladı. Daha önce hiç görmediğim bir şey giymişti. Şeftali rengi şık bir takım ve gerçek olduğunu sanmadığım inci küpeler. Onu bu kadar yumuşak, bu kadar kadınsı görmeye alışık değildim. Kalbim hızlandı. *Gelmişti*. Bir şekilde öğrenmiş ve gelmişti.

Çay partisinin başlamasını beklerken benden, ona sınıfımı göstermemi rica etti. Ona hava durumu istasyonunu, sayma boncuklarını ve çarpım tablosu masalarını gösterdim. Ben nasıl yapılacağını elimden geldiğince basitleştirerek anlatırken daha önce hiç sayı görmemiş gibi güldü. Anneler kapıdan girip çocuklar onlara koşarken annem her seferinde kafasını kaldırıp gelen anneyi süzüyordu. Kılığını, saçlarını, takılarını. O zaman bile annemin utandığını hissetmiştim ve bu beni şoke etmişti çünkü hiçbir zaman başka annelerin ne düşündüğünü önemser gibi görünmezdi. Hiçbir zaman başkalarının ne düşündüğünü önemser gibi görünmezdi.

Sonra kapıdan Bayan Ellington girdi ve Thomas ona seslendi: Öğretmenin evden getirdiği fincan ve tabakları özenle yerleştirmekle meşguldü. Bayan Ellington ona el salladı ama önce sınıfın diğer ucuna, annemle benim durduğumuz tarafa yürüdü. Elini anneme uzattı.

“Cecilia, seni yeniden görmek ne güzel. Bu renk sana çok yakışmış.” Annem elini tuttu ve Bayan Ellington diğer kadınlarda

gördüğüm ama kendi annemde hiç görmediğim bir hareketle yanağını annemin yanağına değdirmek için uzandı. Annemin Bayan Ellington'a nasıl koktuğunu merak ettim.

“Seni de, Viven.” Annem gülümsedi. “*Ve teşekkürler.* Bunun için.” Çenesiyle dantel örtüler ve kızarmış hamur tatlılarıyla özenle süslenmiş minyatür masalarla dolu odayı işaret etti. Bayan Ellington elini önemli değil der gibi salladı. Birbirlerinden hoşlanırlarmış gibi. Daha önce birbirlerine bu kadar çok sözcük söylediklerini hiç duymamıştım.

Kızlardan biri bana, “Annen ne kadar güzel,” diye fısıldadı.

Bir başkası, “Aktrise benziyor,” dedi. Anneme tekrar baktım ve hakkında bildiğim her şeyden soyutlanmış haliyle onda ne gördüklerini hayal ettim. Ayağını yere vuruşundan canının sigara istediğini anlayabiliyordum. O giysi nereden çıkmıştı acaba? Dolabında var mıydı? Bugün için mi almıştı? Arkadaşlarımın, sıradan görünürlü annelerinin yanında otururken onu seyretmelerini izledim. Hayatımda ilk kez onunla gurur duydum. Özel görünüyordu. Çabalıyordu. Benim için.

Öğretmen hazırladığımız çiçekleri dağıtınca anneler harcadığımız çabaya övgüler yağdırdılar. Ben benimkini anneme uzattım, şiiri okudu. Daha önce ona hiç buna benzer sözler söylememiştim. Onun dünyanın en iyi annesi olmadığını ikimiz de biliyorduk. Yakınından bile geçmeyeceğini de.

“Beğendin mi?”

“Evet. Teşekkürler.” Gözlerini kaçırıp ve çiçeği masaya koydu. “Biraz su içeceğim, Blythe. Bana su koyabilir misin?”

Ama kendini olduğundan daha iyi bir anne gibi hissetsin istiyordum. Olduğundan daha iyi bir anne olmasına ihtiyacım vardı. Şiiri elime aldım ve sınıftaki gürültünün arasında sesim titreyerek ona yüksek sesle okudum.

“Güller kırmızıdır, menekşeler mor. Bu dünyada senden iyi anne bulmak zor...” Duraksadım ve yutkundum. “Seni seviyorum.”

Gözlerini şiirden kaldırmadı. Sonra elimden geri aldı.

“Son beş dakika, sınıf!”

“Evde görüşürüz, olur mu?” Başımın üstüne dokundu, çantasını aldı ve çıktı. Bayan Ellington’ın gözlerinin onu sınıftan çıkana kadar takip ettiğini gördüm.

Annem akşam yemeğinde etli turta yapmıştı ve eve döndüğümde üstünde hâlâ şeftali rengi takımı vardı. Babam sandalyesini çekerken açlıktan öldüğünü söyledi.

“Anlatın bakalım, Anneler Günü çayı nasıl geçti?”

Tabağına bir kaşık dolusu patates püresi düştü ve annem tek kelime etmedi. Babam bana döndü ve kaşlarını kaldırdı. “Nasıldı, Blythe?”

“İyiymi.” Sütümden bir yudum içtim. Annem sıcak fırın kabını fırından çıkardığı gibi masanın ortasına kaydırды, yanına bir kaşık bıraktı.

“Tanrı aşkına, ahşap.” Babam bir el bezi kapmak için ayağa fırladı ve bezi altına kaydırmak için kabı kaldırırken parmaklarını yaktı. Anneme dik dik baktı ama annem fark etmiş gibi görünmüyordu.

“Anneme kâğıttan çiçekler yaptım.”

“Çok güzel. Çiçekler nerede, Cecilia?” Babam ağzını patatesle doldurup anneme döndü. “Getir göreyim.”

Annem lavabodan kafasını kaldırdı. “Neyi getireyim?”

“Sana yaptığı şeyi. Anneler Günü için.”

Annem anlamamış gibi, ona hiçbir şey vermemişim gibi kafasını salladı. “Bilmiyorum. Nereye koyduğumu bilmiyorum.”

“Bir yerlerde olmalı. Çantana bak.”

“Hayır, nerede olduğunu bilmiyorum.” Annem bana baktı ve tekrar kafasını salladı. “Ona ne olduğunu bilmiyorum.” Bir sigara yaktı ve bulaşıkları yıkamak için lavabo suyla dolsun diye musluğu açtı. Hiçbir zaman bizimle yemek yemezdi. Onu hiç yemek yerken görmezdim.

İçim sıkıştı. Ona çok fazla gelmişti. Çok fazla konuşmuştum.

“Boş ver, baba.”

“Hayır, hayır, madem annene güzel bir el işi yapmışsın, onu bulacağız. Buzdolabına asacağız.”

“Seb.”

“Hadi git bul, Cecilia.”

Annem bulaşık bezini babamın suratına fırlattı. Çarpma sesi beni yerimden sıçrattı, çatalımı yere düşürdüm. Babam kafasından sarkan ıslak bezle, gözleri kapalı bir halde oturuyordu. Çatalını, bıçağını bıraktı ve yumruklarını parmakları patates rengi alana kadar sıktı. Anneme, kendi içinde sürekli demlenen hiddetin aynısıyla bağırırsın istedim. Ama babam o kadar hareketsizdi ki hâlâ nefes alıyor mu diye merak ettim. “Gittim ama, öyle değil mi? O lanet olası çaya. Oradaydım. O küçük masada oturup oyuna uydum. Benden daha ne istiyorsun?” Sigara paketini kapıp verandaya çıktı. Babam bulaşık bezini kafasından çekti ve katlayıp masanın üstüne koydu. Çatalını aldı, bana baktı.

“Yemeğini ye.”

Violet'in dört yaşına bastığı ilkbahar ana sınıfı öğretmeni bizi bir cuma günü okul çıkışı görüşmeye çağırdı. "Çok büyük bir mesele değil," dedi telefonda, "büyük" kelimesini vurgulayarak. "Ama konuşmalıyız."

Sen daha o anda şüpheye düşmüştün ama bir yanının, öğretmenin ne söyleyeceği konusunda gergin olduğunu biliyordum. *Ne yani, yoksa yapıştırıcıyı mı paylaşmıyor?*

Küçük sandalyelere oturduk, dizlerin neredeyse çenene değecekti. Öğretmen bize bulaşık deterjanı tadı veren pembe plastik bardaklarda su ikram etti.

Söze iyi haberle başladığını herkes bilirdi.

"Violet olağanüstü zeki bir çocuk. Pek çok açıdan yaşına göre çok olgun. O... cin gibi."

Ancak sınıftaki çocukların ondan rahatsız olmasına neden olan birkaç hadise yaşanmıştı. Bazen Violet, parmaklarını ağlatana kadar büktüğü için yanına oturmak istemeyen bir çocuğu örnek verdi. Violet'in, uyluğuna kalem batırdığını söyleyen bir kız vardı. Ve bir önceki öğleden sonra, teneffüs sırasında biri, Violet'in, pantolonunu aşağı çektiğini ve iç çamaşırının içine bir avuç taş attığını söylemişti. Yüzüm ısındı ve al al olduğundan emin olduğum boynumu elimle kapattım. Böyle davranan bir

insan yarattığımız için utanmıştım. Pencereden küçük, tozlu çakıl taşlarıyla kaplı oyun alanına baktım. Daha küçükken sergilediği saldırgan davranışları düşündüm. Şimdi onda ne kadar az empati gözlemlediğimi. Onu öğretmenin söylediklerini yaparken hayal edebiliyordum.

Sen sorunca öğretmen tereddütle, “Evet, söylendiği zaman özür diliyor,” dedi. “Akıllı bir çocuk. Davranışının acı verici olduğunun farkında ama beklentimizin aksine bu durum onu caydırıyor gibi görünmüyor. Bu noktada, artık bazı sonuçları gündeme getirmemiz gerektiğini düşünüyorum.”

Stratejide anlaştık ve ona görüşme için teşekkür ettik.

“Bak, yaptığı şeyler doğru değil ama bu tür şeyleri her çocuk yaşar. Sınırlarını deniyor. Muhtemelen orada sıkılıyordur. Ortaliğa saçtıkları o uyduruk plastikleri gördün mü? Bebek odasına benziyordu. Biz buraya ne kadar para ödüyorduk, hatırlatsana?”

Kadehinin kenarında dans eden köpüklere baktım. Benim önerimle birer içki içmeye gitmiştik. Aramızdaki gerilimi yatıştıracağını düşünmüştüm.

“Onunla konuşuruz,” dedin kendi kendine akıl yürüterek. “Belli ki bir şey onu böyle davranmaya kışkırtıyor.”

Başım la onayladım. Tepkin bana hiç mantıklı gelmemişti. Sen her açıdan akıllı başında ve makul bir adamdın. Ama kızın söz konusu olduğu zaman sağduyunu kaybediyordun. Onu körü körüne savunmaya geçiyordun.

“Sen bir şey söylemeyecek misin?” Öfkeliydin.

“Ben... Üzüldüm. Hayal kırıklığına uğradım. Ve evet, onunla konuşuruz...”

“Ama?”

“Ama şaşırdığımı söyleyemem.”

Başını iki yana salladın. *İşte yine başlıyor.*

“Onun yaşındaki diğer çocuklar ısırarak, vurarak ya da ‘Bundan sonra doğum günü partime gelmeyeceksin!’ diyerek tavır koyarlar. Ama onun yaptığı... acımasızlığa giriyor. Hesaplı bir davranış gibi.” Başımı ellerimin arasına aldım.

“O daha dört yaşında, Blythe. Ayakkabılarını bile bağlayamıyor.”

“Bak, onu seviyorum. Ben sadece...”

“Seviyor musun?”

Kim bilir ne kadar iyi gelmişti. Bunu ilk kez yüksek sesle söylüyordun ama ben senelerdir düşündüğünü biliyordum. Gözlerini barın halka halka lekelerle kaplı yüzeyine diktin.

“Onu seviyorum, Fox. Sorun ben değilim.” Öğretmenin, kelimeleri ne kadar dikkatle seçtiğini düşündüm.

Eve tek başıma yürüdüm ve bakıcıya taksi parası verdim. Violet çoktan uyumuştı. İkiz yatağına girdim, yorganı bacaklarımın üstüne çektim ve kıpırdandığı zaman nefesimi tuttum. Beni orada istemezdi ama ben kendimi sık sık orada bulurdum. Hareketsizliğinde bir şey bulmaya çalışıyordum. Ne, bilmiyorum. Belki de uyurken yaydığı o ham ve tatlı koku, bana nereden geldiğini hatırlatıyordu. Kusursuz değildi, kolay değildi ama benim kızımdı ve belki de ona, verdiğimden daha fazlasını borçluydum.

Buna rağmen, orada karanlıkta yatarken ve görüşmeyi düşünürken içimde haklılık duygusunun kıpırtısını hissettim. Kızım hakkında ürkütücü, inatçı bir şüpheyle yaşıyordum ve sonunda bir başkasının da onu görebildiğini hissediyordum.

Sonraki haftalarda bir ara, Violet'ı okula bıraktıktan sonra şehir merkezindeki bir galeriye gittim. Bir önceki günün gazetesinde tartışmalı bir sergiyle ilgili bir eleştiri vardı ve senin, sabah kahveni içerken haberi okuduğunu görmüştüm. Sayfayı çevirmeden önce başını belli belirsiz sallamıştın.

Galeriden içeri bir adım attım ve duvarlara baktım. Mat beyaz boyanın üstünde silahlı şiddetle suçlanan çocukların medya organlarında kullanılmış portreleri asılıydı. Akıl almayacak, bazen ölümcül olan şiddetle. Bazıları sivilce çıkaracak veya lunaparklardaki hız trenlerine binecek yaşa bile gelmemiş çocuklar.

O oğlanların genital organlarının kim bilir ne kadar küçük, kendilerinin ne kadar çocuksu, tüysüz ve cinsiyetsiz olduğunu düşündüm. Portrelerden ikisi kızlara aitti. İkisi de dudakları neredeyse geriye kıvrılacak kadar içten gülümsemişlerdi. Birinin diş telleri vardı. Her ay tellerin ayarlanması için annesiyle birlikte ortodontiste gidiyor ve telleri için istediği lastik rengini seçiyor olmalıydı. Diğer her şey ağzını acıttığı için sonrasında çilekli dondurma istiyordu muhtemelen.

O çocuklar beni saatlerce seyrettiler. Benim de onları doğurmuş olabilecek türde bir insan olduğumu anlamışlar mıydı

acaba? Kendi anneleri gibi biri? Saçlarının bir tarafı kısa kesimli bir görevli köşedeki hantal meşe masada okuduğu sanat kataloglarından kafasını neredeyse hiç kaldırmıyordu. Küçük bir kızın okul portresini kaplayan cama dokundum. Omuzlarından iki kusursuz saç örgüsü sarkıyordu. Nerede başlıyor? Ne zaman anlıyoruz? Bizi ne dönüştürüyor? Suç kimde?

Eve yürürken kendimi o portrelerde tanıdık bir şey bulacağımı sanmamın ne kadar mantıksız olduğuna inandırdım. Oraya gitmek, kelimenin tam anlamıyla delilikti.

O gün Violet'ı okuldan erken aldım ve sıcak çikolata eşliğinde kurabiye yemeye gittik. Oturunca kurabiyesinin yarısını bana ikram etti.

“Bence sen çok iyi kalpli bir kızsın,” dedim. Söylediğim şeyi düşünürken kendi yarısının çikolata parçacığını yaladı.

“Noah kötü olduğumu söyledi. Ama ben Noah'yı sevmiyorum zaten.”

“Demek ki Noah seni çok iyi tanıımıyormuş.”

Başını evet der gibi salladı ve sıcak çikolatasının içindeki marşmelovu parmağıyla yuzdürdü.

Akşam yemeğini atladık; kurabiyeler ikimizin de iştahını kaçırmıştı. Banyoda Violet gözlerini kapadı ve kendini suyun üstüne bırakıp köpük katmanının arasında bir kar meleği gibi süzüldü.

“Yarın Noah'nın canını yakacağım.”

Sözleri kalbimi durdurdu. Tepkimi ölçmeye özen göstererek yüz yıkama bezini sıkıp musluğa astım. Tepki görmek istiyordu.

“Bu hoş olmaz, Violet,” dedim sakın bir sesle. “İnsanların canını yakmamalıyız. Onun yerine neden sen de ona hoşuna giden bir özelliğini söylemiyorsun? Mesela paylaşmak konusunda iyi mi? Ya da teneffüste onunla oynamak eğlenceli mi?”

“Hayır,” dedi ve başını suyun altına soktu.

Ertesi gün sana bir randevum olduğunu söyledim ve onu okuldan almanı rica ettim. Ama randevuya gitmek yerine markette hiçbir şey almadan dolaştım. Eve dönme saati yaklaştıkça kalbim hızlanıyordu. Gün boyu, öğretmenin arayacağından emin, telefonuma bakıp durmuştum.

“Nasıldı?” Neredeyse nefessizdim.

“Öğretmen harika bir gün geçirdiğini söyledi.” Spagettisini çatalına dolayan Violet’ın saçlarını okşadın. Bana baktı ve bir spagetti çubuğunu ön dişlerinin arasındaki boşluktan içeri çekti.

O gece yatmadan önce çamaşır makinesini çalıştırmak için giysilerini toplarken o gün okula giydiği elbisenin cebinde bir tutam dalgalı sarı saç buldum. Elimdeki şeye bakakaldım. Avucumda bir başka insanın saçını tutuyor olma hissi tedirgin ediciydi. Ve sonra, o saçın kime ait olduğunu fark ettim. Ufak tefek, çekingen ve solgun Noah’nın karışık bukleleri. Onlarla ne yapacağımı bilemeyerek koridorda ilerledim.

“Fox?”

“Sana bir şey göstereceğim,” diye seslendin oturma odasından. Sesin genelde olduğundan yüksekti. Saçı avucuma kıstırdım. Kanepede oturuyordun, bana küçük, kare bir kutu uzattın. Sonra o gün yıllık performans mülakatının olduğunu hatırladım. Terfi etmiştin. Büyük bir zam almıştın.

“Bizim için o kadar çok şey yapıyorsun ki,” dedin burnunu alnıma dayayarak.

Kutuyu açtım. İçinde ince altın bir zincirin ucunda asılı duran pırlantalarla süslü bir V harfi vardı. Kolyeyi boynuma kaldırıp orada tuttum.

“Şu anda her şey çok kolay değil ama seni seviyorum. Bunu biliyorsun, değil mi?” Tişörtümü çıkardın. Beni istediğini söyledin.

Saç tutamı yerde, kot pantolonumun cebinde duruyordu ve işimiz bitince o sarı telleri tuvalete atıp sifonu çektim.

Sabah okul yolunda Violet'a önceki gün Noah'ya ne olduğunu sordum.

“Bütün saçlarını kesti.”

“Kendi mi kesti?”

“Evet, tuvalette.”

“Öğretmen ne dedi?”

“Bilmem.”

“Senin bir ilgin yok mu?”

“Hayır.”

“Bana yalan mı söylüyorsun?”

“Hayır. Yemin ederim.”

Bir blok kadar sessiz kaldıktan sonra konuştu:

“Temizlenmesine yardım ettim, saç bu yüzden cebimdeydi.”

O sabah oyun alanına girdiğimiz zaman Noah, Violet'a baktı, annesine koşup yüzünü bacaklarının arasına gömdü. Saçları düzgün bir şekilde tıraşlanmıştı. Violet, Noah'nın yanından ve ön kapıların arasından geçti. Annesi eğilip Noah'ya ne olduğunu sordu. Noah'nın ağlamaklı bir sesle, “Hiç,” dediğini duydum. Annesi bir mendili oğlunun burnuna tutup sümkürmesini söyledi. Ona anlayışlı bir ifadeyle bakıp gülümsedim. Yorgun görünüyordu. Gülümsememe karşılık vermek için kendini zorladı ve elinde kirli mendille el salladı. Yanına gidip, *ne hissettiğini biliyorum, bazı günler çok zor oluyor*, demeliydim. Ama dizlerim takatsizdi ve oradan bir an önce uzaklaşmalıyım.

Eve dönüş yolunda bir gün önce galeri duvarlarında gördüğüm fotoğrafları düşündüm. O çocukların arkasındaki kadınları. *Ama annesi çok normaldi. O da bizim gibiydi.*

O gün okuldan sonra çamaşırları halledip dışarı çıkınca Violet'ı mutfak tezgâhının yanında bir sandalyenin ucunda

ayakta dururken buldum. Küçük parmakları turşu suyunun içinde dans ediyordu.

“Ne yapıyorsun?” diye sordum.

“Balina yakalıyorum,” dedi. Omzunun üstünden baktım ve zarafetle yüzeye sıçradıktan sonra yumuşamış dereotlarının yüzdüğü kavanoza geri dalan pütürlü turşuları yakalamaya çalışmasını seyrettim ve biliyor musun, gerçekten balinalara benziyorlardı. Violet’ın çok parlak, güzel bir aklı vardı ve bazen içinde olabilmek için can atıyordum. Bulacaklarımdan korksam da.

Adının Elijah olduğunu hatırlamıyor olabilirsin. Cenazesi kasım ayının başında bir cumartesi günüydü ve tam iki gündür yağmur yağıyordu, hepimizde daire rutubetlendiği ve kemiklerimiz üşüdüğü zamanlarda üstümüze çöken bir ağırlık vardı. Violet'ı bakıcıyla evde bırakmıştık. Biz yokken iki çocuğun olduğu bir resim yapmıştı. Çocuklardan biri gülümsüyor, diğeri ağlıyordu ve göğsünde kan olduğunu tahmin ettiğim kırmızı bir karalama vardı. Görmek için sana uzattım ama hiçbir şey söylemedim. Resmi tezgâhın üstüne koydun ve bakıcı için taksi çağırdın. Violet neredeyse beş yaşındaydı.

O gece yatağa girdiğimiz zaman sana doğru döndüm ve konuşabilir miyiz diye sordum. Gözlerini ovaladın; uzun, can sıkıcı bir gün geçirmiştik ama elimde değildi. Ne konuşmak istediğimi biliyordun.

“Tanrı aşkına, bugün orada kilisede otururken hiç mi bir şey öğrenmedin?” dedin dişlerini sıkarak. Ve ardından, “Sadece bir resim,” diye ekledin.

Ama çok daha fazlasıydı. Sırtüstü döndüm ve tavanımıza bakarak boynumdaki kolyeyle oynadım.

“Onu olduğu gibi kabullen. Sen annesisin. Senden beklenen sadece bu.”

“Biliyorum. Ve kabullendim.” İkna. Yalan. “Kabullendim.”

Sabah, Violet’ın çizdiği resim tezgâhın üstünden gitmişti. Çöpte de bulamadım. Mutfaktaki, banyodaki ve masamın yanındaki çöp kutularını kontrol ettim. Sana o resmi ne yaptığını hiç sormadım.

Elijah’nın cenazesinde rahip, Tanrı’nın her birimiz için bir planı olduğunu ve Elijah’nın ruhunun yazgısında büyümek olmadığını anlattı. Bu sözleri, bir hafta önce okul sonrası oyun parkında gerçekte yaşanmış olmasından korktuğum şeyle bağdaştıramıyordum.

O zavallı çocuk kaydırağın tepesinden düşmeden hemen önce bir şey gördüğümü sanıyorum.

Çok yorgundum. Violet yine uyumakta güçlük çekiyor, daha fazla su istiyor, ışığın açık kalmasında ısrar ediyordu. Haftalardır deliksiz bir uyku uyumamıştım. Zihnim çok berrak olmayabilirdi.

On saniye olmalı. Elijah’nın büyük oyun düzeneğinin bir ucundan en yüksek kaydırağın tepesine, Violet’ın yanına koşmasını seyrettiğim süre. Violet’ın elleri arkasında, gözleri çocuktaydı. Oğlan açık ağzıyla neşeyle çığlık atarak ve uzun saçları sonbahar rüzgârıyla arkaya savrularak sallantılı köprüden ona doğru koştu.

Zemine çarptığı zaman keskin bir gümbürtü duyuldu. Pat. Bunun gibi bir şey.

Violet aşağıdaki çakıl taşlı zeminde Elijah’nın çizgili tişörtü ve beli lastikli kot pantolonuyla hareketsiz yatan vücudunu görünce gözlerinde en ufak bir pişmanlık olmadan bana baktı. Oğlanın dadısının kulaklarını cınlatacak tizlikte bir panikle yardım çığlığı attığını duyduğumuzda Violet hâlâ ifadesizdi.

Gelen ambulans korkmuş çocuklarının küçük başlarını güvenli boyun girintilerine gömen annelerin ve dadıların dehşet dolu bakışları önünde onu küçücük bir sedyeye koyup götürürken o, irkilmedi bile.

Ben biraz önce olanları zihnimde canlandırarak kaydırağın tepesine bakıyordum.

Çocuğun ona doğru koşmasından birkaç saniye önce Violet havuza hiç su sıçratmadan daldığını gözünde canlandıran profesyonel bir sporcuymuş gibi dik kaydırak platformundan aşağı bakmıştı. “Dikkatli ol, lütfen!” diye seslenmişim. “Orası çok yüksek! Çok tehlikeli!” Bir annenin paniği. Dürüst olmam gerekirse aklım bunlara gitmişti: Tehlike. Ölüm. Ama Violet’ın ölümü. Bir annenin aklı her zaman oradadır. Violet geri çekilmiş ve sırtını oyun düzeneğinin ahşap direğine yaslamıştı. Neden orada beklediğini anlamamıştım.

Bacağının kalktığını gördüm. Tam doğru anda.

Sanırım çocuğun yere önce kafası çarptı.

Siren seslerinin yankısı arasında Violet bana usulca bir şey yemeye gidebilir miyiz diye sordu. Kaşları tepkimin beklentisiyle havaya kalkmıştı. Bu bir test miydi? Ne görmüştüm? Ona ne yapacaktım? Elijah’ya çelme takmış olması düşüncesi öyle absürt, öyle akılalmazdı ki neredeyse aynı anda yok oldu. Hayır, hayır, böyle bir şey olmamıştı. Gri gökyüzüne baktım ve yüksek sesle, “Böyle bir şey olmadı,” dedim. *Blythe, gördüğün o değildi.* “Anne, bir şeyler yemeye gidebilir miyiz?”

Başımı iki yana salladım ve titreyen ellerimi montumun ceplerine soktum ve ona yürümesini söyledim.

Beni takip et. Şimdi. DERHÂL.

Yedi blok ötedeki evimize sessizce yürüdük.

Onu televizyonun karşısında bıraktım ve sonraki bir saat boyunca kıpırdayamadan, gördüğümü sandığım şeyi kafamda

tekrar tekrar canlandırarak klozetin üstünde oturdum. Bu, bir avuç saç ya da okul bahçesinde biriyle uğraşmakla aynı şey değildi. O platformun yüksekliği üç buçuk metre olmalıydı. Bana hediye ettiğin V kolyesini çıkardım. Boynum kıpkırmızı olmuştu. Yanıyordu.

Aklıma küçük, pembe kelepçeler ve sosyal hizmetler çalışanları, kapımızı çalan trençkotlu muhabirler, okul değiştirmenin gerektireceği evrak işleri, boşanmanın fahiş maliyeti ve o zavallı çocuğun elektronik tekerlekli sandalyesi gibi tuhaf şeyler doluyordu. Gözlerimi duş karolarımızın derzlerindeki küfe diktim ve Violet'ın tepkisini kafamda defalarca canlandırımdım. Sonra karar verdim. Hayır. Violet o çocuğa çelme takmamıştı. Hayır, ben böyle bir şey yapabilecek birinin annesi değildim.

Çok yorgundum.

Ona fıstık ezmeli bir sandviç hazırladım. Tabağı sehpanın üstüne bırakırken koluma dokundu ve tenime değen parmakları irkilmeme neden oldu. Ellerine baktım, o kadar küçük, o kadar masum görünüyorlardı ki. Parmaklarının eliyle birleştiği boğumlarda hâlâ bebek tombulluğunun gamzeleri vardı.

Hayır. Hayır, Violet yanlış bir şey yapmamıştı.

O akşam sana Elijah'nın başına gelen korkunç kazayı anlattım.

“Kaza” diyerek.

Violet mutfağın diğer ucunda yapboz yapıyordu. Tezgâhın üstündeki telefonum titreşince kafasını kaldırdı. Açarken ona baktım. Oyun parkındaki annelerden biri bana Elijah'nın hastanede öldüğünü haber veriyordu.

“Ölmüş. Tanrım. Ölmüş.” Soluğum kesilmişti. Açık sözlülüğüm ve bir anne olarak bunu yüksek sesle söyleyebilme düşüncesizliğim için bana dik dik baktın ve teselli etmek için

Violet'in yanına gittin. Ama o iyiydi. Omuz silkti. Senden, aradığı köşe parçayı bulmanı istedi.

Sadece bu bilgiyi sindirmek için zamana ihtiyacı var.

Elbette.

Belki de düşünerek hareket etmeliydin, Blythe. Çocuğun öldüğünü duyması şart mıydı? Kayıp düştüğü zaman orada olması yeterince kötü değilmiş gibi.

Ve sonra ancak o gece yatağa girdiğimiz zaman, "Sen iyi misin? Buraya gel. Korkunç şeyler görmüş olmalısın. Çok üzgünüm, Blythe," diyebildin. Beni kendine çektin ve bacağıın benimkine sarılı bir halde uyuyakaldın. Karanlıkta gözlerimi tavana dikip Violet'in uyanmasını bekledim.

Ertesi gün acılı ailenin evinin kapısına, bir soğutucunun içinde donmuş kiş, pahalı protein içecekleri ve dualarımızın onlarla olduğunu söyleyen bir not bıraktım. Cenaze evine çiçek gönderdim. Kocaman, beyaz zambaklar.

Sevgilerimizle, Connorlar.

Polis kısa, rutin bir soruşturma yaptı. İfademi aldılar. Onlara sana söylediklerimi söyledim: Biz hiçbir şey görmedik. Çocuğun küçük bedeninin zemine çarptığını duyduğumda Violet'in kaydıraktan çoktan inmiş olduğunu. Kalasların çok eski ve kaygan olduğunu. Her zaman tehlikeli bir oyun düzeneği olduğunu düşündüğümü. Zavallı annesinin hiç aklımdan çıkmadığını.

Cocuk yoğun bakım ünitesi on birinci kattaydı. Paltomu ve çantamı arabada bıraktım, üstümde hâlâ pijama altım vardı. Bu ve asansöre binmeden önce aldığım McDonald's Happy Meal menüsü bankodaki hemşireye oraya ait olduğumu düşündürmeye yeterdi. Çocukları ölümün kıyısında olan anne babalara genellikle kimlik sorulmazdı.

Koridorun sonunda, çalışanlara ait otoparka bakan bir pencerenin altında metal bir sıra vardı. Oraya oturdum. Üstümdeki havalandırma deliği aç bir midenin gurultusuna benzer sesler çıkarıyordu. Happy Meal'ı yanıma koydum.

Orada olduğum için kendimden tiksiniyordum. Elijah'nın öldüğü yerde.

İki hafta boyunca günün her saati kazayı düşünmüştüm. Gözlerimi her kapayışında oyun parkına dönüyor ve olayın yaşanmasından hemen önceki saniyelerde platformun üstündeki Violet'a dikkatli olması için sesleniyordum. Oğlanın koşan, Violet'ın direğe yaslı duran küçük bacaklarını görüyordum. Ve sonra tam Elijah geçerken Violet'ın bacağı kalkıyordu.

Ama bilmiyordum. Emin olamıyordum.

Dinledim. Tüpler dolusu kanı alınan küçük bir çocuğun bitkin mırıltılarını, ona çok cesur olduğunu söyleyen annesinin

yumuşak sesini. O çocuğun karşısındaki odanın kapısından kucağında küçük bir kız ile yorgun görünüşlü bir adam çıktı. Kızın elinde bir oyuncak ayı vardı ve eskimiş kışlık botları adamın kalçasına çarparken geride bıraktığı her kimse ona el salladı. Peşlerinden bir hemşire çıktı ve kapıyı yavaşça kapattı. Odanın içinde bir kadının hıçkırarak ağladığını duydum. Ne kadar öfkeli olduğu hıçkırıklarından anlaşılıyordu.

Ve o kadının iki kapı ötesinde bir aile, Violet'ın anaokulunda öğrendiği bir şarkıyı söylüyordu. Müziğin sesi kısıktı ve yer yer güzel, çocuksu ciyaklamalarla ve bir kutu oyununun zil sesiyle bölünüyordu. Bir karnavalın beyaz gürültüsü gibi. Bir an, onlara katılabilmeyi diledim.

Hemşireler avuçlarını her kapının önünde bulunan dezenfektan kutusuna vurarak odalara girip çıkıyorlardı. İnsanlar kahve içmeye gidiyordu. Anneler havlu istiyordu. Tütülü bir palyaço, üstü oyuncaklarla dolu el arabasını iterek kapıları yavaşça tıklatıyor ve uygun bir zaman olup olmadığını soruyordu. Fısıltılar. Kıkırtılar. El çırpımlar. *Aferin kızıma. Ne kadar büyümüş benim oğlum.* Uzun sessizlikler. Anons sisteminden yayılan, batı kanadındaki asansörün yirmi dakika boyunca devre dışı kalacağı duyurusu. Gözlerim şeftali rengi ve gri desenli zeminde, süpürgelik boyunca birikmiş kalın toz tabakasına dikildi. Koridorun ucundaki çift kanatlı ağır kapı defalarca açıldı, kapandı ve yine açıldı.

“Bir şeye ihtiyacınız var mı?” Uçuk yeşil üniformalı kadının bana yaklaştığını fark etmemiştim. Konuşmadan önce yutkunmaya çalıştım ve yüzümü buruşturdum. Gırtlığıma gazlı bez doldurulmuş gibiydi. Koridor havasızdı. Başımı hayır anlamında salladım ve ona teşekkür ettim. Dört saat daha orada oturdum.

Nihayet elimde soğuk patates kızartması kutusuyla çıkmadan önce, birkaç saat önce bir kadının ağladığını duyduğum

kapının önünde durdum. Izgaralı küçük camdan içeri baktım ve onu, yanında küçük bir kabarıklıkla yatakta yatarken gördüm. Fırtına bulutu gibi üstlerinde asılı duran sıvı torbalarından çıkan sayısız hortum battaniyenin altına uzanıyordu. Yağmur damlaları tek tek düşüyordu. Yatağın yanındaki duvarda beyaz bir tahta vardı. “Adım ... ve en çok sevdiğim şey ...” Biri boşlukları doldurmuştu: Oliver. Arkadaşlarımla futbol oynamak.

Hiçbir annenin çocuğu acı çekmemeliydi. Çocuklarımız ölmemeliydi.

Ve kötü insanlar yaratmamalıydık.

O kapının önünde, o kaydıraktan itilen çocuğun Violet olmasını dilediğim kısacık bir an yaşadım.

Hastanenin otoparkında arabamda oturdum ve olanları kafamda farklı bir şekilde canlandırımdım. Zihnimin o yöne sarmasına müsaade etmeye son vermeliydim. Kızımın o oğlana çelme takmadığına inanmalıyım.

O*akşam ben tavada* karides kızartırken elini omuzlarıma koydun. Ben geri çekilince ne olduğunu sordun. Sana o gün nereye gittiğimi söylemek istedim. Sana, *bunları düşünmem için bir canavar olmalıyım*, demek istedim. Ama baş ağrısıyla ilgili bir şeyler mırıldanarak cızırdayan yağa bakmaya devam ettim. Sen başını sallayarak odadan çıktın.

“**K**orkarım bugün iyi bir gün değil.” Bay Ellington elinde ıslak bir bezle kapıda duruyordu. O, kapıyı açana kadar on dakika boyunca aralıklarla çalmıştım. Bana Thomas ve Daniel’ın teyzelerine gittiğini söyledi. Bayan Ellington iyi hissetmiyordu. Yüzümdeki hayal kırıklığını görmüş olacak ki eve gitmek için arkamı dönünce omzuma uzandı.

“Bir dakika, Blythe. Ziyaretçi kabul edecek durumda mı bir bakayım.” O dönene kadar holde bekledim. “Yukarı çık. Yatakta dinleniyor.”

Daha önce yatak odalarına hiç girmemiştim ama koridorun sonundaki oda olduğunu biliyordum. Heyecanlıydım –sonuçta mahrem bir yerdi– ama aynı zamanda kendimi özel hissetmiştim. Kapı aralıktı, sessizce aradan süzüldüm. Bayan Ellington yatakta doğrulup oturdu.

“Gelsene tatlım. Bugün seni görmek ne hoş bir sürpriz.” Yüzünde makyaj yoktu ve saçlarını ipek bir eşarpla sarmıştı. Gözleri daha küçük görünüyordu ve kaşları daha inceydi ama her zamanki kadar güzel görünüyordu. Yatağa, yanına vurdu ve bir an çok yaklaşsam mı, onu rahatsız eder miyim diye

tereddüt ettim. Ama sonra yatağa tekrar vurunca yanına oturdum ve ellerimi kibar bir tavırla kucağıma koydum.

“Bugün çok iyi görünmüyorum, değil mi tatlım?”

Ne cevap vereceğimi bilemedim. Odada etrafıma baktım. Altın rengi perdeler bir kordonla yanlarda toplanmıştı ve yaprak desenli, kabartılı duvar kâğıdı anneminkine benziyordu. Tek fark, bizim evdeki hiç sevmediğim hastane yeşilinin aksine, bu kâğıdın koyu bir sarı olmasıydı. Elimi perdelerle aynı kumaştan yapılma yatak örtüsünün üstünde dolaştırdım. Her şey çok lüks ve sıcak görünüyordu. Annemin hiç toplanmayan ve çarşafı nadiren yıkanan yatağını düşündüm.

“İyi olacak mısınız?”

“Ah, evet, olacağım. Hasta değilim, yani tam olarak değil.”

“Sorun ne o zaman?” Bunu sormamın fazla cesurca olduğunu biliyordum ama bilmek zorundaydım. Diğer çocukların okulda öğle yemeğinde yediği yoğurdu hatırlatan tuhaf, ekşimsi ve tatlı bir koku duyuyordum. Yanındaki komodinin üstünde küçük bir hap kutusu vardı, annemin odasında gördüklerimden olabilirler miydi acaba?

“Sana cinsellikten bahsetmek bana düşer mi bilmiyorum ama sen olgun bir kızsın.” Yanaklarım kızarmış olmalı. Annemle seks ya da bebeklerin nereden geldiği konusunda hiç konuşmamıştım ama okuldaki çocuklar sayesinde işlerin nasıl yürüdüğü konusunda bir fikrim vardı. Bayan Ellington yorganı karnının üstünden kaldırdı ve beyaz geceliğini şişkin karnının üstünde aşağı doğru çekerek gerdi. Daha önce orasının şişmanladığını fark etmemiştim ama anneminkiler gibi çok dar ya da çok bol kıyafetler yerine her zaman şık şeyler giyerdi.

“Bebeginiz mi olacak?”

“Olacaktı. Hamileydim. Ama bebek dayanamadı.”

Bu bana hiçbir anlam ifade etmemişti. Dayanamamanın ne anlama geldiği konusunda, içindeki bebeğe ne olabileceği konusunda hiç fikrim yoktu. Nereye gitmişti ki? Ne olmuştu? Aklımın karıştığını fark etmiş olmalıydı. Yorganı, üstünü örtmek canını acıtıyormuş gibi yavaşça yukarı çekti ama nasıl bir ağrısı varsa ona rağmen gülümsedi. Kolunda bir hastane bilekliği olduğunu gördüm. Annem yıllar önce kötü bir grip geçirdikten sonra eve döndüğünde onun da bileğinde aynısından vardı. Ne diyeceğimi bilemedim. Baş ucundaki hapları işaret ettim.

“Bunlardan ister misiniz?”

Güldü. “Şey, evet ama sadece altı saatte bir içebiliyorum.”

“Thomas ve Daniel üzülecekler mi?”

“Onlara ağabey olacaklarını henüz söylememiştim. Yakında söyleyecektim.”

“Siz üzüldünüz mü?”

“Evet, çok üzüldüm. Ama bak ne diyeceğim. Tanrı’nın işleri yoluna koyma şekli var.” Anlamışım ve Tanrı benim de güvendiğim biriymiş gibi kafamı salladım.

“Küçük bir kızdı. Bir kızım olacaktı.” Parmağını burnuma koyarken gözleri yaşlarla doldu. “Tıpkı senin gibi.”

Kiralık arabadan indiğimizde, havayı kaplayan kışın çiçek açan hanımeli kokusu yüzünden olsa gerek eski evlerin yan yana sıralandığı sokağın özel bir havası vardı. Arka bahçenin hanımelleriyle dolu olduğunu öğrenecektim. Teklifler bir sonraki hafta alınacaktı ama hemen orada bir rakamda anlaştık. Emlakçımız anlaşmayı akşam olmadan halletti. Biz yakında müdavimi olacağımız pizzacıda kaygı içinde pizza yerken arayıp haberi verdi. Ev, Violet'ın okuluna sadece on beş dakika mesafedeydi. Tadilatın büyük kısmını kendimiz halledebilecektik. Çıkmaz sokağa mahallenin basketbol potaları sıralanmıştı ve sokağın ilerisindeki ilkokul, bölgenin en iyisi olarak kabul ediliyordu.

Üç yatak odası. Hızla tamamlanan işlemler. Sonunda hayatın yüzümüze güleceğine inanmaya başlıyordum. Bunun için yanıp tutuşuyordum.

Yeni evden bu şekilde bahsetmesek de değişikliğe ihtiyacımız vardı. Değişikliğe ihtiyacımız olduğundan da hiç bahsetmemiştik. Kazanın üstünden üç ay geçmişti ve ben artık rüyamda oyun parkını görmüyor, kahvaltılık gevrek doldururken ya da araba kapısını kapatırken oğlanın bedeninin yere çarpma sesini

duymuyordum. Zaman bana bunu sağlamıştı. Zaman ve her şeyi unutma arzum. Artık o parka gitmiyor, yakınından bile geçmiyordum. Evde oğlanın adı hiç geçmiyordu. Violet yeniden gece boyunca uyumaya başlamıştı ve bir süredir beynimi bulandıran sis kalkmış gibi görünüyordu.

Bir gün işten eve dönmüş ve bilgisayarında bir emlak sitesinde satışa çıkarılmış evin sayfasını açmıştın. Ev baktığından bile haberim yoktu.

Sonraki iki ya da üç ay boyunca bütün hafta sonlarını orada, ödünç aletlerle bir şeyleri kırarak ve yapamayacağımız işleri bizim yerimize halledecek ustalarla buluşarak geçirdik. Tam bir tadilatın altından şimdilik kalkamayacağımız konusunda hemfikir olduk ama bekleyemeyecek şeyler vardı: yeni zemin kaplaması ve yeni banyolar gibi. Senin hevesli mimar bakışınla liste uzadı. Taşınma haftası annen ve baban biz toplanıp yerleşirken Violet konusunda yardım etmeye geldiler. Anahtarları teslim etmeden önce annen onu eski evimizle vedalaşmaya getirdi. Törenler annenin olayıydı, benim değil. Ailemizi kurduğumuz yerle duygusal bağımızı bir noktada kaybetmiştim. Sen bile kaybetmiştin. O binadan son kez ayrılırken yüzüne yansıyan rahatlama anladım. Anahtarları bir zarfın içine koyup kapıcının masasına atışından.

Biz gecenin ikisine kadar çalışırken Violet annen ve babanla şehir merkezindeki otellerinde kaldı. Plastik kutulara doldurduğum eski bebek eşyalarını üst kattaki ikinci küçük yatak odasına taşıdım.

“Onların bodruma inmesi daha iyi olmaz mı?” diye sordun.

“Eninde sonunda lazım olacaklar.”

Derin bir nefes aldın. “Bu gecelik paydos edelim.”

Yeni yatak odamızın ortasında, yerdeki şiltede uyuduk. Isıtmayı açmayı unuttuğumuz için battaniyenin altına kapüşonlu eşofmanlarımızla kıvrıldık.

“Burada mutlu olacağız,” diye fısıldadım çoraplı ayaklarımı seninkilere sürterken.

“Ben zaten öyle olduğumuzu sanıyordum.”

A y ışığında çıplak silüetimi görmüş olmalıydı. İnce geceliğim vücutlarımızın kesiştiği bölgeyi, kedi gibi kavislenen sırtımı ve küçük kum torbaları gibi yüzünün üstüne sarkan memelerimi örtüyordu.

Ellerim karyolanın baş ucunda alçak sesle inlerken kendimi etrafımızdaki odaya tamamen kapamıştım. Dolabın henüz hal-letmediğim kirli çamaşırları, kuru temizlemeden gelmiş poşetlerinden henüz çıkarmadığım giysileri ve henüz götürmediğim bağışlanacak giysi kolilerini gizleyecek kapakları yoktu. “Henüz”ler arasına gömülüydüm. Taşınma çok düzensiz olmuştu ve tadilat çalışmaları yavaş ilerliyordu.

Şimdi geriye dönüp baktığımda bazen özlemini çektiğim dünyevi bir kaos içinde olduğumuzu görüyorum.

Kapının gıcirtısını ya da düz tabanlarının önceki hafta döşenen yeni parkelerin üstünde çıkardığı sesi duymamıştım. Sen küfrederek beni üstünden itene ve bir çarşafı kendi üstünü örtene kadar orada olduğunu anlamadım. Yatağın, paniğinin beni savurduğu ayak ucunda cenin pozisyonunda kıvrıldım. “Yatağına dön. Bir şey yok,” dedim ona sakın bir sesle. Ne yaptığımızı sordu. “Hiçbir şey,” dedim. Ana dair her şey benim kabahatimmiş gibi, “Tanrı aşkına, Blythe,” dedin.

Ve bir anlamda öyleydi de. Yumurtluyordum. Sen yorgundun. Yastığıma kapanıp ağlamıştım. Sonra sen sırtımı ovalamış ve enseme öpmeye başlamıştın. Beni sevdiğini ama beni becermek istemediğini söyleyen öpüşlerle. *Denemek için daha çok zamanımız olacak*, demiştin.

Seni, *başka bebek istemiyorsun*, diye suçlamıştım. *Neden?* Hiç konuşmadan yan yana yatmıştık ve sonra sen parmaklarını saçlarımın arasına kaydırmıştın. *Bir bebek daha istiyorum*, diye fısıldamıştın.

Yalan söylüyordun ama umurumda değildi.

Sana doğru dönmüş ve seni pes ettiğini hissedene kadar okşamıştım. Seni içime almış ve her şey –sen, oda, bildiğim annelik, her şey– farklıymış gibi yaparken durmaman için yalvarmıştım.

Üç hafta önce dişlerimizi fırçalarken konuyu yine açmıştım. Sen lavaboya tükürmüştü ve ikimize birer parça diş ipi koparmıştın. *Bakalım. Daha sonra. Bakarız.*

Sesinde farklı bir günde bana farklı bir şeyin, farklı bir meselenin işaretini verecek sıra dışı bir yavanlık vardı. Ama o gün değil. Konu sen değildin. Bendim. Ailemiz için tek çıkış yolu olarak ikinci bir çocuk sahibi olmamızı görüyordum. Belki de ters giden her şeyin kefareti gibi. Violet'ı neden yaptığımızı düşünüyordum. Sen bir aile sahibi olmak istemiştin, ben de seni mutlu etmek. Ama aynı zamanda bütün şüphelerimi haksız çıkarmak da istemiştin. Annemi haksız çıkarmak.

Blythe, bu ailenin kadınları, biz farklıyız. Göreceksin.

Annelikte ikinci bir şans istiyordum.

Sorunun bende olduğunu kabullenemezdim.

Violet'ı okula götürürken ona sık sık bebekleri işaret ediyordum. *Çok güzel olmaz mı? Küçük bir erkek ya da kız kar-*

deş? Bana nadiren cevap veriyordu. Gittikçe daha fazla kendi dünyasına dalar olmuştu ama aramızda açılan mesafe ortak hayatımızı bir şekilde kolaylaştırmaya başlamıştı. Her sabah, kanguru içinde göğsünde taşıdığı yeni doğmuş bebeğiyle dikkatle eğilip çocuğunu öpen anneyi görüyorduk.

Bir keresinde ona gülümseyerek, “İki çocuk çok iş olmalı,” dedim.

“Yorucu ama değişiyor.” Değmek. İşte yine o kelime. Kadın, bebeğinin kafasını okşadı. “O kadar farklı bir bebek ki. İkinciyle bambaşka bir tecrübe yaşıyoruz.”

Bambaşka.

Violet elleri iki yanında, odamızın kapısında duruyordu. Ne yaptığımız konusunda cevap verene kadar gitmeyi reddediyordu. Bu nedenle açıkladım. İki insan birbirini sevdiği zaman, özel bir şekilde kucaklaşmaktan hoşlanırdı. Karanlıkta, bir süre hepimiz sessiz kaldık. Sonra dönüp odasına gitti. Sana onu rahatlatmalıyız dedim. İyi olduğundan emin olmalıyız.

“Git o zaman,” dedin. Ama gitmedim. Hiç anlam veremediğim bir soğuklukla birbirimize arkamızı döndük.

Sabah da konuşmadık. Ben sana kahve yapmadan duşa girdim. Mutfığa giderken merdivenin yarısında durup Violet’la kahvaltı sohbetinizi dinledim. Sana benden nefret ettiğini söyledi. Sadece seninle yaşayabilmek için ölmemi dilediğini. Beni hiç sevmediğini. Bu sözler başka bir annenin kalbini delip geçirdi.

Sen, “Violet, o senin annen,” dedin.

Söyleyebileceğin daha bir sürü şey vardı ama seçtiğin sözcükler bunlar oldu.

O akşam yeniden denememiz için sana arsızca yalvardım. Sadece bir kez daha. Ve sen kabul ettin.

Anne her sabah olduğu gibi yoga giysileri içindeydi ve tişörtü sepet yüzünden hafifçe kırıışmıştı. Saçları bir önceki günün özeniyle idare ediyordu. Yanında duran oğlu beyzbol şapkasını çıkardı. Okulun avlusu sabah enerjisiyle kıpır kıpır, karınlar Cheerios’la dolu, yüzler uykudan şişti. Kadın çömeldi. Oğlu annesinin boynunda yerini buldu. Durduğum yerden oğlanın yüzündeki acıyı görebiliyordum; kadının elleri, bir çiçeğin taç yaprakları gibi oğlanın başının etrafına örtüldü. Dudakları yavaşça çocuğun kulağına bir şeyler fısıldadı. Oğlan ona sokuldu. Annesine ihtiyacı vardı. Arkasında sesler yükseldi, bağırışlar, basket topunun betona çarpma sesi.

Annesi ellerini oğlanın çelimsiz omuzlarından aşağı kaydırđı ve onu ileri doğru itti, oğlanın küçük göğsü kabardı ama bu kez anne onu kendine çekti. Bu kez onun oğluna ihtiyacı vardı. Sonra yüzünü oğlanın boynuna gömdü. Üç, belki dört saniye. Anne yine bir şey söyledi. Oğlan gözlerini sımsıkı kapadı. Başını tamam der gibi eğdi, şapkasını geri taktı, siperliğini aşağı çekip annesinden ayrıldı. Yavaş yavaş ya da tereddütle değil, dizleri hafif içe bakan bacaklarının üstünde beklentiyle, aceleyle uzaklaştı. Annesi izleyemeyecekti, bu sabah değil. Döndü ve

telefonunu cebinden çıkararak uzaklaştı ve kendini içini oğlu gibi sızlatmayan bir şeye kaptırdı.

O sabah karnımın içinde ilk kez kelebekler kanat çırpır gibi oldu. Bebek içimde uyanıyordu. Violet okula girerken portakal dilimlerinin olduğu çantayı bende bırakmıştı, sokak ve iki kavşak boyunca anneyi takip ederken, meyvelerin ılık sularını emdim ve kabuklarını bir çöp kutusuna attım. Anne, köşedeki bir markette durup tuz alırken onu bir domates piramidinin arkasından seyrettim. Yüzünü görmek istiyordum. Onu yanında taşıyıp taşımadığını görmek için. Bir başka insanla o tür bir bağa sahip olmanın nasıl görüldüğünü, nasıl hissettirdiğini görmek istiyordum. Onu bir blok sonra kaldırım inşaatının kalabalık bir kısmında kaybettiğimde cevabı henüz bulamamıştım.

Bu tür şeyler Violet ile benim etrafımızda, konuşmadığımız bir dilde yaşanıyordu. Öğrenmek için can atmam bu yüzdendi. Sıradakiyle daha iyi olabilmek için.

Eve dönüş yolunda yolun kenarına küçük bir bitpazarı kuran bir kadının yanından geçtim. Sokak lambasına yasladığı eski tablo yığınının arkasına fiyatlarını gösteren küçük, renkli çıkartmalar yapıştırıyordu. Altın yaldızlı zarif bir çerçeve içindeki bir tabloyu çekti ve fiyat biçmeye çalışarak düşünceli bir ifadeyle baktı. Arkasında durdum ve tabloya bakarken elim ister istemez göğsüme gitti. Bir anne kucağında küçük bir çocukla oturuyordu ve beyazlar içindeki pembe yanaklı bebek, başı öne eğik duran annenin çenesini tutuyordu. Anne bir kolunu bebeğin beline sarmış, diğer elini minik uyluğuna koymuştu. Başları birbirine değiyordu. İnsana huzur veren bir görüntüydü, sıcacık ve rahat. Kadının uzun, dökümlü elbisesi kırmızı çiçeklerle süslü güzel bir şeftali rengiydi. Fiyatını sormak için

ağzımı açarken zorlandım. Ama zaten fark etmezdi. Bu tablo benim olmalıydı.

Kadın tabloyu kenardaki yığının arasına geri koyarken, “Onu ben alıyorum,” dedim.

“Yağlı boya olanı mı?” dedi gözlüğünü çıkarıp bana bakarak.

“Evet onu. Anne ve çocuklu olanı.”

“Mary Cassatt’ın bir taklidi. Orijinal değil elbette.” Orijinal bir Mary Cassatt bulundurmanın ne kadar absürt bir şey olduğunu bilmem gerekirmiş gibi güldü.

“Tablodaki kendisi mi? Ressamın yani?”

Kadın başını hayır der gibi salladı. “Hayır. Hiç anne olmadı. Belki de annelerin tablolarını yapmayı bu yüzden bu kadar sevmiştir.”

Tabloyu eve kolumun altına kıştırıp taşıdım ve bebek odasına astım. O akşam eve gelip beni duvardaki çerçeveyi düzeltirken bulunca kapı eşiğinde durup bir ses çıkardın. Homurtuya benzer bir ses.

“Ne oldu? Beğenmedin mi?”

“Sende alışık olduğum bebek odası tarzı değil. Violet’ın odasına hayvan yavrularının resimlerini asmıştın.”

“Ben beğendim.”

O bebeği istiyordum. Bebeğin tuttuğu o yüzü. O tombul elin elimin üstüne konmasını. O, elle tutulur sevgiyi.

Violet biçiminin gerilip değişmesini sessizce izliyordu. Bebek gün boyu hareket ediyor, inanılmaz küçük topuklarını karnımda ve sırtımda dolaştırıyordu. Tişörtümü sıyırıp kanepeye yatmaya bayılıyordum; bu, hepimize onun da orada olduğunu hatırlatıyordu. Dört kişilik bir aile olacağımızı.

“Yine mi yapıyor?” diye seslenirdin bulaşıkları yıkamayı bitirdiğin mutfaktan.

Violet bağırarak, “Yine iş başında,” diye cevap verirdi ve hepimiz gülerdik.

Bebek ilişkimizde bir şekilde tam olarak adını koyamadığım bir değişime neden olmuştu. Aramızda yeni ve senin daha fazla işle kapatmaya çalışır gibi görüldüğün bir mesafe vardı ama birbirimize karşı daha nazıktık. Ben o alanı, içime dönmek için kullanmıştım. Ona. Daha o zamandan birbirimizin dünyası olmaktan hoşnuttuk. Ana oğul.

Teknisyen, çubuğu beyaz statik kütlenin üstünden kaydırıp, *içeride bir oğlan var*, dediği zaman gözlerimi kapattım ve hayatımda ilk kez Tanrı’ya şükrettim. Haberi iki gün boyunca kendime sakladım, ultrason randevumun nasıl geçtiğini sorman o kadar sürdü. Bu, sıra dışı bir durumdu, ilk hamileliğimi

randevuların hepsine gelecek kadar önemsemiştin. O noktada, birbirimizle sadece geceleri karşılaşır olmuştuk. Çok büyük projelerin, büyük parası olan yeni müşterilerin vardı. Artık sana çok az ihtiyacım vardı. Çünkü o vardı.

Violet eski bebek giysilerini elden geçirmeme yardım etmek istedi. Birlikte çamaşır odasında oturup kurutucudan çıkan tulumları katladık. Onları giydiği bir zamanı ve yeri hatırlar gibi hepsini tek tek burnuna götürüyordu. Bebeğine el örgüsü bir süveter giydirmesine izin verdim, onu emziriyormuş gibi yaptı. Her şeye alışılmadık bir özenle dokunması ve sesinin yumuşaklığı beni hayrete düşürüyordu.

“Sen böyle yapardın,” dedi bebeği iki kez sağa, iki kez sola, sonra tekrar sağa doğru sallayarak.

Önce ne demek istediğini anlamadım. Bunu ona yaptığımı hatırlamıyordum. Ama bebeği ondan aldım, ayağa kalktım ve sallayış şeklini taklit ettim. Daha ilk anda çok tanıdık geldi. Haklıydı. Bebeği ileri geri sallarken güldüm, o da kafasını sallayarak kıkırdadı.

“Söylemiştim!”

“Kesinlikle haklısın.”

Bunu hatırlaması, bu hatıranın yıllardır onunla kalması imkânsız görünüyordu. Ellerini kocaman karnımın iki yanına koydu ve karnımı minik ellerinin arasında sallayarak aynı hareketi içimdeki bebek için tekrarladı. Sonra kendimizi, sıkmaya geçen çamaşır makinesinin ritmi eşliğinde dans ederken bulduk.

Kafası rahim ağzımın alev almış çemberinden geçerken elimle aşağıyı yokladım. Rahatlama muhteşemdi. Onu vücudumun açıklığından dışarı yönlendirmemi, sonra sessizce ve dikkatle, tam iki yüz seksen üç gün boyunca doldurduğu yerin üstüne kaldırmamı izledin. *İşte geldin.* Kafasını kaldırıp bana baktı, sırtını gerdi ve sonra verniks ve kanla kaplı bir kurtçuk gibi karnımdan yukarı kaymaya başladı. Ağzı açık ve cam gibi gözleri henüz siyahtı. Seğiren, buruşuk ellerinde gereğinden çok deri var gibiydi. O eller mememi bulurken minik çenesi titredi. O benim mucizemdi. Onu meme ucuma çektim ve oksitosinden titreyen kollarla meme ucumu alt dudağına değdirdim. *Al bakalım, tatlı oğlum.* Gördüğüm en güzel yaratıktı.

“Tıpkı Violet’a benziyor,” dedin omzumun üstünden bakarak.

Ama bence en ufak bir benzerliği yoktu. Üç kilo yüz gramlık öyle saf, öyle mutluluk verici bir şeydi ki bir rüya, ömrümce hak etmeyeceğim bir şey gibi elimden kaçıp üstümde süzülecek sandım. Onu, sonunda tuvalet için yataktan kaldırılmama kadar saatlerce teni tenime yapışık halde kucağımda tuttum. Kanım içimden tuvalete aktı ve aşağıdaki pisliğe bakarken nedense

ASHLEY AUDRAIN

aklıma yine Violet geldi. Sonra ağır adımlarla kapının önünde cam beşikte yatan oğlumun yanına döndüm.

Bu dünyaya gelişiyle ilgili çok az şeyi hatırlıyorum.

Gidişiyle ilgili ise her şeyi.

Cecilia ilk âdetini on iki yaşındayken gördü. O gün geldiğinde, sınıfındaki bütün kızlardan daha büyük memeleri olmuştu. Kadınlığının yeni işaretlerini saklamaya çalışarak omuzları öne eğik yürüyordu. Etta, ergenlik konusuna değinmek şöyle dursun, artık onunla doğru düzgün konuşmuyordu bile. Cecilia kanama konusunu diğer kızlardan duymuştu ama ıslak ve kırmızı iç çamaşırını görünce kalbi yine de duracak gibi oldu. Ped bulmak için annesinin dolaplarını karıştırdı ama hiç yoktu. Banyonun zemininde acıdan iki büklüm dururken pantolonundan dışarı kan sızdığını gördü ve annesine söylemesi gerektiğine karar verdi.

Cecilia kapısını tıklatınca Etta cevap vermedi ama bunda olağanüstü bir şey yoktu. Saat öğleden sonra üçtü ve Etta çoğu öğleden sonra uyurdu. Cecilia annesinin baş ucuna yaklaştı ve onu uyandırana kadar “anne” diye fısıldadı. Cecilia olanları anlatınca Etta –Cecilia tiksintiyle mi yoksa acımayla mı olduğunu kestiremedi– iç geçirdi.

“Benden ne istiyorsun?”

Cecilia cevap vermedi çünkü bilmiyordu. Gırtlığına bir şey tıkanı. Etta baş ucu çekmecesini açtı ve Henry’den sakladığı küçük, kırmızı makyaj çantasından iki hap çıkardı. Onları

Cecilia'ya uzattıktan sonra diğer elini yastığının altına kaydırıp gözlerini kapadı.

Cecilia küçük, beyaz haplara baktı, onları baş ucu komodinine bıraktı ve odadan çıktı. Koridorda annesinin cüzdanını buldu ve içindeki bozuklukları alıp eczanenin yolunu tuttu. Pedlerin ücretini öderken yüzü yanıyor, kasadaki genç adama bakamıyordu. Eve dönünce küveti doldurdu ve tam kendini suya bırakırken Etta tuvaleti kullanmak için içeri girdi. Kapalı gözlerle çiş yaptı.

O akşamüstü Cecilia, Etta'nın odasının kapısına dikildi. Göğsünde alışık olmadığı bir öfkenin biriktiğini hissediyordu. Hışımla içeri girdi ve ışığı yaktı. Yumruklarını sıkarak annesinin karyolasının ayak ucunda dururken Etta'nın, canını yakmasını istediğini fark etti. Ondan bir tokat yemek, en azından Etta'nın küçük ve hüznü dünyasında var olduğu anlamına gelecekti. Cecilia aylardır kendini annesinin gözünde ölmüş gibi hissediyordu. Etta kıpırdanarak uyandı ve ona baktı.

"Vur bana, Etta," dedi Cecilia titreyerek. "Haydi. Vur bana!"

Annesine daha önce hiç adıyla hitap etmemişti.

Etta'nın yüzü ifadesizdi. Bakışları Cecilia'nın titreyen yüzünden duvardaki elektrik düğmesine kaydı ve bir kez daha iç geçirdi. Kafasını yastığa geri koyup gözlerini kapadı. Alt kattan Henry'nin holden mutfığa geçen ayak sesleri duyuldu. Akşam yemeği arıyordu ama yoktu. Bugün değil. Etta'nın ona verdiği iki hap hâlâ baş ucu komodinindeydi. Cecilia, Henry'nin hapları görmesini neden istemediğinden emin değildi. Hapları alıp tuvalete attı, sifonu çekti.

"Yine mi iyi hissetmiyor?" Cecilia mutfığa girdiğinde Henry çaydanlığa su dolduruyordu.

“Başı ağrıyormuş,” dedi Cecilia. Birbirlerine yalan söylemekte, durum aslında o kadar kötü değilmiş gibi yapmakta ustalaşmışlardı. Henry başını salladı ve buzdolabında önceki günden kalma bir şeyler aramaya döndü. Cecilia daha fazla konuşmak zorunda kalmamak için ses olsun diye radyoyu açtı.

Onunla ilgili, şu hayatta yaşamam için bir sebep olan şeyleri hiç fark ettin mi acaba?

Uyurken kollarını bir ergen gibi kafasının üstüne uzattısını. Gün sonunda, banyosunu yapmadan önce ayaklarının nasıl koktuğunu. Sabah kapının gıcirtısını duyduğu zaman kollarının üstünde doğrulup beşiğinin parmaklıkları arasında umutsuzca beni arayışını. Sırf bunun için senden menteşeleri yağlamamı hiç istemedim.

Bugün içimde ağırlığı var. Bazen böyle oluyor. Etrafımdaki her şeyin tatsız geldiğı, bariz, yoğun, sızılı günler. Sadece onu istiyorum ama gerçek dünya, onun seslerini, kokularını bastırmakla tehdit ediyor.

Onu içime çekmek ve nefesimi hiç bırakmamak istiyorum. Senin de bunu hissettiğın oluyor mu?

O ilk günler. Ekşi süt ve vücut kokusu. Çarşafları lekeleyen meme ucu kremi. Baş ucu komodininin üstünden eksik olmayan çay fincanı izi. Hiç düşünmeden, nedenini bilmeden ağladım ama gözyaşlarım bir sevgi boşalmasıydı. Sütüm gelmiş, memelerim taş gibi olmuştu ve yerimden nadiren kıpırdıyordum. Onu çıplak göğsümde hafifçe sallayarak uyutuyordum. Arada bir irkiliyor, incecik kollarını havaya kaldırıp sonra tekrar

üstüme kıvrılıyordu. Sonra yeni baştan başlıyorduk. Gündüzüm, gecem yoktu. Meme uçlarım onu yeniden emzirmenin düşüncesiyle sızlıyordu.

Bir yandan da onunla vaktimin bitmesini hiç istemiyordum. O her zaman sahip olmayı istediğim her şeydi. Paylaştığımız bağ, hissedebildiğim tek şeydi. Fiziksel ağırlığını üstümde hissetmek için yanıp tutuşuyordum. *İşte bu*, diye düşünüyordum. *Böyle olmalı*. Onu âdeta su gibi içiyordum.

Başını memelerimin arasından kaldırır ve bir şey arar, annesini, sevdiği insanı bulmak ister gibi iki yana çevirirdi. Yanağımı yanağına yasladığım zaman tekrar durulurdu. Güvende, mutlu ve doygun. Süte, bana.

En sonunda yatağımdan çıktım ve dikkatimi yeniden hayata çevirdim. Violet'ın kahvaltısından geriye kalanları topladım, hayal ürünü şatolar yaptım, kurutucuya kucak kucak çamaşır attım. Ama yanımda olmadığı zamanlarda aklım onunla, o bebek odasında idi.

Violet başlangıçta ona pek aldırmıyordu ama onu emzirmek için mememe koyduğumda dikkatle izliyordu. Sam süt emerken o da bir kadının memelerinin işlevi onu şaşırtıyormuş gibi kendi yassı göğsünü yoklardı. Bebeğin emmesi bitince odadan çıkardı; vaktinin çoğunu yalnız geçirmek istiyordu.

Sonraki aylarda Sam ona delicesine âşık oldu. Anaokulunun kapısında sesini duyduğu anda gözleri parlamaya başladı.

“İşte ablan orada,” derdim ve ona bir an önce ulaşmak, yüzünü yüzüne yaklaştırmak için heyecanla ayaklarını savururdu. Violet ayağını tutup sallardı, sonra evimize, günün en çok korktuğum kısmına dönerdik. Üçümüz akşamüstünün

mayın tarlasında baş başa, senin kapıdan girmeni beklerdik. Sen bizim tampon bölgemizdin.

Sen ve ben. Ortaktık, yoldaştık, aynı insanların iki yaratıcısıydık. Ama pek çok ebeveynde olduğu gibi, hayatlarımız her geçen biraz daha ayrılıyordu. Sen beyniyle hareket eden ve yaratıcı olandın, mekânlar, görüş çizgileri ve perspektifler yaratırdın; günlerin ışıklandırma, yükseltme ve yüzey rötuşlarıyla geçerci. Her gün üç öğün yemek yerdin. Yetişkinler için yazılmış cümleler okur ve çok şık bir atkı takardın. Duş almak için nedenin vardı.

Bense bitmeyen bir döngüde bir dizi fiziksel eylem gerçekleştiren bir askerdim. Bez değiştir. Mama hazırla. Biberonu ısıt. Cheerios'u kâseye boşalt. Dökülenleri sil. Pazarlık et. Yalvar. Bebeğin tulumunu değiştir. Kızı giydir. Beslenme çantası nerede? İkisini de sıkı sıkı giydir. Yürü. Daha hızlı. Geç kaldık. Kıza sarılıp vedalaş. Salıncağı it. Kaybolan eldiven tekini bul. Sıkışan parmağı ovala. Atıştırmalık ver. Bir biberon daha hazırla. Öp, öp, öp. Bebeği beşiğine koy. Temizle. Topla. Bul. Yap. Tavuğu çözdür. Bebeği beşikten al. Öp, öp, öp. Bezini değiştir. Onu mama sandalyesine oturt. Yüzünü temizle. Bulaşığı yıka. Gıdıkla. Bezini değiştir. Gıdıkla. Küçük bir torbaya atıştırmalık koy. Çamaşır makinesini çalıştır. Bebeği sıkıca giydir. Bebek bezi al. Ve bulaşık deterjanı. Kızı okuldan almaya koş. Merhaba, merhaba! Acele et. Çocukları soy. Çamaşırları kurutucuya at. Kıza televizyonu aç. Mola. Lütfen. Sözlerimi dinle! Hayır! Leke çıkarıcı. Bebek bezi. Akşam yemeği. Bulaşıklar. Soruları defalarca yanıtla. Küveti doldur. Giysilerini çıkar. Yeri sil. Dinliyor musun? Diş fırçala. Tavşan Benny'yi bul. Pijamalarını giydir. Emzir. Kitap. Bir kitap daha. Hiç durmadan, devam et, devam et, devam et.

Bir gün bedenimin ailemiz için ne kadar önemli olduğunu fark ettiğimi hatırlıyorum, hem de çok net. Zekâm ya da yazarlık kariyeriyle ilgili hırslarım değil. Otuz dört yıldır şekillenen insan değil. Sadece bedenim. Sam'ın püskürttüğü bezelye püresiyle kaplı kıyafetimi üstümden çıkarınca aynanın karşısında çıplak durdum. Memelerim mutfağımızdaki sulamayı hep unuttuğum bitki gibi solmuştu. Göbeğim, her zaman mutlaka soğuttuğum lattemin kenarından taşan köpük gibi iç çamaşırımın üstüne sarkmıştı. Uyluklarım bir kızartma çubuğunun delik deşik ettiği marşmelovlara dönmüştü. Pelte gibiydim. Ama önemli olan tek şey, bedenimin hepimizi ayakta tutabilmesiydi. Bu vücut bizim motorumuzdu. Aynadaki tanınmaz haldeki kadınla ilgili her şeyi affettim. Vücudumun bir daha asla o şekilde işe yaramayacağı, gerekli, güvenilir, kıymetli olmayacağı hiç aklıma gelmedi.

O dönemlerde seks ikimiz için de biraz daha değişmişti. İş bitiriciydik. Ezbere hareket ediyorduk. Ben üstüne çıktığımda, sen başka yerlerde oluyordun. Ben de zihnimi özgür bırakıyordum. Sipariş etmem gereken bebek bezlerine kayıyordu. Almayı unuttuğum doktor randevusuna. Havuçlu yahninin tarifini nerede görmüştüm? Yazlık elbiseler. Kütüphane kitapları. Yıkanması gereken çarşaflar.

“**B**unu bu sabah yapamayız, Fox. Oğlanın yüzme dersi var, sonra da bir bebekle oyun buluşmasına gideceğiz, daha önce iki kez iptal ettim. Bunu sana geçen hafta Violet’ın dişçi randevusunu ayarladığım zaman söylemiştim.”

“Violet’la bu kadar yoğun bir sosyal hayatın olduğunu hiç hatırlamıyorum.”

Bebek çantasını topluyordum. Violet ayakkabılarını bağlamakla uğraştığı yerden kafasını kaldırıp bana baktı. Sana, *şimdi olmaz*, diyen bir bakış atım. Ama yorumlarının arkası kesilmiyordu. Annesinin yeni doğan bebek kardeşiyle ne kadar yakın olduğu umurunda bile olmayan kızımız adına kıskançlık duyuyordun. Violet hepimizi şaşırtarak neredeyse pürüzsüz bir şekilde çok iyi uyum sağlamıştı. Bebek, artık ikimize biraz nefes alabilecek alan açılmış gibi aramızdaki gerilimi gidermişti. Bu yeni alanda Violet bana küçük, ölçülü sevgi gösterileri sunuyordu; yatmadan önce hikâye okurken bana daha yakın oturuyor, okul kapısında el sallayarak vedalaşıyordu.

İlerleme kaydediyorduk.

Beni asıl uğraştıran sendin. Sam’in aramıza katılmasıyla içimde nihayet bulduğum anne için sevinmen gerekirdi.

Bir önceki hafta annen birkaç günlüğüne ziyarete gelmişti. Son akşamında yemekten sonra ben oturma odasındaki oyuncakları toplarken sen, annenle mutfakta çay içiyordun. İkinci de beni üst katta sanıyor olmalıydınız. Ona geldiği için teşekkür ettin. “Her zaman,” dedi. Adımı söylediğini duyunca durdum. Sam’in doğumundan öncesine göre “daha moralli” göründüğümü söyledi.

“Oğlanı çok seviyor. Keşke Violet için de böyle hissetseydi.”

Annen nazık bir sesle de olsa azarlar gibi, “Fox,” dedi. Birkaç saniye sonra, “İkinci sefer bazı kadınlar için daha kolay olur,” diye ekledi. “Uyum sağlamak daha kolaydır.”

“Biliyorum, anne. Ama Violet için endişeliyim. Onun...”

Plastik hayvanlarla dolu bir sepetle hızla mutfığa girdim ve sepeti senin ayaklarının dibine bıraktım. İrkildin ve oyuncaklara baktın.

“İyi geceler, Helen.” Sana bakamıyordum.

Ertesi sabah, havaalanına gitmek için yola çıkmadan önce annen hâlâ senden sorumluymuş gibi kulak misafiri olduğum sözlerin için özür diledi.

“Aranızda her şey yolunda mı?”

Endişelenmesini istemedim.

“Yeterince uyuyamıyoruz, hepsi bu.”

“Bu yüzden onu bu sabah senin götürmen gerekecek, üzgünüm. Oldu mu?” Violet’ın ayakkabı bağcıklarını sıkamak için eğildim.

“Saat 10.00’da bir müşterim gelecek. O zamana kadar şehrin diğer ucuna gidip dönemem.”

“Onu bırakmazsan ofisine vaktinde ulaşabilirsin. Oyalanması için bir kâğıt ve birkaç kalem ver, okula sonra bırakırsın. Eğlenceli olur, değil mi, Violet?”

“Tanrı aşkına, Blythe.” Gözlerini ovaladın. Sam bizi gecenin büyük kısmında uyutmamıştı. Diş çıkarıyordu. Violet’ın uyanmalarına uyanmamayı başarmışken Sam doğduğundan beri uyumakta zorluk çeker gibiydin. “Pekâlâ. Haydi ufaklık, gidelim.”

O akşam yemekte Violet bana gününü bütün detaylarıyla anlattı. Dişçideki hazine sandığı, masanda oynadığı delgeç.

“Sonra da babam ve arkadaşıyla yemeğe gittim.”

“Ah, ne kadar hoş. Kimmiş o arkadaş?”

“Jenny.”

“Gemma,” diye düzelttin.

“Gemma,” diye tekrarladı.

“Ofisten biri mi?” Bu adı daha önce hiç duymamıştım.

“Yeni asistanım. Ben toplantıdayken Violet’tan çok hoşlanmış, bu yüzden yemeğe onu da davet ettim.”

“Ne hoş. Yeni bir asistanın olduğunu bilmiyordum. Nereye gittiniz peki?”

“Parmak tavuk olan bir yere. Sonrasında Gemma bana dondurma aldı! Ve tek boynuzlu atlı kalem ile silgi.”

“Şanslı kız.”

“Saçlarımı çok beğendi.”

“Ben de çok beğeniyorum. Saçların çok güzel.”

“Onun saçları uzun ve kıvrıkcıktı ve tırnaklarında pembe boya vardı.”

Sam, yumruğu ağzında, mama sandalyesinde huzursuzlanmaya başlamıştı. Violet onun dikkatini dağıtmak için ellerini masaya vurdu. “Sammy yeter! Bak, bu bir davul. Bam, bam, bam, bam, BAM!”

Konuşana kadar odada olduğunu fark etmemiştim. Aylarca, geceler sadece ikimize aitti, kitapların normal olduğunu söylediğinden daha uzun süre. Sam'in beşiğinden gelen en ufak bir sese kulağımın dibinde bir roket atılmış gibi telaşla uyanıyordum. Karanlıkta ayağa kalkıyor, kalçalarımı bir o yana bir bu yana sallarken tenimin kokusu, sütümün tadı gibi, ritimden ben olduğumu anlıyordu. *Uyu, tatlı oğlum*. Onu uyandırmamaya dikkat ederek dudaklarımı tepesindeki tüylere değdirirdim. Özellikle hatırladığım o gece doğru dürüst emmemişti bile, sadece meme ucumu ağzının içinde hissetmek istiyor gibiydi. O konforu. Ses makinesi tıslıyor, okyanus sesi yerine geçen hışırtılar çıkarıyordu.

“Bırak onu,” dedi bana. Şaşkınlıkla iç geçirdim ve kucağımdaki bebeğin de irkilmesine neden oldum.

“Violet! Burada ne arıyorsun?”

“Bırak onu.”

Sakin ve direkt konuşuyordu. Tehdit eder gibi. Dolabın yakınında bir yerde olduğunu hissettim. Kapalı kapının altından süzülen cılız ışıktaki onu göremiyordum. Odanın farklı bir perspektifini yakalamaya çalışarak yavaşça döndüm ve gözlerimin

karanlıkta bebek odasındaki nesneleri bulmasını bekledim. Sesi bu kez diğer uçtan geldi.

“Onu bırak.”

“Yatağına dön, hayatım. Saat sabahın üçü. Birazdan gelip sırtını okşarım.”

“Dönmeyeceğim,” dedi yavaşça, çok alçak sesle. “Sen onu yatağına bırakana kadar.”

Göğsüm sıkışmaya başladı. Yine o his, o eski ürkütücü kaygı. Violet, beni sihrinden uyandırmak için parmaklarını şaklatmış gibi bir anda geri gelmişti. Kullandığı ses tonu, eskiden aklımdan bir an çıkmazdı. Dilim damağım kupkuru, *bunu seninle bir kez daha yaşayamam*, diye düşündüm. Neden buradaydı? Ne yapıyordu?

Ona saçmaladığını göstermek için ofladım ama isteğini yerine getirdim.

Sam’i beşiğine yatırdım ve yatağının içinde el yordamıyla yüzünün yakınında tutmayı sevdiği biricik tavşanı Benny’yi aradım. Bulamadım.

“Violet, Benny’nin nerede olduğunu biliyor musun?”

Tavşanı bana attı ve odadan çıktı. Onu beşikten almıştı. Sam’i uykusunda izliyordu.

Çok yakınındaydı.

Kapıyı arkamdan kapatıp Violet’ın peşinden odasına gittim.

Usulca yatağının kenarına oturdum. Elimi çilek desenli pijama üstünün altından yukarı kaydırıp kusursuz ve ipeksi tenine dokundum. Sen onun sırtını okşadığında buna bayılırdı.

“Bana dokunma. Benden uzak dur.”

“Violet.” Elimi pijamasının altından çektim. “Daha önce de onu gece uyurken izlemeye gittin mi? Bunu arada yapıyor musun?”

Cevap vermedi.

Yatağa dönerken yüreğim hızla çarpıyordu. Sam'in ses çıkarmadığından emin olmak için kapalı kapısının önünde yavaşladım. Aklımdan geçen düşünceler için kendimden utanıyordum. *Onu yatağıma alabilirim. Güvende olmasını sağlayabilirim. Sadece bu gecelik. Sadece bir kerelik.*

Bunu geride bırakmıştık. Bunu geride bırakmış olmamız gerekiyordu.

Baş ucu komodininin çekmecesinden telefonumu çıkardım ve sen mavi ışıktan rahatsız olup yanımda yavaşça kıpırdanana kadar Violet'ın fotoğraflarına baktım. Yüzünde bir şey bulmaya çalışıyordum ama ne olduğunu bilmiyordum. Sam'in odasına gittim ve onu yatağa, yanıma getirdim.

“**S**on zamanlarda çok iyiydi, biliyorsun ya? Nereden çıktı anlamadım.”

Ertesi sabah erken saatte yataktaydık, Sam kalın karton kitaplarıyla yerdeydi. Yalan söylemiş ve Violet odasına girdikten sonra Sam’in bir türlü sakinleşmediğini, bu yüzden onu yatağa getirdiğimi anlatmıştım. Sıcaklığını özleyerek sana sokuldum. Sen telefonuna uzanırken seni süzdüm. Göğsün, yeni gri tüyler, e-postalarını okurken onları parmaklarının arasında çevirişin.

“Muhtemelen hiç yoktan mesele yaratıyorsun. Yine.”

Ama anlamadığın şeydu: Zihnimin gitmeyeceği çok fazla yer yoktu. Hayal gücüm akla gelmeyecek şeylere parmaklarının ucunda o kadar yavaş sokulurdu ki nereye gittiğimi ancak oraya varınca anlardım. Salıncak iterken ya da tatlı patates soyarken. Kafamdaki düşünceler korkunçtu, hırpalayıcıydı ama kendime oraya gitme izni vermemin tatmin edici bir yanı vardı. Violet’ın işi ne kadar ileri götürebileceği düşüncesi. Olabilecekler. En beter korkularım gerçekleşirse neler olacağı. Ne yapardım? Sahi ne yapardım?

Yeter. Silkinip ana döner ve zihnimi arındırırdım: Çocuklar. Neşeli çığlıkları. Gözlerindeki hayat ışıltısı. Her şey yolundaydı.

Okuldan sonra çocukları bakıcıyla bırakıp pedikür yaptırmak için Grace'le buluştum. Bakıcı o zamanlar haftada bir kez geliyordu ve bu, benim için çok değerli küçük bir mola oluyordu. Havanın serinlemesine çok uygun görünen Kömür Rüya adında bir renk seçtim ve kadın sevimsiz tırnak derilerimle uğraşırken çok derin nefes almamaya çalıştım. Ayağımı bacağına yaslamıştı ve kendini bir zanaatkârın zorlu çalışmasına hazırlar gibi görünüyordu. Topuklarımdaki deri neredeyse bir peynir rendesiyle tıraş edilebilirdi. Manikürcü, geceleri kalın bir çift çorabın altına vazelin sürmemi önerdi. Topuklarımı böyle bir şey yapacak kadar önemsemiyordum ve az kalsın bunu ona da söyleyecektim ama sonuçta onun hayatı bunlarla –ayaklarla– geçiyordu bu yüzden ona tüyo için teşekkür etmekle yetindim.

Grace yeni döndüğü tatili anlatıyordu. Annesinin yetmişinci doğum günü için birlikte Cabo'ya gitmişlerdi. Yüzme havuzunun içindeki barda barmen onlara insanın dilini karıncalandıran armutlu margaritalar hazırlamıştı. Güneşsiz bronzlaştıran yeni bir kremden bahsetti. Anlattıklarından koptum. Evdeki çocukları, bakıcının, çocukların odalarını düzenleyeceğini söylediğini düşündüm. Oysa Violet bodrumda oynamak isteyecekti ve Sam kendisi de oraya indirilene kadar mızızlanacaktı. Son zamanlarda Violet'ın yakınında olmaktan daha çok istediği bir şey yoktu. O yanından geçerken ona dokunmak için uzanıyor ve sabah uyanınca beşiğinden “Vay-et! Vay-et!” diye sesleniyordu. Grace şimdi de tanıştığı erkek kardeşlerden, Iowalı bir rençberden bahsediyordu. Iowa'da hayvan çiftlikleri var mıydı ki? Çocukların bodrumda oynayacakları alanı düşündüm. Henüz tamamlanmamıştı ve hafif rutubetliydi ama artık hareketlenen Sam'in dolaşabileceği kadar temizdi. Yeni bir halıya ihtiyacımız olduğunu düşündüm. Temizlenmesi kolay, kısa tüylü bir halı. Ve oyuncaklar için bir depolama alanı. Senin spor malzemelerini

de orada sakladığını düşündüm, golf çantan dar merdivenden zar zor geçiyordu. Bir önceki gün golf sopalarını oraya indir-miştin. Violet o sopaları çekip çıkarmaya ve golf sahasındaymış gibi yapmaya bayılırdı. Bakıcının ona buna gerek olmadığını söylememe rağmen sürekli temizlik yapmak istediğini düşün-düm. Sonra aklımdan Sam'in Violet'ın her hareketine nasıl saplantılı olduğu geçti. Violet'ın elinde tuttuğu sopanın ağırlığı. Onu nasıl savurduğunu daha önce görmüştüm. Bir silah gibi. Gözümde Sam'in incecik tüylerle kaplı küçük kafası canlandı. Ve Violet'ın bunu nasıl kolayca yapabileceği. Nasıl sadece bir saniye süreceği. Çatırtı. Kan olur muydu acaba? Beyin hasarı da olur muydu, yoksa sadece kanar mıydı?

Şimdi Grace sığır çiftliğine açık bir davetten bahsediyordu. Mart ayında gitmeyi düşünüyordu. Aseton ciğerlerimi yakmaya başlamıştı. Ayaklarımı kadının ellerinden çektim, sadece bir ayağımın ojesi tamamlanmıştı. Ciğerimi yakmayan hava bu-labilmek için yana eğildim ama odanın tamamı zehirli geliyor ve ciğerlerim sıkışıyor. Orada kalamazdım. Gitmeliydim. Çantamı aldım ve kadını elinde oje fırçasıyla şaşkın bir halde bırakıp yürüdüm. Grace ayakkabılarım ve nereye gittiğimle ilgili bir şeyler seslenirken ben koşmaya başladım. Golf sopaları. Violet bunu yapabilirdi. Yapardı. Bakıcı onlara yeterince dikkat etmeyecekti. İki kırmızı ışığı durmadan, koşarak ve uyuşmuş ayaklarım beni eve taşıırken arabaları yavaşlatmak için ellerimi iki yana uzatarak geçtim.

Bisikletli bir adam, “Canına mı susadın?!” diye bağırdı.

Hayır, diye haykırmak istedim. Onu öldürecek. Benden o kadar nefret ediyor. Anlamıyorsunuz.

“Violet!” Kapıyı hızla açtım. Bodrum katının merdivenine koştum ve adını tekrar haykırdım. Cevap veren olmadı. “Sam? Sam nerede?”

GÜDÜ

Bakıcı parmağını dudaklarına bastırarak telaşla koridora çıktı.

Sam uyuyordu. Violet bir kitapla odasında dinleniyordu.

Sırtımı duvara yasladım. Hiçbir şey olmamıştı.

Hiçbir şey olmamıştı.

“**A**nksiyete atakları çok sık rastladığımız şeyler. Hele yeni annelerde. Bu çok normal.” Acaba daha fazlasını anlatmalı mıydım? Doktor sıcakmış gibi kaleminin ucuna üfledi. Bana bir reçete yazdı ve ne zaman almam gerektiğini açıkladı. Binadan annemin komodininde duran, içi ay boyunca düzenli şekilde sayıları azalan minik, beyaz tabletlerle dolu saydam turuncu kabı düşünerek çıktım. Reçeteyi çantama koydum.

Bir şeylerin yolunda gitmediğini biliyordum. Başlangıçta sebep, onu Sam’in odasında bulduğum gecedan beri gözlerinde gördüğüm boşluk, Sam’leyken bana içimi görür gibi bakmasıydı. Küçümsemesi bir zamanlar beni gözyaşlarına boğan son derece yorucu öfke nöbetlerinden, sessiz, manipülatif ve kafa yorulmuş bir soğukluğa dönüşmüştü. Beni sakın ve kararlı bir şekilde yok sayması ve kendinden uzak tutması, yedi yaşının çok ötesinde bir tavidir. Buz gibi bakışlar. Katıksız küçümseme. Ondan yapmasını istediğim şeylere –Yemeğini bitirir misin, lütfen? Oyuncaklarını kaldırır mısın?– pasif direnişi. Bağlantısını sıfır tepkiyle koparıyor, bana üstünde çalışabileceğim

hiçbir şey bırakmıyordu. Cezalar, tehditler işe yaramıyordu, onun için hiçbir anlamı yoktu. Sam'in doğumundan bu yana ondan gördüğüm az miktardaki ilgi tamamen kaybolmuştu. Ona dokunmama izin vermiyordu. Eski soğukluğumuza kaldığımız yerden devam ediyorduk. Sen de dünyasında istediği tek insan olarak eski yerini almıştın.

Zaman içinde birbirimizi bir arada var olacak kadar hoş görmeyi öğrendik. Benim yapacağım şeylere o kadar az ihtiyaç duyuyordu ki sonunda iş, Violet kalp biçimindeki bir Amerikan servisin üstünde plastik tabaklarla karnını doyurmak zorunda olduğum bir pansiyonermiş gibi gelmeye başladı. Onun yerine Sam'e, rutine ve Violet'ın okulda olmadığı zamanlarda benden beklenen hareketlere odaklandım. Violet ise akşamları sen eve gelince canlanıveriyordu.

Sam benim ışığımdı ve Violet'ın o ışığı kesmesini önlemek için elimden ne gelirse yapıyordum. Bazı sabahlar Violet'ı okula bıraktıktan sonra eve döner ve ihtiyaçlarımızı yanımıza alıp – biberon, çay, kitaplar, Benny– henüz toplanmamış yatağımıza girerdik. Kahvaltıdan kalanlar ve kirli çamaşırlar bekleyebilirdi. Vaktimizi birbirimize bakarak geçirirdik. Ördekler, dinozorlar ve göbek delikleri hakkında konuşurduk. Sonra yaz sonu güneşinde uykuya daldık. Sam memeden kesildikten ve kokumun değişmesinden sonra bile göğsümde uyurdu. Sanki ona ne çok ihtiyacım olduğunu o da biliyordu.

Kaygı bir süre benden uzak durdu. Doktorun yazdığı reçeteyi çantamda taşıyordum. Bir şey almak için elimi her atışımda onu görüyordum. Annem aklıma geliyordu. Eczaneye gitmek içimden gelmiyordu. Kendime hiç güvenmiyordum.

“Cecilia burada değil.” Babam sözlerine sertlik katmak istemişti ama sesinde bir dalgalanma vardı. “Nerede olduğunu bilmiyorum.” Ahizeyi titreyen bir elle yuvasına bıraktı. Onu koridordan izliyordum. Hattın ucundaki insana yalan söylemişti. Annem evdeydi ve bir süredir yatağından çıkmıyordu. Tam olarak nedenini ya da babamın annemi sürekli arayan her kimse ona neden yalan söyleme ihtiyacı duyduğunu bilmiyordum. Bir seferinde telefona ondan önce uzanmıştım ama hattın ucundaki ses kulağımı yakacakmış gibi elimi itip ahizeyi elimden düşürmüştü.

Ona çorba, su ve kraker götürdü. Annem midesini mi üşüttü diye sordum.

“Ne? Evet. Sayılır.”

Önünde duruyordum. Omuzlarını büyük bir dikkatle ona taşıdığı tepsinin üstüne eğmiş bir halde yanımdan geçip merdiveni tırmandı. Annemi şehre gitmek için giyinip süslendiği o akşamdan beri, yani günlerdir görmüyordum. Artık daha sık çıkıyor, bir, bazen iki gece dönmüyordu. Ortadan kaybolma numarası. O gece odamdan dinlemeye çalıştım ama sözcükleri ayırt edemedim. Annemin sesi cılız ve ağlamaklı, babamınki ise sabırlı ve sakindi. Parmak ucunda odalarına yaklaştım.

“Yardıma ihtiyacın var.”

Ve sonra bir şangırtı oldu. Bir tabak. Annem çorba kâsesini fırlatmış olmalıydı. Babam bir bez bulmak için kapıyı hızla açınca yolundan sıçrayarak çekildim. Odanın içine baktım ve annemi gözleri kapalı bir halde yatakta otururken gördüm. Kollarını göğsünün üstünde kavuşturmuştu. Bileğinde bir sene önce Bayan Ellington’ın karnındaki bebek dayanamadığı zaman kolunda gördüğüm plastik bileklikten vardı. Ama annem zayıftı, belki benim on bir yaşındaki halim kadardı ve bir çocuk daha isteme ihtimali sıfırdı. Odama döndüm ve parçaları birleştirmek için tartışmalarını umarak yatmaya hazırlandım. Annemin ağlama sesi eşliğinde uyuyakaldım.

Sabah tuvaletimi yapmak için banyoya gittim. Ev hâlâ sessizdi. Babam henüz kanepeden kıpırdamamıştı. Klozet kapağını açtım. İçi kanla ve komşunun kedisinin zaman zaman bizim ön verandaya bıraktığı fare bağırsaklarına benzettiğim küçük parçalarla doluydu. Tuvaletin yanında annemin iç çamaşırı duruyordu. Elime aldım ve kahverengi lekelerin kurumuş kan olduğunu anladım. “Baba? Annemin nesi var?”

Babam sırtında bir önceki günün giysileriyle kahve demliğinin tepesinde dikiliyordu. Cevap vermedi. Kapının önüne bırakılmış gazeteyi alıp masanın üstüne attı.

“Baba?”

“Bir işlem geçirdi.”

Kendime kahvaltılık gevrek doldurup sessizce yedim. Babam gazetenin sayfalarını çevirerek kahvesini içerken telefon çaldı. Açmak için ayağa kalktım.

“Bırak çalsın, Blythe.”

“Seb!”

Babam iç geçirerek sandalyesini arkaya itti. Anneme bir fincan kahve doldurup mutfaktan çıktı. Telefon tekrar çaldı ve hiç düşünmeden açtım.

“Onunla konuşmalıyım.”

“Efendim?” Gayet iyi duymuştum ama başka ne diyeceğimi bilememiştim.

“Özür dilerim. Yanlış numara.” Adam telefonu kapattı. Merdivende babamın ayak seslerini duydum ve hemen kâsemın başına oturdum.

“Telefonu açtın mı?”

“Hayır.”

Bana uzun uzun baktı. Yalan söylediğimi anlamıştı.

Okula gitmek için evden çıkmadan önce annemin kapısına gittim ve usulca tıklattım. İyi olup olmadığını kendi gözlerimle görmek istiyordum.

“İçeri gel.” Kahve içerek pencereden dışarı bakıyordu. “Okula geç kalacaksın.”

Kapıda durdum ve Bayan Ellington’ın yanında oturduğum ve bana geceliğinin üstünden şişkin karnını gösterdiği zamanı düşündüm. Annemde de aynı tuhaf koku vardı. Komodinin üstünde iki yeni ilaç kutusu duruyordu. Annem yorgun görünüyordu ve yüzü şişti. Önceki gün gördüğüm hastane bilekliğini çıkarmıştı. Elinin üstü kötü morarmıştı.

“Sen iyi misin?”

Gözlerini pencereden ayırmadı.

“Evet, Blythe.”

“Banyoda kan vardı.”

Benim de aynı evde yaşadığım hiç aklına gelmemiş gibi şaşırmış görünüyordu.

“Boş ver onu.”

“Bebekten miydi?”

Gözleri pencereden tavandaki bir noktaya çevrildi. Yutkunduğunu gördüm.

“Bunu nereden çıkardın?”

“Bayan Ellington. Karnında bebek varmış ama dayanamamış.”

Annem sonunda bana baktı. Sonra bakışları içimden geçer gibi oldu. Dişlerinin arasından derin bir nefes aldı ve başını sallayarak pencereye döndü. “Neden bahsettiğini bilmiyorsun.”

Anneme Bayan Ellington’dan bahsettiğime pişman olmuş-tum bile. Keşke sözcüklerimi ağzıma geri tıkabilseydim; annemi onunla ilişkiye yaklaştırmak istemiyordum. Hayatımda kutsal olan tek şey o ilişkiydi. Odadan çıktım, okula gittim ve o gün eve döndüğümde her şey normale dönmüş gibiydi. Annem mutfakta durmuş, ocaktaki yemeği yakıyordu. Babam kendine içki dolduruyordu. Duvardaki telefon çaldı, babam ahizeyi kaldırdı, düğmeye vurdu ve ahizeyi açık halde yere sarkıttı. Yemeğimizi arka planda telefonun çevir sinyali eşliğinde yedik.

Sam ölmeden bir gün önce hayvanat bahçesine gitmiştik. Mevsim kış için fazla ılıktı ve hava durumu güneş gösteriyordu.

Arabada Raffi dinledik. *Hayvanat bahçesi, hayvanat bahçesi, ya sen, ya sen, ya sen?* Öğle yemeğimizi ve iyi fotoğraf makinesini yanımıza almıştık ama fotoğraf çekmeyi unuttuk.

Violet gün boyu kolunu çekiştirerek önden koşmak istedi. Her zaman önde olmak isterdi. Sen ve o, dünyaya karşı. Gözlerimi sizden alamıyordum, birbirinize o kadar çok benziyordunuz ki. Yan yana duruşunuz. Senin onun durduğu tarafa doğru hafifçe eğilmen; onun, senin dirseğine dokunmak için sürekli yukarı uzanması.

Kutup ayısı bölümünün önünde ben Sam'i doyururken sen de Violet'a bir otomattan elma suyu aldın çünkü evden getirdiğimiz meyve suyu kutularının tuhaf bir tadı olduğunu söylüyordu. Bir sincap, pusetimizin alt kısmında kalmış bir kurabiyeyi aşırı. Violet ağladı. Benim aldığım şapkayı takmak istemiyordu. Sam sütünü püskürttü, ıslak mendillerimizi unuttuğum için onu tuvaletten aldığım kahverengi kâğıt havlularla temizledim. Avucuna çemberler çizip parmağımı kolundan yukarı koşturdum ve çenesinin altını gıdıkladım. Kahkahası,

coşkulu ve içten bir ılık gibiydi ve ben o ses için yaşıyordum. Yanındaki küçük oğlanın tek parmaklı eldivenli elini sıkıca tutan yaşlıca bir kadın bana, “Tanrım, ne tatlı bir oğlunuz var, nasıl da mutlu!” dedi. Teşekkürler, o benim, onu ben yaptım. Tam bir yıl önce. Öyle ayrılmaz bir parçamdı ki o ağlamadan önceki saniyelerde içim, biri kaburgalarımın arasında balon şişiriyormuş gibi fiziksel olarak gerilirdi.

“Sen asıl şuna bak!” dedin Violet’a, rampadan soğuk ve yankılı yeraltına inerken. İkiniz tankın cam duvarının önünde durdunuz. Suyun parlak yeşil ışığının önünde, minik parçacıkların ve balık pullarının etrafınızda karahindiba tüyleri gibi döndüğü iki karaltıydınız. Ben kucagımda Sam’le geride dururken başka bir insanın ailesini izler gibi hissettim. O anda ikinizin de bana ait olmanız imkânsız göründü. Birlikte çok güzeldiniz. Kutup ayısı pençesini tam Violet’ın yüzünün önüne dayadı. Violet’ın nefesi kesildi ve hayranlık, dehşet ve şaşkınlıkla, bir çocuğun hayatında çok az kez yakalanabilecek bir tepkiyle senin beline sarıldı. Yeryüzüne yeni gelmiş insanlar olduklarının; ne zaman güvende olduklarını, ne zaman olmadıklarını bilmelerinin mümkün olmadığının bir hatırlatması gibiydi.

Hediyelik eşya dükkânından onlara iki minik aslan aldık, Violet eve dönüş yolunda kendi aslanını arabanın camından dışarı fırlattı. Ben plastik oyuncak otoyolda birinin ön camına çarpmış mıdır diye endişeyle arkamıza bakarken öfkeliydim. Sen bağırdın ve ona yaptığı şeyin tehlikeli olduğunu söyledin.

“Anne aslanı istemiyordum. Annemden nefret ediyorum.”

Sana baktım, derin bir nefes aldım ve kafamı çevirdim. *Boş ver.* Sonra Sam ağlamaya başladı, Violet koltuğundan aşağı düşürdüğü Benny’ye uzanıp ona geri attı. Onu sakinleştirecek sesler çıkarmaya başladı ve sen, “Aferin kızıma,” dedin.

Burnu güneşten yanmıştı, Şubat ayında güneş kremi sürmek aklıma gelmemişti. Eski bir tüpten bir parça aloe sıkıp parmağımla burnuna yaydım. Ona dokunmama izin verilen o nadir anda biraz daha oyalanmak için yüzündeki çilleri yüksek sesle saydım. Violet bana daha önce sayı sayan kimseyi duymamış gibi bakıyordu. Acaba bana sarılacak mı diye düşündüm, kaslarım gerildi ve kendimi vücudunun bana değmesinin nasıl bir his olacağına hazırladım, çok uzun zaman olmuştu. Ama o, gözlerini kaçırdı.

Yatmadan önce Sam'e banyo yaptırmamızı izledi, sonra benimle birlikte yere oturdu, Sam'in karnını okşadı ve "Çok uslu bir bebek, değil mi?" dedi. Ona Benny'yi verdi, Sam de ablası onu sessizce izlerken tavşanın kulağını ısırıldı. Pijamalarını onun giydirmesine izin verdim, ikimiz için bir tür sabır egzersizi oldu ama Violet ona nadiren bu tür bir ilgi gösteriyordu. İkinci bacağı geçirirken, "Sammy'yi artık istemiyorum," dedi. Ben çık çık ederek Sam'in karnını gıdıkladım. Sam ona gülümsedi ve tombul bacaklarını savurdu. Violet ona yine de öpücük verdi, sonra kapağı kapalı klozetin üstüne oturdu ve ben bir bezle Sam'in diş etlerini ovarken bizi izledi.

"Yine diş çıkarıyor," dedim. "Seninkiler bu hızla değişmeye devam ederse bir de bakacağız senden daha çok dişi olmuş."

Violet omuz silkti ve seni bulmak için banyodan çıktı.

O gece çok naziktin. Bana karşı şefkatliydin. Yatmadan önce birlikte odalarına uğradık ve yumuşak, muhteşem kafalarına baktık.

Nedense evden planladığımdan daha erken çıktık. Kahvaltıda kimsenin giysilerini mahvetmediği, Violet'ın, saçlarını fırçalamamı sorun etmediği nadir pürüzsüz günlerden biriydi. Bu yüzden haykırılmaması gereken sözcükler haykırmak zorunda kalmadım. *Acele et! Sabrımın sonundayım!* O sabah bariz bir şekilde huzurluydu.

Üçümüz hafta içi nadiren yalnız kalırdık ama Violet'ın okulu kapalıydı. Parka giderken çay almak için kafeye uğramak istedim. Ben çayıma bal karıştırırken Joe her zamanki gibi Violet'la konuştu. Çıkarken Joe puseti kafenin önündeki iki büyük basamaktan indirmeme yardım etti ve bize el salladı. Taze kış rüzgârını yüzlerimizde hissederek köşeye yürüdük.

Hemen hemen her gün geçtiğimiz kavşakta durduk. Kaldırımındaki bütün çatlakları ezbere bilirdim. Gözlerimi kapasam bile kuzeybatı tarafındaki kırmızı tuğla binanın duvarındaki grafitileri görebilirdim.

Sam pusetinden otobüsleri izlerken Violet'la hiç konuşmadan ışığın değişmesini bekledik. Her zamanki çekişmemize kendimi hazırlayarak Violet'ın eline uzandım ama bugün tartışmak için bir neden yok gibiydi.

“Yol kenarındayken dikkatli ol,” dedim bir elim pusetin üstünde. Sam’ın kolları pusetten Violet’a doğru uzandı. Çıkmak istiyordu. Çayımı pusetin tutacağından alıp dudaklarıma götürdüm. Hâlâ içilmeyecek kadar sıcaktı ama buharı yüzümü ısıttı. Violet beklerken kafasını kaldırıp bana baktı, bir an soru soracak sandım. Ne zaman geçebiliriz? Dönüp bir donat alabilir miyim? O, bana bakarken çayına tekrar üfledim. Sonra bardağı yerine geri koydum, hâlâ orada, arkasında olduğumu ve çıkmak istediğini bildiğimi hatırlatmak ister gibi Sam’in başına dokundum. Sonra Violet’a baktım. Ve bardağı tekrar dudaklarıma götürdüm.

Tek parmaklı pembe eldivenleri ceplerinden çıkıp bana uzandı. İki eliyle dirseğimi çekti. Bunu o kadar hızlı ve kuvvetli bir şekilde yaptı ki sıcak sıvı yüzümü haşladı. Bardağı düşürdüm ve iç geçirerek aşağı baktım. Sonra bağırdım: “Violet! Ne yaptığına baksana!”

Ve bu sözcükler ağızımdan çıkarken, iki elimle yanan derimi tutarken Sam’in puseti yola yuvarlandı. Violet’ın gözlerindeki bakışı asla unutmayacağım. Gözlerimi ondan alamıyordum. Ama ne olduğunu sesi duyduğum anda anladım.

Puset *çarpmasının* etkisiyle yamulmuştu.

Sam ölürken hâlâ pusete bağlıydı.

Beni düşünecek ya da nerede olduğumu merak edecek zamanı olmamıştı.

Aklıma hemen o sabah ona giydirdiğim lacivert çizgili tulum geldi. Benny’nin de yanında olduğunu düşündüm, Benny’yi eve onsuz götürmek zorunda kalacağımı. Sonra Benny’yi o kargaşadan, pusetten nasıl çıkaracağımı düşündüğümü. Çünkü gece uyuyabilmek için Sam’in ona ihtiyacı olacaktı.

Etrafındaki kaosu ortasında, olanlara inanamayarak kaldırıma baktığımı hatırlıyorum. Betonun hafif eğimi ve kaldırımın asfaltla birleştiği yerdeki oyuk, onu nasıl durdurmamıştı? Buz bir önceki günün güneşinde erimişti. Kaldırım kuruydu. Tekerlekler o oyukta çarpınca neden yavaşlamamışlardı? Normalde karşıya geçerken puseti kaldırımın kenarından benim itmeme gerekmiyor muydu? Onu benim itmeme gerekmiyor muydu?

Nefesim kesildi. Violet'a baktım. Ben elimi çektiğim zaman eldivenlerinin pusete uzandığını görmüştüm. Puset yola inmeden önce eldivenlerini pusetin kulbunda görmüştüm. Gözlerimi kapadım. Pembe yün, siyah kauçuk kulp. Aklımdan geçenlerden kurtulmak ister gibi kafamı hızla salladım.

Sonra ne olduğunu ya da hastaneye nasıl gittiğimizi hiç hatırlamıyorum. Sam'i gördüğümü ya da ona dokunduğumu da hatırlamıyorum. Umarım onu kemerinden çıkarmış ve soğuk asfaltın üstünde kucağıma almışımıdır. Umarım onu defalarca öpmüşümdür.

Ama belki de sadece orada durmuşumdur. O kaldırımda, o oyukta bakarak.

Çarpan SUV'yi arka koltukta bizimkilerle aynı yaşta iki çocuğu olan bir anne kullanıyordu. Son derece haklı olarak ve belki de daha önce üç bin kez yaptığı gibi yeşil ışıkta durmadan geçmişti. Diğer yönden gelen iki araba puseti görünce frene basmıştı ama kadının zamanı olmamıştı. Frene bile basmamıştı. Olay olduğunda aklında ne olduğunu hep merak etmişimdir. Çocuklarıyla şarkı mı söylüyordu, peş peşe gelen sorularını mı yanıtlıyordu? Belki de dikiz aynasından bebeğine

gölümsüyordu. Ya da belki de hayallere dalmıştı ve çocuklarının ciyaklamalarını dinlerken o araba dışında herhangi bir yerde olmayı ne çok istediğini düşünüyordu.

Keşke canım daha fazla acısaydı. Keşke hâlâ sanki bugün olmuş gibi hissedebilseydim. Bazen acının geçtiği anlar oluyor ve *Tanrım, içim öldü*, diye düşünüyorum. *Ben de onunla öldüm*. Eskiden her günün her dakikasını eşyalarına bakarak, acının tekrar taşmasını bekleyerek geçirirdim. Hıçkırırdım çünkü canım yeterince acımazdı. Günler sonra acı yeniden kabarırdı ve dünya nefret ettiğim şekillerde biraz canlanırdı. Yandaki evden muzlu kek kokusu gelir ve bu, yani koku alabiliyor olmak, tükürük bezlerimin tükürük salgılaması, duvarın diğer tarafındaki bir kişinin çocuklarına muzlu kek pişireceği türden bir sabah geçiriyor olması, beni felç ederdi. Uyuşmuştum. Gaddar acı eksikliği sadece uyuşukluk halini almıştı. Sonrasında o uyuşukluğun geri dönmesi için dua edeceğim zamanlar da gelirdi. Acıda tatmin bulsam da altından sağ çıkamayacağımı bilirdim.

Bizimle hastanede buluştuğun zaman Violet'ı kendine çektin ve başını göğsüne yasladın. Sonra bana baktın ve konuşmak için ağzını açtın ama hiç ses çıkmadı. Birbirimize baktık ve ağladık. Violet kollarının arasından kurtulunca bana geldin. Yere yığıldım ve bacaklarına yaslandım.

Violet bizi sessizce seyretti. Yanımıza geldi ve elini başımın üstüne koydu.

“Sam’in puseti annemin elinden kaçtı ve bir arabanın altında kaldı.”

“Biliyorum, tatlım, biliyorum,” dedin.

İkinize de bakamadım.

Polis geri geldi, seninle konuşmak, bana çoktan anlattıklarını sana da anlatmak istiyorlardı. Sürücü suçlanmayacaktı ve bebeğimizin cenazesi için bir karar vermemiz gerekiyordu. Ve organları için. Üç organının diğer bebeklere nakledilebileceğini düşünüyorlardı. Annelerinin, hayatta tutmak konusunda benden daha iyi iş çıkardığı bebeklere. Hemşire bana sakinleşmem için bir hap verdi.

Violet’i koridorun ilerisindeki su sebine götürdüm. O, bir bardağı taşana kadar doldururken ben içi kullanılıp atılmış lateks eldivenler ve tıbbi malzeme ambalajlarıyla dolu bir kovaya kustum. Bizi bekleme odalarının geri kalanından ayıran ağır cam kapıdan, senin koridorun ucunda hıçkırmanı dinledim. Violet ağırlığını bir ayağından diğerine vererek beni izliyordu. Benimle konuşmaya cesaret edemiyordu. Çok şişinin geldiğini biliyordum ama altına işemesini istiyordum. Islaklık yayılırken kot kumaşının renginin koyulaşmasını izledim. İkimiz de tek kelime etmedik.

Polisle bir arabaya servis restoranından burger siparişi verir gibi konuştum: Kızım kolumu çekmişti. Sıcak çaydan yanmıştım. Puseti elimden bırakmıştım. Sonra o, puseti yola itmişti.

Başka bir şey var mı, hanımefendi?

Hayır, hepsi bu kadar.

Onu korumak için yalan söyleyecek takatim yoktu. Muhtemelen şokta olduğuma dair işaretler ve tutarsızlık aramak için anlattıklarımı birkaç kez tekrarlattılar, belki buldular da. Bilmiyorum. Ben yokken sana ne dediklerini bilmiyorum. Ama geri geldiğim zaman memur, Violet’ın yanında çömelmiş, elini küçük omzuna koymuş ve ona, “Böyle kazalar olur, tamam mı,

Violet?” diyordu. “Kazalar olur ve bu, kimsenin hatası değil. Annen yanlış bir şey yapmadı.”

“Onu dinle, Blythe. Sen yanlış bir şey yapmadın,” diye tekrarladın ve bana sarıldın.

Sen yanan derime merhem sürerken alçak sesle, “Bence o itti,” dedim. Hiçbir şey hissetmiyordum. “Sanırım onu yola o itti. Polise söyledim.”

“Şişşt.” Bebekmişim gibi. “Böyle söyleme, olur mu? Böyle söyleme.”

“Pembe eldivenlerini pusetin sapında gördüm.”

“Blythe. Yapma bunu. Bir kazaydı. Korkunç bir kaza.”

“İtilmiş olmalı. Puset o oyuğun üstünden öyle geçemezdi.”

Polis memuruna baktın ve yüzündeki yaşları silerek kafanı salladın. Gırtlığını temizledin. Polis memurunun soluk renkli, çatlak dudakları büzüldü. Bir tür onay verir gibi başını eğdi. Mantıksız anne. Âciz kadın. *Bakın, merhemini bile benim sürmem gerekiyor. Onu benim sakinleştirmem gerekiyor.* Violet söylediklerimi duymamış gibi yaptı. Beyaz bir tahtaya, ben yokken birinin, belki de kocamın oğlumun hangi kısımlarını istediklerini anlaması için çizdiği bir organ şemasının yanına çiçekler çizdi. Şema Great Lakes haritasına benziyordu. Polis memuru bizi odada baş başa bırakacağını söyledi.

O gidince bana sesin titreyerek tane tane tekrarladın: “Blythe, kazaydı. Sadece korkunç bir kaza.”

Bu işte yalnızdım.

Bir önceki hafta sonu parka giderken Violet aynı köşede bana cevabını zaten bildiği bir soru sormuştu. “Işık kırmızı olunca arabalar durur mu?”

“Bunu biliyorsun, artık yedi yaşındasın! Arabalar bütün kırmızı ışıklarda durur, biliyorsun. Ve sarı ışık dikkatli ol çünkü birazdan kırmızı ışık yanacak demek. Arabalar kırmızı ışıkta tamamen durmadan karşıya geçmek bu yüzden çok tehlikeli.” Kafasını sallamıştı.

O zaman etrafındaki dünya hakkında ne çok şeyi merak ediyor diye düşünmüştüm. Ona haritaları öğretmeye başlamalı mıydık acaba? Mahallede dolaşp sokak isimlerini ve trafik tabelalarını arayabilirdik. Bunu birlikte yapmak ne kadar eğlenceli olurdu.

Acil servisin aile odasında otururken o soruyu tekrar tekrar düşündüm.

Sen Violet’ı eve götürdün ama ben oradan ayrılamazdım. Oğlumun bedeni hâlâ o binadaydı.

Bir çarşafın altında mıydı? Bodrumda mı? Fırın rafı gibi duvarın içine doğru kayan o tepsilerden birinde mi? Bebeğim bir fırın rafında mıydı ve üşüyor muydu? Onu nereye koyduklarını bilmiyordum ama görmemize izin yoktu. Benny lekelenmiş beyaz kuyruğuyla naylon bir torbanın içinde kucağımda duruyordu.

On bir gün boyunca yediğim her şeyi kustum. Rüyalarımda ağladım, sonra uyandım, karanlıkta ağladım. Vücudum bir kez başlayınca saatlerce titriyordu.

Doktor bir cumartesi sabahı sivil giysileri içinde geldi. Evini tasarladığının biri sana jest yapmıştı. Sadece kederden olamayacağını, mikrop kapmış olabileceğimi, bazen böyle bir şeyle baş ederken bağışıklık sisteminin zayıf düşebildiğini söyledi. Ona katıldığını söyledin ve teşekkür niyetine bir şişe şarap hediye ederek onu kapıdan geçirdin. Bense ikinize de siktirip gitmenizi söylemeye bile gerek görmedim.

Annen bize kalmaya geldi. Bana çay, mendil, uyku hapları ya da yüzüme pres yapmam için soğuk bez getiriyordu. Odadan çıkması için gerekeni söylüyordum: *İyi olacağım, söz veriyorum. Sadece kendimle kalmaya ihtiyacım var.* Elinden geleni yapıyordu ama varlığı beynimde yer kaplıyor ve zihnimi düşünmek istediğim tek şeyden –ondan– uzaklaştırıyordu. Öfke nefes almamı zorlaştırıyordu. Hüzün ise gözlerimi açmamı ve ışığı içime almamı. Benim yerim karanlıktı; karanlığı hak ediyordum.

Annen ortam değişikliğinin iyi geleceğini düşünerek Violet'ı birkaç günlüğüne bir otele götürmüştü. Onu hastaneden beri

görmemiştim. Onu almaya gittiğin zaman, çalışma masanın üstünde bıraktığın bir maket bıçağıyla yatak odamızdaki pencerenin altına oturdum. Tişörtümü kaldırdım ve kaburgalarımın belime doğru ince bir çizik attım. Sesim kısılana kadar Sam'e haykırdım. Kan tenimden kesik kesik bir çizgi halinde, nokta nokta kabardı, tadı, öldüğü andan beri için için çürüyormuşum gibi ekşimişti. Kendimi kanımı dilime götürmekten alamamıştım. Kanı bütün karnım ve memelerimin üstüne yaydım ve daha fazlasını istedim. Öldürülmüşüm, biri canımı almış ve beni ölmeye terk etmiş gibi hissetmek istiyordum.

Alt kattan Violet'ın sesini duyunca ellerimi titremelerine engel olmak için sımsıkı birbirine kavuşturmak zorunda kaldım. Yatak odasının kapısını kilitledim, duş aldım, yerdeki kanı bir önceki hafta satın aldığım bir tişörtle sildim. Giyecek hiçbir şeyim kalmamış gibi hissettiğim için Sam'i buz gibi yağmurlu bir havada dışarı çıkarıp almaya gittiğim tişörtle. Bu tür şeylerin sorun gibi geldiği zamanlarda. Atıştırmalıklarını unutmuştum. Uzun kasa kuyruğunda sabırsız bir tavırla açlığını unutturmaya çalışmış ve öğle uykusuna geç kalmıştım.

"Anneciğin yukarıda," dediğini duydum. Sen de o da bana nadiren öyle hitap ederdiniz.

Siyah eşofman altı ve kırmızı penye bir tişört giymiştin. Onun ölümünden sonraki haftalar boyunca giysilerini bir kez bile değiştirmedin ve çok büyük acı çektiğini bilsem de sende eskisinden farklı görünen tek şey buydu. Oturma odasıyla yatak odamız, Violet'ın odası ve mutfak arasında gidip gelmeni dinledim. Onun odasına hiç girmiyordun. Evimizde parkelerde aynı gıcırtiları ve aynı sesleri çıkararak daireler çiziyordun. Sifon sesi, koridordaki pencerenin açılma, buzdolabının kapanma sesi. Saygıyla birinin sana hayatın yeniden başlayabileceğini, çok sevdiğin işine gitmek için alarmını kurabileceğini, salı

akşamları basketbol oynamaya gidebileceğini, Violet'la eskisi gibi yüksek sesle gülebileceğini söylemesini bekler gibiydin. Ya da belki de hayatta bu sevinçleri bir daha bulabileceğini hiç sanmıyordun.

Benimle sadece dört kez konuştuğunu biliyor musun? Neredeyse iki hafta boyunca sadece dört kez. Birbirimizi görmek katlanılamayacak kadar büyük bir acıya neden oluyordu.

1. Cenaze istemediğini söyledin. Bu yüzden yapmadık.
2. Violet'ın termosunun nerede durduğunu sordun.
3. Onu özlediğini söyledin ve sonra duş sonrası çıplak ve ıslak bir halde yatakta yanıma uzandın ve yaklaşık bir saat boyunca ağladın. Battaniyeyi kaldırdım –bu onun ölümünden sonra sana ilk davetimdi– ve yanıma sokuldun. Başını göğsüme yasladın ve içimde sana yer olmayacağını fark ettim. O gün yoktu ve belki bir daha asla olmayacaktı. (Bu, bana o sözcükleri –Onu çok özledim– kendiliğinden son söyleyişindi. Sonrasında ben soracak cesareti bulduğumda bana aylarca, “Elbette onu özlüyorum,” diye çıkışacaktın.)
4. Eve döndüğü akşam Violet için yemek hazırlamamı rica ettin çünkü sen dışarı çıkacaktın, saat beşte dışarı gidecektin. Sana hayır dedim, yapamazdım. Ve sen odadan çıktın.

Normal olmaya çalıştığın için senden nefret ettim. Beni Sam'in evinin duvarları arasında onunla baş başa bıraktığın için.

Violet yukarı hiç gelmedi. Ben de hiç aşağı inmedim.

Ertesi sabah uyandığım ve bebek odasındaki tabloyu indirip yatağımızın ucuna yakın duvara yasladığını görünce bir an ağırlıksız kaldım. Acım kemiklerimde zonklamayı bıraktı. Neredeyse bir yıl boyunca onu sallarken, doyururken, gazını çıkarırken ve kulağına ninniler fısıldarken kucağında çocuğuyla oturan o anneye bakmıştım. O tabloyu görünce yaşayacağımı anladım, neden bilmiyorum. Her zerremi ezen bu yerden sürünerek çıkacaktım. Ve bunun için senden nefret ettim. Bir daha asla normal hissetmek istemiyordum.

İç çamaşırımla Violet'ın odasına yürürken bacaklarım hiç olmadıkları kadar ağırdı. Kapıyı açtım, oradaydı, çarşaflarının altında kıpırdanıyordu. Göz kapakları titreşti ve sonra koridordan gelen ılık yüzünden gözlerini kıstı.

“Kalk.”

Ona kahvaltılık gevrek doldurdum ve mutfakta etrafıma baktım. Biri Sam'in mama sandalyesini, biberonlarını, mavi silikon kaşığı, emmeye bayıldığı sade bisküvilerini kaldırmıştı. Violet telaşlı adımlarla üst katta senin tıraş olduğun banyomuza koştu.

O tabloyu neden oraya koydun bilmiyorum. Bunu hiç konuşmadık. Şimdi bu boş evde, yatak odamızda, benimle birlikte. Artık musluklarımızın dış kaplaması ya da çamaşırlığın kapısının arkaya doğru açılması gibi tablonun detaylarını da fark etmiyorum. Ama arada bir o kadın, o anne, bana bakıyor. Sabahları güneş ona vuruyor ve elbisesinin renklerini saatlerce aydınlatıyor.

Bazı günler evde olmaya daha fazla dayanamadığım zaman, metroyla hattın bir ucundan diğerine kadar gidip gelirdim. Metro pencerelerinin dışındaki karanlığı ve kimsenin birbiriyle konuşmamasını severdim. Trenin hareketi beni yatıştırırdı.

Metro peronunda, panoya zımbalanmış bir poster gördüm ve telefonumla fotoğrafını çektim.

İki gün sonra, adres beni bir kilisenin bodrum katına götürdü. Oda soğuktu ve diğer insanların paltoları tel askılarla köşedeki tekerlekli askılığa takılmış olmasına rağmen ben montumu çıkarmadım. Benimle beyaz beton duvarlardan içeri süzülen rutubetli soğuk arasında fazladan bir kata ihtiyacım vardı. Benimle onlar arasında. Anneler. On bir kişiydiler. Zencefilli kurabiyeler, bir termos kahve ve nisan ayında olmamıza rağmen içine Noel desenli peçete serilmiş bir sepette krema paketleri vardı. Okuduğum lisenin çok amaçlı salonunda toplantılarda kullanılanlara benzeyen turuncu plastik sandalyeler göze çarpıyordu. Benim oturduğum sandalyeye ayıp bir kelime kazınmıştı. İşte hepimiz bir aradaydık, ben ve anneler.

Kollarında altın bilezikler şangırdayan inanılmaz zayıf bir kadın olan grup lideri, bizden kendimizi tanıtmamızı istedi.

Gina elli yaşında ve üç çocuklu bekâr bir anneydi ve en büyük oğlu iki ay önce bir gece kulübünde birini öldürmüştü. Silahla. Duruşmasını bekliyordu ama suçunu kabul edecekti. Gina konuşurken ağladı; cildi o kadar kuruydu ki gözyaşları yüzünde koyu renkli, belirgin nehirler bıraktı. Onun yanında oturan Lisa, birbirlerini tanımamalarına rağmen kadının elini sıvazladı. Lisa grubun kıdemli üyesiydi. Kızı, kız arkadaşını öldürmeye teşebbüsten on beş sene ceza almıştı ve daha cezasının ikinci yılını dolduruyordu. Lisa, kızı doğduğundan beri ev hanımıydı. Sesi yumuşacıktı ve cümlelerinin son kelimesini söylemeden önce duraksıyordu. Gözlerinin altında mürdüm rengi torbalar vardı.

Sırada ben vardım. Ben konuşmadan önce floresan ışıklar titreşti ve bir an, elektrik kesintisi beni kurtarabilir mi diye düşündüm. Onlara adımın Maureen olduğunu ve hırsızlık suçundan hapse girmiş bir kızım olduğunu söyledim. Hırsızlık aklıma gelen en az kötü şeydi. Hırsızlık sadece kötü bir hata gibi geliyordu; herkes yaparmış ama herkes yakalanmazmış gibi. Hâlâ iyi ve sevinebilir bir insanın annesi olabilirmişim gibi.

Şimdi diğer herkesin söylediği her şeyin detayını hatırlamıyorum ama bir tecavüz, birkaç uyuşturucu bulundurma cezası vardı ve birinin oğlu kar küreğiyle karısını öldürmüştü. Hepimiz gazetede görmüş olmalıymışız gibi, “Sterling Hock cinayeti,” dedi ama ben daha önce hiç duymamıştım. Grup lideri soyadı kullanmamamızı ve detaylara girmememizi hatırlattı. Anonim kalmalıydık.

Her birinin yüzünde bana tanıdık gelecek bir şey aradım.

Annelerden biri, “Suçu işleyen benmişim gibi hissediyorum,” dedi. “Hapishanedeki gardiyanlar bana öyle davranıyor. Avukatlar bana öyle davranıyor. Herkes bana yanlış yapan ben-

mişim gibi davranıyor. Ama ben yapmadım.” Duraksadı. “Biz yanlış bir şey yapmadık.”

“Yapmadık mı?” dedi bir anne biraz düşündükten sonra. Omuz silkenler oldu ve bazıları kafasını sallarken bazıları hiç kıpırdamadı. Grup lideri içinden ona kadar sayıyor gibi görünüyordu. Sosyal hizmet programında öğrendiği bir taktik olsa gerekti. Sonra bize mola için kurabiye olduğunu hatırlattı.

“Haftaya da gelecek misin?” Göz altı torbalı Lisa küçük köpük bardağı doldururken elime damlayan kahveyi silmem için bir mendil uzattı.

“Henüz bilmiyorum.” Alnımda ter damlaları vardı. Bu kadınlarla aynı odada daha fazla kalamazdım. Benim gibi anneler görmek istemiştin, çocukları benimki kadar kötü şeyler yapmış anneler ama bodrum katın duvarları üstüme üstüme geliyordu. Çantamda el yordamıyla henüz kullanmadığım reçeteyi aradım. Ama onun yerine Sam’in bebek bezinin yumuşaklığını hissettim. Çantamda her zaman bir tane bulundurdum.

“Bu benim ikinci grubum. Diğer pazartesi günleri toplanıyor ama pazartesi akşamları genellikle çalıştığım için biri benimle vardiya değiştirmese gidemiyorum.”

Başımı salladım ve ılık kahveden bir yudum aldım.

“Kızınız, arabayla gidebileceğiniz bir mesafede mi?”

“Evet.” Gözlerim bir çıkış tabelası aradı.

“Benimki de. Ziyareti kolaylaştırıyor, değil mi? Sık sık gidiyor musunuz?”

“Çok özür dilerim. Tuvalet nerede?”

Merdivenleri işaret etti ve oradan bir an önce çıkmak için can atarak teşekkür ettim.

“O kadar kötü değiliz,” dedi. Girişte durdum. “Tuvaletten dönmeye karar vererseniz bunu siz de görürsünüz.”

“Hep biliyor muydunuz?” Sözcükler ağzımdan çenemden dişlerim sökölüyormuş gibi çıkmıştı. Ama sormak zorundaydım.

“Neyi biliyor muydum?”

“Onda bir sorun olduğunu başından beri biliyor muydunuz? Küçükken yani?”

Kadın tek kaşını kaldırdı ve sanırım onlara yalan söylediğimi o zaman anladı.

“Kızım bir hata yaptı. Sen daha önce hiç hata yapmadın mı, Maureen? Haydi ama, hepimiz insanız.”

Bu şehir boğucuydu. Gitmek istiyordum. Arabaya atlayıp gitmek. Yirmi iki hafta geçmişti ve ben hâlâ sokaklarda yürümekte zorlanıyordum. Düşünmekte de. Arabamıza atlayıp ikimiz birlikte kilometre kilometre uzaklaşarak burayı bir süre arkamızda bırakmayı istiyordum. Denize. Çöle. *Neresi olursa*, demiştim, *yeter ki gidelim*. Sen şehirden ayrılmak istemiyordun. Violet'sız doğru gelmediğini ve onun şu anda evin aşinalığına ihtiyacı olduğunu söyledin.

Sam öldüğünden beri Violet'ın gözlerine hiç bakmamıştım. Yeniden bütün günü yatakta geçiren halime döndüm. Yatakta olmadığım zamanlarda, mutfakta lavabodaki tabaklara bakarak duruyordum. İçimden onları durulamak gelmiyordu. İçimden hiçbir şey yapmak gelmiyordu.

Her yerde onu hatırlatacak şeyler vardı. Ama en çok Violet'ın içinde yaşıyorlardı. İki ön dişinin arasındaki boşlukta. Sabahları çarşaflarına sinen kokuda. Giymekte ısrar ettiği, Sam'ın içinde öldüğü tulumla bir örnek desenli çizgili kazağında. Okul yolunda. Banyo suyunda.

O eller.

Ne kadar acı verici olsa da Sam'i onda bulmak için yanıp tutuşuyordum. Ve bunun için ondan nefret ediyordum.

Kimse Sam'den bahsetmiyordu. Arkadaşlarımız. Komşular. Annen, baban ve kız kardeşin. Nasıl olduğumuzu soruyorlardı ve gözlerinde hüznü bir anlayış oluyordu ama adını asla anmıyorlardı. Onlardan tek istediğim buyken.

“Sam.” Bazen evde yalnızken adını yüksek sesle söylerdim. “Sam.”

İki sene önce oyun parkında ölen çocuğun annesi Caroline, Sam'in ölümünden birkaç ay sonra bir e-posta gönderdi. Adını görünce kalbim hızlandı.

Sizin de benim gibi hayata devam etmenin bir yolunu bulmanız için dua ediyorum. Nasıl oldu bilmiyorum ama zamanla, kederin arasında bile bir huzur hissi buldum.

Bahsettiği huzur benim için geçerli değildi. E-postasını sildim.

“Belki de sen gitmelisin. Tek başına.” Banyo kapısından konuşuyordun. Kulaklarım suyun altında kalsın diye küvetin içine doğru kaydım.

O gecenin ilerleyen saatlerinde sana ne demek istediğini sordum. Nereye gidecektim? *Git.* Gitmemi istiyordun.

“Sana yardımcı olabilecek yerler var. Yas konusunda. İn ziva programları.”

“Rehabilitasyon gibi mi?” dedim yüzümü buruşturarak.

“Sağlıklı yaşam merkezi gibi. Ben taşrada bir tane buldum. Sadece birkaç saat uzakta.” Bana ofisine ait tok kâğıtlara basılmış bir çıktı uzattın. “Şu anda boş yerleri var. Aradım.”

“Neden gitmemi istiyorsun?”

Karyolamızın ucuna oturdun ve başını ellerinin arasına aldın. Kaburgalarının arkası sarsılıyor ve gözyaşların, damlatan mutfak musluğumuzun suyu gibi yavaş ve düzenli aralıklarla pantolonuna damlıyordu. İçinde bir tür gerçeğin demlenmeye başladığını görebiliyordum, içine oturan bir ağırlık, henüz yük-

sek sesle söylenmemiş bir şey. *Yapma*, diye yalvardım içimden.
Lütfen yapma. Bilmek istemiyorum.

Çeneni sıvazlayarak Sam'in odasından getirip duvara yasladığın tabloya baktın.

"Gideceğim."

Ses banyoları, enerji şifalandırma çemberleri, bal arılarıyla ilgili dersler, yenilenmiş ambarın ahşap kirişlerinden sarkan ipek hamaklar vardı. Odamda banyo tezgâhına seçme uçucu yağlar sıralanmıştı ve baş ucu çekmecemde doğal şifalanmayla ilgili bir cep rehberi vardı. Terapi sabah saat dokuzda ve öğleden sonra üçte yapılıyordu. İlki bireysel terapi, ikincisi grup terapisiydi. Danışmada giriş kaydım yapılırken bana bir feragat belgesi vermişlerdi. *Haftalık ücretime dâhil olan terapi seanslarına katılmayı kendi isteğimle ve bilinçli olarak reddediyorum* satırının yanındaki kutucuğu işaretlemiştim. Oradayken kızımızın adını yüksek sesle söylemek zorunda kalmak istemiyordum. Evden ondan uzaklaşmak için ayrılmıştım. Ondan, senden ya da kendi annemin kepazeliğinden bahsetmek ilgimi çekmiyordu. Benim ölü bir çocuğum vardı. Kendi halime bırakılmak istiyordum.

Akşam yemeğimiz saat tam beşte yemek salonunda servis ediliyordu. Tek kişilik masaların hepsi dolu olduğu için uzun çiftlik masasının önündeki sıraya oturdum ve etrafımdaki zengin insanlar denizine baktım. Eşofman takımım standardın altında kalıyordu. Eşofmanımın fermuarını çeneme kadar çekip siyah fasulyelere uzandım.

“Yeni mi geldin?” Az kalsın kaşığı elimden düşürüyordum. Soluma döndüm. Sesi anneminkine benziyordu. Kadın, kâseme bakmak için uzandı ve enerji alanım için doğru yiyecekleri yediğimi hissetmediğini söyledi. Gecenin sonuna geldiğimizde ateş kuyusunun başında, aynı battaniyenin altında zencefil çayı içerken anlattıklarını dinliyordum. Iris o güne dek tanıdığım en hararetli insandı. Ama ondan hemen hoşlanmıştım.

Beni sabahları araziye güneş doğarken geçeceğimiz şekilde zamanlanmış yürüyüşünde ona eşlik etmeye davet etti. Kulübemin verandasına elinde güne onsuz başlayamadığını iddia ettiği bir zirkon kristaliyle geliyordu. Misafir kulübelerini ana binadan ayıran çayırı geçip arazinin kuzeyini sınırlayan dereye iniyor, oradan tekrar yukarı çıkıp işaretli bir patika boyunca lavanta tarlalarının etrafını dolaşıyorduk. Her seferinde bir buçuk saat yürüyorduk ve ben hep bir adım geride kalıyordum. Iris sürekli bir bilinç akışıyla omzunun üstünden konuşuyor ve her kelimeyi, ağzından çıkan her cümleyi önceden prova ettiği hissini uyandıran bir vurguyla telaffuz ediyordu. Uzun, sivri bir burnu vardı. Siyah, küt kesimli saçları hızlı hızlı yürürken bile kıpırdamıyordu ve benimkinin aksine, nemden kıvrılmıyordu.

Çoğunlukla kendi hayatından, geçirdiği kanserden, doktor olarak tanık olduğu mucizelerden ve maruz kaldığı kayıplardan bahsederdi. Iris’in cerrah eşi ameliyat yaparken kalp krizi geçirip hayatını kaybetmişti. Bu olaydan, en kötü yanı kocasının ameliyatı tamamlayamamasıymış gibi bahsetmişti. O gün benimle paylaşmaya niyetlendiği şeyi anlatmasının sonuna gelince –bir ders kitabını takip eder gibi her konuşmasında bir niyet olduğunu hissederdim– durup baldırlarını esnetir ve yolun geri kalanını önünden yürümemi söylerdi.

Sam'le ilgili soruları o zaman başlardı. Ameliyat masasında lambanın altında olduğum ve kaburgamın ortadan ikiye ayrıldığı hissini veren sorular. Çatır çatır.

Ona Sam'den daha tanıştığımız gün bahsetmiştim çünkü açıkça şunu sormuştu: "Kaç çocuğun var ve hepsi hâlâ hayatta mı?"

Bir şekilde onu sakince cevaplamıştım. Tek çocuğum vardı. Ve ölmüştü. Iris sempati gösterisini ölçülü tutmuştu. Duygusuz bir sesle cevap vermişti. Dünyada var olmanın yeni bir yolunu bulmam gerektiğini söylemişti. Ondan nefret etmiş ve ona bayılmışım.

Böylece her sabah saat beşte yatağımdan çıkar oldum. Dişlerimi fırçalıyor ve tanımadığım bu kadınla konuşmak için çiyile kaplı otlara adım atıyordum. Iris'e Sam'den bahsederken bacaklarım sızlıyor ve göğsüm beni yere devirecek kadar ağırlaşıyordu. Yürüyüşün sonunda ıslak ayaklar ve nemli bir taytla kulübeme dönüp sıcak açık hava duşunun altına giriyor ve o sabah söylediğim her şeyi, Iris'in bana sorduğu her soruyu zihnimden siliyordum. *Hayatta olsaydı sence nasıl biri olurdu? Onda en çok sevdiğin şey neydi? Ona sarılmak nasıl bir duyguydu? Dünyaya nasıl geldi? Öldüğü gün hava nasıldı? Hepsini kimsenin asla bilemeyeceği gayrimeşru bir seks kaçamağı gibi ovalayarak üstümden temizliyordum.*

Oradan ayrılmamdan bir gün önce, yani beni oraya bıraktığın günden iki hafta sonra arazinin bakımını yapan görevliler, beni buz gibi derenin içinde bulmuşlar. Çıplakmışım ve çiğ çiğ yenen bir hayvan gibi çılgınca çırpınıyormuşum.

Bırakın ona dokunayım. Ben onun annesiyim. Ona ihtiyacım var. Onu eve götürmeliyim.

Sesim kısıldı ve saatlerce konuşamadım.

Beni dereden dışarı çıkardıklarında ayakta duramıyordum. İnsanlar benim toparlanmamı ve hediyelik eşya mağazasından getirilen, kalçasında tesisin logosunun işli olduğu eşofman altını giymemi elleri köprücük kemiklerinde izlerken aralarında fısıldaşıyorlardı. Battaniyeyi omuzlarımdan kaydırđım ve soğuktan büzüşen memelerimi etrafımdaki küçük kalabalığa sergileyerek durdum. Utancın var olabileceğı yeri çoktan geride bırakmıştım.

Iris kulübeme çay getirdi ama kapıyı tıklattığı ve sedir kerestelerin arasından hâlâ ne kadar kırılğan olduğumu anlamadığı için yüksek sesle özür dilediğı zaman ona kapıyı açmadım. Kırılğan. Kelimeyi parmak ucumla kapının diğer tarafına yazdım.

Yas konusunda uzmanlaşmış bir terapist –hani şu son derece bilinçli bir şekilde reddettiğim– benimle resmî bir değerlendirme yapmayı talep etti ve kalış süremi uzatmayı düşünmemi istedi. Kendi başıma güvende olmayabileceğimi ima etti. Seni aramayı önerdi.

“Hayır, teşekkürler,” dedim ve son sözüm buydu. Söylenecek çok fazla şey yoktu.

Ertesi sabah valizimle birlikte kulübemin verandasında oturup seni bekledim. Gözlerimi arazinin karşı tarafında muntazam bir şekilde batıya doğru eğilen ağaçlara dikmiştim.

“Eee?” dedin gözlerini otoyoldan ayırmadan. Elimi vites kolundaki elinin üstüne koydum. Beşinci vitesten altıya geçtin. Ne söylememin beklendiğini biliyordum.

“O nasıl? Violet yani?”

“**B**iz iyiyiz. Git. İyi eğlenceler.” Yerde yapboz parçalarını doğru yüzleri yukarı bakacak şekilde çevirirken kendimi Violet’a bakmaya zorladım. O, gözlerini kaldırmadı. İşle ilgili bir programın vardı. Eskisinden daha sık oluyorlardı ve şimdi evden çıkarken farklı görünüyordun. Özenle giyinmiş, kot pantolonuna kemer takmıştın. Yakışıklı görünüyordun ve bunu biraz önce yatak odamızda sana da söylemiştim.

“Evlendiğin aynı adam işte,” demiştin.

Ben aynı şeyi kendim için söyleyemezdim ve kapının arkasındaki boy aynasında göz göze gelirken bunu ikimiz de biliyorduk.

Güneş sistemi yapbozu bin parçalıydı ve ben giderken yoktu. Ben yokken annen, baban, sen ve Violet birlikte kalmıştınız. Aylarca kısa bir merhaba demek, bizde kalmayı teklif etmek ve beni düşündüğünü söylemek için iki günde bir aramasına rağmen Sam öldüğünden beri annenle çok fazla konuşmamıştık. Çabalıyordu ama benim yanımda nasıl davranacağını bilmiyordu, bense hiç kimsenin yanında nasıl davranacağımı bilmiyordum. Ben inzivadan dönmeden gitmişlerdi ama annenin yaptığı kurabiyeler hâlâ sıcaktı. Kapıdan içeri girdiğimde bakıcı

oradaydı, onu Sam öldüğünden beri görmemiştim. Gözleri şiş ve kırmızıydı. Kucaklaştık ve aklıma onu kucağından her alışımında şekerli kokusunun Sam'e sindiği geldi.

Üç gün. Eve girdiğim andan itibaren Violet'ın benimle konuşmaya başlaması üç gün sürdü. Sam öleli neredeyse yedi ay olmuştu. O, Neptün'le başladı, ben Jüpiter'le uğraştım. Bir süre sonra Güneş'in yakınında bir yerde buluştuk.

“Neden gittin?”

“Daha iyi hissetmem gerekiyordu.”

Aradığı parçayı ona uzattım.

“Oradayken seni özledim,” dedim.

Parçayı yerine bastırdı ve bana baktı. İnsanlar her zaman yaşından büyük görüldüğünü söylerdi ve o ana kadar bunu hiç görmemiştim. Gözleri bana daha koyu renk geldi. Evde baktığım her yer farklı geliyordu. Her şey değişmişti. Gözlerini ilk kaçıran ben oldum. Dilimin altındaki boşluktan safra yükseldiğini hissettim. Yutkunmamı seyretti. Ve sonra tekrar yutkunmamı. Tuvalete gitmek için izin istedim.

Geri döndüğümde yapbozu kaldırmıştı. Onu odasında kitap okurken buldum.

Klozete öğürdüğümü duyduğuna hiç şüphem yoktu.

“Onu sana benim okumamı ister misin?”

Başını hayır der gibi salladı.

“Midem biraz kötü. Akşam yemeğinden sanırım. Sen iyi misin?”

Başını evet der gibi salladı. Yatağının ayak ucuna oturdum.

“Konuşmak istediğin bir şey var mı?”

“Gitmeni istiyorum.”

“Odandan mı?”

“Bizi bırak. Beni ve babamı.”

GÜDÜ

“Violet.”

Sayfayı çevirdi.

Gözlerim doldu. Ondan nefret ettim. Oğlumun geri gelmesini o kadar çok istiyordum ki.

Annem bizi terk ettikten sonra babam hayatına hiçbir şey olmamış gibi devam etti. Biçimsel açıdan zor olmadı, seneler ilerledikçe annem her geçen gün rutinimizden biraz daha eksilmiş, birazdan kapatacağı bir filmi izler gibi uzaktan seyretmekle yetinmişti.

Değişen tek şey babamın benim diş ve saç fırçalarımı banyonun makyaj malzemelerinin ve sprey kutusundan sızan ucuz saç ürünlerinin lekelerini taşıyan en üst çekmeceye taşıması oldu. Eşyalarımın artık lavabonun altında durmaması, ne olduklarını bilmesem de artık ikimiz adına yeni sorumluluklarımın olduğunu hissettiriyordu bana.

Babam cuma akşamları poker oynamak için arkadaşlarını eve davet etmeye başladı. Ben Bayan Ellingtonlara gidiyor ve orada Thomas'la birlikte televizyon seyredip patlamış mısır yiyordum. Sonra Bayan Ellington televizyonu kapatıp beni eve götürmeyi teklif ediyordu. Eve gidince doğruca yatağıma girerdim. Ama bir akşam, karanlık koridorda mutfağın önünde durup dinledim. Ev misk kolonyası ve bira kokuyordu.

O akşamlara, evin erkeklerle ve kokularıyla dolu olmasına aldırmazdım; babamın bana gerçek bir insan gibi geldiği tek zamandı. Babam o zamanlar vardiya sonrası bir kadeh viskiden

fazlasını içmezdi ama diğerleri içerdi. O gece dilleri dolanarak birbirlerine küfrediyorlardı. Sonra biri masaya öyle sert vurdu ki poker çiplerinin yere döküldüğünü duydum.

“Hilebazın tekisin,” dedi babam ondan daha önce hiç duymadığım bir tonlamayla, o iki kelimenin arasında nefes almakta zorlanır gibi. Sonra bir başkası, “Asıl hilebaz karındı, âciz, sünepe herif,” dedi. “Seni terk etmesine şaşmamalı.”

Gözlerimi koridorun zemininden kaldırıncı babamın mutfak kapısının eşiğinde öfkeden zangır zangır titreyerek bana baktığını gördüm. Ayak seslerini duyduğumda bacaklarım adım atamayacak kadar uyuşmuştu. Bana bağırarak odama gitmemi söyledi. Biri masamıza bir şişe çarptı. Biri de “Üzgünüm, Seb, iş kontrolden çıktı. İçkiyi fazla kaçırdı,” dedi.

Ertesi sabah babam bunları duyduğum için üzgün olduğunu söyledi. Omuz silkerek, “Neyi duyduğum için?” dedim.

“Blythe, insanlar hakkımızda doğru olmayan kötü şeyler düşünebilirler. Ama hayatta gerçek olan tek şey, bizim kendimiz hakkında inandıklarımızdır.”

Ben portakal suyum, o kahvesini içti ve babamın o adamlardan daha iyi olduğunu düşündüm. Ama o gece kulaklarımda çınlamaya devam eden bir kelime telaffuz edilmişti: *Âciz. Sünepe herif*. Babamın, hakkını korumadığı, anneme şehre gitmemesini söylemediği zamanları düşündüm. Kafasının yan tarafından sarkan o ıslak bulaşık bezini hatırladım. Evi arayan adamı, klozetin içindeki kanlı et parçalarını düşündüm. Babamın annemin elinden almadığı hapları, her zaman temizlediği kırık tabakları. Sessizce kanepeye çekilmesini. Annemin onu terk etmesinden nefret etmişim ama babam onu durdurmak için herhangi bir şey yapmış mıydı?

Sam ölmeden önce yazdığım bütün kelimeleri silip yeniden yazmaya başladım. Beynim öncesine göre farklı bir frekansta düşünür gibiydi, değişmişti. Öncesi. Sonrası. Sonrası kısa ve küt bir his veriyordu; cümlelerim, her paragraf birinin canını yakabilirmiş gibi sert ve keskindi. Sayfa üstünde çok fazla öfke vardı ama o öfkeyle başka ne yapacağımı bilmiyordum. Hakkında hiçbir şey bilmediğim şeyleri yazıyordum. Savaş. Öncülük etme. Bir tamirci dükkânı. Bitirdiğim ilk kısa hikâyeyi, yazılarımı daha önce yayımlamış bir edebiyat dergisine gönderdim. Cevapları tıpkı benim hikâyenin başına eklediğim kısa not kadar aceleye getirilmişti ve Sam'in ölümünü izleyen hafta kanımı karnıma yaymamın verdiği his gibi tatmin ediciydi. *Canınız cehenneme. Ben zaten bunu sizin için yazmadım.* Bunların hiçbiri bir anlam ifade etmiyordu ama bir şekilde atlatmak zorunda olduğum saatleri dolduruyordu.

Kısa bir yürüyüş mesafesindeki, müzik çalmayan ve fincanların kâse gibi olduğu bir kafeye gitmeye başladım. Orayı sevmiştim. Sen sevmezdin. Bu yüzden orayı yazı yazmak için kendime sakladım. Orada sık gördüğüm, belki benden yedi sekiz yaş küçük genç bir adam vardı. Dizüstü bilgisayarının başında çalışır, kahvesini hiç tazeletmezdi. İkimiz de arka tarafta,

kapının cereyanının uzağında oturmayı seviyorduk. Montunu sandalyesinin arkasına, kapüşonun iç astarı sırtına yastık olacak şekilde asması hoşuma gitmişti, ben de kendi montumu aynı şekilde asmaya başladım.

Bir gün yanında kendinden yaşça büyük iki insanla geldi. Birinin kocaman bir burnu, diğerinin fazla koyu renk gözleri vardı. Onları oturmaya davet etti, tezgâhtan birer kahve ve paylaşımları için bir kruvasan getirdi. Şık bir restoranda çok eski müşterilere hizmet veriyormuş gibi nazik hareketlerle ikisinin önüne birer peçete yerleştirdi.

İlk evini satın almıştı! Bu haber beni çok heyecanlandırdı. Telefonundaki fotoğrafları tek tek açıklamasını dinledim. *Mutfak girişi şurada ve şuradan misafir tuvaletine gidiliyor ve ah, burası da bebek odası olacak.* Bir bebeği olacaktı demek! Benim Sam'im gibi. Gülümseyebilmek, geleceğini önemseydiğimi ve her zaman bu hoş genç adamın hayatında onu seven biri yoksa diye endişelendiğimi gösterebilmek için bana baksın istedim.

Emlak vergilerinden, çatıyı yenilemekten ve yeni evin yolunun ne kadar süreceğinden konuştular. Sonra annesi oğluna bir ay sonra bebeğin doğacağı zaman için planlarını sordu.

"O hafta, her neye ihtiyacınız olursa yardım etmek için şehre gelebilirim. Bulaşık, çamaşır. Benim için hiç dert değil, vaktim çok. Bizim evdeki misafir odasındaki portatif yatağı getirebilirim." Sesi o kadar umutluydu ki daha oğlu cevap vermeden bunun, duymak zorunda kalacağı en zor şeylerden biri olacağını anladım. Genç adam Sara'nın annesinin geleceğini söyledi. Böylesinin Sara için daha iyi olacağını. Annesi, her şey rayına oturduktan sonra, üçü -ve tabii Sara'nın annesi- bir süre baş başa kaldıktan sonra ziyarete gelebilirdi. Ne zaman gelebileceğini haber verecekti. Birkaç hafta falan sonra. İşlerin nasıl gideceğini görmek istiyorlardı önce.

Anne başını yavaşça öne arkaya salladı ve “Elbette, tatlım,” sözcüklerini telaffuz etmeyi başardı. Sonra elini oğlununkinin üstüne koyması ve geri çekip masanın altındaki uyluğunun üstüne indirmesi bir oldu.

Annelerin kalbi, ömürleri boyunca bir milyon farklı şekilde kırılır.

Daha fazlasını dinlemek istemediğim için çıktım. Yol uzun olmasına rağmen eve kadar yürüdüm.

Bir yerden eve dönerken yolda bir an yaşandı. Nereden hatırlayamıyorum. Ön koltukta dönüp birbirimize baktık, Violet ne zaman komik bir şey söylese paylaştığımız o eski refleksle gülmemeye çalışarak göz göze geldik. Önemli olan tek şey buydu; birbirimizle başka kimsenin bilmediği bu mahrem ortaklığı paylaşmamız. Onu birlikte yaratmış olmamız ve şimdi burada, o cırpı gibi incecik sesiyle bizden öğrendiği bu akılalmaz yetişkin sözlerini telaffuz ediyor olmasıydı. Seninle o kusursuz sevinç anını nasıl yakalayabilmişim? Ve onunla? O kavşakta yaşananları zihnimde canlandırmadığım tek bir gün geçmiyordu.

Ama hayat devam ediyor, diye düşündüm gözlerimi senden ayırırken. İstesem de istemesem de. İşte buradaydık, üçümüz arabada birlikte, Sam olmadan ve birbirimize eskisi gibi bakıyorduk. O gideli bir seneden fazla olmuştu.

Onu deli gibi özlüyordum. İkiniz de duymak zorunda kalın diye arabada adını söylemek istedim. O da burada bizimle olmalıydı.

Ayaklarımın dibindeki çantaya uzandım ve küçük bir mendil paketi çıkardım. Senin arkandaki koltukta oturan Violet'a baktım. Bir mendil çektim ve başımın üstünden arka koltuğa

attım. Mendilin havada süzülerek kucağına inmesini seyretti. Sonra bir mendil daha çektim. Bir tane daha, bir tane daha. Sen gözlerini yoldan ayırıp bana baktın, sonra tekrar baktın ve sonra onu izlemek için dikiz aynasına döndün. Violet seninle göz göze geldi ve mendiller arka koltukta süzülürken hiç konuşmadan pencereden dışarı baktı.

Bunu bazen Sam arabada ağladığı zaman yapardık. Uzun, hüznü hıçkırıkları gittikçe şiddetlenen bir kahkahaya dönüşene kadar üstüne kâğıt mendiller atardık. Onlara bayılırdı. Bazen çılgınlar gibi kıkırdayarak koca kutuyu bitirirdik. Yumuşak beyaz paraşütler arabayı kaplarken çocukların sevinç çığlıkları şiddetlenir, bizim yorgun ve rahatlamış yüzlerimiz amaçsızca sırtırdı.

O öğleden sonra Sam için bunu yaparken ikiniz de tek kelime etmediniz. Paket boşaldı ve araba kullanırken görmek zorunda kalman için onu konsolun üstüne koyduktan sonra kafamı pencereye çevirdim. Sanırım pencerenin dışında tarlalar vardı. Dışarı baktığımı ve sen beni *sweatshirt*'ümün kapüşonundan yakalayana kadar koşmak istediğimi hatırlıyorum. Tabii eğer peşimden koşarsan.

O gece o yattıktan sonra sana Violet biriyle görüşse mi diye sordum. Yas konusunda yardım edecek bir çocuk psikoloğuyla.

“Bence gayet iyi idare ediyor gibi görünüyor. İhtiyacı olduğundan emin değilim.”

“O zaman bize ne dersin? Birlikte. Çift terapisi gibi.” Biz de ondan konuşamıyor gibiydik. Arabada yaptığım şeyden bile bahsetmemiştin.

“Bence biz de iyi idare ediyoruz.” Beni alnımdan öptün. “Ama sen gitmelisin. Kendi başına. Tekrar denemelisin.”

Sessiz evimizin içinde amaçsızca dolaştım.

Çalışma odanda bir model inşa ediyordun ve eşyaların masanın üstüne, ayaklı lambanın altına saçılmıştı. Süper yapıştırıcı, bir kesme matı ve jiletleri değiştirilebilir bir bıçak seti. Küçük köpük duvarlar yan tarafa sıralanmıştı. Violet projelerinin modellerini yapmanı izlemeye bayılırdı.

Jiletleri tek tek alıp kutunun içine attım. Ortalıkta durmalıydılar. Senden bu konuda dikkatli olmanı daha önce de rica etmiştim. Sonuncuyu elime aldım, parmağımın üstünden kaydırdım ve keskinliği karşısında irkildim. Ne kadar kolay kesebiliyorlardı. Kendimi ne kolay kesebilirdim. Gömleğimin altındaki yara izini, karnımın üstündeki kabarık çizgiyi elimle yokladım. Kan ne kadar iyi hissettirmişti. Gözlerimi kapadım.

“Sen ne yapıyorsun?” Sesin beni yerimden sıçrattı.

“Eşyalarını toparlıyorum. Bu şeyleri onun kolayca erişebileceği şekilde ortada bırakmamalısın.”

“Ben hallederim. Sen git yat.”

“Sen de gelecek misin?”

“Birazdan.” Tabureye oturup lambayı açtın. Omzuna dokundum, sonra enseni ovaladım. Kulağının arkasını öptüm. Bıçağa bir jilet taktın ve metal cetvele uzandın. Çalışırken nefesini tutardın. Kulağımı sırtına yasladım ve uzun iç çekişini bekledim. “Özür dilerim, hayatım, bu akşam olmaz. Bu işi bitirmeliyim.”

Saatler sonra ses beni uykumdan uyandırdı. Tek tek, yavaş yavaş kutuya düşen jiletlerin sesi. Tık. Tık. Tık. Bir duraksama. Sonra yine tık, tık. Bir duraksama daha. Gözlerimi açtım ve kendimi cam tavan ışığımızdan dökülen cılız ışıktaki odaya sabitledim. Tık, tık. Başım yana düştü ve o metal jiletlerin teneke kutuya çarparken çıkardığı ses, penceremizin dışındaki gider borusuna çarpan donuk yağmur tanelerine dönüştü. Rüzgâr çıkmıştı. Tık. Tık. Tık. Gözlerimi kapadım ve bebek oğlumu

kollarımda hayal ettim, sıcacık boynunun kokusunu, ağızıma soktuğu parmaklarını, bozuk bir musluktan akan su damlaları gibi ağır ağır üstüne damlayan kanı ve her damlayla seğirişini. Kanın tertemiz tenine çarpmasını ve minicik bedeninin girintilerinde biriken eğri büğrü nehirlerle dönüşmesini seyrettim. Onu eriyen bir dondurmaymış gibi yaladım. Ölümünden önceki yaz ona yedirdiğim sıcak elma sosunun şekerli tadını duydum.

O gece yatağa hiç gelmedin. Sabah seni onun odasının zemininde, oturma odasındaki kanepenin battaniyesine sarınmış uyurken buldum.

“Dolu taneleri onu korkuttu,” dedin kahvaltıda. “Kâbus görüyordu.”

Kafasını okşadın ve ben üst kata, yatağıma dönerken bardağına biraz daha portakal suyu koydun.

“Hava buz gibi, Blythe, okula eldiven götürmüyor mu?”

Annen ıslak çizmelerini çıkarmak için eğilirken yüzünü buruşturdu. Violet’la zaman geçirmek için birkaç geceliğine kalmaya gelmiş ve onu okuldan almaya gitmişti. Violet eriyen kar sularının ortasında oturmuş pantolonunu silkeliyordu.

“Sırt çantasındalar ama takmıyor.”

Violet yanımdan kendine yer açarak geçti ve mutfığa girdi.

Annen cılızlaşan saçlarını koridor aynasında kabarttı ve orada oyalanma şeklinden aklında bir şeyler olduğunu anladım. Duvarın önünde durup konuşmasını bekledim.

“Öğretmen Violet’ın zor bir gün geçirdiğini söyledi. Öfkeli göründüğünü. Sınıf aktivitelerinin hiçbirine katılmak istememiş.”

Göğsümün sıkıştığını hissettim. “Öğretmen bundan daha önce de bahsetti. Ama Violet’a sorduğum zaman geçiştiriyor. Fox onun okulda sıkıldığını düşünüyor.”

“Oraya gittiğimde okul bahçesinin bir köşesinde tek başına oturuyordu. Kimseyle oynamadan.” Kaşlarını kaldırdı ve Violet’ın hâlâ duyamayacak kadar uzakta olduğundan emin

olmak için mutfığa doğru baktı. “Daha iki yıl bile olmadı. Onun da hepimiz gibi Sam’i sevdiğini hatırlamanız gerek. Her şeye rağmen.”

Her şeye rağmen. Sözcükleri beni şaşırtmıştı. Oğlumuzun ölümünden hiç bahsetmemişti. Bildiklerimi bildiğinden emin değildim. Ona hep sormak istemiştim. O benim için müttefike en yakın şeydi.

“Helen,” diye fısıldadım. “Fox sana Sam’in öldüğü günü anlattı mı? Olduğunu söylediğim şeyleri?”

Gözlerini kaçırdı ve antreye astığı paltosunu düzeltmeye döndü. “Hayır. Ve dürüst olmam gerekirse seninle bunu konuşabilir miyim, bilmiyorum. Çok üzgünüm. Senin orada olduğunu ve o sahneyi yaşadığını biliyorum ama ben... yapamam.”

“Her şeye rağmen’ dedin, sandım ki...”

“Etkilenmemiş gibi görünmesini kastettim,” dedi keskin bir sesle. “Senin onun yanında olacak durumda olmamana rağmen evde ne kadar iyi uyum sağladığını.” Ben mutfığa doğru bakınca sesini tekrar alçalttı. “Bunu eleştiri olarak söylemiyorum, Blythe, inan bana. Çok kötü şeyler yaşadın.”

Sebept olduğum gerilimi dağıtmak için başımı salladım. O anda bana o kadar güçsüz ve altmış yedi yaşına göre o kadar yaşlı göründü ki torununu kaybetmenin onu da çok yıprattığını fark ettim. Elbette ona benim inandığım şeyleri anlatmamıştım. Violet mutfaktan ona seslenip çikolata parçacıklı kurabiye yapmasını istedi. Mutfak dolaplarında karıştırma kâselerini aradığını duyabiliyordum. Annen o sabah karda malzeme almak için markete gitmişti. Elini tutup sıktım.

“Sen güçlü bir insansın,” dedi usulca. Bu sözcüklerin benim için bir anlamı yoktu; doğru değildiler. Annen beni seviyordu ama hiç tanıımıyordu.

GÜDÜ

O gece eve geldiğin zaman seni karanlık oturma odasına çektiğini gördüm. İkiniz alçak sesle bir şeyler konuştunuz. Ellerinin annenin sırtını sıvazladığını duydum. Sonrasında onun gül kokulu güçlü parfümü gibi kokuyordun ve ben bütün gece o kucaklaşmayı düşündüm.

Bazen aklımdan geçen, Violet'la ikimizin olduğu bir hikâye var.
Şöyle bir hikâye:

Bir yaşına basana kadar mememi emiyor. Onun sıcak tenini benimkinde hissetmek bana güç veriyor. Çok mutluyum. Şükürle doluyum. Onun yakınında olmam gerektiğinde ağlama isteği duymuyorum. Birbirimize bir şeyler öğretiyoruz. Sabır. Sevgi. Onunla geçirdiğim basit, neşeli anlar beni canlandırıyor. Uyku saatinden sonra kuleler yapıyoruz, her gece o, her sayfayı ezberleyene dek aynı kitabı okuyoruz ve ancak ben onu sallarsam uyuyabiliyor. Eve gelmekte, onu benden almakta geciktiğin zaman senden nefret etmiyorum. Gece uyanınca bana sesleniyor. Odasına girdiğim zaman günaydın diye ciyaklıyor ve sen kalkana kadar birlikte sessiz bir saat geçiriyoruz. Sana, bana duyduğu gibi ihtiyaç duymuyor.

Anaokuluna birlikte yürüyoruz ve demir çitin arkasından bana el sallıyor. Gün boyu, zihnimin bir köşesinde hep onu özlüyorum. Bana Anneler Günü için kendi uydurduğu sözcüklerle yazısını öğretmenlerin yazdığı bir kart yapıyor ve açarken ağlamaklı oluyorum. Günü sonunda onu okuldan alırken içim korku ve sıkıntıyla dolmuyor.

Bana gülümsüyor. Bacaklarıma sarılıyor. Ben de ondan öpücük istiyorum.

Violet, Sam'e oyuncak bebek gibi bakıyor. Ona sarılırken kafasına dokunuyor. Onu emzirmemi izliyor, yanımıza sokuluyor ve vücutlarımızın sıcaklığını paylaşmak istiyor. Sam'le baş başa olmayı ve onun yakınıımızda olmamasını dilemiyorum. Bebek orada olmadığı zaman ondan bahsediyor. Yabancılarla onu anlatıyor. Arada bir, benimle zaman geçirmeyi özlediği için parka yalnız gidebilir miyiz diye soruyor. Gidiyoruz, yan yana salıncaklarda sallanıyoruz ve külahta vanilyalı dondurma alıyoruz. Eve dönüyoruz ve bebek orada, senin yanında güvende, bizi bekliyor. Tek çocuğum Sam'miş gibi davranmıyorum.

Ben üstümü değiştirirken Violet yatağımnda oturuyor ve anneler ile kızlarının konuştuğu şeyleri konuşuyoruz. Yumuşak ve sıcakım. O ise meraklı. Yakınıında olmayı seviyor. Bakışları sıcacık. Ona güveniyorum. O yakınıında dayken kendi davranışlarıma güvenebiliyorum. Saygılı ve nazik bir genç kıza dönüşmesini izliyorum. Benim kızımış gibi gelen bir genç kıza... Bir oğlumuz var, onun erkek kardeşi. İkisini eşit seviyoruz. Her pazar akşamı aynı yemeği yiyen, cuma akşamları hangi televizyon programının seyredeceği konusunda tartışan, bahar tatilinde araba yolculuklarına çıkan dört kişilik bir aileyiz.

Günlerimi aslında nasıl olabileceğimizi merak ederek geçirmiyorum.

Sam'in yerine o ölse hayatın nasıl olabileceğini merak etmiyorum.

Ne ben canavarım ne de o.

O tel lobisindeki dükkândan biraz daha güneş kremi almaya gitmiştin. Plaj tatilleriyle aramız hiçbir zaman iyi olmamıştı; çok kolay yanıyorduk. Ama normal bir aile olmaya çalışıyorduk. Gitmemizi annen önermişti; ortam değişikliği bize iyi gelebilirdi, bu yüzden rezervasyon yaptırmıştın. Violet dokuz yaşında bile kumda oynamaya bayılıyordu. Ben çizgili şemsiyemizin altında bir roman okuyor ve sık sık şapkamın gevşek kenarını kaldırıp onu kontrol ediyordum. Suyla doldurmak için kanallardan oluşan bir labirent yapıyordu. En fazla üç yaşında olduğunu tahmin ettiğim, bir deri bir kemik bir oğlan, başparmağının köşesini ısırarak onunla okyanus kıyısı arasında duruyordu.

Violet parmak uçlarında çocuğun yanına gitti ve ayaklarının dibine çömeldi. Rüzgâr, seslerini benden uzağa taşıyordu. Çocuk kıkırdıyor gibi görünüyordu. Violet suratında şapşal bir ifadeyle yere yuvarlandı, oğlan yüzünü güneşe kaldırarak güldü. Violet'ın peşinden gitti. Violet ona kanalları doldurmasına yardım etmesi için bir kova verdi.

Annesinin aynı gün havuz başında gördüğümde hayran kaldığım bir zarafeti vardı.

“Kızınızın onu böyle eğlendirmesi ne tatlı. Bebek bakıcılığına çoktan başladı mı yoksa?”

Ona Violet’ın, olduğundan daha büyük görüldüğünü söyledim. Onu çocuklar oynarken senin boş şezlonguna oturmaya davet ettim. Diğer annelerin yaptığı gibi aramızda şakalaşarak çocuklarımızı izledik. Oğlan kafasını kaldırdı, annesine seslendi ve ona verilen kovayı gösterdi.

“Gördüm, gördüm! Ne güzel, Jakey!” Bir haftalığına gelmişlerdi. Kadının o gün babalarıyla tekneyle açılan iki çocuğu daha vardı ama onu ve Jake’i deniz tutuyordu. Violet oğlanı kuma gömmeye başladı. Bacaklarından başlayarak. Sonra beline çıktı. O, eliyle kuma vurup tepenin üstünü düzeltirken oğlan, olabildiğince hareketsiz duruyordu.

“Sakıncası yok ya?” dedi anne telefonunu havaya kaldırarak.

İşle ilgili bir görüşme yapması gerekiyordu ama kumsal çok rüzgârlıydı. Arkamızdaki gezinti yoluna yürürken beyaz plaj elbisesinin uzun bacaklarının etrafında dalgalanmasını seyrettim.

Oğlan artık çenesine kadar gömülmüştü ve sıcak, yuvarlak kafası kuma düşmüş bir kiraz tanesini andırıyordu. Violet suya koştu, en büyük kovayı doldurdu ve kolları titreyerek ağır adımlarla oğlanın yanına yürüdü. O kadar ağır bir kovayı nasıl taşıyabilmişti? Şezlongumda doğruldum. Kovayı oğlanın kafasının üstüne kaldırdı ve göğsü şişti. Durdu ve izliyor muyum diye bana baktı. Ben de kalbim hızlanarak ona baktım. Oğlanın gözleri kapalıydı. Kalkmak için hareketlendim. Violet bir elini kovanın altına kaydırırken, biraz su döküldü. Kovayı ters çevirecekti. İçinde dört litreye yakın su olmalıydı, oğlanın hava yolları hemen dolardı. Violet eli kovayı eğmeye hazır, dik

dik oğlana bakıyordu. Dizlerimin bağı çözüldü ve bağırıma çalıştım ama ses çıkmadı. Sesimi bulmaya çabalayarak göğsüme vurdum. Ve sonra nihayet çığlık attım. Dudaklarımdan onun adı, gırtlığımı dağlayarak anlaşılmaz bir boğuklukla çıktı.

“Sam!”

“Ne oldu?” Elini kolumda hissedince irkildim ve seni iterek uzaklaştırdım. Violet kovayı yanına indirmiş bize bakıyordu. Oğlan boynunu çevirince kumdan kale etrafında buz gibi çatladı.

“Mahvettin!”

Oğlan, “Özür dilerim,” dedi ve ağlamaya başladı.

Violet dizlerinin üstüne indi ve çocuğun ayağa kalkmasına yardım ederken sırtındaki ve ince telli sarı saçlarındaki kumları silkeledi. “Ağlama. Yine yaparız. Sen iyi misin?” Elini oğlanın küçük omuzlarına koydu. Oğlan başını iyiyim der gibi salladı. Violet onu hâlâ izleyip izlemediğini görmek için kısa bir an bana baktı.

“Hiç,” dedim sana ve mayomun arkasını düzelttim. Kalbimin hızlı atışı göğsümü titretiyordu. Violet’ın, çocuğu neşelendirmeye çalışmasını seyrettim. Belki de aşırı tepki vermiştim. Gözümde puseti iten pembe eldivenleri canlandı ve o görüntüyü kafamdan hızla uzaklaştırdım. Naylon torbayı bana uzattın, kafan karışmış gibi durmuyordun. Sam’in adını söylediğimi duymamıştın. Ya da en azından duymamış gibi yaptın.

İki saat daha orada kaldık. Ben kitabımı okumayı bitirdim. Sen çocuklarla uçurtma uçurdun. O akşam yemeğimizi oğlanın ailesiyle yedik. Zarif anne ve ince çizgili gofre kumaştan giysiler içindeki üç oğluyla.

Violet’ın oğlanların çubuklarına taktığı marşmelovları ateşte pişirip bisküvi arasına koymayı göstermesini seyrettim. Bana baktığını hissettim. Sana bakmak için döndüm, gülümsedin. Şarabının sonunu içtin. Bir çikolatayı daha karelere bölüp ço-

GÜDÜ

cuklara vermek için ayağa kalktım. Sonra oturduğun Kanada tipi sandalyede eskiden, çocuksuz zamanlarımızın uzun dilimlerini geçirdiğim kucağına oturdum ve ellerimi ısıtmak için tişörtünün altına kaydardım. Sen dudaklarımı öptün. Kadının alevlerin diğer tarafından bizi seyretmesini izledim. Ben izin verebilseydim her şey ne kadar kolay olabilirdi.

Çok kolay verilmesi gereken bir cevaptan önce uzun ve öfkeli bir sessizlik. Her zaman açık bırakılan banyo kapısının kapatılması. Eve iki yerine bir kahve getirmek. Restoranda diğerinin ne sipariş vereceğini sormamak. Yanındaki insanın uyanmaya başladığını duyunca yüzünü pencereye bakacak şekilde dönmek. Yürürken araya eskisinden daha fazla mesafe koymak.

Bu davranış değişiklikleri kasti ve fark edilebilirdir. Eskiden olunan hali usul usul kemirirler. Bu dönüş yavaş yavaş gerçekleşir ve neredeyse hiçbir anlam ifade etmez gibi görünür; müzik doğru olduğunda ya da güneş yatak odasına belli belirsiz süzüldüğünde hiçbir anlam ifade etmeyebilir de.

Otuz dokuzuncu doğum gününün sabahında, mutfağa indim ve kendime kahvaltı hazırladım. Önceki gece sabah kahvaltısında yumurta için sokağın aşağısındaki kafeye gidelim diye öneride bulunmuştun (daha doğrusu bunu iki kez söylemiştin).

Ama ben yatakta uyanıp ısıttığım tuzlu çöreğin kokusunu duymanı istedim. Çörekten nefret ederdin. Kokuyu alınca doğum gününde seninle kafeye kahvaltıya gelmeyeceğimi anlayacaktın. Seni incitmek istiyordum. *Belki beni sevmiyordur,* diye düşünmeni. Hayal kırıklığına uğrayarak yatakta dönmeni,

geri uyumanı ve karısının aslında önemli olması gereken bir sabahta mutlu etmek isteyeceği bir koca değilmişsin gibi hissetmeni istedim.

Yirmi dakika sonra üstünde nefret ettiğim bir kazakla aşağı indin. Tüylenemişti ve hırpani görünüyordu. Bıçağın üstündeki krem peynir kalıntısını duruluyordum. Saat artık dokuz olmuştu ve çıkıp gazete alacağını söyledin. *Times*'a aboneydik, gazeteyi tezgâha, senin olduğun tarafa attım. *Journal* istediğini söyledin. Oysa *Journal*'ı artık sevmediğini sanıyordum. Eve bir buçuk saat sonra döndün, hiçbir şey demedin. Normal öğle yemeği saatinden çok sonra, önceki günden kalma spagettiği ısıtana kadar hiçbir şey yemedin. Yumurta yemeye bensiz gitmiştin demek. Bunu hiç konuşmadık ama sana bunu yaptığım için hiç pişman olmadım.

Ondan üç gün önce bir önceki hafta sonu mutfak masası için aldığım çiçeklerin adını sormuştun. *Şu beyaz, kat kat olanlar.* Yıldız çiçeği idi. Sana neden sorduğunu sordum, sen de sadece merak ettiğini, hoşuna gittiklerini ve onlardan daha sık almamı söyledin. Çok tuhaftı. Daha önce çiçekleri önemsedğini hiç görmemiştim. Daha önce hiçbir çiçeğin adını sormak aklına gelmemişti.

Bir başka gün de elinde benim telefonumla her zaman kitap okuduğun koltukta oturuyordun. Telefonumu sehpanın üstünde bırakmıştım. Benim bir önceki ay çektiğim bir fotoğrafına bakıyordun. Fotoğrafta ben yoktum, Violet da yoktu. Senin tek başına olduğun, iki günlük sakallı, yakışıklı ve gülümseyen bir fotoğrafındı. Bir restoranda dirseğini masaya dayayıp poz vermiştin. O gece yatakta, *belki de onu çekici bulabilecek başka kadınlara nasıl görüldüğünü merak ediyordur*, diye düşündüm. *Belki de o fotoğrafta kendisinin farklı bir versiyonunu bulmaya çalışmıştır.*

İnsanın kendi fotoğrafına bakması bir kaçamak kanıtı değildir. Bir çiçek türünün adını sormak da öyle. Ancak bunlar bir insanın zihninde, kişi kendini artık sevilmez hissedene kadar iltihaplanan ve bizi, az kalsın benim canımı da alan bir ölüm karşısında bile belki de sağ kurtulabileceğimiz bir yerden, dönemeyeceğimiz bir yere götüren şeylerdi.

Otuz dokuzuncu doğum gününde seninle kahvaltıya gitmememin sebebi buydu.

Kendine bir fincan kahve doldurdun ve istifa mektubunu bana doğru kaydirdin. Violet'ı okula bırakıp dönmüş-tüm ve seni evde bulmayı beklemiyordum.

“Ama neden?”

Arkana yaslanıp bacak bacak üstüne attın. Birkaç gündür tıraş olmadığını o zaman fark ettim. Belki üç ya da dört gündür. Sende artık fark etmediğim şeyler o kadar çoğalmıştı ki.

“Daha ilerici düşünen bir şeyler yapmak istiyorum. Belki sürdürülebilirliğe odaklanan bir şeyler. Orada artık yaratıcılığa alan kalmadı. Wesley her işe el atıyor.”

Parmaklarını yavaşça masaya vurmanı seyrettim. Gözlerim mektuba ve imzaya kaydı. Kısa bir mektuptu. Birkaç cümlelik. Bir önceki günün tarihi atılmıştı.

“Bunu konuşmamız gerekmez miydi?” Finansal açıdan ne durumda olduğumuz ya da ne kadar para biriktirdiğimiz konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Gördüğüm son banka ekstresini hatırlamaya çalıştım. Faturalarımızı sen ödüyordun. Ne kadar kazandığımızın ve harcadığımızın hesabını tutmuyordum. Aptal gibi hissettim. “Demek istediğim, finansal olarak iyi durumda mıyız? Bu, büyük bir karar.”

“İyi durumdayız.” Beni bu konunun dışında tutmayı se-verdin. Masaya tekrar vurdun. “Seni bununla rahatsız etmek istemedim.”

“Şimdi ne olacak?”

“Önümde birkaç iş fırsatı var.”

Sandalyende arkana yaslandın ve bacaklarını yaylandırmaya başladın. Huzursuz görünüyordun. Ya da belki de rahatlamış. O anda tam olarak ne olduğunu çıkaramadım.

“Koşuya çıkacağım.”

“Bugün hava çok soğuk.”

“Sen işine bak. Ben yokken ne yapıyorsan, onu yap.” Her zaman Violet’a yaptığın gibi, saçlarımı karıştırdın ve koşu ayak-kabıllarını bulmak için mutfaktan çıktın. Artık hiç koşuya git-miyordun.

Doğru gelmeyen bir şey vardı. Başım dönüyordu. Anneni arama isteği duydum. Telefonu açtığında köpeği dolaştırıyordu.

Ona tatil konusunu erkenden konuşmak, ziyaret planlarının üstünden geçmek istediğimi söyledim. Yirmi iki Aralık için uçak rezervasyonu yaptıracaktı ve ertesi gün kız kardeşinle birlikte Violet’ı buz patenine götürecektik. Baban için hediye fikri danıştım. Akşam yemeği için kimin ne yapacağına kadar konuştuk.

“Yine zor olacağını biliyorum,” dedi. “Sam’siz.”

“Onu özlüyorum.”

“Ben de.”

“Helen,” dedim belki de veda edip kapatmamın daha doğru olacağını düşünerek. “Fox bu sabah bana istifa ettiğini söyledi. İşten ayrılmayı düşündüğünü biliyor muydun?”

“Hayır, hiç bahsetmedi.” Duraksadı. “Sorun paraysa her zaman yardım edebileceğimizi biliyorsun. Bunun için endişe-lenmeni istemem.”

“Mesele o değil. Sanki... onu artık tanıyamıyormuşum gibi geliyor. Çok... uzaklaştı.” Derin bir nefes aldım ve kendime kızarak gözlerimi devirdim. Onunla seni konuşmak hiç hoşuma gitmiyordu ama birinin bana güvence vermesi için yanıp tutuşuyordum. “Başka bir şey varmış gibi geliyor.”

“Ah, hiç sanmam, hayatım. Hayır.” Ses tonu neyi kastettiğimi anladığını düşündürdü. “İkiniz de hâlâ yastasınız, Blythe. Bu, ikiniz için de zor bir zaman. Belki Fox senin fark ettiğinden daha çok zorlanıyordur.” Bana onaylamam için fırsat bıraktı ama konuşmadım. “Ona karşı sabırlı ol.”

“Lütfen aradığımı ona söyleme, olur mu?” Gerilimi yatıştırmaya çalışarak şakaklarımı ovaladım.

“Elbette.” Yeniden konuyu eve hangi gün döneceklerine getirdi. Oturma odasının penceresinde yolunu gözledim.

Bilgisayarın açıldı ve parolanı biliyordum. Masan aynı görünüyordu, aletler etrafa saçılmıştı ve üstünde çalıştığın proje bir önceki gece işini yarıda böldüğümüz zaman olduğu yerde kalmıştı. Hızı kesilmiş ya da farklı görünen bir şey yoktu. Gelen kutunu açıp mesajlarına baktım. Patronunun e-postasını bulmam zor olmadı. *Hadisenin doğası göz önüne alındığında, bunun en doğru tavır olacağı konusunda hemfikir olmamıza sevindim. Bu şekilde bittiği için üzgünüm. Belki de durumu ele alış şeklimizde ikimiz de daha ketum davranabilirdik. Cynthia anlaştığımız kıdem tazminatının detayları için seninle temasa geçecek.*

Bir tür hadise yaşanmıştı. Kıdem tazminatı. Kovulmuştun.

Asistanının o sabah gönderdiği bir e-postayı açtım. Henüz okumamıştın. Sadece, “Az önce İK ile görüştüm. Beni ara,” yazmıştı.

Violet'in odasına gittim ve asistanının ona aldığı tek boy-nuzlu at desenli kalem ve silgiyi aldım. Silgiyi, bir teyit bulmak mümkünmüş gibi kokladım. Rafa geri bıraktım ve Violet'in açık duran yatağına uzandım.

İki elimi birden hızla çarpan kalbimin üstüne koydum. Geç saatlere kadar ofiste kaldığın geceler. Sana dokunduğum zaman beni reddedişin. Bana yalan söylerken parmaklarını masaya vuruşun. Gözlerimi kapadım ve yastıkta Violet'in ekşi, uykulu kokusunu duydum.

"Sizden nefret ediyorum," diye fısıldadım. İkinize birden. İkinizden de nefret ediyordum. Sadece Sam'i istiyordum. O burada olsaydı her şey yolunda olurdu. Senin ön kapıyı açtığını duyana kadar ağladım. Çıkardığın ayakkabılar zeminin karo-larına çarptı. Ayakların basamakları çıktı. Sen Violet'in yatak odasının önünden geçip duşa girerken kıpırdamadan yattım. E-postayı bilgisayarında açık bırakmıştım. Yirmi dakika sonra onu görecektim ve bana tek kelime etmeyecektin.

Ertesi sabah, onu okula bıraktıktan sonra eve girmeden önce bir süre dışarıda bekledim. Gitmiş olmanı isterdim ama evde hâlâ senin ağır kokun vardı. Evin içinde bir yerdeydin. Sana seslenmedim. Banyo kapısını kapatıp duşa girdim ve sertçe ovalanarak yıkandım. Her parçamı ayrı ayrı yıkadım. Su soğuyana kadar düşün altında durdum.

Kapının diğer tarafında sesini duyabiliyordum; birlikte geçen hayatımızın hemen her sabahı duyduğum sesleri. Çekmecelerinin açılıp kapandığını. Temiz iç çamaşırların. Atletin. Sonra dolap. Gömleğin. O gün birini etkilemeyi umuyor olmalıydın. Askıların metal klipsleri tangırdıyordu. Takım elbisen ağır ahşap omuzlardan sıyrılıp kollarını sardı.

Sonra banyo kapısı açıldı. Çıplaktım. O sabah vücuduma farklı bir şekilde baktın. Çocuklarını taşımış sarkık deriye, çocuklarının emip kuruttuğu memelere, yıllardır bakım yüzü görmemiş karışık kasık tüylerime... Hepsi, bakacak daha iyi, daha genç bir şeyi olan bir adamın gözlerinin önündeydi. Teninin pürüzsüz ve mor damarlardan, inatçı tüylerden arınmış olduğunu hayal ettim. Bana bakışını izledim. Ve bu vücudun senin için artık ne ifade ettiğini merak ettim. Sadece bir araç

mıydı? Seni buraya taşıyan, güzel bir kızın ve doğru dürüst tanımadığın bir oğlanın babası yapan bir gemi?

Sana baktığımı gördün ve gözlerini kaçırdın. Gözlerinin çıplak vücudumda fazla uzun süre oyalandığını fark etmiştin. Anladığımı anlamıştın. Kancadaki havluya uzandın ve bana verdin.

O sabah birbirimize tek kelime etmedik. O akşam saat ona kadar yoktun. Sonra eve geldin ve beni kanatacak kadar sert becerdin. Sana bunu yapman için yalvarmıştım. Muhtemelen o gece onu da becerdiğini biliyordum. Ama kendimi, vücudumu benliğimden tamamen koparan mekanik bir şekilde kullanılmış hissetmek istiyordum. Denizdeki bir duba gibi. Paslı, güvenilir, yaralı bereli.

Hayatımızda kim olduğumuzu değiştiren anları belirleyen bunun gibi günler vardır. Ben aldatılan kadın mıydım? Sen bana ihanet eden adam? İkimiz çoktandır ölü bir çocuğun anne ve babasıydık. Benim sevemediğim bir kızın anne babası. Şimdi ayrılan çift olacaktık. Terk eden koca. Hiçbirini atlatmayı başaramayan kadın.

1972

*E*tta'nın, ellerinden kayıp gittiğinin herkes tarafından açıkça anlaşıldığı bir zaman geldi. Yemek yapmayı ve yemeyi bırakmıştı. Birçok şeyi yapmayı bırakmıştı. Evin, çamaşır makinesinde uzun süre bekletilen ıslak havlular gibi ekşimtirak bir kokusu vardı. Etta bazı günler ikinci katta dolaşıyordu ama diğer zamanlarda odasından bile çıkmıyordu.

Cecilia için de zor bir zamandı. Bir deri bir kemiğe dönmüştü, daha o yılın başında üstüne olan giysilerin içinde yüzüyordu. İştahı kesilmişti ve kendine on beş yaşındaki diğer kızların nasıl yapacaklarını çok iyi bildikleri şekilde bakmaya son vermişti. Hijyenik ped almak için Henry'den para almak istemediği için regl zamanı iç çamaşırının içine çorap doldurmaya başladı. Evde hiç deterjan bulunmadığı için çorapları yatağının altında biriktiriyordu. Henry onları bulunca Cecilia yerin dibine geçti. Henry kız kardeşinden bir süreliğine onlara taşınmasını rica etti. Kız kardeşi başka bir ülkede yaşıyordu ve Cecilia'nın hatırladığı kadarıyla Henry daha önce ondan hiç bahsetmemişti. Durumları gerçekten umutsuz olmalıydı. Birbirlerinden olabildiğince uzak durdular. Henry'nin kız kardeşi durumun hassas olduğunu anlıyordu. Evi temizliyor, buzdolabı için alışveriş yapıyordu.

Bir gün Cecilia, Henry'nin kız kardeşinin, kendisiyle ilgili olarak belki de bir yatılı okula gitmenin daha iyi olabileceğini söylediğini duydu. Böyle bir anneyle yaşamasını güvenli bulmuyordu. Henry'nin yumruğu masadaki çatal bıçağı zangırdattı.

“O, Etta'nın kızı, Tanrı aşkına. Etta'nın Cecilia'yla olmaya ihtiyacı var.”

“Henry. Etta kızıyla olmak istemiyor. O kızı sevmiyor.”

Cecilia başını köşeden uzatıp Henry'ye baktı. Henry bir süre yüzünü ellerine gömdü. Sonra başını iki yana salladı. “Yanılıyorsun. Sevginin bununla hiçbir ilgisi yok.”

Birkaç gün sonra Etta, Henry'nin kemerlerinden birini kullanarak evin ön tarafındaki bir meşe ağacına kendini astı. Günlerden pazartesiye ve güneş daha yeni doğuyordu. Cecilia'nın okulunun da olduğu sokakta oturuyorlardı. Etta otuz iki yaşındaydı.

Senin başka bir kadını becerdiğini hayal etmem Sam'i daha az özlemeye başlamam anlamına mı gelecekti acaba? Herhalde kişinin içinin alabileceği hüznün bir kapasitesi olmalı. Bu yüzden bana yaptığın şeye daha fazla odaklanırsam Sam'in acısı daha az boğucu ve tüketici gelebilirdi.

Ama bu hiçbir zaman olmadı. İhanetinde yeterince kalp kırıklığı bulamadım. Sam'in başına gelenler beni öylesine köreltmış, öyle çok hırpalamıştı ki hiçbir şeyi onun kaybından daha derin hissedemiyordum. Başka bir kadını mı istiyordun? Pekâlâ. Beni artık sevmiyor muydun? Anlıyordum.

Sam öldükten sonra hastanede bizimle konuşan doktor sen gitmeden önce bize şunu söylemişti: "Birlikte güçlü durun. Birçok ilişki bir çocuğun ölümüne dayanamaz. Bunu bilmeli ve evliliğiniz için çaba harcamalısınız."

Daha sonra bu yorum için, "Daha uygunsuz bir laf duymadım," diyecektin. "Endişelenecek yeterince şeyimiz varken."

Şüphelerim konusunda seninle sekiz gün boyunca yüzleşmedim. Violet bir gerilim hissetmesin diye hayata usulca devam ettik. Sen ekstra nazıktın. Ekstra düşünceli. Hiçbirini istemiyordum. O günlerde nereye gittiğini hiç sormadım çünkü çok umurumda değildi. Onu görmeye mi, yeni bir iş bulmaya

mı? Bilmiyordum. Senden annenle babanın Noel ziyaretini iptal etmeni istedim oysa bu ikimiz için de ceza olacaktı.

“Annemi neden *sen* aramıyorsun?” dedin. “Onu benim hakkımda güncellemekten keyif alır gibisin.”

Onu aradığımı sana söylemişti.

Ziyaretlerini iptal ederken ne bahane sunduğunu bilmiyorum. Sonrasında onu yok saymak içimi acıtsa da telefonlarını açmadım.

Sekizinci gece, seni çalışma odanda masanı toplarken buldum. Bütün projelerin gitmiş, müşterilerini devralan insanlara aktarılmıştı. Lambanın uzun kolu baloncuklu ambalaj naylonuna sarılıp taşınma için paketlenecekmiş gibi kendi içine kıvrılmıştı. Belki de paketlenecekti. Ya da belki de sadece temiz bir sayfa açmak için yepyeni bir düzen kuruyordun. Jiletlerin durduğu kutuyu aradım ama hiçbir yerde göremedim.

“Eşyalarını nereye koydun? Maket aletlerini falan?” Nefesimi tuttum ve jiletlerin nerede olduğunu bilme ihtiyacının utancını duydum. Kaygı beni tehdit eder gibi göğsümü gıdıklıyordu. Dolabı işaret ettikten sonra tek tek kâğıtlarla dolu bir kutuyu düzenlemeye başladın. Kapıyı kaydırarak açtım ve dağınık rafları taradım. Eski kutu oyunları, üst üste istiflenmiş boş fotoğraf çerçeveleri ve üniversiteden beri sakladığım sözlükler vardı. Kutu orada, ikinci rafta, mimari kitapların ile cetvel ve kalemlerin durduğu kutunun arasında duruyordu. Kapağı kapattım ve sana döndüm. Sırtın babaninki gibi kamburlaşmaya başlamıştı. O kadın elini ensedeki dik tüylerde dolaştırmayı seviyor mudur, bir gün o da benim arada bir yaptığım gibi o tüyleri senin için tıraş eder mi diye merak ettim.

“Nasıl biri?”

Kafanı kaldırdın. Oda sen çalışırken lambadan vuran ve her zaman duvarda dans eden gölgeler olmadan çok farklı gö-

rünüyordu. Hareketsiz durdun. Nefesimi tuttum ve ne diyeceğini merak ettim. Ama konuşmadın. Tekrar sordum: “Nasıl biri, Fox?”

Sonra odadan çıktım. Yatağa gittim. Sabah gitmiş olur musun diye merak ediyordum ama birkaç saat –belki sadece bir saat– sonra yatağın sana ait tarafının çöktüğünü hissettim.

“Onunla artık görüşmüyoruz.”

Ağlamıştın. Burnunun tıkanıklığı sesine yansımıştı. İçimde hiçbir şey yoktu. Ne rahatlama. Ne öfke. Sadece yorgundum.

Sabah Violet uyanmadan kahveni yatağa getirdim. Sen kahveni içerken yanına oturdum.

“Sam ölünce yeterince şey kaybettik,” dedim. Sen alnını ovaladın. “Yasınla gerektiği gibi baş etmedin, onunla hiç yüzleşmedin.”

Konuşmanı bekledim. Ve konuştuğun zaman, söylediğin şu oldu.

“Evliliğimizin dağılmasının nedeni Sam’in ölümü değil. Sam’in bununla hiç ilgisi yok.”

“Ne o zaman?”

Yatak odamızın kapısı açıldı, Violet içeri girdi ve gözlerini bize dikti. Sen uykulu gözlerin şimdi onunkiler gibi iri iri açılmış bir halde yavaşça bana döndün. Sonra tekrar kızıma baktın.

“Günaydın, hayatım,” dedin.

“Kahvaltı?” dedi. Onun peşinde odadan çıktın.

Bırakmam için aptalca bir yerdi. Yatağın altı yani. Öğleden sonra pat diye eve geldiğini duyunca oraya fırlatmıştım. Zaten ortalıkta bıraktığım kitapları hiç fark etmezdin. Ve dürüst olmam gerekirse o, aklıma bile gelmemiştir. Onun dünyasında yoktan halliceydin, o da benim dünyamda sürdürdüğümüz rutinin ötesinde yok sayılırdı.

Kitabı neden aldım bilmiyorum. Faydası olmayacağını biliyordum ama gerçeğe dönüştürmek için deneyebileceğim bir şey gibi gelmişti. Umutsuzca merakın dışında bir şey hissetmemi sağlayacağını. Seninle ilişkin konusunda yüzleşmemin üstünden iki ay geçmişti. Ve düşündüğüm tek şey şuydu: Kim bu kadın? Nasıl biri? Sen onun hakkında tek kelime bile etmeyi reddediyordun; tek bildiğim, asistanın olduğuydu. Kızımızı birlikte yemeğe götürdüğün kadın.

Senden daha fazlasını anlatmanı her isteyişimde başını sallıyor ve sadece, “Yapma,” diyordun.

Kitabı sırt çantasında buldum. *Yasak Bir İlişkiyi Atlatmak: Evliliğinizde İhanetin Üstesinden Nasıl Gelebilirsiniz?* Violet tezgâhın başında okul sonrası atıştırmalığı olarak yoğurt yiyordu ve ben, ellerimin arasındaki kitaba bakarken kafasını kaldırdı. Ona ne diyeceğimi bilemedim. On yaşındaydı. Yasak

bir ilişkinin ne anlama geldiğini biliyor olabilir miydi? Okulda çekinmeden bunu soracağı büyük çocukları düşündüm.

“Bu neden sende?” diye sordum gergin bir tavırla. Kaşlarını bilmiş bir tavırla kaldırdı ve kâsesini karıştırmaya döndü.

“Cevap ver.”

“Sen neden aldın?”

Dönüp uzaklaştım.

Bir saat sonra kapısını tıklatıp konuşabilir miyiz diye sordum. Çalışma masasının koltuğunu yavaşça döndürdü ve bana boş gözlerle baktı. Kitabı gösterdim, bir konuyu açıklığa kavuşturmak istediğimi ve kitabın, yazmakta olduğum yeni bir kısa hikâyeye için olduğunu söyledim. Bir yetişkin ifadesi olan “yasak ilişki” hakkında ve onun yasak ilişkiyi ne olarak düşündüğü konusunda konuşmamız gerektiğini açıkladım. Kitabı annesiyle babasının arasında bir sorun olduğu için almadığımı anlattım. Birbirimizi çok sevdiğimizi.

“Tamam,” dedi. Sonra başını yeniden alıştırma kitabına eğdi.

Kadının kim olduğunu bildiğini biliyordum. Belki de Violet’ı ofise götürdüğü o gün, görüştükleri tek gün değildi. İkkinizin hangi sırları sakladığınızı bilmiyordum. Kadının ona verdiği tek boynuzlu at desenli kalem ve silgiyi hiç kullanmamasını yadırgamıştım. Onları yatak odasının rafında, bir ödül gibi, onun için düşündüğümünden daha fazla şey ifade eden değerli eşyalar gibi göz önünde saklamıştı.

Kitabı dışarıdaki çöp kutusuna attım ve az önce söylediğimi destekleyebilecek başka yalanlar düşündüm. İçeri dönmek ve onu bir annenin sahip olması gereken otoriteyle yanıldığına ikna etmek istiyordum. Benim bir kocanın aldatacağı türde

bir kadın olduğumu düşünmesini istemiyordum. Ve Violet’la paylaştığınız ilişkiye on yıldır güceniyor olmama rağmen, senin bunu yapabilecek bir adam olduğuna inanmasını da istemezdim.

Aileme pamuk ipliğiyle bağlı olduğumun farkındaydım. Ama buna mecburdum. Başka hiçbir şeyim kalmamıştı.

O akşam sen eve gelince onun baktığını düşündüğüm anlarda sana şefkatle dokundum ve adın yerine, “canım” diye hitap ettim. Sen hokey maçını izlerken kanepede yanına oturdum. Elimi kucağına, çenemi omzuna yasladım ve okulda sınıfça yiyecekleri pizzanın parasını teslim edip etmediğini sormak için onu odaya çağırdım. Bana dik dik baktı, sonra gözleri babasının bacağına duran elime kaydı ve kafasını ne yapmaya çalıştığımı bildiğini anlamama yetecek şekilde hafifçe ve sadece bir kez öne arkaya salladı. Beni kendimden nefret ettirmek konusunda yabana atılmayacak kadar becerikliydin.

Bir ay –ilişkiyi keşfetmemden üç ay– sonra bir pazar sabahı uyandım ve emin oldum. Evliliğimiz bitmişti. Bu işi bir nehir kıyısındaki nahış bir şeymişçesine yanından süzülerek geride bırakabilecekmişiz gibi yapmaya artık son vermeliydik. Öğleden sonra bakıcı Violet’ı dışarı çıkardı. İkimiz yolun aşağısındaki bara gittik.

“Onunla hâlâ görüşüyorsun, değil mi?”

Pencereden dışarı baktın ve sabırsız bir tavırla garsona işaret ettin. Senden bir kez daha, lütfen, o kadından bahsetmeni rica ettim. Bana onu neden sevdiğini anlatmanı. Gözlerini kaçırmadın. Bana ne kadarını anlatman gerektiğine, hangi sırları açıklamak istediğine karar vermeye çalışır gibiydin. İçimde bir telaş ayaklandı ve karşında daha fazla oturamayacağıma karar verdim. Bu işi bitirmeliydik. Gitmeni istiyordum.

Eve montumu göğsüme bastırarak hızlı adımlarla yürüdüm. Bodrum katından valizleri çıkardım, bütün giysilerini düzgün

bir şekilde toplayıp valizleri kapattım. Bir taşınma şirketini aradım ve ertesi gün gelmesi için dört büyük taşınma varili ve küçük bir taşınma minibüsü ayırttım. Çalışma masanın çekmecesinde bir yapışkanlı not kâğıdı koçanı buldum ve bütün evi dolaşıp paylaştığımız eşyalar arasında senin almanı istediklerimin üstüne birer tane yapıştırdım. Mutfaktaki küçük tekerlekli ada tezgâh, pikap, annenle babanın hediyesi tabak takımı, antrede duran ve senden rica etmeme rağmen çıkarmadığın ayakkabılarının izlerini taşıyan kilim, oturma odasındaki senelerdir kışının izinin çıktığı kanepeler, yeşil cam vazo, kırmızı et lekesiyle kaplı doğrama tahtası, yemek odası masası için senin sipariş ettiğin ve herkesin sırtını ağrıtan sandalyeler, çalışma odandaki bütün mobilyalar ve evdeki sanat eserlerinin çoğu. Sonra çalışma odandaki dolaba gittim ve orada jilet kutusunu buldum. En uzun olanı aldım ve ipek bir eşarba sarıp en alt çekmeceme koydum.

“Bu akşam nerede kaldığın umurumda değil. Yarın diğer her şeyi toplamaya gelmen yeterli.” Hatta seni alışkanlık gereği, evli bir kadının refleksiyle öptüm. Basamakları çıkarken aklıma Sam’in eşyaları geldi. Ona ait olan, saklamak istediğimiz her şeyi kutularla bodruma kaldırmıştık. Belki bir şey isterdin: bir battaniye, bir oyuncak. Belki sana sormalıydım. Belki sana yaklaşık üç yıl sonra kumaşında belli belirsiz kokusunun kaldığı şeylerden birini vermeliydim. Küvetin musluğunu açtım ve giysilerimi çıkardım. Su ayak seslerini bastırmış olacak ki kapı eşiğinde belirdeğin anda irkildim. Göğüslerimi tutarak arkamı döndüm. Artık davetsiz bir misafir gibi geliyordun. Bunca yıl sonra bir yabancıymış hissi uyandırırıyordun.

“Ya Violet?” Ben küvete girerken gözlerini benden ayırmadın. Su fazla sıcaktı ama kendimi iyice batmaya zorladım.

“Ne olmuş ona? Bu senin kararın. Ona sen söyleyebilirsin.”

Yukarı baktın ve gözlerini kaçırdın, söylediğim bir şey bu kadar inatçı, müphem, zor ya da kararsız olmamamı dilemene neden olduğunda hep yaptığın gibi. Ya da küstah. Ya da alaycı. Bunlar olmamı istemediğin şeylerdi. Alnını sıvazladın. Seni yoruyor gibiydim. Sana hiç var olmamış olmamı diletir gibiydim.

“Hakkında kötü bir şey düşünmesini istemediğim için, bunu ondan gizlemek için elimden geleni yaptım. İlişkinizin değişmesini istemiyorum,” dedim. “Ama sanırım biliyor.”

Tepkini bekledim. Bana minnet duymanı, bunu bize yapanın sen olduğunu onaylamamı istedim. Ama tek söylediğin şu oldu:

“Ortak velayet istiyorum. Zamanı eşit paylaşmamızı.”

“Tamam.”

Bütün vücudum suyun altında büyüyene kadar küvete batmamı seyrettin. Yirmi yıl boyunca içinde olduğun kadına, bana baktın. Acaba suyun içine girmeye yeltenecek misin diye merak ettim. Bütün kusurlarıma, sana yaşattığım hayal kırıklıklarına rağmen tenimi son bir kez hissetmek ister miydin? Sana bakınca hiçbir şey hissetmedim. Ne sevgi ne nefret ne de ikisinin arasında herhangi bir şey. Sonlar böyle mi hissettirirdi? Benzer durumları bir şekilde aşmayı başaran, birbirleri için mücadele eden, bunu çocukları için yapan bir sürü insan vardı. İhtiyaç duyduklarını düşündükleri hayat için. Ama benim ateşi körükleyecek hiçbir şeyim kalmamıştı. Ya da verecek herhangi bir şeyim.

Ama sonra söylediğin şey kafama dank etti: ortak velayet. Onunla baş başa kalacaktım. “Ya Violet?” diye sorarken kastettiğin buydu. “Ya sen ve Violet, ya bensiz katlanmak zorunda kalacağınız hayat? Ya birbirinizle konuşmadığınız günler, birine ihtiyaç duyduğu ve senin yetmediğin geceler? Senin onu olması gerektiği kadar önemsiyormuşsun gibi rol yaptığını bildiği zamanlar? Ona kim inanacak? Onu kim savunacak? Onu

kim teselli edecek? Uyandığı zaman onu kim neşelendirecek? Seninle baş başa olduğu ve her şeyin yolunda gideceğini bilmeye ihtiyaç duyacağı günlerde onu kim sevecek? Ona kim inanacak?” demek istemiştin.

Üstünde gri kazağın, ellerin kot pantolonunun ceplerinde durmuş beni izliyordun. Çıplak beni. Yetersiz beni. Delici bakışlarına karşılık verdim.

“İdare ederiz,” dedim. “Ben onun annesiyim.”

Beyinlerimiz sürekli tetiktir. Tehlike ararlar; her an bir tehdit oluşabilir. Bilgi gelir ve iki şey yapar: Onu gözlemleyebildiğimiz ve hatırlayabildiğimiz bilincimize çarpar. Ve beynin amigdala denen badem şeklindeki bir kısmının onu tehlike işaretleri için süzgeçten geçirdiği bilinçaltımıza çarpar. Gördüğümüz, duyduğumuz ya da kokusunu aldığımız bir şeyin farkına varmamızdan çok daha kısa sürede –saniyenin bin iki yüzde birlik diliminde– korkuyu algılayabiliriz. O kadar hızlı tepki veririz ki bu, biz bilinçli olarak bir sorun olduğunu anlamadan olur. Mesela bir arabanın gelişini gördüğümüzde. Arabanın, birine çarpmak üzere olduğunu gördüğümüzde.

Refleksler. Bebeğinizi dünyaya getirdiğiniz zaman dünyanın en doğal refleksinin oluştuğu söylenir: oksitosin refleksi. Annelik hormonu. Süt yapar, sütün akmasına, kanalları doldurmasına, bebeğin ağzına akmasına yardım eder. Anne bebeğini doyurması gerektiğini düşündüğü zaman işlemeye başlar. Bebeğinin kokusunu aldığı, ona dokunduğu ya da onu gördüğü zaman. Ama aynı zamanda annenin davranışını da etkiler. Onu sakinleştirir, stresini azaltır. Ve bebeğini sevmesini sağlar. Bebeğine bakıp onu hayatta tutmak istemesini.

Ünlü bir kadının, magazin basınının bayıldığı genç bir İngiliz aristokratın ve delişmen oğlunun bir videosu ortalıkta dolaşıyordu. Videoda kadın oğlunu üç farklı seferde tehlikeli anlarda yakalıyordu. Bir uçağın ıslak basamaklarında kaymasını önlemek için üstüne eğilirken, bir teknenin kaygan pruvasında tişörtünün ensesinden kavrarken ve anlık bir farkla bir polo midillisinin yolundan geri çekerken. Avını çenesinin arasına kısıtıran bir engerek gibi. Bir annenin içgüdüleri. İki yanında birer dadiyla gezen, broşlu, yüksek topuklu ve buklelerine küçük, şık bir şapka tutturulmuş o annenin bile...

Violet senin taşınmandan kısa bir süre sonra benim telefonumu almış ve videoyu YouTube’da bulmuştu. Ilık bir pazar öğleden sonrasının güneş ışığında, kanepeye yanıma oturmuştu. Kitap okuyordum. Telefonu bana uzattı.

“Bunu gördün mü?”

İzledim. Tam altmış saniye boyunca gözünü ayırmadan bana baktı.

“Anne çocuğunu her defasında kurtarıyor,” dedi.

“Evet, öyle.” Kitabımı bırakıp çayıma uzandım. Fincanı tutarken elim titriyordu. Onu tokatlamak istedim. Kafasını kanepeye vurmak, ağzını kanatmak istedim.

Seni lanet olası aptal kız. Pis katil.

Bunu yapmak yerine odadan çıktım ve su akarken mutfak lavabosu başında ağladım. Onu umutsuzca özlüyordum. Dördüncü doğum gününe çok az kalmıştı.

Yatak odamızda bıraktığın boş alana baktım. Sam'ın odasında duran tabloyu o gün evden taşınırken yanında götürmüştün. Yatağa oturdum ve tabloyu zihnimde canlandırırdım; anne, çenesini tutan el, annenin bebeğin bacağını tutuşu. Tenlerinin sıcaklığı.

“Acıktım.” Violet okul giysileri içinde beni kapıdan izliyordu. “Neye bakıyorsun?”

“Bir şey sipariş ederiz.”

“Ben hazır yemek istemiyorum.”

“Tamam, spagetti yapayım.”

Bu onu tatmin etmiş olacak ki beni yalnız bıraktı. Onu orada istemiyordum. Gözlerimi duvardaki çivi deliğinden ayıramıyordum.

O, *masada ödevini tamamlarken* ben de yemeği hazırladım. Senin alışkanlığın onda da vardı, yazı yazarken burnunu neredeyse değecek kadar kâğıda yaklaştırırdı. Sırtındaki kavisini gördüm ve düşünmeden gülümsedim. Sonra senin gittiğini hatırladım. Artık düşünüp gülümseyebileceğim biri olmadığını.

“Akşam yemeğinden sonra dondurma yemek ve dizi izlemek ister misin?”

“Artık bir televizyonumuz yok.”

“Doğru. Oyun oynayabiliriz.”

Buna cevap vermesine gerek yoktu.

“Saat kaç? Belki hâlâ bir filme yetişebiliriz, geç bir seansa?”

“Yarın okul var.” Bir şeyi sertçe sildi ve silgi çöplerini yere silkeledi.

“Tamam, sadece bir istisna yapacaktım.”

Sosu karıştırırken önlük taktım. O gün sen eşyalarını taşıırken çıkıp kendime yeni giysiler almıştım. O kazaklardan birini giymiştim: Krem rengi, kaşmir anvelop tarzı bir kazak, soyunma kabininden beri üstümdeydi. Tek seferde yığınla pahalı şey almak gibi bir şeyi hiç yapmamıştım ama o gün pervasız davranmak istemiştim ve aklıma gelen en iyi şey buydu. Kredi kartını hâlâ sen ödüyordun.

“Üstündeki kazaktan onda da var.”

O. Yeterince hareketsiz durursam hayvanı ürkütmeyecekmişim gibi sosu karıştırmayı bıraktım. Göz ucuyla Violet’ın, odağını yeniden ödevine çevirdiğini, yüzü ile kâğıt arasında yine sadece birkaç santim kaldığını gördüm. Daha fazlasını anlatsın istiyordum.

“Ne güzel,” dedim.

Kafasını kaldırıp bana baktı. Öyle miydi gerçekten?

“Demek çok zevkliymiş.” Göz kırptım ve spagettisini masaya koydum. Ödevini tamamlarken yemeğini soğumaya bıraktı. Ben de tezgâha yaslanıp başka ne anlatacak diye bekledim.

“Demek yarın babana gidiyorsun. Yeni evini göreceğin için heyecanlı mısın?”

“Onların evi. İkisinin.”

Bana yalan mı söylüyordu emin olamadım ama benden daha fazla bilgi sahibi görünüyordu. Senin yalnız yaşadığını sanıyordum ama sormamaya özen göstermiştim. Benimle ayrılığını daha ikimiz aramızda tartışmadan çok önce Violet’la konuşmuş olabilir miydin? Önlüğü çıkardım ve iade etmek için hâlâ şansım olup olmadığını merak ederek kazağa baktım. Ama koluna sos sıçramıştı.

“Tamam, onların evi. Heyecanlı mısın?”

“Onunla ilgili bilmen gereken bir şey var.” Sert bir sesle konuşmuştu. Elimde kendi spagetti tabağımla masaya oturmaya hazırlanıyordum. Nedense nefesim kesilir gibi oldu. Belki de söylemek üzere olduğu şeyin korkusu yüzünden.

“Ne?”

Kafasını salladı, tekrar önüne baktı ve aslında hiçbir zaman söylemek niyetinde olmadığını anladım. Ya da belki de söylenecek bir şey yoktu.

“Onun hakkında konuşmamız gerekmiyor. Bu babanı ilgilendirir, beni değil.” Gülümsedim. Makarnaları çatala dolayıp ağzıma tıktım.

Annem beni terk ettikten sonra kendini yeniden yaratmıştı, gerçi belki yeniden yaratmak fazla cömert bir deyimdi. Bunu on iki yaşındayken onu şehrin dışındaki bir lokantada görünce öğrendim. *Milkshake* barında iki taburenin arasında durmuş, daha önce kullandığını duymadığım bir sesle temiz bir çatal istiyordu. Ama sırtını nerede görsem tanırdım, omuzlarının yuvarlaklığını, kalçalarının kavisini. Çatalı alınca annemken kullandığından farklı bir sesle teşekkür etti. Üstünlük taslayan sözcükler ağzından çıkarken topuklu siyah ayakkabılarının üstünde, olduğu yerde döndü. Temiz çatalı yanındaki adama verdi. Adam da ona, “Teşekkürler, Annie, tatlım,” dedi. “Anne”, annemin ikinci adıydı.

Daha sonra yanındaki kaslı adamın adının Richard olduğunu öğrenecektim. Bir adam olduğunu biliyordum. Gitmeden önce telefon açan, tuvaletteki kanla ilgisi olan adam. Ama onu hiç böyle hayal etmemiştim. Yakışıklıydı ama ıslak saçları ve parlayan teniyle kaygan bir görüntüsü vardı ve bileğinde kocaman bir altın saat taşıyordu. Henüz aylardan mart olmasına rağmen yüzü güneşte yanmış gibi görünüyordu. Babama hiç benzemiyordu. Uğruna beni terk ettiğini hayal ettiğim hayatla da ilgisi yoktu.

Thomas ve beni bölge bilim şenliğinde kazandığımız birinciliği kutlamak için o restorana götüren Bayan Ellington'ın yanında, koltuğa gömüldüm. Thomas'ın özenli el yazısı ve benim her kısım için çizdiğim detaylı resimlerle hazırladığımız karton posterin önünde durup bulgularımızı jüriye sunarken spor salonunun karşı tarafından bizi seyretmişti. Ultraviyole ışıkla ilgili bir şeydi, şimdi hatırlayamıyorum. Ama sunumumuzu dinlerken yüz öğrencinin uğultusu arasında ağzımızdan çıkan her kelimeyi duyabiliyormuş gibi kafasını salladığını hatırlıyorum. Onu uzaktan seyretmiş ve konuşurken onun yaptığı gibi omuzlarımı dikleştirmiştım. Onu gururlandırmak istemiştım.

Annemi ve Richard'ı, yemeklerini yemelerini ve yemek bitince düzgün insanların yaptığı gibi kumaş peçetelerini katmalarını seyretmişim. Annem yakasında büyük gül işlemeler olan incecik, siyah bir bluz giymişti. Onu hiç böyle seksi bir kılıkta görmemişim. Adam daha hesabı görmeden parayı masaya bıraktı. Bayan Ellington da anneme baktı ama bana tek kelime etmedi, ben de ona bir şey demedim ve böylece Thomas elli dolarlık ödöl paramızla neler yapabileceğimizden bahsederken sessizce *milkshakelerimizi* içtik. Annemin, kafasını çevirip beni görebileceği düşüncesiyle kaygıdan uyuşmuştım. Bir yanım görmesini umuyordu. Ama dönmedi. Gittikleri zaman büyük ölçüde rahatladım. Beni görse bile merhaba demeye geleceğinden emin olamamışım. Restorandan çıkınca Bayan Ellington'ın arabasıyla eve döndük.

Bayan Ellington, Thomas'ın eve koşmasına izin verdi ve bana araç yollarının ucuna kadar eşlik ederken, "Sen iyi misin, hayatım?" diye sordu. Başımı evet der gibi salladım, gülümse-dim ve ona bizi götürüp getirdiği için teşekkür ettim. Annemi görmenin beni ne kadar incittiğini bilmesini istemiyordum. Mutlu. Güzel. Bensiz daha iyi.

GÜDÜ

O gece yatmadan önce ellerimin ve dizlerimin üstüne indim ve annemin ölmesi için dua ettim. Onu dönüştüğü bu yeni kadın, artık annem olmayan o kadın olarak görmektense öldüğünü görmeyi yeğlerdim.

Daha önce hiç benden kaçılmamıştı, en azından hatırladığım ya da fark ettiğim kadarıyla. Evden ayrılmanı izleyen o yıl boyunca seni yüz yüze görmek Kraliçe'yle görüşmekten daha zordu. Violet'ı sadece okula bırakıp alırken teslim etmek istiyordun ve mesajla verdiğin cevaplar kısaydı. Beni onun için terk ettiğin kadınla, kızımın vaktinin yarısını geçirdiği dairede yaşayan kadınla tanışmak istiyordum. İkimizi karşılaştırmak. İkinizi zihnimde bir arada canlandırabilmek. Senin talebin sonucu mahkemeden ve yasal danışmanlık almaktan kaçınıyorduk, bu yüzden yapmacık ve fazla resmî pazarlıklarımızda bir şekilde daha güçlüydüm. Ama bu konuda inatçıydın, bizi hazır olduğun zaman tanıştıracaktın ve aksi, tartışma konusu bile olamazdı.

Bir gün, Violet onu okula kadının bıraktığını söyleyince, "Babanın yeni arkadaşıyla tanışmak isterim," dedim. Cuma günüydü ve hafta sonunu bende geçirecekti.

"Belki o seninle tanışmak istemiyordur."

"Belki."

Emniyet kemerini taktı ve arabayı çalıştırmam ve onu arkamdaki koltukta olmamaya bir adım daha yaklaştırmam için sabırsızlanır gibi kontağa baktı. Ama dikiz aynasından görünen

yüzü değişmişti. O acıma ifadesi. Samimi miydi, değil miydi, emin olamadım.

“Babamın onunla tanışmanı istememesinin bir nedeni var.” Sesini bana bir sır verir gibi, çözdüğümü henüz bilmediğim bir esrarın ipucunu verir gibi alçalttı. Eve dönüş yolu boyunca gözlerini önünden geçtiğimiz kahverengi taşlı tanıdık kum taşı binalardan ayırmadı. Akşamın kalan kısmında benimle doğru düzgün konuşmadı bile.

Bu yüzden, bana yaptığım şeyi yapmaktan başka seçenek bıraktığından pek emin değilim.

Violet bana ertesi hafta ikinizin baş başa baleye gideceğinizi söyledi; kadın gelemeyecekti çünkü her çarşamba baleyle aynı saate denk gelen bir planı oluyordu. Gösteriye internette baktım, 19.00’da başlıyordu. Öncesinde Violet’ı pizza yemeye götüreceğini biliyordum.

Oturduğunuz alçak apartman, şehrin çok iyi bildiğim hoş bir semtindeydi. Taksiye binmiş ve beni birkaç blok ötede bırakmasını istemiştim. Saat altı buçuktu ve trafik hâlâ yoğunlu. Şoför dikiz aynasından bana heyecanımı hissetmiş, montumun etek ucundan sarkan ipi çekiştirdiğimi görebiliyormuş gibi bakıyordu. Para üstü beklemek istemediğim için ona fazla bahşiş bıraktım ve kürkü yüzümün büyük kısmını örtsün diye montumun kapüşonunu kafama geçirdim. Yürümek sinirlerime iyi gelmişti. Sakinleştim ve sizin apartmanınıza yaklaşıp kadar ayaklarımın peş peşe birbirlerinin önüne geçmelerini izledim. Kırmızı tuğlalara yaslandım, eldivenlerimi çıkardım ve telefonumu cebimden aldım. Bir planım yoktu ama sokaktaki herhangi bir insan gibi meşgul ve mesajlara dalmış görünmek mantıklı gelmişti.

Gözümün ucuyla apartman kapısını izliyordum; gökyüzü karardıkça içeriyi görmem kolaylaşıyordu. Birkaç kadın girip çıktı ama onlardan biri olmadığını biliyordum: çok yaşlı, çok iri, çok köpekli. Ve sonra kabarık montlu bir kadın elinde telefonuyla kapıcıya gülümseyerek binadan çıktı. Uzun, kıvrıkcık saçları yana çekilmişti ve kulak memesindeki pırlanta küpe apartman girişinin tepe ışığında parlıyordu. Çapraz takılan çantasını üstüne geçirmek için kolunu kaldırdı, sonra leopar desenli eldivenlerini çıkardı. Bir anda soğuk akşam çöküvermişti. O olduğundan neredeyse emindim. Şansımı denemek için peşinden gittim.

Yetişmek kolaydı. Bilek hizası süet botlarının kalın ve alçak topukları vardı ve şehirde büyümemiş gibi sokaktaki çoğu insandan biraz daha düşük bir tempoyla yürüyordu. İşe yaramadığını çoğu insanın bilmesine rağmen bütün trafik lambalarının düğmelerine basıyordu. Böyle bir şey yaparken yakalanacağım diye gerilirim sanıyordum ama onu takip etmek çok kolaydı. Bir trafik ışığında birkaç adım gerisinde dururken o, kısa bir telefon konuşması yaptı, sonra daldığı için az kalsın kaçıracağı yeşil ışığa yetişmek için aceleyle yürüdü. Yarım blok sonra, benim de o semtteyken defalarca gittiğim bir yere saptı. Duvarları boydan boya oymalı raflarla kaplı, altı metrelik yüksek tavanında kapının her açılışında esintiyle hafifçe sallanan kocaman buzlu cam küreler olan küçük bir kitapçı.

Penceredeki tabelayı bir kez daha kontrol ettim. Belli belirsiz hatırladığım gibi çarşamba günleri saat altıda kapanıyordu. Ama ışıklar açıktı. Sokak lambasının içeriyi görmemi güçleştiren parlaklığını engellemek için ellerimi cama dayadım. İçeride belki kırk, belki elli kişi vardı. Tamamı kadındı. Montlar eski bir kilise sırasına bırakılmıştı ve bir masada, yandaki pastanenin sponsor olduğu bir kapkek kulesinin yanında *self servis*

şarap ikramı vardı. Biletleri alan ya da isim kontrol eden kimse yok gibiydi. Bir yazar sohbetinin afişini ya da imzalanacak kitapların yığıldığı bir masa görmeyi bekledim. Herkes benden genç görünüyordu, çoğunun ayağında onunkiyile aynı botlardan vardı. Sizinki bütün mağazaların aynı şeyleri sattığı, yüksek kirali bir muhitti. Pencereye en yakın duran iki kadın yeni doğmuş bebeklerini göğüslerine çizgili kumaşlardan yapılma kuşaklarla sarmışlardı. Sohbet ederken bire bir aynı ritimle sağa sola sallanıyorlardı. Bu duyguyu, bebeğinizin ağırlığını üstünüzde hissettiğiniz zamanlarda kalçalarınızı asla terk etmeyen o metronom ritmini hatırlıyordum.

O, arka tarafa yakın durmuş, koyu renkli gür saçlarını düzeltirken biri merhaba demek için arkasından yaklaşıp elini omzuna koydu. Kucaklaştılar, soğuktan pembeleşmiş yanağını uzun boylu, sarışın arkadaşına yasladı. Aydınlık bir yüzü, bolca rimelle boyanmış koyu renkli, iri gözleri ve gülümsemenin sabitlendiği bir ağzı vardı. Sonra diğer kadına bir şey getirdiğini hatırlamış gibi elini çantasının içine attı ve gri renkli el örgüsü bir şey çıkardı. Arkadaşı teşekkür ederken o şeyi göğsüne bastırdı. Bir başka kadın daha onlara katıldı ve ikisine birer kadeh şarap verdi.

Oda gittikçe kalabalıklaştı ve çok geçmeden, onu dışarıdan göremez oldum. Tadım kaçtı. Bana daha fazlası lazımdı. O kapıdan içeri girmeye korkmam gerekirdi –bir noktada mutlaka bir fotoğrafımı görmüş ve benim nasıl biri olduğumu biliyor olmalıydı– ama içeri girdim ve montumu yığının üstüne ekledim. Kasayı kapatmakla meşgul olan personeli tanıdım ve onunla usulca konuşmak için eğildim.

“Bu partinin ev sahibi nerede, biliyor musunuz?”

“Ah, bu bir parti değil. Bir anneler grubu. İsteyenin uğradığı bir şey. Bazen konuşmacılar geliyor ya da markalar ücretsiz

bebek eşyaları dağıtıyor. Biz sadece mekânı kiraliyoruz ve satış çıkar diye umuyoruz.”

“Yani buradaki herkes anne mi?”

“Sanırım şart değil ama olmasalar neden gelsinler ki?” Omuz silkti ve yazar kasaya dönmek için izin istedi. Etrafıma baktım ve birden dört bir yandan yükselen anne sorunları senfonisini duydum. Uyku eğitimi, katı gıdaya geçiş, çıtçıt yerine fermuarlı tulumlar, ana sınıfı bekleme listeleri. Küçük, plastik bir bardağa biraz şarap doldurup odanın onu görebileceğim karşı tarafına geçtim. Kimsenin benimle konuşmayacağını umarak telefonuma bakıyor, birkaç saniyede bir onu yoklamak için kafamı kaldırıyordum. Boştaki elini kelebek kanatları gibi hafifçe sallayarak bir hikâye anlatıyordu. Diğer iki kadın başlarını sallayarak güldüler. Başka bir kadın kafasını aralarına uzattı, gözlerini devirerek bir şeyler söyledi ve yine güldüler. İnsanlara çok fazla dokunduğumu fark ettim. Kollarına, ellerine, bellerine. Şefkatli olduğu besbelliydi. Çarşafın altından benimkileri bulmaya çalışan, her zaman sıcaklığını hissetmek için baldırlarıma sürtünmeye çalışan çıplak ayaklarını ve benim kendimi nasıl diğer tarafa çektiğimi hatırladım. Gittikçe daha uzağa.

“Bu ilk gelişiniz mi?”

Saçlarını fazla yukarıda atkuyruğu yapmış, parlak kırmızı rujlu biri elinde semtteki iş yerlerinin logolarıyla dolu ve *Annenin Akşam Molası* yazılı bir kartpostalla karşımda belirivermişti.

“Evet, öyle. Teşekkürler.”

“Harika. Sizi insanlarla tanıştırebilirim. Bizi nereden duydunuz?”

Kolunu belime koydu ve beni odanın ortasına doğru çekti. Cevabım ilgisini çekmiyor gibiydi.

Yüksek sesle, “Sydney, arkadaş yeni,” dedi ve izleyebilmeleri için kulağıma bir etiket zımbalanması gerekiyormuş gibi telaşla beni işaret etti. Sydney başını kaldırdı ve kendini tanıtmak için kalabalığı yarararak yanıma geldi.

“Adınız...”

“Cecilia.” Aklıma gelen tek isim buydu. Başlarının üstünden arka tarafa, onun durduğu yere baktım ama göremedim. Artık o iki kadının yanında değildi. Gözlerimle odayı tararken midem bulanmaya başladı.

“Hoş geldin, Cecilia! Bu akşam kendine evden çıkma fırsatı yarattığın için tebrikler! Senin ufaklık kaç yaşında?”

“Teşekkürler. Bakın ne diyeceğim, sadece bilgi almak için uğramak istemiştim. Bir dahaki sefere uzun kalmaya çalışırım.” Biri bana mesaj atıyormuş, ihtiyaç duyulan bir insanmışım gibi telefonumu havaya kaldırdım. “Hemen gitmeliyim.”

“Elbette. Yine gel.” Şarabından bir yudum aldı ve şimdi kiminle konuşacağına karar vermeye çalışır gibi etrafa baktı.

Montum hâlâ en üstte duruyordu ama zaman kazanmak için arar gibi yaparken omzumun üstünden kalabalığa doğru baktım. Gitmeliydim, orada çok uzun kalmıştım. Kapüşonumu kaldırdım ve kar tanelerinin savrulduğu sokağa çıktım. Kitapçının karşısındaki bir banka oturdum ve başımı dizlerimin arasına gömdüm.

O bir anneydi. Kızımız için daha iyi bir anne bulmuştun. Her zaman istediğin türde bir kadın.

İ kinci seferinde gergindim.

Bir tiyatro malzemeleri dükkânından uzun, kahverengi bir peruk almıştım. Sen olsaydın cansız görüldüğünü söyledin ama zaten aradığım da öyle bir görüntüydü. Sarı saçlarımı ipek kepin içine tıkarken kalbim hızla çarpıyordu. Yeterince farklı görüldüğümünden emin değildim ama aklıma başka bir şey gelmiyordu. Aynada daha mutlu bir gülümseme çalıştım, sonra başımı öne eğdim. *Aptal. Su katılmamış aptal.* Peruğu taktığım, bu şekilde tanınmayacağımı sandığım, sana çocuğu olup olmadığını sorduğumda bana dürüstçe cevap vereceğine inandığım için. Bunlardan herhangi biri için. Hepsi için.

Oraya gittiğimde grubun gayriresmî lideri Sydney kapıda içeri girenlere doğal pişik kremi numuneleri dağıtıyordu. Yeni saçımın uçlarına dokundum.

“Merhaba! Bu ilk toplantınız mı? Hoş geldiniz!” Arkamdan daha iyi birisinin gelmesini bekler gibi başımın üstüne bakarak konuşuyordu. Başımı evet der gibi salladım, teşekkür ettim ve pişik kremi çantama koydum. *Doğal Bir Ev, Doğal Bir Siz* başlıklı bir sunum için hazırlanan bir konuşmacı vardı. İçerisi sandalyelerle doluydu. Şarabımı aldım. Odayı süzdüm. Bir yandan kitap raflarını tarar gibi yaparken, bir yandan da

gözüm yavaş yavaş kümelenen kadınların birbirlerinin giysilerine iltifat ettiği ve çocuklarını sorduğu kapıdaydı. Kahverengi saç tutamları görüş alanımın iki yanını bulanıklaştırıyordu ve saçlarımı sinir bozucu sinekler gibi kovalama isteği duymama neden oluyordu. Esmer olmaya henüz alışmamıştım. Geçen sefer benimle konuşan, saçlarını tepede atkuyruğu yapmış kadın beni odanın karşı ucundan gördü. Tanrım, yoksa beni tanımış mıydı? Yanaklarım alev alev yanarak konuşacak başka birini, herhangi birini bulmak için döndüm ama etrafımdaki herkes zaten sohbet halindeydi. Bu yüzden kadınlardan birinin çocuk disiplinde “ara verme” politikasına karşı duruşunu tartışan üç kişilik bir grubuna arasına süzuldüm ve tam gülümseyerek kendimi tanıtmaya hazırlanırken atkuyruklu kadın omzuma dokundu.

“Hey, merhaba! Adım Sloane. Size bir kart vereyim. Kapkekler Luna’nın yerinden. Şarap da Edin Bağları’ndan. Önümüzdeki hafta bir uyku uzmanı ağırlayacağız. *Müthiştir*. Facebook sayfamızı takip ediyor musunuz?” Rahat bir nefes almıştım. Kartpostalı –ikinci kez– elinden aldım. Bir yandan kapıya bakarak küçük grupla sohbet ettim ama o gelmedi. Sloane herkese yerlerini almalarını söyledi. Sonra konuşmacı sunumuna başladı. Göze batmadan tüyebileceğim ilk anda çıkmak için arka tarafta, kapıya yakın bir sıraya oturdum. Peruk kaşındırıyordu ve o olmadığı sürece burada olmak ilgimi çekmiyordu.

Tam ayağa kalkmaya hazırlanırken arkamdaki kapıdan içeri soğuk hava dolduğunu hissettim. Oradaydı. Eliyle konuşmacıya özür dileyen bir hareket yaptıktan sonra fermuarını indirerek parmak uçlarında ahşap sıraya yaklaştı. Yüzümü odanın ön tarafına çevirdim ve nefesimi tutarak bacak bacak üstüne attım. Yanımda boş bir yer vardı. Otururken tatlı parfümünün kokusu burnuma doldu.

Çantası bacağıma çarpınca, “Özür dilerim,” dedi. Gözlerimi konuşmacıdan ayırmadan hafifçe gülümsedim, oysa kalbim kadının söylediği tek bir kelimeyi bile duyamayacağım kadar hızlı çarpıyordu. Gözlerimi yana çevirerek yırtık kot pantolonuna, oradaki bütün annelerin giydiği botlara ve yere bıraktığı pahalı çantaya baktım.

“İnternette takip ediyorum, müthiş biri.” Fısıltısı beni irkiltti. O, kapağında altın yaldızlı harflerle NEŞE yazan küçük, pembe defterini çıkarırken başımı onaylar gibi salladım. O, toksik olmayan ev temizliği malzemesi yapımı hakkında notlar alırken ben arada bir başımı sallayarak önemsiyormuşum gibi yapıyordum. Elleri uzun ve güzeldi. Güneş lekeleri ve yüzlerce kırıışığı olan kendi ellerimi kavuşturdum. Ben kırk yaşındaydım, o benden en az on yaş genç görünüyordu. Yüzüğü yoktu. Bense alyansımı bazen hâlâ takıyordum ama o akşam çıkarmıştım.

Sunum bitmek bilmeyecek gibiydi. Sonunda tamamlanınca ona döndüm.

“Çok iyiydi. Harika biri.”

“Değil mi? Söylediği her şeyi yapan bir arkadaşım var ve *asla* hastalanmadığına yemin ediyor.” Defterini çantasına koydu ve masayı işaret etti. “Bir kadeh şarap ister misiniz?”

O, yol üstünde çeşitli insanlara dokunurken peşinden gittim. Bir omuz, bir kol. Öpücükler. Kucaklaşmalar. İki kadeh doldurdu ve çenesiyle hareketli kalabalığın arasındaki bir açıklığı işaret etti. Onu oraya kadar takip ettim. Tuttuğu nefesi bıraktı.

“Böylesi daha iyi. Bazen burası çok kalabalık oluyor. Yünlü giymemeliydim.” Bordo kazağının yakasını çekiştirdi ve şarabından minicik bir yudum aldı. “Ah, özür dilerim. Adım Gemma. Sanırım daha önce söylemedim.”

“Ben de Anne.”

“Çocuklarınız kaç yaşında?”

Bu kısım için bir planım vardı. Biri iki, biri beş yaşında iki küçük kızı olan bekâr bir anneydim. Kızıl ve sarışın. Futbol ve bale. İsimlerini yüksek sesle prova etmişim.

“Sadece bir oğlum var. Dört yaşında. Adı Sam.”

Kelimeler yankılandı. Sam’in içimde parladığını hissettim ve yıllardır içmediğim bir ilacı koklamışım gibi başım döndü. Gözlerimi görmesinden korkarak önüme baktım. Sam’i evde sen ve Violet’la yemek yerken, benim nerede olduğumu ve onu yatırmaya yetişip yetişmeyeceğimi merak ederken hayal ettim. Sam yaşasaydı şimdilerde bir sürü hikâye ve her tür şapşallıkla dolu olurdu. *Seni kocaman kocaman ay kadar, on bin trilyon katı kadar seviyorum anneciğim.*

“Benim de bir oğlum var. Yarın dört aylık olacak.” Kulaklarımda Sam’in adının yankısı kesildi ve gözlerim ona çevrildi. Şarabından sadece tadını dudaklarında hissetmek ister gibi, yok denebilecek kadar küçük bir yudum daha aldı. O anda memelerinin füze gibi olduğunu fark ettim. Sütle dolu füzeler.

“Pardon, dört aylık mı dediniz?”

Süet botlarına şarap dökülünce yerinden sıçradı. Kolum aşağı düşmüştü. Elimdeki boş plastik bardağa baktım.

“Ah, Tanrım.” Etrafta üstünü temizleyecek bir şey aradı. “Islak mendillerim var,” diye mırıldandı ve ben sessiz ve donmuş bir halde dururken çantasını karıştırdı. Kafamdan takvimi geçirirken paketten ıslak mendil çekmesini izledim. Kasım ayındaydık. Geri geri gittim. Evden ocak ayında mı taşınmıştı. Evet. Evet, hemen Noel ertesiydi.

“Temmuz’da mı doğdu?”

“Evet. 15 Temmuz... Kâğıt peçete bulayım. Bunlar ıslaklığı çekmiyor.”

“Ah, kahretsin, özür dilerim.” Kapkek masasına koştum ve bir avuç kâğıt mendille geri dönüp botları kurulamak için

yere eğildim. Botlarını çıkarmıştı ve ıslanan ayaklarını içeri bükerek bir sandalyede oturuyordu. Rengi koyulaşmış süeti ovaladım ve içtenlikle özür diledim.

“Elimde... bazen elimde bir titreme oluyor.” Yalanları bu kadar kolay sıralayabilmem yabana atılır gibi değildi.

“Ah, sorun değil.” Yeni bir fiziksel engelim olduğu düşüncesi ses tonunu değiştirdi. Elini tıpkı daha önce burada edindiği arkadaşlara yaptığını gördüğüm gibi kolumun üst kısmına koydu. “Aldırmayın. Kururlar.”

İkimiz de ayağa kalktık. Islak çoraplarının içinde benden otuz santim kadar uzundu; onunla konuşmak için yukarı bakmam gerekiyordu.

“Ben... Siz... Dört aylık çok küçük demek!” Konuşabildiğim için kendime hayret ediyordum. Dağılmadığım için. “Harika görünüyorsunuz.”

“Teşekkürler. Yorgunum. Hiç uyutmuyor. Önümüzdeki hafta konuşacak şu uyku koçunu dinlemek için sabırsızlanıyorum. Ya da belki de sizin bana verecek tüyolarınız vardır. Siz uyku eğitimi aldınız mı? Şu ‘bırakın susana kadar ağlasın’ yöntemi mesela? Bunu yapabileceğimi sanmıyorum. Üzgün olmasına dayanamıyorum.”

Bebek senindi. Senin oğlunu doğurmuştu. Sana bir şans daha verilmişti. Ve işte o zaman kafama dank etti. Bir bebeğin ana rahmine düştükten sonra büyümesi için gereken on ay. Sen işten kovulmadan bir ay önce hamile kalmıştı. Senden evden ayrılmanı istediğimde hamile olduğunu biliyordun. Başından beri biliyordun. Başından beri.

“Ah, bilirsiniz işte, benimki kendiliğinden uyurdu. Bana çok iş düşmedi.”

“Ah, gerçekten mi? Ne kadarlıkken falan?”

Oda gittikçe havasızlaşıyordu. Onu bebeği doğurmak için ıkınırken hayal ettim. Senin yeni oğlunun dünyaya gelişini izlediğini.

“Belki dört aylık falandı. Tam hatırlayamıyorum.”

“Geceleri bir tür mamayla takviye yapmayı düşünüyorum. Karnının doymasının faydasının olduğunu söylüyorlar. Ama hangi türden olacağından çok emin...”

“Ya baba?”

“Efendim?” Bana doğru eğildi. Beni doğru duymadığını sanmıştı. Sorum çok tuhaftı.

“Bir partneriniz var mı demek istedim.”

“Var. Harikadır. Harika bir babadır. Hatta az önce şunu gönderdi.” Gülümseyerek cep telefonunu çıkardı. Bana göstereceği fotoğrafı ararken kafasının içindeki düşünceleri mırıldanır gibi dudakları hafifçe kıpırdıyordu. Fotoğrafı bana doğru tuttu ve büyük tepkimi bekler gibi, gösterdiği şey senin devasa hantal ereksiyonunmuş gibi kaşlarını kaldırdı. Bebek kundaklanmış bir halde bir beşikte uyuyordu. Çarşafalarda yıldızlar ve aylar vardı. Fotoğrafın açısından yüzünü göremiyordum. Telefonu elinden alıp sarmalanmış bu insana, yarısı sen olan, ölü oğlunun DNA’sını taşıyan bu küçük insana baktım. “Onu o kadar kolay uyutuyor ki. Birbirlerini çok seviyorlar.”

“Çok tatlı.” Telefonu ona geri verdim ve bir anda peruğu hatırlayarak saçıma dokundum. Buradan bir an önce çıkmalıydım; birden çok sıcak ve çok gürültülü gelmeye başlamıştı.

“Sen? Senin bir partnerin var mı?”

“Yok... Hiçbir zaman olaya dâhil olmadı. Yani. Bekâr anneyim.” Yalanı kendime tasdikler gibi ve daha fazlasını sormamasını umarak başımı salladım.

“Biliyor musun, Anne, bana tanıdık geliyorsun.”

“Ah?”

“Evet, sanki daha önce karşılaşmışsınız gibi.”

“Belki de.” Manto yığınınına döndüm. Gitmeliydim.

“Nerede okudun?”

“Ah, batıda küçük bir yerde...”

“Yoga yapar mısın?”

“Evet, belki oradandır? Birkaç farklı stüdyo denemiştım, muhtemelen yollarımız kesişmiştir.”

“Hayır... Yoga olduğunu sanmıyorum.”

Kapıya yöneldim. Peşimden geldi.

“Bu semtte çok fazla dolaşırım, belki de...”

“Ah. Kahretsin. Buldum.” Parmaklarını şaklattı. Nefesimi tuttum ve kapıya baktım.

“Sadece benzerlik. Spin hocam... Ona *çok* benziyorsun.”

T*aksiyle eve dönerken seni aradım.* Dört kez. Açmayacağını biliyordum. Seninle konuşmak, Sam’e benzeyip benzermediğini sormak için yanıp tutuşuyordum. Dudaklarını aynı şekilde büzüyor muydu, kokusu aynı mıydı? Ona bebeğin adını sormayı unutmuştım. Bebek doğduğundan beri hiç konuşmadığınızı fark ettim. Belki de hayatını bir şekilde lekeleyeceğimi, sesimi duyarsan hak ettiğin tecrübeden bir şeylerin eksileceğini düşünmüştün. Harika bir anneye benziyordu, sadece yanında durmak bile anlamama yetmişti. Gerçekten çok, çok iyi bir anne hissi veriyordu.

Acaba şiş ve alev alev yanan vajinasının nasıl açıldığını izledin mi, yarısı senden olan o yeni varlığı, sizi bir oğlunuz olduğu için tebrik eden doktorun ellerine bırakışını gördün mü? İkinci kez, bir oğlan. Kaygan bebeği onun terli göğsüne koyduklarında ve meme ucuna doğru ağzını açtığını gördüğünde gözlerin yaşla doldu mu? Perinesine dikiş atarlarken, ip hasar tamamen giderilene kadar çekiştirilirken o kadının titreyen elini tuttun mu? Onu dirseğinden tutup içinde bir ağırlık, vulvasında dinmeyen bir zonklamayla, yaşadığı o güçlü tecrübenin ardından bitap düşen vücuduyla acı içinde ağlayacağı, kanının boşalacağı klozetin üstünde titreyen bacaklarla güçlükle ayakta duracağı tuvalete götürdün mü? Hemşirelerin sana daha önce öğrettiği gibi kanlı yerlerine ılık su tuttun mu? O geniş hastane yatağında, onun ve bebeğin yanına uzanırken daha önce başka bir kadını nasıl sevebildiğini merak ettin mi? İlk sütünü bebeğin ağzına akıtmaya çalışırken benim mesajlarımın sesini duymasın diye telefonunu sessize aldın mı? Onunla, Sam için benimle ettiğin gibi bebeğin sünnet edilmesi için kavga ettin mi? Ertesi gün onu eve götürüp doğum için özel olarak aldığı pamuklu jarse pijamaları içinde yatağına yatırdın mı? Ve onu yatırdığın yatak, bu bebeği yaptığınız ve

içine sonrasında ne olduğuna aldırmayacağınız kadar büyük bir coşku ve mutlulukla boşaldığın yatak mıydı?

Onunla tanıştıktan sonra günlerce uyuyamadım.

Bodrum kata inene kadar gözüme uyku girmedi.

Saklama kutusunun üstündeki toz katmanını elimle silkeledim. İçinde Sam'in eşyaları duruyordu. Zıbınlar, battaniyeler, ayaklı pijamalar, sevdiği birkaç şey. Tavşan Benny. Kutuyu yatağımın ayak ucuna taşıdım ve ritüelime başladım. Gece lambasını yaktım. Ellerime banyodan sonra onun tenine masaj yaptığım organik lavanta losyonundan sürdüm. Beyaz gürültü makinesi kutunun dibindeydi. Okyanus dalgaları. Onu baş ucu komodine koydum.

Başlamadan önce gözlerimi kapadım ve içindeki ona ait olan her şeyi, son parçasına kadar hatırlamaya çalıştım. Annenin hediye ettiği nane yeşili yumuşacık tulum. Violet'inkilerle bir örnek pijamaları. Kalpli müslin battaniye. Küçük, kırmızı çorapları. Hastanenin verdiği polar battaniye. Hepsini sayabildim, şu anda da yapabilirim. Bir hafıza oyunu gibi. Hiçbiri yıkanmamıştı. O kumaşlarda ondan çok şey vardı.

Bu, Sam öldüğünden beri kendime sadece birkaç kez hak tanıdığım bir hazdı. En çok ihtiyaç duyduğum zamanlara saklıyordum.

Her parçayı yavaşça yüzüme kaldırıp burnum acıyana kadar, var gücümle kokluyor, zihnimin bulup çıkarabildiği her şeyi içine çekmesine izin veriyordum. Ben yulaf lapası yaparken tencereleri mutfağın zeminine vuruşu, banyodaki ıslak havludan sabunlu su emişi, hikâye okurken poposunu yorganımızın üstünde bezsiz bırakma riskini aldığım zamanlarda çıplak ve keyifle göğsüme sokulduğu anlar. Bu küçük sessiz filmler için yanıp tutuşuyordum. Bu anıların bire bir doğru olmamasının, çoğunun zihnimde canlanan sahnelerdeki gibi yaşanma-

miş olmasının bir önemi yoktu. Onu görmeye ihtiyacım vardı ve o eşyalara dokunurken onu hissedebiliyordum. Yeterince odaklanırsam Sam yanı başımda olabiliyordu ve ben yeniden canlandığımı hissediyordum.

Her parçayı okşamayı bitirince en çok giydiği, Violet'ın peşinde emeklemekten dizleri aşınmış, boynu yaban mersini reçelinden lekelenmiş pijamayı seçtim. Beşiğinde duran el örgüsü hafif battaniyeyi. Ve Benny'yi. Eskiden tüylerinde onu bariz bir şekilde bulabilirdim, bir anestezi ilacı gibi beynimi doldurmak için kokusunu içime çekerdim. Ama şimdi Sam'in kokusu neredeyse kaybolmuştu ve tavşan biraz rutubetli ve biraz küflü bir his veriyordu. Parmağımı kuyruğunun artık sadece eskimiş pasa benzeyen lekeli kısmında dolaştırdım.

Bir de bez saklamıştım. Her şeyi, olması gerektiği gibi yatağın üstüne serdim: Bez pijamanın içinde, battaniye en altta, Benny tulumun boynunun yanına sokulmuş. Sonra onu kucağıma aldım, kollarımda tuttum, kokladım, öptüm. Gece lambasını söndürdüm. İyiye sarılması ve ısınması için battaniyenin köşelerini altına soktum. Okyanus dalgalarının ritmiyle sallanarak ona hep söylediğim ninniye mırıldandım. Öne arkaya sallanıyordum. Sonra hareketsizleşip ağırlaşınca, nefesleri uzayıp derinleşince, onu uyandırmamak için yatağa yavaşça süzıldüm. Yastıkları çekip güvenli bir yer açtım. Ve sonra kollarımın arasında Sam'le uyudum.

Sabah olunca her şeyi özenle yerine kaldırdım. Kutuyu bodruma geri taşıdım. Mutfığa dönünce çaydanlığı ocağa koydum, storları açtım ve yalnız geçecek bir güne daha başladım.

Babam beni pazar günü öğle yemeği için annemin evine bırakacağını söyledi. Şaşırmıştım. İki yıl önce gittiğinden beri ondan hiç bahsetmemiştik ve onu Bayan Ellington'la gittiğim restoranda gördüğüm günden sonra bir daha görmemiştim. Babam annemin bir önceki hafta arayıp beni davet ettiğini söyledi. Babamın söyleyiş şekline bakılırsa pek söz hakkım yok gibi görünüyordu ama bize ihanetine rağmen gitmek istediğimi hatırlıyorum. Merak ediyordum. Belki de babam da ediyordu.

Annem kapıyı açınca omzumun üstünden araç yoluna baktı; arabanın ön camında babamın yansımasını arar gibiydi. Arabayı sokağın köşesini dönene kadar izledikten sonra nihayet önüne, bana baktı. Saçlarımı her zamankinden farklı toplamıştım, iki uzun saç örgüm vardı ve yüzüm yaz güneşinin eklediğı yeni çillerle kaplıydı.

“Seni görmek ne güzel,” dedi markette rastlaşmışız gibi.

Peşi sıra içeri girdim. Dışarıdan bakıldığında hayli mütevazı görünen evi daha önce Ellingtonlarda bile hiç görmediğim süslü şeylerle doluydu. Düzgün sehpa örtüleri, kaidelerin üstünde cam heykeller, kendi özel lambalarıyla tepeden aydınlatılmış resimler. Hiçbiri gerçek gibi gelmiyordu. Sanki bir setteydik

ve oyuncuların yerlerini alması an meselesiydi. Richard bize seslenince annem beni mutfığa soktu ve Richard bana bir kokteyl kadehinde koyu pembe renkli bir içecek verdi.

“Sana Shirley Temple yaptım.” Kadehi iri elinden aldım. İçecekten bir yudum almamı seyrettiler.

“Bu Richard. Richard, bu da Blythe.” Annem masaya oturdu ve güzel mutfığında etrafına bakarak beni de aynısını yapmaya itti. Her şey hiç kullanılmamış gibi pırıl pırıl görünüyordu. Muhtemelen kullanılmamıştı da.

“Bize sandviç sipariş ettim.”

Richard bir bana, bir anneme baktı. Annem ona “mutlu oldun mu” diye sorar gibi kaşlarını kaldırarak baktı.

Richard okulun ilk haftasıyla ilgili birkaç soru sordu, adımın hoşuna gittiğini söyledi ve sonra bir telefon görüşmesi yapmak için izin istedi. Annem streç filme sarılı öğle yemeğimizi açtı ve bana neler yaptığımı sordu. *Son iki senedir mi, sadece bu hafta sonu mu*, diye sormak istedim. Ama kurduğu bu ev gibi bizim de rol yapmamız gerektiğini anlamıştım. Bir nedenden ötürü bana göstermek istediği bu hayat gibi.

Bir bıçak almak için tezgâhın üstüne eğilince bluzuna mayonez bulaştı.

“Kahretsin,” diye tısladı ve lekeyi bir el beziyle ovdu. “Bunu ilk giyişim.”

Hindili sandviçimi yerken Fransa kıyısındaki bir yer hakkında konuşmalarını dinledim. Yazın gitmişlerdi. Bütün bu paranın nereden çıktığını, neden şehir merkezine yarım saat mesafede bulunan o vasat mahalledeki o vasat evde oturduklarını merak ediyordum. Her zaman annemin bizi şehirde, kendisi kadar güzel insanlarla dolu bohem bir hayat için terk ettiğini hayal etmiştim. Richard’ın öyle olmadığı kesindi. Ama bu cam

heykellere ve düzgün tabak çanağa da yakışmıyordu. O da tıpkı annem gibi bütün bunlara aykırı görünüyordu.

Annemin saçları, teni, dudakları ve giysileri farklıydı. Hatta sesi bile. Yeni dokular, kokular ve tonlar. Bir zamanlar bildiğim her şeyi cilalanıp parlatılmıştı ve çok katlı bir mağaza gibi kokuyordu. Daha sonra, dolabında adını bile duymadığım dükkânlara ait üst üste yığılmış pelür kâğıt ve süslü alışveriş torbaları gördüm. Bana evinde isteksiz bir tur attırdıktan sonra yatak odasında vakit geçirdik. Baş ucu komodininde hap yoktu. Köşede üstüne eşyalarının atıldığı bir valiz açık halde duruyordu. Beni valize bakarken yakaladı.

“Valizi boşaltacak zamanım olmadı. Sık sık şehirde kalıyoruz. Richard’ın orada işleri var. Hatta bir süre orada yaşadık.” Lekelenen ipek bluzunu çıkardı ve dolabında giyecek başka bir şey aradı. İç geçirdi. “Buradan nefret ediyorum ama işte...”

Ama ne, diye düşündüm. Sütyeni dantelli ve siyahtı. O girinti bana çocukluğumu hatırlatabilirmiş gibi, sırf tenini koklamak için acınası bir arzuyla yüzümü memelerinin arasına gömmek istedim.

O öğleden sonra, tuvaletten sessizce dönerken koridordan Richard’ın onu arkadan, belinden tutup kendine çekmesini izledim. Annem elini kaldırdı ve saçlarını adamın kırılaşmış, briyantınli saçlarında dolaştırdı. “Seni özledim. Bir daha sakın öyle ortadan kaybolma.” Annem elini Richard’ın elinden çekti.

“Keşke onu aramasaydın.”

“Seni eve döndürmeye yaradı ama, öyle değil mi?”

İşte o zaman beni davet edenin annem değil, Richard olduğunu anladım. Onu şehirden geri döndürmek için oynanan oyunun bir parçasıydım. Ama annemin içinde beni görmek isteyen, babamın ve benim onun hakkında ne düşündüğümüzü hâlâ için için önemseyen bir yer olmalıydı.

Ona kadar saydım ve mutfağa girdim. Babamın gelmesi an meselesiydi. Onlara yemek için teşekkür ettim ve pencereden babamın arabasına baktım. Annemin bir şey söylemesini bekledim. *Yine gel. Gelmene çok sevindim. Seni çok özledim.*

Babamın onu tam anlamıyla görebildiğinden emin olmak için beni kapının önüne çıkıp uğurladı.

Babam ziyaret hakkında, ev hakkında, Richard hakkında, annemin öğle yemeğinde ne ikram ettiği hakkında tek bir soru sormadı. Ama o akşam yemeğinde hiç konuşmadan bulaşığı yıkarken, “Onu mutsuz eden sen değildin,” dedim ona. Bunu bilmeliydi. Babam cevap vermedi. Islak bulaşık bezini tezgâhın üstünde katlayıp mutfaktan çıktı.

Bu, annemi son görüşüm oldu.

Violet'in benimle olduğu zamanlar, hayaletli bir evde yaşamak gibiydi. Benimle nadiren konuşsa da varlığını her zaman hissettiriyordu. Işıkları açık bırakıyor, muslukları tam kapatmıyordu. Odadaki havayı değıştirir gibiydi. Hınç duygusunu artık iyi tanıyordum; etrafındaki alanda sessizce varlığımı sürdürürken çirkin, koyu kıvamını tanıyacak kadar.

Ayrılık için kimi suçluyordu? Bariz cevap ben olmalıydım. Tabii eğer birini suçluyorsa. Bana kalırsa ailenin ortadan ikiye bölünmesinden hoşnuttu. Boşanmış aile çocuğu rolünde parlar-ken bir yandan da için için benden uzaklaşma fırsatının tadını çıkarıyordu. Bir süredir öğretmenlerden hiç ses çıkmamıştı. Sık sık fırtına öncesi sessizlik olabilir mi diye merak ediyordum.

Bir sabah okul yolunda arkaya uzanıp ona kek verdim. Atkısının altında bir şey arıyordu ama keki elimden almak için durdu. Arkama bakınca bir zincirin ucunda sallanan V şeklindeki zarif altın kolyeyi gördüm. Yıllar önce senin bana hediye ettiğin ve benim hiç takmadığım kolyeye çok benziyordu. Dikiz aynasından kolyeye şefkatle dokunmasını izledim.

“Onu nereden aldın?”

“Gemma.”

Ofisteki o ilk öğle yemeğinden beri bana onun adını yüksek sesle hiç söylememişti. Gemma'yla gizli ilişkiyi sürdürmeyi deli gibi istediğim için Violet'a onu hiç sormuyordum. Sizin evde adımın geçmesine sebep olacak herhangi bir şeyin fitilini ateşleyemezdin.

Gemma'yla *bağ kurmam* uzun sürmedi. Dost canlısıydı, enerjisi yüksekti ve onunla ilgili sorular sorulmasından hoşlanıyordu. Kendini uzun uzun konuşmaya kaptırıyor ve sonra tam ortasında, gözlerini sımsıkı kapayıp, “Çok anlattım, değil mi? Ya sen?” diyor ve iki bileğime birden bir tavşanın patilerini okşar gibi şefkatle dokunuyordu. Bu jest çok hoştu ve evliliğimizin usulca ufalanan duvarları arasında sana nasıl nefes olduğunu anlayabiliyordum.

Sunumlar sırasında birlikte oturmaya ve sonrasında oradaki kadınlarla sohbete girmeye başladık. Yeni bir şey duyma fırsatını kaçırmamak için ona fiziksel olarak olabildiğince yakın duruyordum. Her hafta parçalarını biraz daha birleştirdiğim bir yapbozdu. Onun yanında hakkında daha fazlasını öğrenme hevesiyle çarpınırken kalbim sürekli hızla çarpıyordu. Kendimi sık sık ona dalıp gitmiş bir halde, zihnimde onun yanındayken nasıl olduğunu canlandırırken buluyordum. Ona nasıl dokunduğunu. Onu nasıl becerdiğini. Bebeğinizi emzirmesini, sakınleştirip uyutmasını, sabahları gıdıklamasını seyrettiğini ve onun seni ne kadar mutlu ettiğini.

“Aslında seviyorum. Üvey anne olmak hoşuma gidiyor.”

Daldığım hayallerden sıyrıldım ve onu yeniden net olarak gördüm. Daha önce Violet'tan hiç bahsetmemişti. Bunu uzun zamandır bekliyordum.

“On bir yaşında, bazı kızlar için hayli zorlu bir yaş olabiliyor. Ama o beni seviyor gibi görünüyor. Şanslıyım. Yani insan üvey çocuklarla ilgili o kadar çok dehşet hikâyesi duyuyor ki...”

Biri daha söze girdi ve konu değişti. Daha sonra, o akşam ayrılmadan önce ona tekrar sordum.

“Bir üvey kızın olduğunu bilmiyordum.”

“Ah, bahsetmedim mi? Adı Violet. Dünya tatlısı bir kız. Kocam velayeti eski karısıyla eşit olarak paylaştığı için bizimle çok zaman geçiriyor.”

“Anladığım kadarıyla aranız iyi?”

“Hiç sorun yok. Küçük ailemiz çok iyi işliyor. Kocam hepimizin üstüne titriyor, dördümüzün bir arada olmasına bayılıyor.”

“Ya kızın annesi?”

“Bu resimde ona pek yer olduğunu söyleyemem. Uzun bir hikâye ama bazı sorunları var ve mesafemizi koruduğumuz söylenebilir.”

Başımı salladım ve daha fazlasını anlatmasını umarak sessiz kaldım.

“Orada bir geçmiş var ve ben uzak duruyorum. Anladığım kadarıyla dünyanın en sevgi dolu insanı değil. Gerçi biz kim oluyoruz da yargılıyoruz, değil mi?” İç geçirerek bakışlarını odada dolaştırdı.

Daha fazlasını istiyordum. Ona benim hakkımda anlattığın bütün yalanları bilmek istiyordum. “Violet sana sahip olduğu için şanslı desene.”

“Bunu söylemen çok hoş, sağ ol. Onu kendi çocuğummuş gibi seviyorum.”

Yüzünde gerçeği aradım. Beni Violet konusunda tüketen huzursuzluğun aynısı bulmaya çalışıyordum. Ama Gemma salonda çalan müziğin ritmiyle hafif hafif sallandı ve boş bardağını kasanın önündeki tezgâha bıraktı. “Gidelim mi?”

GÜDÜ

Gırtlığımı temizledim ve peşinde kapıya yürüdüm. “Yani Violet bebeği seviyor, öyle mi?”

“Jet’e tapıyor. Harika bir abla.”

Vedalaşırken sütle dolu memelerini benimkilerin üstünde hissederek onu kucakladım.

Gemma'yla hafta boyunca mesajlaşabilmemiz için farklı bir numarayla yeni bir telefon edinmiştim. Başlangıçta kısa, sıkıcı hoşbeş amaçlı yazışıyorduk. *Gelecek misin? Harika, ben de! Ve sonrasında: Seni görmek ne hoştu! Harika bir hafta dilerim.* Daha sonra eczane rafları arasında, doğru öksürük şurubunu seçmeye ya da Jet'in "Annem ve Ben" yüzme derslerinde çok kullanımlı mı yoksa tek kullanımlık mayo bez mi giymesi gerektiğine karar vermeye çalışırken akıl danışmak için mesaj yazmaya başladı. Öz güvenli bir kadındı; konuşkan ve hayat doluydu ama Jet söz konusu olduğunda bir yanı sürekli temin edilme ihtiyacı duyuyordu. Kusursuz anne olmak, en iyisini yapmak, satın almak ve sağlamak istiyor ve akıl danışmak için bana sığınyordu. Bu savunmasızlığı sevimli buluyordum. Oğlunun iyiliği için çabalaması, kendini ve ona sunduklarını sürekli değerlendirme şekli, sempati uyandırıyor.

Anne olmayı seviyordu, evet ama aynı zamanda *annelik etmeyi* de seviyordu. Çocuğunun üstüne titremeyi, onunla ilgilenmeyi, uğraşmayı, sevmeyi, onu kucağına almayı, emzirmeyi. Bundan besleniyordu. Bebeği yakında memeden kesmeyi düşünüp düşünmediğini sorduğum zaman –o noktada bebek neredeyse bir yaşına gelmişti– başını kararlı bir şekilde hayır

der gibi salladı. Tahmin etmeliydim; bir keresinde bana onu her emzirilişinde bebekten önce hiç yaşamadığı bir duygu hücumu, derinlerde ve adını koyamadığı bir kıpırtı yaşadığını söylemişti. Ona, orgazmı tarif eder gibi konuştuğunu söylemiştim.

“Biliyor musun, Anne, bence daha iyisi.”

Güldük ama ciddiye.

Bir çarşamba akşamı montlarımızı giyerken, “Sam’le tanışmayı çok isterim,” dedi. “Oğlanları bir araya getirmek eğlenceli olmaz mı sence?”

“Çok iyi olur.”

Bu fikri tekrar gündeme getirmedi ama ben getirmesi ihtimaline karşı iyi düşünülmüş bir dizi bahane hazırlamıştım. Programlar. Hastalık (mikroplardan ödü kopuyordu). Son dakikada yapılan şehir dışı planları. Görüşmeye devam etmek tahmin ettiğimden çok daha kolay oluyordu.

Violet’in sizde olduğu bir akşam beni neredeyse gece yarısı aradı. Endişeliydi. Jet üşütmüştü ve nefes almakta sorun yaşıyordu. Gemma ne yapacağını bilemiyordu. Onu acile götürmeli miydi? Yoksa yine buhar banyosu mu hazırlamalıydı?

“Kocan ne düşünüyor?” Evli olmadığınızı biliyordum –henüz boşanmamıştık bile– ama senden kocası olarak bahsediyordu.

“Burada değil. İş için şehir dışında ve telefonu açmıyor.”

“Ah.” Violet’ı gece Gemma’yla bırakıp bana hiçbir şey söylememene şaşırmıştım. Gevşek düzenlememizi ve zaman paylaşımımız konusunda ne kadar adil davrandığımı düşündüm. Violet’ı bir başkasına bırakacağımız zaman birbirimize haber verecektik. Seni tercih etmesini kullanmaya, zaman zaman fazladan bir gece talep etmeye, seninle hafta sonu gezisi için şehirden ayrılacağı zamanları bana söylememeye başlamıştın. Artık elinin daha güçlü olduğunu anlamıştın. “Yani yalnızsınız?”

“Kızı da burada. Bebeği acil servise götürürsem onu da uyandırıp götürmem gerekecek. Ve yarın okul öncesi ilk basketbol antrenmanı var, yorgun kalkar. Çoktan uyudu. On bir yaşında, evde yalnız kalabilir mi? Hastane sadece dört blok uzakta. Gece hiç uyandığını görmedim. Ama Tanrım, uyanıp beni bulamazsa çok kötü hissederim.” Uzun bir nefes verdi. Düşünüyordu. “Hayır, hayır, gidersem onu da uyandırmam gerekir.”

Bana ne oldu bilmiyorum.

“Bırak onu. Evde yalnız bırak, idare edecektir. Bir şey olmaz. Monitörü odasına koy, oradan izlersin. Yeterince büyük. Ben senin yerinde olsaydım bebeği hemen hastaneye götürürdüm.”

“Gerçekten mi? Kahretsin, öyle mi diyorsun?”

“Evet, kesinlikle. Git. Çok sürmez zaten, kız uyanmaz. Bu riski alamazsın, o daha bebek. İşi şansa bırakamazsın. Kendini asla affetmezsin.”

Ben Violet’ı asla tek başına bırakmazdım. Ama Gemma’ya kızmanı istiyordum. Öfkelenmeni. Senin korkunç bulacağın bir şey yapsın istiyordum.

“Ah, bilmiyorum, Anne.”

“Götür onu,” dedim telaşla. “Sesini duyabiliyorum, bayağı kötü geliyor. Endişelendim.”

Telefonu kapatırken kendimden tiksindim.

Ertesi sabah bana dört saatlik bir beklemenin ardından onları küveti sıcak suyla doldurup bebeği buharın yakınında tutma önerisiyle eve gönderdiklerini söyleyen bir mesaj çekti. Bebek iyi olacaktı.

Ertesi hafta onu anneler grubunda gördüğüm zaman Violet’ı evde yalnız bıraktığını itiraf edince senin kafayı yediğini anlattı. Seni gerçekten öfkelendiğin zamanlarda hep yaptığın gibi dişlerini sıkarak acımasız sözcükler sıralarken düşündüm:

Sana kızım konusunda güvenebileceğimi sanmıştım. Bunu yapmayacak kadar iyi bir anne olduğunu.

“Bilmiyorum, Anne. Belki de onu bırakmamalıydım. Aklım başımda değildi.”

“Çok özür dilerim, belki de ben sana yanlış tavsiyede bulundum. Ama en iyisi olduğunu düşündüğün şeyi yaptın.”

“Evet. Belki.” O akşam her zamankinden daha suskundu, bana bozulduğunu anladım. Eve dönmek için taksi beklerken ona mesaj attım.

Her şey yolunda mı? Bu akşam biraz tatsız gibiydin.

Kötü bir hafta geçiriyorum galiba. Üstüne alınacak bir şey yok, inan bana! 😊

Yüzleşmeyecek kadar nazikti. Ona ihanet ettiğimi düşünmek midemi bulandırdı. Yavaş yavaş ihtiyaç duyduğum tek insana dönüşmüştü.

Arkadaşlığımızın önemli bir kısmına değinmedim. Belki de en önemli kısmına. Gemma'ylayken Sam'in annesi-
siydim. İçimde asla ihtimal vermediğim bir şekilde yeniden canlanmıştı. Gemma'yla olmak evcilik oynamak gibiydi ve hayalî arkadaşım, hayatımın aşkıydı. Tatlı oğlum. Evimin koridorlarında en sevdiği lekeli beyzbol tişörtü içinde çıplak ayaklarla paytak adımlarla dolaşan ayrık dişli, geveze oğlum. Metreleri, çöp günlerini ve restoranların şeker paketlerini se-
verdi. Bana her gün Tabiat Ana'yı ve havayı nasıl öyle yaptığını sorardı. Hafta sonları yüzer ve sabahları kreşe giderken kek almaya bir dükkâna uğrardık. Ayakkabıları her zaman ayak-
larını sıkardı. Dudaklarını sürekli büzerdi. Doğduğu günü anlatmama bayılırdı.

Çarşambaları, akşama kadar kendime anneler grubuna gi-
dince neler anlatacağımı düşünme izni veriyordum. Sam gece hiç uyumamıştı, yorgundum ve onu bakıcıyla bırakıp evden çıkarken ağlamıştı. Belki o öğleden sonra onu kreşten alırken bakıcının söylediği bir şeyi tekrarlardım. Sam'in etrafında bir hikâye kurgulamak bağımlılık yaratmıştı. Hayatta olsa nasıl olacağını ve ona nasıl bakacağımı düşünerek bir saplantı gibi hikâyeler kurguluyordum. Violet onu öldürmeseydi. Gerçi o

günlerde Violet'ın zihnime girmesine izin vermemeye gayret ediyordum. O günler kutsaldı, Sam'e özeldi. Ve Gemma bazen sözü ona getirdiğinde tüylerim diken diken olarak, kendimle çelişerek kulak kesiliyordum. Birlikte hayatınıza açılan pencereden içeri bakmaya hevesleniyor ama onun, Sam'in ikinci şansının kıyısında durmasından nefret ediyordum.

Gemma'nın onunla ilgili sorular sormasına bayılıyordum. Bir keresinde bana adını söylediği zaman gözlerimin parladığını söyledi ve içimin ısıldadığını gördüğünden zerre şüphem yoktu. Adını kimse anmazken Gemma ona alan açıyor, zaman ve değer veriyordu. Onu tanımak istiyordu. Gemma için Sam önemliydi. Bu yüzden Gemma da benim için derinden önemliydi.

Fotoğraf konusunu hiç düşünmemiştim.

Bir gün Sam'in fotoğrafını görmek istedi. Onun yaptığı gibi yüzlerce fotoğraftan birini kolayca açmamı bekleyerek telefonuma doğru eğildi.

“Telefonumu daha yeni boşalttım. Hafızası yine doldu.” Bu teknolojik gerçek canımı sıkmış gibi görünmeye çalıştım. Telefonu çantama attım ve sakın bir tavırla konuyu değiştirdim.

O akşam kendime bir kadeh kırmızı şarap doldurdum ve internette Sam'e benzeyen dört yaşındaki oğlanların fotoğraflarını aramaya başladım. Profili açık olan yabancıların sosyal medya hesaplarında dolaştım. Saatlerce köpük üfleyen, çekçek süren, dondurmayla bulanmış mutlu çocukların hayatlarını taradım. Mükemmel çocuğu bulduğumda şişenin neredeyse dibine gelmişim. Koyu renk bukleler, ayrık dişler ve aynı iri, mavi gözler. *Siobhan McAdams. Gündüz James'in annesi, akşamları pasta ustası.*

Ekranımda kadının yüzünü süzdüm. Çok yorgun görünüyordu. Çok mutlu görünüyordu.

James'in bir düzine fotoğrafını kaydettim ve birini telefonuma arka plan resmi yaptım. Bir salıncaktaydı ve bir hız treninin zirvesindeymiş gibi ellerini başının üstüne kaldırmıştı. Sam de salıncaklara bayılırdı.

İkinci el mağazalarından bebek eşyaları seçiyor ve onları Sam'e küçük gelen şeylermiş gibi Gemma'ya getiriyordum. Gerçek giysilerinden ve oyuncaklarından asla ayrılamazdım, ayrıca sen ve Violet görünce tanıyabilirdiniz. Gemma ona götürdüğüm her şeyi, Sam'i kucaklar gibi bağrına basıyordu. Bunu yapmasını izlemek çok hoşuma gidiyordu. Onu düşündüğünü izlemeye bayılıyordum.

Sonra bir hafta o bana pahalı olduğunu bildiğim Froebel marka, güzel bir oyuncak blok seti getirdi.

"Aslında, bunları sana getirmemi kocam teklif etti. Biri bize hediye etti ama biz Jet doğduğu zaman zaten büyük bir set almıştık."

Birkaç hafta önceki acil servis olayındaki payımdan sana bahsetmemiş olmalıydı. Kutuyu, benim ona getirdiğim şeylerle yaptığı gibi minnetle göğsüme bastırdım. İnsanlar böyle yapar, değil mi? Birlikte zaman geçirince birbirlerinin jestlerini kapar ve birbirleri gibi hareket etmeye başlarlar. Acaba onun da bilmeden beni taklit ettiği oluyor muydu? Benim çarşamba akşamına özel saçlarımın uçlarıyla oynamaya başlamam gibi. Ya da düşünürken bazen dilimi şaklatmam gibi. Bunları yapsaydı, geldiği gibi hızla kaybolacak bir düşünce gibi kısacık bir an aklına gelir miydim acaba?

O akşam kitapçıdan çıkarken ondan sana hediye için teşekkür ettiğimi söylemesini rica ettim. Sonra söylememem gereken bir şey söyledim: bir gün seninle, Jet'le ve Violet'la

tanışmaktan mutlu olacağımı. Bu mümkün değildi elbette ama bir şekilde senden bahsetmek istemiştim. Gemma başını onaylar gibi salladı ve kendisinin de bundan mutlu olacağını ve belki de daha önce teklif ettiği gibi Sam’le birlikte size pizza yemeye gelebileceğimizi söyledi.

“Violet’la nasıl gidiyor?”

“Violet mı? Gayet iyi. Herkes çok iyi.” Telefonda biriyle yazıştığı için dalgındı.

Acaba bana yalan mı söylüyordu? Acaba kızıma bakıp bir terslik olduğunu düşündüğü oluyor muydu? Oğlunun tehlikede olduğundan şüphelendiği?

Vedalaşmak için beni yanağımdan öptü, ben de onun hep yaptığı gibi koluna dokundum.

Kendime çok fazla yakınlaştığımızı söyledim ve bir sonraki haftayı pas geçeceğime söz verdim. Oyuncak setini eve götürüp Sam’in odasına koydum.

Gitmeyecektim. Mesaj yazıp çok iyi hissetmediğimi, Sam'in huzursuz bir gece geçirdiğini ve bir önceki gece iyi uyuyamadığımı yazdım. Üzgün suratla cevap verdi ve birkaç dakika sonra, yokluğumu hissedeceğini yazdı. Onu hayal kırıklığına uğratmak istemedim.

Arka tarafta oturduk ve alçak sesle haftamızın nasıl geçtiğiyle ilgili güncellemeler paylaştık. O, onu kaygılandıran bir dizi önemsiz sorunu, ben de Sam'in söylediği ya da yaptığı şirinlikleri anlattım.

Çarşamba toplantılarında buluşmaya başlayalı neredeyse bir yıl olmuştu ve Gemma ile ben bir noktada kendimizi bir çift olarak ayırdıysak da müdavimlerin çoğunu tanıyordum. Yer sıkıntısı olduğu zaman diğer kadınlar bize iki kişilik yer tutuyor ve birimiz geç kalırsak diğerine arkadaşının nerede olduğunu soruyorlardı. Gemma'nın oradaki bütün o kadınlar arasında benimle ilgilenmesinin nedenini merak ediyordum. Elbette cevap ona seçme şansı bırakmayacak bir kararlılıkla sokulmuş olmamdı. Yine de bende onu çeken bir şey olduğuna, beni becerikli, sevgi dolu ve kendini adanmış harika bir anne olarak gördüğüne ve oğluyla ilk yıllarında yolunu bulmaya çalışırken benimle arkadaşlık kurmanın onu çok rahatlatmışına

inanmak istiyordum. Bu beni onunla kurduğun yeni ailenin gizli bir parçası yapıyordu; nihayet senin yargılarının pençesinden bir adım uzaklaştırıyordu.

O akşam diğerleriyle vedalaştık ve ben atkımı boynuma sardım.

“Kocam burada.” Gemma kapıyı işaret etti. Oradaydın. Dışarıda durmuş bana bakıyordun. Elimdeki yünü sımsıkı tutarken nefesim kesildi. Yavaşça sana arkamı döndüm. Bir süredir bizi izliyordun.

“Gel. Seni tanıştırayım.” Ellerini omuzlarıma koyup beni kapıya yönlendirdi. Ne yapacağımı bilmiyordum.

“Gemma, benim tuvalete gitmem lazım.”

“Ah, çabuk çık. Sinemanın geç seansına yetişeceğiz ama hazır buradayken onunla tanışmanı istiyorum.”

Gözlerimi yere indirdim ve düşünmeye çalıştım. Ne yapabiliirdim? Atkımı yukarı, şapkamı alnımın üstüne, aşağı çektim. Uzun, kahverengi saç tutamlarını paltomun içinden çıkarıp omuzlarıma yaydım. Beni tanımayacakmışsın gibi. Yirmi sene boyunca sevdiğin kadını. Çocuklarının annesini. Karşında hiç olmadığım kadar çıplak durdum. Seni öptü. Benim gibi yukarı uzanmasına gerek yoktu. Bakışların kalbime saplanan mermiler gibiydi. Yutkundum, göz pınarlarımda yaşlar birikti. Gerçi Gemma gözlerimin soğuktan yaşardığını sanabilirdi.

“Fox, bu Anne. Anne, bu da Fox.”

Kalbim bir mumla aydınlatılmış bir kâğıt fener misali gece göğüne yükseldi. Artık orada, senin bakışlarının kilitlendiği noktada, ağzından çıkacak sözcüklerle katledilmeyi beklemiyordum. Yaptığım şeyi senin öğrenmenin utancı, korkusu ve pişmanlığıyla sağ kalabilmemin tek yolu buydu. Kendimden koptum. Olanları yukarıdan izledim.

“Tanıştığımıza memnun oldum.” Eldivenli elimi sana uzattım. Gemma’ya baktın. Sonra bana döndün. Ellerini ceplerinden çıkarmadın. O paltoyu doğum gününde sana ben almıştım.

Gemma bu kadar kaba davranmanın anevrizma geçirmen dışında bir nedeni olamazmış gibi samimi bir kaygıyla sana döndü. Elini paltonun cebinden yavaşça çıkarıp benimkini tuttu. Bir buçuk yıldır hiç konuşmamıştık. Birbirimize dokunmayalı daha da uzun zaman olmuştu. Yüzün soğuktan kırmıştı ve hatırladığımdan daha yaşlı görünüyordun. Belki bebek yüzünden daha az uyuduğun için ya da girdiğini tahmin ettiğim yeni işinin stresi yüzündendi. Ya da belki de ben zaman mefhumunu kaybetmiştim ve her şeye rağmen, en kolay canlanan anılarda sen hâlâ yıllar önce âşık olduğum adamdın.

“Ben de.” Konuşurken başımın üstünden arkaya bakıyordun, işte o zaman hepimizi bu büyük utançtan koruyacağını anladım. Bunu benim için yaptığından şüpheliydim.

Gemma rahatsız görünüyordu. Her zamanki yumuşak ve akıcı tavırları kaybolmuştu ve gerildiğini kalın kaz tüyü montunun altından bile görebiliyordum. Sanırım o anda bir terslik olduğunu anladı ama hava uzun süre hareketsiz durmak için fazla soğuktu ve vedalaşmak için onunla göz göze gelmeye çalışan başka kadınlar da vardı. Böylece hepimiz birbirimizin yarattığı tehlike haline arkamızı döndük. Ben kaldırımda duran kalabalığın arasından sıyrıldım ve sonra koşmaya başladım. Başka ne yapabileceğimi bilmiyordum. Sizden olabildiğince uzaklaşmalıydim.

Sonrasında ne olduğunu Gemma sana anlattı mı bilmiyorum. Ona söylemek için sinema çıkışına kadar beklediğini tahmin ediyorum. Ya da birkaç gün. Belki de onu bu hayal kırıklığından elinden geldiğince korumak istedin, ta ki susmaya devam etmenin yalancılık olduğunu hissedene kadar. Ya da belki de benim yaptığım kadar akılalmaz bir şeyi yapabilecek bir kadınla o kadar uzun süre evli kaldığını itiraf etmek istemedin. Benim kadar kaçık bir kadınla. Benimle alakan olduğu için utandın. O hafta Gemma'dan hiç ses çıkmadı. Ben de ses çıkarmaya cesaret edemedim. Sıra dışı sessizliği ona kim olduğumu bir noktada söylediğinin kanıtıydı. Anneler grubunun toplantılarına gitmeyi bıraktım.

O sana paylaştığımız o bir yıllık arkadaşlık hakkında çok az şey anlatmış olabilir. Ama benim için anlamı çok büyüktü. Daha önce onun gibi hissettiğim yakınlığın böyle sıcacık ve kolay geldiği bir arkadaşım daha olmamıştı. Gemma ılık bir yaz günü gibiydi. Bende senin bir zamanlar verdiğin hissi uyandırıyordu. Eskiden. Ne kadar yalnız olduğumu o hayatımdan çıkınca anladım.

Adını yüksek sesle söylemek için yanıp tutuştuğum bir gün cesaretimi toplayıp Violet'a onu sordum.

“Gemma nasıl?”

“Neden soruyorsun?”

“Sadece merak ettim.”

“İyi.”

“Ya bebek?”

Bebek. Bebeği hiç konuşmamıştık. Çatalı ağzında kalakaldı ve gözlerini, eminim nereden bildiğimi merak ederek tabağındaki sebzelere dikti. Belki güç dengesindeki kaymayı, artık o sırrın sahibi olmadığını sindirmeye çalışıyordu.

“İyi.” Gırtlakını temizleyişi beni tedirgin etmişti. İzin isteyip masadan kalktı ve o akşam ikimiz de Jet’ten bir daha bahsetmedik. Yatmadan önce hafta sonu sizde kalmak için izin istedi; annen ve baban geliyordu. İlişkinizi keşfettikten sonra annenle hiç konuşmamıştım. Arada bir arıyordu ama artık bana sesli mesaj bırakmaktan vazgeçmişti.

“Olur ama bunu bana soracak kişi baban olmalı.”

Omuz silkti. Kendimizi içine düşürdüğümüz bu kepaazelikte protokole yer olmadığını ikimiz de biliyorduk. Diğer odada telefonum çınladı. Gemma’ydı. Bana bir mesaj göndermişti.

Konuşabilir miyiz?

Büyük bir rahatlama ile iki büküm oldum.

Ertesi gün kitapçının yakınında bir yerde çay içmek için buluştuk. Ben ona söyleyeceklerimle, kendimi nasıl açıklayacağım ile ilgili senaryolar kurgulamaktan uyuyamamıştım. Deli gibi, en çok beni kendi saçlarımla, takmayı sevmeye başladığım o kahverengi, cansız peruk olmadan göreceği için gergindim. İçimdeki sinir denizini bu tek şeyle, saçlarımla yüzleşmeye odaklamıştım. Çarpık manipülasyonumla, oğlumu sadece bir delinin yapacağı şekilde hayata döndürmemle, şehirde işlerimi hallettiğim bir sabah yabancılarla ayaküstü şakalaşır gibi şaşırtıcı bir kolaylıkla yalan söyleyebilmemle değil.

Kapıdan ikimize birer fincan çay sipariş etmiş olduğunu gördüm. Selamlaşırken her zamanki gibi kucaklaşmadık. Sandalyeye otururken elim saçlarımın uçlarına gitti ama sonra hatırladım, ben Blythe'tım, Anne değil. Saçlarım yerine gömleğimin yakasını düzelttim. Beğendiğini bildiğim bir şeyi giymiştim; bir keresinde kumaşın ağırlığını hissetmek için koluma dokunurken güzel olduğunu söylemişti.

“Ne diyeceğimi bilmiyorum.” İlk konuşan olmayı planlamıştım ama işte, olmuştu.

Gemma başını önce anlıyorum der gibi, sonra huzursuz bir tavırla salladı ve anladım. Fincanına süt eklerken yanağımın içini ısırdım. Bir süre durduktan sonra sütü ve şekeri bana doğru itti.

Çayımı karıştırırken kaşığın porselende şingırdamasını dinledik. Konuşmak istemediği çok açıktı, belki de sadece bir fırsat verilse ona ne diyeceğimi öğrenmek istemişti.

“Beni affetmeni beklemiyorum. Yaptığım şeyim bahanesi yok.”

Bana değil, kafenin önünden akan dünyaya bakıyordu. Gözleri teneffüsten dönen çocukları sessizce sayan bir öğretmen gibi her insanı tek tek takip ediyordu. Bana buluşmayı teklif ettiği için pişman mıydı acaba? Acaba çenemi kapayıp oturmalı mıydım?

“Kendimden utanıyorum, Gemma. Gerçekten utanıyorum. Şimdi geri dönüp baktığım zaman yaptıklarına inanamıyorum, bu kadar... psikopatça bir şey yapmaya muktedir olduğuma da. Ben...”

Beni paramparça etmesi bekledim. Gözlerini pencereden ayırdı, şimdi saçlarımı süzüyordu. Saçlarımı yıllardır aynı şekilde kullanıyordum. Kül sarısının arasından sivrilen kalın gri

telleri fark etmiş miydi acaba? Böyle daha yaşlı göründüğümü mü düşünüyordu?

“Biliyorsun, cevaplayabileceğim herhangi bir şey varsa, ne olursa...”

“Oğlun için çok üzgünüm. Onu kaybettiğin için.”

Sözleri beni şoke etti.

“Jet’i kaybettiğimi hayal bile edemiyorum.” Dudağına dokundu.

Tuttuğum nefesimi bıraktım ve şefkatinin kaynağını merak ederek ben de dudağıma dokundum. Benden nefret etmesi gerekirdi. Ölü çocuk ve diğer her şey.

“Fox ne olduğunu bana hiç anlatmadı.” Çayına baktı ve fincanını hafifçe döndürdü. “Tek bildiğim bir oğlu olduğu, bir oğlunuzun olduğu ve çocuğun bir kazada öldüğü. Her zaman bir araba kazası olduğunu düşünmüşümdür. Öyle miydi?”

Bir sürü yalan söylemiştim. Bir tane daha söyleyemezdim. Ağzımı açtım ve gerçek dudaklarımın arasından kayıverdi. Ona her şeyi tam olarak hatırladığım haliyle anlattım. Kulpun üstündeki pembe eldivenleri. Arabanın pusete çarpma sesini. Öldüğünde hâlâ pusete bağlı olduğunu. Sonrasında cenazesini göremediğimizi. Sevdiği ve güvendiği üvey kızının, bebeğinin ablasının Sam’in bebek arabasını akan trafiğe itip oğlumu öldürdüğünü anlattım.

Dinlerken tepki vermedi. Kıpırdamadan durdu ve konuşmamı gözlerini gözlerimden ayırmadan dinledi. Ama sonra insanların bir şeyi, bir duyguyu, bir uyanışı, düşünmemiş olmayı diledikleri bir şeyi yumuşatmaya çalışırken yaptıkları gibi yutkunduğunu görür gibi oldum. Buzun üstünde saç teli gibi incecik bir çatlağın yürüdüğünü görür gibiydim. Ona doğru eğildim.

“Gemma, hiç Violet’ta bir farklılık olduğunu düşündüğün oluyor mu? Oğlunun onunla yalnız kalmasının güvenli olmadığından endişe duyduğun oluyor mu?”

Sandalyesini geri itti ve sandalyenin ayaklarının karo kaplı zeminde çıkardığı gıcırtyla irkildim. Masaya yirmi dolarlık bir banknot bıraktı. Sonra elinde montuyla mevsimin son karına çıktı. Giymek için bile duraksamadan.

Eskiden hep birlikte yaşadığımız evin içinde, kapıda bir çift ayakkabı duruyor. Çaydanlık sürekli kaynıyor. Aynı cam bardağı yıkamadan önce altı kez kullanıyorum. Bulaşık makinesi tabletlerini ortadan ikiye bölüyorum. Dolaplardaki bütün askıların arası beş santim ve burada onları yerlerinden oynatacak kimse yok. Koridor zemininde yapmayı her gün düşünsem de henüz silmediğim çay lekeleri var. Düzenli çekmecelere aşırı bir önem veriyorum ve bitkilerim gereğinden fazla sulanıyor. Bodrumda kırk iki rulo tuvalet kâğıdı var. Bu maddeyi iki haftada bir verdiğim sanal market siparişinden çıkarmayı neredeyse her zaman unutuyorum.

Bir farenin çıkagelmesini umuyorum ve bunun tuhaf olduğunu da biliyorum ama sık sık düzenli bir ziyaretin konforunun, dolapta bir paketin hışırtısının ya da ahşap parkede pençe izlerinin, kısa, sözsüz, öngörülebilen bir yoldaşlığın özlemini çekiyorum.

Bazı hafta sonları Formula 1 yarışlarını açıyorum. Motorların tiz sesleri ve İngiliz yorumcu beni yüzme dersi öncesi sana yumurta ve kahve, Violet'a kenarları alınmış kızarmış ekmek getirdiğim pazar sabahlarına döndürüyor.

. . .

Yalnızlığa alıştım ama sadece Violet sizdeyken gelen biri vardı. Grace'in beni tanıştırdığı, başarılı sayılmayacak bir edebiyat ajanıydı. Beni yatak odası pencereleri ardına kadar açıkken beton kaldırımdaki ayak seslerini dinleyerek yavaş yavaş becermeyi severdi. Sanırım dışarıdaki yabancıların varlığını hissetmek daha hızlı boşalmasına neden oluyordu.

Bu detayla başladım ama doğru izlenimi vermeyecek. Ölçülü ve zeki biriydi ve akşamları yemek pişirmek, bir şişe şarap açmak için bir nedendi. Tuvalet kâğıdının tükenmesine yardım ediyordu. Zaman zaman ihtiyacım olduğunda yatağı ısıtıyordu. Violet'ı hiç sormaması hoşuma gidiyordu. Birbirleri için yoktular. O anlamda, yanında olmanın daha kolay olduğu kimseyi tanımadım. Çocuk sahibi olduğumu düşünmekten, bedenimin dünyaya çocuklar getirdiğini ve onları emzirdiğimi düşünmekten hoşlanmazdı. Sen anneliği kadınlığın en yüce ifadesi olarak görürdün ama o, öyle değildi. Ona göre vajina bir haz aracından başka bir şey değildi. Aksini düşünmek, başka insanların kan verirken hissettiği gibi onu fiziksel olarak rahatsız ediyordu. Bunu bana bir keresinde smear testi için randevum olduğunu söylediğimde anlatmıştı.

Yazdıklarımı okurdu ve neler yapabileceğimi, neyin satılabileceğini konuşurduk. Genç yetişkin romanları yazmamı istiyordu; doğru paketle iş yapacak ticari ve tekinsiz bir şeyler. Başka bir deyişle, temsil edebileceği ve paraya dönüştürebileceği bir şeyler. Bazen bu açıdan, gerekçesini sorgulardım. Ama kadınların münasip saçları, kullanışlı paltolarıyla kalabalığın arasına karışıp kendileri dışında herkese görünmez olmaya başladığı o çağın eşiğindeydim. O kadınları her gün sokaklarda hayalet gibi dolaşırken görüyorum. Sanırım ben henüz görünmez olmaya hazır değildim. O dönemde yani.

1972-1974

Henry'nin babalık sorumluluğu duygusu da Etta'yla birlikte ölmüş gibiydi. Kalbi başka kimseyi önemseymecek kadar kırıktı. Etta'nın intiharından kendini sorumlu tutuyordu, oysa ondan başka kimse bunu düşünmüyordu. Cecilia onun Etta'yı sevdiğini ve çabaladığını biliyordu. Olanlar hakkında kimse Cecilia'ya tek kelime etmemişti. Kimse ne diyeceğini bilmiyordu.

Cecilia hadiseden sonra okula çok az gitti ama devamsızlığını okuldan atılma düzeyinin altında tutacak kadar akıllıydı. Oradaki insanlarla yüzleşmek ona zor geliyordu ve bu his, karşılıklı görünüyordu. İnsanların ona baktıkları zaman sadece bir ağaçta asılı duran ölü annesini gördüklerini düşünüyordu.

Zamanının büyük kısmını şiir okuyarak geçiriyordu. Şiir sevdiğini okulu kırdığı günlerde kasaba kütüphanesinde aylıklık ederken keşfetmişti. Koleksiyon çok büyük sayılmazdı. İki rafın tamamını yaklaşık iki buçuk haftada bitirip tekrar başlıyordu. Kimi zaman yastığının altında kitaplarıyla uyuduğu Sylvia Plath gibi Etta'yı da kafası fırının içinde ölü bulduğu rüyalar görüyordu.

Kendi şiirlerini yazmaya, defter üstüne defter doldurmaya başladı. Ama iyi olduklarını düşünmüyordu. Bunu on yedi ya-

şına, mezuniyetten bir yıl öncesine kadar sürdürdü. O zaman geldiğinde kasabayı terk etmek ve yepyeni bir insan olmak istiyorsa kendi parasını kazanması gerektiğine karar vermişti.

Birkaç ev ötede yaşayan yaşlı bir kadın olan Bayan Smith'in bakıcılığını üstlendi. Bayan Smith ön kapısına bir çocuğunkini andıran bir yazıyla YARDIMCI ARANIYOR tabelası asmıştı. Sağır ve neredeyse kör olmakla birlikte, çoğu işini kendisi görebiliyordu. Ellerin altından kalkamadığı şeylere yardım etmesi için birine ihtiyacı vardı, bu yüzden Cecilia iğne iplikle giysilerini tamir etmek ya da güvecine doğru miktarda baharat serpmek gibi işleri yapacaktı. Kendinden başka kimseye yardım etmeye alışık değildi, bu yüzden zaman zaman sıkıcı olsa da bu rolü beklenmedik şekilde tatmin edici bulmuştu. Tanıdık bir evde bir başka insanın iblisleri gününe gölge düşürmeden dolaşmaktan da keyif almıştı. Orada daha önce hiç tatmadığı bir huzur ve düzen vardı.

Bayan Smith uykusunda öldüğü zaman onu, vücudunun yarısı yatağından aşağı sarkmış bir halde bulan da Cecilia oldu. Pörsümüş memelerinden biri beyaz geceliğinden dışarı çıkmıştı. Sonrasında ne yapacağını düşünürken Cecilia kadının şifonyerinin en üst çekmecesinde duran kutuyu aldı. Kadının her hafta bankadan dönünce parasını oraya tıkmasını defalarca izlemişti. Altı yüz dolar buldu; şehre bir bilete ve en az birkaç ay bir oda tutup karnını doyurmaya yeterdi. Kadın parayı onun almasını istemiş bile olabilirdi; sonuçta parayı hiçbir zaman ondan saklamaya çalışmamıştı ve hiç akrabası ya da yakını yoktu. Ya da en azından bu düşünce, kutudaki parayı son kuruşuna kadar alırken Cecilia'nın daha az suçlu hissetmesine yaramıştı.

Ertesi sabah Henry onu tren istasyonuna bıraktı. Tek kelime söylemedi, veda bile etmedi. Ama Cecilia bunun tek sebebinin,

bunu yapamaması olduğunu biliyordu. Onu hayatında ilk kez, sakallı yanaklarından birer kez öptü. Henry, Etta öldüğünden beri pek tıraş olmuyordu. Cecilia ona söyleyebileceği tek kelimeyi söyledi: Teşekkürler.

Arabadan inince sahip olduğu tek güzel kıyafeti –ilk maasıyla satın aldığı mürdüm rengi kadife bir etek ve bluz– düzeltti. Diğer eşyalarını annesinin adının baş harflerinin işlendiği deniz mavisi valize doldurmuştu. Valiz Henry'nin düğün hediyesiydi ve hiç kullanılmamıştı. Etta'nın gitmek istediği hiçbir yer olmamıştı.

Cecilia on sekiz yaşına gelmişti ve annesinin hiç sahip olmadığı türde, klasik bir güzelliği olduğunu biliyordu. Büyük şehirde ona evde olduğundan çok daha fazla avantaj sağlayacağını tahmin ediyordu. Kalmaya parasının yetmeyeceği şık bir otelde kapı görevlisi olan Seb West'i görür görmez taksiden indi. Otel şehirde adını duyduğu tek yerdi. Taksi şoförüne verecek başka bir adres bilmiyordu. Seb onun elini tutmak için beyaz eldivenli elini uzattı ve sonrasında birbirlerinin elini neredeyse hiç bırakmadılar.

Seb, Cecilia'ya şehri gezdirdi ve onu arkadaşlarıyla tanıştırdı. İçlerinden biri, amcasının yüksek kalite limuzin hizmeti şirketinde işe girmesine yardımcı oldu. Cecilia rezervasyonlara yardım ediyor, ofisin düzenini sağlıyordu. Ofisteki diğer kadınlarla birlikte öğle yemeğine çıkıyordu. Kadınlardan biri kapanan bir sanat galerisinin üstündeki küçük bir stüdyo daireden bahsetti ama Cecilia henüz şehirde tek başına yaşamaya yetecek kadar para kazanmıyordu. Seb kirayı paylaşmak için yanına taşındı ve Cecilia'nın hayatındaki diğer her şeyin masraflarını karşıladı. Artık resmen bir çift olmuşlardı.

Cecilia şehrin özgürlüğünün tadını çıkarıyordu. Sabahları gidecek önemli bir yerinin olmasının. Sokaktaki satıcıdan kahve

almanın, molaları sırasında parkta şiir okumanın. Nereden ya da kimden geldiği konusunda hiçbir fikri olmayan insanlarla tanışmanın...

Cecilia güzelliği ve çekeceği ilgi konusunda haklıydı. Erkeklerin bakışları sokakta ve ofiste hep üstündeydi ve birileri sürekli -bir el şurada, bir el burada- ona dokunuyordu. Cecilia kendini hem güçlü hem savunmasız hissediyordu. Seb ve Cecilia sık sık bir şeyler içmeye ya da yer altı barlarındaki şiir sohbetlerine gidiyorlardı. Seb arkasını döndüğü anda Cecilia kendini yem gibi hissediyordu. Seb'le birlikte olduğunu bilen arkadaşları bile yanından geçerken ellerini fazla aşağılara uzatıyordu.

Bir gece Seb'in büyük hayranlık duyduğu arkadaşı Lenny, o tuvaletteyken Cecilia'yı barın duvarına yasladı ve dilini gırtlığına kadar uzattı. Cecilia bundan hoşlanmamış olmayı dileyerek onu itti.

Ama o şekilde istenmek heyecan vericiydi. Hayatında ilk kez çılgın hissetmesine neden oldu. Bu yüzden Lenny'yle bu tür şeylerin olmasına daha sık izin verdi.

Çok geçmeden iş yerinde kahve molaları sırasında buluşmaya başladılar. Anlattıkları Cecilia'nın hoşuna gidiyordu. Lenny ona modellik işine girmesine yardımcı olabileceğini, güzelliğinin sıkıcı bir ofis işinde ve bir otel kapıcısıyla yatarak ziyan olmaması gerektiğini söylüyordu. Onda tam olarak adını koyamadığı farklı bir şey olduğunu. Cecilia ona şiiri sevdiğini ve günün birinde bir yayınevinde iş bulmayı ve hatta belki de kendi yazdıklarını yayınlatabilmeyi umduğunu söyledi. Bunların hiçbirini Seb'e söylememişti. Lenny onu büyük bağlantıları olan bir arkadaşıyla tanıştırabileceğini söyledi. Ona Seb'i terk edip yanına taşınmasını teklif etti.

Cecilia bir hafta sonra hamile olduğunu öğrendi.

Şehri bulduğu hızla kaybetmişti.

Seb'in hiç birikimi yoktu ve kenara koyacak daha fazla parası olana kadar annesiyle babasının banliyödeki evine taşınmalarında ısrar etti. Aile kurma fikri onu çok heyecanlandırmıştı. Büyük Şükran Günü yemekleri ve kamp tatilleri anılarıyla dolu mutlu bir çocukluk geçirmişti.

Cecilia yıkılmıştı.

Kürtaaj yaptırmak istediğini söyleyecek cesareti bulunca Seb bu konuyu bir daha açmamasını söyledi. Onunla bir bebek sahibi olma fikri bu kadar kötü geliyorsa evine geri dönüp üvey babasından para isteyebileceğini söyledi.

Cecilia ağaçta asılı duran annesini aklından çıkaramıyordu.

Kendini tuzağa düşmüş bir aptal gibi hissediyordu. Ve böylece pes etti.

Gemma'yı kaybettiğim ve onu yeniden hayatıma sürükleyen o olay arasında geçen zamanda dikkat çeken bir şey yaşanmadı. O yılın kayda değer bir yanı yoktu. Violet on üç yaşına geliyordu ama ben onunla çok fazla zaman geçiremiyordum. Sen durumu bir şekilde haftada sadece bir kez geleceği şekilde yönlendirmeyi başarmıştın. Bir noktada bir arkadaşımın boşanma avukatına bir e-posta gönderdim. Bir telefon görüşmesi ayarladık ve günü, saati gelince telefonumun masanın üstünde çalmasını seyrettim. İçimde savaşıma gücü yoktu ve ayrıca Violet bensiz yaşarken daha mutlu görünüyordu.

Bu yüzden öğretmen şehir dışındaki bir çiftliğe okul gezisinde gözetmenlik yapmam için beni aradığı zaman çok şaşırdım. Geziden bir önceki akşamdı ve bu görevi düzenli olarak üstlenen diğer anne hastalandığı için bu kez katılamayacaktı. Violet'ın sınıf arkadaşlarının önünde bana her zamanki gibi soğuk davranması düşüncesi beni tedirgin ediyordu. Ama kabul ettim. Geziye katılacağımı söylemek için Violet'ın kapısını tıkladım. Hiç tepki vermedi. Sabırlı parmaklarıyla boncuk dizdiği bileklikten kafasını kaldırmadı bile. Elleri benimkilerden çok farklı görünüyordu.

Otobüste ergenlik heyecanının bulut örtüsünü dinleyerek şehir dışına doğru ilerlerken orta kısımdaki bir sırada, çoğunlukla telefonundan e-postalarını okuyan bir babanın yanında oturdum. Violet birkaç sıra geride, otobüsün diğer tarafında, cam kenarında oturuyordu. Yanında memeleri erken gelişmeye başlamış, uzun boylu bir kız oturuyordu. Kız sırtını Violet'a dönmüş oturuyor ve koridorun diğer tarafında oturan, koyu renk saçları balıksırtı örgülü iki kızla fısıldaşmak için o tarafa eğiliyordu. Violet gözlerini pencereden akan taşra manzarasına dikmişti.

Violet fısıltılara aldırmıyormuş gibi görünüyordu ama her kelimeyi duyabildiğinden emindim. Boğazındaki yumrunun yavaşça önce yukarı, sonra aşağı kaydığını görebiliyordum. Bunun, dışlanmanın nasıl bir duygu olduğunu hatırlıyordum. Violet'ın okulun havalı kesimine uyum sağlamayı önemseddiğini sanmıyordum. Dış çevrede ve çoğunlukla kendi başına daha rahat görünüyor gibiydi; yaşıtı diğer kızlar gibi değildi. Hiç olmamıştı.

Çiftliğe varınca grubun arkasında kalıp Violet'ı izledim. Otobüsteki kızlarla yan yana yürüyordu ama onunla pek konuşmuyorlardı. Elma bahçesinin girişinde durdukları zaman Violet'ın gözleri beni aradı. Grubun arka tarafından hafifçe el salladım. Atkuyruğunu omzunun arkasına attı ve kaskatı hareketlerle elmaların, tomurcuğun bir sonraki yıl için zarar görmemesi amacıyla nasıl toplanması gerektiğini anlatan çiftçinin sesini bastıracak kadar yüksek sesle konuşan küçük kız grubunun arasına girdi. Öğretmen herkese naylon torbalar dağıttı.

Turta yapmayı öğrenmek için yeniden bir araya toplanmadan önce elma bahçesinde bir saat zamanımız vardı. Çoğunlukla mesafelerini koruyan diğer velilerden uzaklaşıp McIntosh cinsi elma ağaçlarını buldum. Birkaç sıra ötede, Violet'ın ağaçların

arasında zikzak çizen kırmızı montu gözüme takıldı. Bir eliyle torbayı tutarken diğer kolunu dalların arasına uzatıyordu. Hareketlerinde beni şaşırtan bir zarafet vardı. Elmaların kabuklarını yokluyor, kusur arıyordu. Bir elma koparınca kokluyor, parmaklarının arasında döndürüyordu. Tombulluğu gitmiş yanakları, çene çizgisi belirginleşmiş yüzüyle çok olgun görünüyordu. Onu tanımlamaya başlayan yeni yeni tomurcuklanan kadınsılığa rağmen, aynı senin gibi hareket ediyordu. Bunu, ağırlığını bir ayağından diğerine verişinde ve ellerini arkasında birleştirmesinde görebiliyordum. Ama başını tıpkı benim gibi yana yatık tutuyor ve bir şeye vereceği cevabı düşünürken ya da uzun ve zayıf bacaklarından bile hızlı büyür gibi görünen bir dağarcığın içinden doğru kelimeyi seçerken yukarı bakıyordu.

Sık sık çıkan esinti dikkatini dağıtıyor, koyu renkli güzel saç tutamları yüzünü kamçılıyordu. Torbayı ayaklarının dibine bıraktı, lastik tokasını çıkarıp atkuyruğunu yeniden topladı ve sonra elini başının üstünden kaydırarak saçını düzeltti. Gözleri yere sabitlenmişti. Belli bir şeye, bir kuşa ya da çürümeye başlamış bir elmaya bakıyor olabilir mi diye merak ettim. Ama yaklaşıncı hiçbir şeye bakmadığını fark ettim. Sadece düşüncelere dalmıştı. Üzgün görünüyordu.

Varlığını hissedince torbasını aldı, toplamayı bırakıp elma yemeye başlayan bir öğrenci grubuna doğru yürüdü. Bağdaş kurarak oturmasını ve elmalarından birini ısırmasını seyrettim.

Öğretmen parmaklarıyla ısıklık çalarak diğer öğrencileri bir araya toplamaya başladı. Violet'ın, sınıfının peşinden ambara yürümesini seyrettim. İçeri girince kalabalığın arasında Violet'ın izini kaybettim ve çocuklar yerlerini alırken sıraları taradım. Otobüsteki kızların masalardan birinde birlikte oturduğu gördüm.

“Violet'ı gören oldu mu?”

Biri bana baktı ve başını hayır der gibi salladı. Diğerleri kıvrımlı elma kabuklarıyla masaya adlarını yazmakla meşguldüler. “Onunla arkadaşsınız, değil mi?”

Biri konuşmak için izin ister gibi masadaki arkadaşlarına baktı. “Tabii. Sanırım. Yani sayılır.”

İkisi kıkırdadı. Konuşan kız susmaları için onları dürttü.

Kalbim artık gümbürdemeye başlamıştı. Ambarda etrafa baktım ama onu hâlâ göremiyordum.

“Bay Phillips, Violet’ın nereye gittiğini biliyor musunuz?”

“Uzanmak için otobüse gitti. Baş ağrıyormuş, onu sizin götüreceğinizi söyledi.”

Koşarak otoparka çıktım ama şoför orada yoktu ve otobüs kilitliydi. Park alanının bekçisi ortalıkta dolaşan bir öğrenci görmediğini söyledi. Arka taraftaki ahırlara geri koştum ve esmer bir kız görüp görmediklerini sordum. Ahırların diğer tarafında kalan saman yığınlarını kontrol ettim ve sonra biraz uzakta etrafı kordonla çevrili, labirent şeklinde düzenlenmiş mısır tarlasını gördüm.

“Oraya giren oldu mu? Kızımı arıyorum.” Artık bağırmaya başlamıştım. Çılgın gibi görünüyormuş olmalıydım. Nefesimi düzene sokmaya çalışıyordum.

“GİRİŞ BURADAN!” tabelasının boyasını tazelemekle meşgul olan delikanlı başını hayır der gibi salladı.

Gittiğini o zaman anladım. Beni geziye katıldığım için cezalandırıyordu. Birbirimizin etrafında geniş daireler çizerek yaşamayı bir şekilde öğrenmiştik; bu bizim dile dökülmemiş anlaşmamızdı. Ama okul gezisine giderek bu kuralı çiğnemiştim. Ambara geri koştum. Öğretmeni buldum ve Violet’ın kayıp olduğunu ve bir şekilde gittiğini düşündüğümü söyledim. Kendisinin de etrafa bakacağını söyledi ve başka bir veliden çiftliğin müdürünü haberdar etmesini rica etti.

Bana endişelenmememi söylemedi. *Buralarda bir yerde olmalı*, demedi.

Masalardan birinde bir terslik olduğunu fark edip etrafa bakan oğlanlar gördüm. İçlerinden biri yanıma geldi ve ne olduğunu sordu.

“Violet’i bulamıyoruz. Nereye gitmiş olabileceğini biliyor musun?”

Sessizdi. Başını hayır der gibi salladı, arkadaşlarının yanına döndü ve hepsi dönüp bana baktılar. Bir şey bildiklerini düşündüm. Masaya gittim, bir ucundan öne eğildim ve sesimin titrememesi için derin bir nefes aldım. “Violet’in nereye gittiğini bilen var mı?”

Hepsi ilk oğlan gibi kafalarını salladı ve içlerinden biri kibarca ekledi. “Üzgünüz, Bayan Connor, bilmiyoruz.”

Onların da gözlerinde korku olduğunu görebiliyordum.

Otobüste yanında oturduğum baba araziyi benimle tekrar dolaşmayı teklif etti. Artık başım dönüyordu. Bacaklarım uyuşmuştu. Daha önce, bir kez daha, Violet iki yaşındayken eğlence parkında bizden uzağa kaçtığı zaman da böyle hissetmiştim ama o zaman onu pamuk helva arabasının yanında bulmuştuk. Fakat bu sadece birkaç dakika sürmüştü. Muhtemelen güvende olduğunu, muhtemelen sadece görüş alanımdan çıktığını bildiğim kısacık birkaç dakika.

Ve bir de Sam vardı. Onu düşünmemeye çalıştım. Elimden geleni yaptım.

“Nefes alamıyorum,” dedim ve baba, beni ince çakıl taşların üstünde oturttu.

“Başınızı bacaklarınızın arasına sokun.” Sırtımı sıvazladı. “Cep telefonu var mı?”

Başımı hayır der gibi salladım.

“Telefonunuzu kontrol ettiniz mi?”

Cevap vermedim. Elini çantama atıp telefonumu buldu.

“Altı cevapsız çağrınız var.”

Telefonu elinden kapıp şifremi girdim. Cevapsız çağrılar Gemma’dan gelmişti.

Telefonu açınca titrek bir sesle, “Violet,” dedim. “Yok.”

“Beş dakika önce bir telefon geldi. Onu almam için arayan bir kamyon şoföründen.” Bana nerede olduğunu söylemeyecekmiş gibi duraksadı. “Otoyol kenarındaki bir mola yerindeymiş. Onu almaya gidiyorum.” Hoşça kal bile demeden telefonu kapattı. Baba, ayağa kalkmama yardım etti ve aramayı sonlandırması için öğretmeni bulmaya gittik. Ona Violet’ın gittiğini ve babasının yanında olduğunu söyledim. Bir şişe suyla küçük hediyelik eşya dükkânında oturdum ve seni defalarca aradım ama açmadın.

Bir saat sonra otobüse doluştuk ve gelirken oturduğumuz koltuklara yerleştik. Bu kez ses fark edilir derecede azalmıştı; temiz havanın etkileri daha önceki enerji volkanını bastırmıştı. Çocuklardan hiçbiri Violet’a ne olduğundan bahsetmiyordu; sanki hiç orada olmamış gibiydi. Okula varınca oturduğum yerden çocukların inmesini seyrettim. Herkesin eşyalarını aldığından, hiçbir şey kalmadığından emin olmak için otobüsün arka tarafını kontrol ettim. Örgülü saçlı kızların oturduğu yerde bilekliği gördüm. Violet’ın bir önceki gece büyük bir özenle dizdiği mor, sarı ve altın rengi boncuklar. O bilekliği kızlardan biri için yapmış olmalıydı. Bağ çözülmuş ve oraya terk edilmişti. Boncukları parmaklarımın arasında çevirdim.

“Hey!” diye seslendim üç kıza. Okulun basamaklarına oturmuş ebeveynlerinin onları almasını bekliyorlardı. “Bunu sizden biri mi düşürdü?”

İkisi yere bakıyordu.

“Bunu sizden biri mi düşürdü dedim.”

Avucumu açıp öne uzattım ve hepsi başlarını hayır der gibi salladı.

Elimi geri kapadım ve bir araba yaklaşına kadar kızlara bakmaya devam ettim. Tek kelime etmeden dümdüz karşıya bakmaya devam ettiler.

Eve gidince bilekliği en alt çekmecem dibine, Violet'ın bulamayacağını bildiğim bir yere sakladım.

O gün olanlar ona bakışımı değiştirmişti. Arkadaşlarının arasında güçsüzdü ve bunu görmemi istememişti. Artık başkalarını kolayca sindiren, söyledikleri ya da yaptıklarıyla insanları zahmetsizce incitebilen o kız değildi. Artık gerçek yüzünü görebiliyorlardı; bir an neredeyse ona acıyacaktım.

O akşam, cevap vereceğinden emin olmasam da Gemma'yı aradım. Telefonu açınca mutfak sandalyesinde sırtımı dikleştirdim.

“Sadece onu sormak istedim. Nasıl?”

“Sessiz. Ama iyi.” Ahizeyi eliyle kapatıp bir şey fısıldadığını duydum. Sessizdi. Sana dönüp gözlerini devirdiğini görür gibi oldum. *Anlamıyor ki. Violet ONDAN kaçıyordu. Sorun O.* Gözümde senin ona telefonu kapatmasını işaret ettiğini canlandırdım. Hazır çocuklar yatmışken açtığınız şarap şişesini. Loş ve sessiz mutfağıma baktım. Gemma'ya gerçeği öğrenmeden önce akıl danıştığı anne olduğumu hatırlatmak istedim. Kendi çocuğuna nasıl annelik edeceğinin sırlarını benim yüzümde aradığını. Ona yalan söylemiştim. Ama hâlâ en yakın arkadaşı olduğunu söylediği kadındım. Kendimi tutamadım.

“Nasılsın? Jet nasıl?”

“Hoşça kal, Blythe.”

O kul gezisinden sonra Violet'ı uzun süre görmedim. Vaktimi yazarak ve bir noktada o yanımdayken daha yalnız hissetmeye başlamama rağmen bana gelmek istediği zamanlarda edebiyat ajanını görmeyi kabul ederek doldurdum.

O, duşu açarken ben de hava durumuna bakardım: yağmurlu ve soğuk. Bugün yanına şemsiye al, derdim. Planlarımı sorardı. Yazacaktım ve giderleri açması için birini çağıracaktım. Kahvaltı için zamanı var mıydı? Hayır, yoktu. Saat sekizde toplantısı vardı, unutmuş muydum? Bu akşam yine gelecek miydi? Gelemezdi. Yeni bir yazarla yemek yiyecekti. Ama yarın gelirdi. Bize kuzu yahni yapar mıydım? Islak ve görüntüyü çarpıtan camın arkasında herhangi biri olabileceği duş kabinine girerdi. O zaman onu seyrederdim. Buhar aynayı kaplamasın diye kapıyı açık bırakırdı. Tıraş olmadan önce aynayı silerken havlunun bıraktığı izlerden hoşlanmazdım. Ve lavabomda kalan tıraş artıklarından da. İşi bitmeden önce çay için su kaynatmak niyetiyle odadan çıkardım. Alt kata inince beni öperdi, ona doğru uzanmazdım bile. Fark ettiğinden bile emin değilim.

Haziran ayında rastgele bir gün Violet arayıp hafta sonu benimle kalmak istedi. Okul açıldığından beri hafta sonu kalmak istememişti. Edebiyat ajanıyla planlarımı iptal ettim ve sana bende olacağını söyledim. Onu okuldan alırken bagaja koyduğu küçük çanta daha önce hiç görmediğim giysilerle doluydu. Hayatından o kadar çok şeyi kaçıırıyordum ki. Altın rengi ışıltılı tayt beni üzdü çünkü bir dükkânda görüp benim ona almam gereken bir şeydi ama artık ona bir şey almak aklıma bile gelmiyordu.

Sinemaya gittik, sonrasında dondurma yedik. Çok fazla konuşmadık ama yanımdayken eskisi kadar gergin görünmüyordu. Daha az tedirgindi. Nedeninden emin olamıyordum ama temkini elden bırakmadım. Ona alan bıraktım. Bir noktada arabadayken radyoda bir skeç başladı. Kızgınlık dönemindeki bir kediyle ilgiliydi. Ne anlama geldiğini bildiğinden emin değildim ama birbirimize bakıp güldük ve kalbime ağırlık çöktü. Paylaştığımız an için değil, çok yabancı geldiği için. Ne çok şey kaçırdığımız için.

Annemi en son gördüğümde olduğum yaşıyaydım.

Genellikle kapıdan iyi geceler dilerdim. O gece yatağının kenarına oturdum ve elimi battaniyenin altından ayaklarının

üstüne koydum ve onları sıktım. Bunu o küçükken, henüz ona dokunmama itiraz etmediği zamanlarda da yapardım. Bakışlarını kitabından kaldırdı, göz göze geldik. Ayaklarını çekmedi.

“Büyükannem seni özlüyormuş. Geçen gün öyle söyledi.”

“Ah,” dedim Violet’ın bunu bana söylemesine şaşırımtım. Annenle hâlâ konuşmamıştık.

“Ben de onu özlüyorum.”

“Neden aramıyorsun?”

“Bilmem.” İç geçirdim. “Sanırım onunla konuşmak beni çok üzeceği için. Jet’i çok seviyor olmalı, değil mi?”

Geçştirir gibi omuz silkti. Bir an Jet’in gördüğü ilgiye imreniyor olabilir mi diye düşündüm ama sonra oğlundan bahsedildiğini duymamamın benim için daha iyi olacağını bildiğini anladım. Bakışları odanın içinde dolaşırken gözleri titreşir gibi oldu. İkimizin aklından da Sam geçmiş olabilir miydi? Ondan bahsetmeyi ve onu yatak odasına, aramıza almayı çok isterdim. Elimin altındaki ayaklarının kabartısına baktım. Tuhaf bir şekilde sakın hissediyordum.

“Konuşmak istediğin bir şey var mı? Okulla ilgili ya da başka bir şey...” Odasından çıkmak istemiyordum. Elimi ondan çekmek istemiyordum.

Başını hayır der gibi salladı. “Hayır, böyle iyiyim. İyi geceler, anne.” Parmağını arasında tuttuğu kitabı açtı ve yastığına yerleşti. “Sinema için teşekkürler.”

O gece üstümde giysilerimle, ne kadar nazikleştiğini düşünerek kanepede uyuyakaldım. Belki de bir şeyler değişiyordu.

Ahşap zeminde ayak seslerine uyandım. Sam öleli altı yıl olmuştu ama geceleri en ufak bir sese uyanma dürtüm doğduğu zamanki kadar güçlüydü.

Violet parmak uçlarında yürüyor, kendi odasından benimkine geçiyordu. Kapı açıldı. Beni mi arıyordu? Bana seslene-

cek mi diye bekledim. Adımları iyice sessizleşti. Şifonyerime yaklaşmıştı. Sarkan pirinç kulpun ahşaba hafifçe değdiğini duydum. Çekmece kapanırken aynı ses tekrar geldi. İşi kısa sürmüştü. Hemen halletmişti. Hangi çekmeceyi açtığını, ne arıyor olabileceğini merak ettim. Otobüste kenara atılmış halde bulduğum bileklik oradaydı. Elbette. Çoktan atmış olmalıydım; bulabileceği hiç aklıma gelmemişti. Odama en son ne zaman girdiğini hatırlamıyordum. Adımlarının onu yatağına geri taşıdığını duydum. Ona uykuya dalması için zaman tanıyacak kadar bekledikten sonra sessizce üst kata çıktım. Geceliğimi giydim, çekmeceyi kontrol ettim. Bileklik hâlâ oradaydı. Gördüyse bile almamıştı.

Kahvaltıda nazikti. Sevecen ya da konuşkan değil ama nazik. Onu sizin eve bıraktım ve araç yolundan eve doğru koşmasını ve kapıdan içeri uçmasını seyrettim. Oturma odasının penceresinden Gemma'nın onu karşılamaya, evine hoş geldin demeye koşan karaltısını gördüm.

Fikir ilk kez o zaman aklıma geldi. Daha sonra, güneş battıktan sonra geri gelme, sizi gecenin karanlığında seyretme fikri.

Seninle tanıştıktan sonra en çok ihtiyaç duyduğum şeyler için babama gitmeye son verdim. Teselli, tavsiye. Artık bana faydası daha az dokunuyordu. Aradığı zamanlarda hayatımla ilgili ayrıntıları geçiştirmemle, konuyu tekrar ona getirmemle o da bunu anlamış olmalıydı. Onu artık dünyama sokmuyordum. Bundan utanıyorum; sahip olduğu tek şeyin ben olduğumu biliyordum.

Beni üniversite yatakhaneğine bıraktığı gün, başımın tepesine bir veda öpücüğü kondurup sessizce uzaklaştı. Saatler sonra pencereden dışarı baktığımda, hâlâ oradaydı. Bir ağaca yaslanmış benim binama bakıyordu. Dışarı baktığımı görmeden perdeyi kapattım. Bunu, orada duruşunu sık sık düşünürüm.

Mezuniyet ayı bir sabah Noel'de eve gittiğimden beri beni hiç aramadığını fark ettim. O hafta sonu aramayı planladım ama sana, aradım ve beni görmek için sabırsızlanıyor desem de bunu hiç yapmadım. Aramak yerine sınavlarımdan sonraki akşam, önceden haber vermeden evine gittim. Yurttaki odamdan birkaç şeyi eve bırakmam gerektiğini söyledim. Birbirimizle havadan sudan konuştuk, sonra o erkenden yattı. Bir gece daha kalmaya karar verdim. Ertesi gün sevdiğini bildiğim bir tavuk yemeği yaptım. İşten eve gelmesini bekledim ama saatler

geçmesine rağmen gelmedi. Saat ondan sonra geldiğinde içki kokuyordu. Mutfak masasına oturdu ve ben tezgâha yaslanıp ayakta dururken o, soğuk yemek tabağına uzun uzun baktı. Sanırım ikimiz de annemi düşündük. Bize birer viski doldurup masaya oturdum. Sormayı planlamamıştım ama soruverdim:

“Beni neden terk etti?”

*S*abah ben uyanmadan gitmişti. Birlikte dibini gördüğümüz şişe yüzünden başım zonkluyordu. Arabayla kampüse dönüp kalan son eşyalarımı topladım. Ertesi gün seninle aynı eve taşınacaktık. O gecedan sonra babamı düşünmek benim içi daha da zorlaştı. Geçmişimi geride bırakmak için can atıyordum. Babam sorunun kendisi olmasa da annemin ve benim çok büyük bir parçamızdı.

Polis beni evinde ölü bulunduğunu, gece kalp krizinden öldüğünden şüphelendiklerini haber vermek için arayınca ahizeyi sana uzattım ve sabah güneşinin vurduğu ılık parkenin üstüne uzandım. Kendi dairemizde yaşamaya başlayalı dört ay olmuştu.

Saçlarıma dokunmak için yanıma çömelerek, “İyi ki onu görmeye gitmişsin,” dedin.

Sana arkamı döndüm. Tek düşünebildiğim babamın o gece kadehinin dibine bakarak söylediği son şeydi. Saatlerdir konuşuyor ve içki içiyorduk.

Sana bakar ve Cecilia’ya, “Ne kadar şanslıyız, değil mi?” derdim. Ama o bunu göre...

Cümlelerin ortasında kendine gelmiş ve başka hiçbir şey söylemeden masadan kalkmıştı. Bana doğduğum zamanı anlatıyordu. Her kelimesini aklıma kazımıştım.

Annemin ve benim onun kalbini nasıl kırdığımızı şimdi anlıyordum.

Cenazeyi organize etmek için geri döndüm ve eve büyük bir temkinle yaklaştım. Bayan Ellington'da evin yedek anahtarı vardı ve ben eve gitmeden etrafı temizlemişti. Bunu hemen anladım çünkü içerisi limon kokuyordu ve o her zaman limon yağıyla temizlik yapardı. Babamın yatak takımı farklıydı. Temiz çarşafları Ellingtonların evinin misafir odasından tanıdım.

Bayan Ellington öğleden sonra bana arkadaşlık etmeye geldi. Cenazeden önceki gün Daniel ve Thomas'ın yardımıyla evi boşalttım ve her şeyi elden çıkardım. Evi boş istiyordum. Her şey gitmeliydi.

Ertesi sezon, büyüdüğüm evi piyasa değerinin altında bir fiyata satılığa çıkardım. Gittiğini görmek bana bir şey hissettirmedi. Kâğıtları imzaladığım gün Bayan Ellington geldi.

“Seninle gurur duyuyordu. Onu çok mutlu ettin.”

Eline dokundum. Bana yalan söylemesi büyük incelikti.

Violet'in hoş geçen ziyaretinden üç gün sonra Gemma beni aradı. Ses tonundan tatsız olduğunu anladım. O sabah Jet'i çamaşır odasında keskin bir jiletle oynarken bulmuştu. Gemma içeri girdiğinde üstündeki kot pantolonu kesmeye çalışıyordu.

“Senin mi?”

“Ne demek istiyorsun?” Havuzdan eve yürüyordum. Sam'in karolarını görmeye gitmiştim. Ne dediğini tam olarak idrak edememişim, hâlâ adını telefonumda görmenin şaşkınlığını yaşıyordum.

“O jilet senin evinden mi geldi?”

Aklıma dört yıl önce Fox'un kutusundan aldığım ve bir eşarbın arasında şifonyer çekmecemın arka tarafına sakladığım jilet geldi. O zamandan beri el sürmemiştim. Violet. Odama o jileti bulmak için girmiş olabilir miydi? Orada olduğunu bir şekilde biliyor muydu?

“Gelebileceği başka bir yer düşünemiyorum. Fox jiletlerini evde tutmuyor. Violet onun maket aletlerini bodrum katında sakladığını, açıkta tuttuğunu söyledi. Onun çamaşırlarının yakınında.”

“Çok saçma,” dedim yüzümün ısındığını hissederek. Gemma alt kattayken Violet’ın jileti Jet’e verdiğini ve sonra dönüp gitliğini hayal ettim. Yüzüm gittikçe ısınıyordu.

“Daha dikkatli olmalısın, Blythe. Violet kendine zarar verebilirdi.”

Homurdanarak telefonu kapattı. Acımasız birine dönüşmüştü. Eskiden bana sadece acırdı. Şimdi ise benden hoşlanmıyordu.

Bir küfür mırıldandım ve adımlarımı hızlandırdım. Botlarımı çıkarır çıkarmaz üst kata, odama koştum ve çekmeceyi açtım. Eşarp oradaydı ama jilet gitmişti.

Sonrasında haftalarca uyuyamadım. Uyuduğum zaman rüyamda Sam'i görüyordum. Kollarımın arasında çığlıklar atarak kıvranırken parmakları tek tek kesiliyordu. Kesme işini kim yapıyordu bilmiyorum. Sanırım Violet'tı. Ve sonra parmaklarının uçlarının dilimin etrafında döndüğünü, onları emdiğimi ve çiğnediğimi hissediyordum. Bir avuç fasulye jelibon şeker gibi. Uyanınca kan görmeyi bekleyerek lavaboya tükürdüm. Bana o kadar gerçek gelmişti.

Violet eve bir sonraki ay geldi. Bu kez daha sessiz, birbirimize karşı daha az nazıktık. Soğukluk geri dönmüştü. Gemma'nın beni aradığını biliyordu. Ben de jileti aldığını biliyordum ama onunla bu konuda yüzleşmeli miydim, emin değildim. Ne yapacağımı bilmiyordum. Uykusuzluktan bitkin düşmüştüm ve düşünmemek daha kolaydı.

Konuyu kapatmaya karar verdim. Ta ki bir gün bana bir soru sorana kadar. Aşağıdaki çamaşır küvetinde banyo paspasını çamaşır suyuyla yıkıyordum. Çamaşır suyu şişesindeki zehir simgesini işaret etti ve birkaç saniye ağzı açık durduktan sonra, "Bu biri birazcık içse bile, ölebilir mi demek?" diye sordu. Sonra yine duraksadı. "Bu kadar tehlikeli bir şeyi neden burada tutuyorsun?"

“Neden soruyorsun?”

Omuz silkti. Bir cevap aramıyordu. Çamaşır odasından çıktı ve onu erken alman için seni aradığını duydum. Kaygının, gırtlığımı neredeyse tıkayan o felç edici paniğin sırtımdan yukarı tırmandığını hissettim. Bunu daha önce yaşamıştım. Güç bela atlatmıştım.

Şişeyi diğer temizlik malzemelerini sakladığım dolaba kaldırdım. Rafı taradım. Orada olan şeyleri zihnime not ettim.

O öğleden sonra, kalbim hızla çarparak defalarca Gemma’yı aradım. Telefona akşam cevap verdi.

Ona Violet’ın zehirle ilgili söylediklerini anlattım. Ona çekmecedeki eksilen jileti söyledim.

Ona sadece onu ve ailesini korumaya çalıştığımı söyledim. Jet için endişeli olduğumu. Violet’ı farklı düşünmemiz gerektiğini. Bir geçmişi olduğunu. Yine bir şeylerin olmasından korktuğumu ve bazı önsezilerimin olduğunu. Konuşmasını beklerken başımı masaya yasladım. Violet’ı düşünmekten yorgun düşmüştüm. Artık benim sorunum olsun istemiyordum. Ya da korkum.

Gemma sessiz kaldı. Sonunda sakın bir sesle konuştu:

“Sam’i o itmedi, Blythe. Onun yaptığına inandığını biliyorum. Ama bunu sen uydurdun. Aslında olmamış bir şeyi gördüğünü sandın. Bunu o yapmadı.”

Telefonu kapattı. Kapıda anahtar sesi duydum. Geceyi bende geçirmeye gelmişti. Onu mutfığa çağırdım ve soyundum. Ölümüne emilmiş cansız, sarkık memelerimi eskiden oldukları yeri hayal eder gibi yukarı iterken masanın üstünde düzüştük.

O köşeye dönmeyi senelerce düşünmüştüm. Bu düşünce aklıma boş bir pazar öğleden sonrasında sinemaya gitmeyi düşünmek kadar zahmetsizce giriverirdi. *Ah, evet. Oraya gidebilirim. Bunu bugün yapabilirim.* Sonra kendimi oraya gitmek yerine banyoyu temizlemeye ya da mutfak dolaplarını düzenlemeye ikna ederdim.

Ancak bahsettiğim gün, farklıydı. Yine uykusuzluk çekiyordum ve evin içinde bir şeylere boş boş bakmaktan daha fazlasını yapmadan dolaşıyordum: Tuzluğun doldurulması gerekiyordu; ocağın zamanlayıcısı hâlâ bir saat ileriydi; çöp posta yığını, geri dönüşüm kutusunun sadece birkaç santim uzağında duruyordu. Aylarca zihnimde Gemma'nın sesini duydum; biri kafamı alüminyum folyoyla sarmış gibi boğuk bir yankı. Benimle benim bilmediğim bir şeyi biliyormuş gibi konuşmuştu. Öldüğü gün oradaymış gibi. Telefonda, *sen ne olduğunu nereden biliyorsun*, diye haykırmak istemiştım. *Sen nasıl bilebilirsin ki?*

Ama bir şeyi itiraf etmeliyim. Zaman geçtikçe kendimden şüphelenmeye başlamıştım. Yıllarca taşıdığım o güçlü inanç bir şekilde ağırlığını kaybediyordu. O günü kafamda net bir şekilde canlandırmakta daha fazla zorlanıyordum. Bazen sabah

uyanınca yaptığım ilk şey bu oluyordu. Hafızamda o günün bir tekrarını aramak. Silikleşmiş miydi? Bir önceki gün olduğundan daha mı uzaktı?

Yürüyerek gidebilirdim, o kadar uzakta yaşamıyorduk. Ama arabayla gitmek bana kendimi ihtiyaç duyduğum kadar uzak hissettirecekti. Mahallede birkaç tur attıktan sonra arabamı olayın olduğu yerin bir blok uzağına park ettim. Gözlerimi kapadım ve başımı arkaya yasladım. Bir süre öyle kaldım.

Sonra yürüdüm. Kapüşonumun altından bakınca Joe'nun kafesinin tabelasını gördüm. Bir zamanlar soluk renkli ve soyulmaya yüz tutmuş olan harfler, mat siyaha boyanmıştı. Montumun üzerinden hissedebilecek miyim diye elimi kalbimin üstüne koydum. Kanımın her pompalanışı bir hıçkırık gibiydi. Arkama döndüm ve kavşakla yüz yüze geldim.

Oradaki her şey hafızamdakinden farklı görünüyordu. Öte yandan bir kavşak bir diğerinden ne kadar farklı görünebilirdi ki? Damarlara benzeyen yumuşak katran çizgileriyle kaplı, soluk gri renkli çatlak asfalt, insanların kullanmayabileceği yaya geçidini işaret eden yanardönerli sarı çizgiler. Rüzgârla sallanan trafik ışıkları ve arkamda trafiğin homurtusu yükselirken öten yürü işareti.

Bir iz arayarak asfaltı taradım. Kan. Enkazdan bir parça. Ve sonra zamanın gerçek olduğunu, aradan 2.442 uzun ve boş günün geçtiğini hatırladım. Trafikte bir boşluk olmasını bekledim. Yola yürüdüm ve öldüğü noktada –sağ şeridin ortasının biraz solunda, yaya geçidinin sadece birkaç metre uzağında– yere çömeldim. Elim asfaltın üstünde dolaştırdım ve sonra, üşümüş yanağıma bastırdım.

Kaldırıma baktım ve hızla yola fırlayan puseti zihnimde canlandırdım. Kenardaki çok net hatırladığım o oyuk artık yoktu. Betonun kenarı pürüzsüzdü ve sokağa doğru uzanıyordu.

Çömeldiğim yerden yükseltiyi görebiliyordum ve hatırladığım kadar hafif değildi. Kaldırıma çıktım, cebimden bir dudak parlatıcısı buldum. Parlatıcıyı yan tarafının üstünde yere bıraktım ve botlarımın burnundan önce yavaş, sonra artan bir hızla yuvarlanmasını ve yolun ortasında durmasını izledim. Yeşil ışık yandı ve silindir şeklindeki parlatıcı arabaların altından sekerek uzaklaştı. Orta yaşlı takım elbiseli bir adam, hiç şüphesiz ne yaptığımı merak ederek bana bakmak için yavaşladı. Gözlerimi kaçırıp doğruldum.

Sahne zihnimde tekrar canlandı. Kafenin kapısından çıkışımız. Burada, kaldırımda duruşumuz. Çayımı sol elimde tutuşum. Sağ elimle pusetin kulpunu kavrayışım. Sam'in başına son kez dokunuşum. Yüzüme doğru yükselen sıcak buhar hissi. Yanımdaki Violet. Kolumun çekilişi. Tenimin haşlanması. Siyah kulpun üstünde Violet'ın pembe eldivenleri. Sam'in kafasının arkasının gittikçe uzaklaşması. Ne kadar hızlı gitmişti? Momentumu var mıydı? İtilmeden o kadar uzağa yuvarlanabilir miydi? Violet kulpuna dokunmuş muydu?

Sahneyi hafızamda defalarca, mümkün olan her şekilde canlandırdım. Olabilirdi. Olmuş olabilirdi.

Yanımdan geçen biri dirseğime çarptı, sona biri daha ve kendimi ellerinde çeşit çeşit paket servis kutuları ve kahve bardakları olan bir insan nehrinin arasında dururken buldum. Gerçek hayatları ve işleri olan, önemli yerlere giden ve onlara ihtiyaç duyan başkaları tarafından beklenen bu insanların arasında kendimi görünmez hissettim. *Hepinizin canı cehenneme*, diye düşündüm ve çılgılık atmak istedim. *Benim oğlum öldü! Tam burada öldü! Siz her gün hiçbir şey olmamış gibi buradan geçiyorsunuz! Öfkeli ve yorgundum. Döndüm ve kahve dükkânına baktım.*

Kafe henüz sağken Sam'in gözlerine son kez baktığım yerdı. Şimdi her şeyi değışmişti. Camdan içeri bakınca ahşap parke-lerin yerini balıksırtı seramik karoların aldığını ve bir zamanlar kareli duvar kâğıdıyla kaplı olan duvarlara kara tahta panolar sıralandığını gördüm. Paslanmaz çelik masalardan önceki masaları hatırlamaya çalıştım. Öğle saati için fazla sessizdi; eskiden çok hareketli bir yerdı.

İçeri girdim, Violet ve Sam'in çok sevdiği kapı çanının artık olmadığını fark ettim. Joe hâlâ oradaydı ve sırtı bana dönük bir halde espresso makinesiyle uğraşıyordu.

Derin bir nefes aldım. "Joe," dedim. Kafasını yavaşça kaldırdı. Omuzları düştü. Tezgâhın arkasından çıktı ve ellerini benimkilere uzattı. Tutup sıktı.

"Bir gün geri geleceğini umdum hep."

"Çok farklı görünüyor," dedim etrafıma bakarak.

Gözlerini devirdi. "Oğlum. İşi o devralıyor. Sırtım fena ve bu iş çok ayakta durmayı gerektiriyor." Birbirimize gülümsedik. "Sen nasılsın?"

Pencereden dışarı, kavşağa baktım.

"Ne hatırlıyorsun?" Yutkundum. Konuya girmeyi, hatta onunla konuşmayı planlamamıştım.

"Ah, tatlım," dedi elini yeniden benimkinin üstüne koyarak. Benimle birlikte pencereden dışarı baktı. "Senin ne kadar dalgın olduğunu hatırlıyorum. Şoktaydın. Kızın beline yapışmıştı ve ona sarılmanı istiyordu ama sen eğilemiyordun. Kıpırdıyamıyordun."

Violet bunu daha önce hiç yapmamıştı. Bana hiç yapışmamıştı. Diğer çocukların yaptığı gibi, teselli aramak için hiç bana sığınmamıştı. Tutunarak, yardım isteyerek.

Birlikte pencereye bakan masaya oturduk ve ışıkların değişmesini, arabaların geçmesini seyrettik. Gökyüzü beyazdı.

“Sen olduğu anı gördün mü?”

Yüzünü buruşturdu ama gözlerini sokaktan ayırmadı. Bana ne diyeceğini düşünüyordu. Kafamı çevirdim ve göz ucuyla başını salladığını gördüm.

“Pusetin oraya nasıl gittiğini gördün mü?” dedim şansımı tekrar denemek için ve gözlerimi kapadım.

“Şu korkunç, kahrolası kazalardan biriydi.”

Gözlerimi açtım ve masanın üstünde kavuşturduğu ellerine baktım. Bir sancıyı atlatmaya çalışır gibi sımsıkı kenetlemişti ellerini.

“Yıllar boyu, sık sık aklıma geldin. Böyle bir şeyi nasıl atlatabilir ki diye düşündüm.” Gözleri matlaştı. “Ve her zaman, yaşamaya devam etmek için o küçük kıza sahip olmana şükrettim.”

***E**ve dönünce kapı* kasım rüzgârıyla çarparak kapandı, az kalsın parmaklarım sıkıştıyordu. Yere çöktüm, anahtarlarımı duvara fırlattım. Sam’i, yüzünün bebek tombulluğundan bir gün olacağı insana yeni yeni dönüşmeye başladığını, tatlı sütümün boynunun girintisine sinen kokusunu, emmesi bitince mememi dudaklarıyla son bir kez çekişini düşündüm. Onu emzirirken karanlıkta gözlerini yüzüme dikişini. Gözlerimi kapadım ve kucağımdaki ağırlığını tekrar hissetmeye çalıştım. Oraya gidebilir, orada olabilirdim. Arka planda sabah programının sesi, mutfakta çaydanlığın buhar ısılığı. Üst katta Violet’ın çıplak ayaklarının belli belirsiz sesi. Sen iş için tıraş olurken banyo lavabosuna akan su. Arka sokakta çöp kamyonu. Yıkanmamış saçlarımın ellerimde bıraktığı his. Diğer odadan

ASHLEY AUDRAIN

gelen ağlama sesi. O sıradan ve boğucu hayat. Ama rahatlatıcı. O hayat her şeydi ve ben her şeyin ellerimin arasından kaymasına izin vermiştim.

Belki de onun kayıp gitmesine de ben izin vermiştim.

O akşam yarım şişe şarap tüketmiştim, evet. Ama seni aramayı günlerdir düşünüyordum. O, üst katta, yatağın sana ait tarafında uyurken ben kanepeye kıvrılmışım. Keşke gece kalmasaydı. Saat gece yarısına yaklaşıyordu.

Sana söyleyebileceklerimin farklı versiyonlarını defalarca prova etmiştim ama hiçbirisi doğru gelmiyordu. Olduğum anne için özür dilemek istemiyordum. Üzgün değildim. Hatalı olduğumu söylemek istemiyordum, hatalı olduğumdan emin değildim. Sadece, içimde bir şeyin değiştiğini bilmeni istiyordum. Ve kızımızı daha fazla görmeyi diliyordum.

Üçüncü arayışında telefonu Gemma açtı. “Her şey yolunda mı?” dedi.

Belki de öyledir, demek istedim. Belki nihayet yolundadır.

Ama bunu söylemek yerine seninle konuşmak istedim. Yatakta yanıdaydın, telefonu almak için dönerken çarşafların hışırtısını duyabiliyordum.

“Onu daha çok görmeliyim. Daha iyi olmak istiyorum.”

Sonra sana tabloyu, taşınırken odamızdan götürdüğün tabloyu sordum. Bunu sormayı planlamamıştım, o gece aklıma bile gelmemişti. Ama bir anda onu umutsuzca istemişim. Ayağa kalktım ve sen hattın diğer ucunda sessiz dururken odanın içinde

dolaşmaya başladım. Tablonun yeni, güzel evinizin koridorunda bembeyaz bir duvarda asılı olduğunu, Gemma'nın, önünden geçerken kendi küçük çocuğunu ve yüzüne nasıl dokunduğunu düşünerek altın rengi çerçevesini okşadığını hayal ettim.

“Nerede olduğunu bilmiyorum,” dedin.

Ertesi gün Violet'ı okuldan ben aldım. Çocuklar iki yanından zıplayarak inerken bir şelaledeki taş gibi soğuk basamaklarda tek başına oturuyordu.

“Bu öğleden sonra istediğin her şeyi yapabiliriz,” dedim emniyet kemerini takarken. “Sen seç. Ama yeni bir program deneyeceğiz. Her çarşamba ve perşembe gecesini benimle geçireceksin.”

Göz ucuyla hırsla telefonunda mesaj yazdığını gördüm.

“Eve gitmek istiyorum,” dedi bir süre sonra pencereden dışarı bakarak.

“Gideceğiz. Ama önce eğlenceli bir şey yapalım. İçinden ne geçiyor?”

“Hayır, evi kastettim. Gemma'ya ve babama gitmek istiyorum.”

“Pekâlâ. Sen benim kızımsın. Ben de senin annenim. Bu yüzden gereğini yapacağız.”

Arabayı bir benzinciye sokup durdum. Onu nereye götüreceğimi bilmiyordum. Yüzü yolcu kapısına dönüktü ve mesaj yazıyordu. O anda bir telefonu olduğunu bilmediğimi fark ettim.

“Kiminle yazışıyorsun?”

“Annemle ve babamla.”

Tepki vermedim, tepki almak için uğraştığını biliyordum. Depoyu doldurdum ve otoyola çıktım.

İki saat sonra çıkış rampasındaki bir arabaya servis noktasından yemek almak için durduk. Artık vejetaryen olduğunu bilmiyordum; sadece patates kızartması yiyecekti. İki saat boyunca nereye gittiğimizi sormamıştı. Kolunu pencereye dayamıştı, saç tutamlarını parmaklarının arasından yavaşça kaydırarak düzeltiyor, elini bir kemanın yayı gibi ipeksi kurdelesinin üstünden kaydırıyordu. Bu benim de küçük bir kızken yaptığım bir şeydi.

Park alanına girip makineden bilet alırken içim sıcacık oldu. Buraya uzun zamandır gelmemiştim. Arabadan indim, soğukta yanıma gelmesini bekledim ama kıpırdamadı. Kapısını açtım, elimi omzuna koydum.

“Tanışmanı istediğim biri var.”

Danışmada kayıt yaptırırken tek kelime etmedi. Kimliğimi verdim, montlarımıza ziyaretçi kartlarımızı tutturdum. Beni asansöre kadar ve dördüncü katın koridorunda sessizce takip etti. İçerisi havasızdı ve zaman zaman gelen idrar kokusunun dışında aseptik kokuyordu. O havayı solumak beni mahvediyordu. Odasının kapısını usulca tıklattım.

“Girin.”

Kucağında boş bir bulmacayla kumaş kaplı turuncu bir koltukta bağdaş kurmuştu. Odanın ışıkları sönük, kaleminin kapağı kapalıydı. Omuzlarında gevşek bir örgüyle örülmüş bir battaniye vardı. Konuşmak için ağzını açtı, sonra sadece iç geçirdi. Ne söylemek istediğini unutmuştu. Ve sonra, “Demek geldin!” dedi. “Seni bekliyordum!”

Violet onu kucaklamamı seyretti. Arkasındaki lambayı yak-
tım, ışığa şaşırmış gibi dönüp ampule baktı. Violet’a yatağın ucuna oturmasını işaret ettim.

“Seni gördüğüme çok sevindim.” Elime uzandı, başparmağını derisi pirinç kâğıdı gibi incecik elinde dolaştırdım. Elinin üstünü öperken damarlarının dudaklarımın altında kıpırdadığını hissettim. Vazelin gibi kokuyordu.

“Bugün çok güzel görünüyorsun.” Bunu öyle içten söylemişti ki bir anda kendimi gerçekten güzel hissettim. Ona teşekkür ettim. Dudakları kurumuştı, komodindeki su bardağını alıp ona verdim. “Hayır, sağ ol, hayatım. Sen iç. Her zaman çok susarsın. Küçük bir kızken bile çok susardın.”

Violet bana baktı, çarpılan ağzından hoşnutsuz olduğunu görebiliyordum. Tuhaf kokan bu tuhaf binada, daha önce hiç karşılaşmadığı bu kadının yanında rahatsız hissetmişti. Yatağın üstünde kıpırdandı ve kapıya baktı.

“Seni tanıştırmak istediğim biri var. Bu benim kızım, Violet.” Hızla dönüp koltukta oturan yabancıya baktı ve bir merhaba mırıldandı.

“Ah, ne güzel bir kız, öyle değil mi?”

“Kesinlikle öyle.”

“Buraya nasıl geldiğimi biliyor musun?” diye sordu. Yüzü endişeliydi.

Ellerimi tekrar ellerinin üstüne koydum ve başımı salladım. “Buraya arabayla getirildin. Yaşadığın yer buraya çok uzak değildi, Downington Crescent’ta bir evdi. Hatırlıyor musun?”

“Hatırlamıyorum.”

Bir hemşire elindeki üstü örtülü bir tepsiyle içeri girdi ve tepsiyi tekerlekli, küçük bir masanın üstüne bıraktı. “Akşam yemeği zamanı!”

“Leda, seni kızım ile tanıştırayım.” Ellerimi çekti ve hemşireye gülümsedi. “Çok güzel, değil mi?”

Violet bana ilk kez baktı. Ayağa kalktı ve elleri dirseklerinde kapıya doğru yürüdü. Çenesi eğildi ve bir an ağlayacak

sandım. Hemşire bana gülümsedi, sonra yatağın örtüsünü açıp ince yastığı kabarttı. Baş ucu komodinindeki köpük bardağa iki kapsül bıraktıktan sonra yemek tepsisinin kapağını kaldırdı. Oda berbat bir sıcak konserve sebze kokusuyla doldu. Violet bize arkasını döndü.

“Ah, artık yemeğimi yemeli ve yatmaya hazırlanmalıyım.” Ağır hareketlerle koltuğundan kalktı, omuzlarındaki battaniyeyi katlamaya çalıştı. Banyoya girip kapıyı kapattı. Masanın üstündeki birkaç şeyin yerini değiştirip yemek servisini hazırladım, bulmaca kitabını şifonyerin üstüne kaldırdım. Violet sessizce beni süzüyordu. Sifon çekildi, sonra onun koltuğuna geri yerleşmesini izledik.

“O zaman biz artık gitsek iyi olacak.” Yanağını öpmek için eğildim. “Noel’de yine ziyaretine geleceğim. Daniel’ı ya da Thomas’ı gördün mü? Yakın zamanda geldiler mi?”

“Onlar kim?”

“Oğulların.” Onlarla temasım uzun zaman önce kopmuştu.

“Benim oğlum yok. Sadece sen varsın.”

Bayan Ellington ne yapacağını bilemeyerek çatal bıçağına bakarken onu tekrar öptüm. Çatalı eline verdim ve bir yeşil fasulyeye batırmasına yardım ettim. Başını salladı ve fasulyeyi dudaklarına götürdü.

Arabaya binince motoru çalıştırdım ve birkaç dakika öyle oturdum. Telefonunu çıkarıp mesaj yazmasını bekliyordum. Ama yapmadı. Ben otoyola çıkış yolunu bulurken dümdüz karşıya bakıyordu. Hava iyice kararmıştı. Uyuyakaldığını sandım. Yolu yarılamiştık ki sonunda benimle konuştu.

“O kadın kimdi? Annen değildi. Siyahiydi.” Sesi iğneleyiciydi. Onu kandırmaya çalışmışım gibi. Bir şekilde aptal gibi hissetmesini istemişim gibi.

“Hayatımda sahip olduğum anneye en yakın şeydi.”

GÜDÜ

“Neden gerçek anneni bulmuyorsun?”

Onu dürüstçe cevaplamanın bir yolunu düşünerek duraksadım.

“Çünkü dönüşmüş olabileceği insandan korkuyorum.”

Bakışlarımı yoldan onun gölgeli profiline çevirdim. Hüzün bir yumru olup gırtlığıma tılandı. On dört sene boyunca aramızda olmayan bir şeyi bulmaya çabalamıştım. O, benden doğmuştu. Onu ben yapmıştım. Yanımda oturan bu güzel şeyi ben yapmıştım, onu istediğim ve bütün dünyam olacağını sandığım bir zaman olmuştu. Şimdi artık bir kadına benziyordu. Gözlerinde kadınsı bir bilgelik büyüyordu ve bensiz serpmek, beni içine almayan bir hayat seçmek üzereydi. Geride bırakılacaktım.

1975

Cecilia anne olmak için yaratılmadığını en başından anlamıştı. Daha kadınlığının kendini göstermeye başladığı ilk zamanlarda iliklerinde hissetmişti. Annesinin elinden tutmuş, ayaklarını yerde sürüyen bir çocuk gördüğü zaman kafasını çevirirdi. Bu onun için musluktan akan su çok sıcak gelince yüzünü buruşturmak gibi fiziksel bir tepkiydi. Cecilia'ya göre diğer kadınların sahip olduğu şey onda eksikti. Annelik içinde yoktu ve tombul bir bebek bacağı ona sevinç vermiyordu. Kendi yansımasını başka bir canlıda görmek istemediği de kesindi.

On iki yaşından beri âdeti ona gerçeği hatırlatan sadık bir dost gibi her ay geldi: Kanıyorsun. İçinde bir bebeğe ihtiyacın yok. Dünyanın sana buna ihtiyacın olduğunu söylemesine izin verme.

Onun hayalleri ve özgürlüğü vardı ama sonra hepsinden vazgeçti.

Bebek, içinde hareket ettiği zaman Cecilia bazen acaba duyguları değişir mi diye merak ederdi. Bir keresinde aynanın karşısında durup bebeğin ayağının yumrusunun karnının üst kısmında hilal şeklindeki bir ayın çizdiği yay gibi hareket

etmesini izledi. Yüksek sesle gülünce bebek daha fazla hareket etti. Cecilia biraz daha güldü. İkisi birlikte eğlenceli bir an yaşıyorlardı.

Doktorlar doğum için ona anestezi verdiler. Bebek çıkmak istemiyordu bu yüzden Cecilia'yı üç yerinden kesmek zorunda kalmış ve bebeğin üçgen şeklini almasına neden olan forseps kullanmışlardı. Cecilia kendine geldiğinde bebek çoktan pamuklu bir kumaşa sarılıp yenidoğanlar arasındaki yerini almıştı.

"Bir kızın oldu," dedi hemşire ona, sanki bu duymak isteyeceği heyecan verici bir habermiş gibi.

Seb onu tekerlekli sandalyeyle pencereye yaklaştırdı ve hemşirenin dikkatini çekmek için camı tıklattı.

"Şuradaki." Cecilia üç sıra gerideki, soldan dördüncü bebeği işaret etti.

"Nereden anladın?"

"Anladım işte."

Hemşire annemin işaret ettiği bebeği aldı ve görebilmeleri için havaya kaldırdı. Bebeğin gözleri açıktı ve hareketsizdi. Cecilia onun eski oyuncak bebeği Beth-Anne'e benzediğini düşündü.

Hemşire camın arkasından onu emzirmek isteyip istemediğini sordu. Cecilia, Seb'e baktı ve dışarı çıkmayı istedi.

Seb onu terlikleri, geceliği ve kaldırımında tangırdayan serum askısıyla hastanenin ön kapısından çıkardı. Ona sigara verdi ve Cecilia sigarasını otoparka bakarak içti.

"Arabaya atlayıp gidebiliriz. Sadece sen ve ben," dedi sigarasını dizinin üstünde söndürürken.

Babam sırttı. "O ağrı kesiciler gerçekten işe yarıyor desene." Onu içeri geri götürmek için döndürdü. "Haydi. Daha isme karar vereceğiz."

Bebeği eve götürdüler ve Seb'in anne ve babasının evindeki mutfak masasının üstünde bir sepete koydular. Cecilia'nın sütü

hiç gelmedi. Bebek mamayla hızla tombullaştı ve Cecilia onun Etta'ya benzediğini düşündü. Bebek neredeyse hiç ağlamıyordu; diğer bebeklerin aksine geceleri bile sesi çıkmıyordu. Seb, Cecilia'ya neredeyse her gün, "Ne kadar şanslıyız," diyordu.

Fırçası uzun, ıslak saçlarıma dolanmıştı. Annem klozetin üstüne oturmuş, saç tutamlarını tek tek fırçanın dişlerinin arasından çekiyordu. Ona saçımı kesebileceğini söyledim, on bir yaşındaydım, henüz nasıl göründüğüme aldır mıyordum. Ama o, saçlarımın kısa halinden hoşlanmayacağımda ısrar etmişti. Başka hiçbir şeye aldır mazken bunu neden bu kadar önemsed iğini anlamamıştım. Kafamı çekiştirirken hiç ses çıkarmadan oturdum. Arka planda radyo çalıyor ve birkaç saniyede bir cızırdıyordu. Geceliğimin soluk gökkuşaklarına bakıyordum.

“Büyükannenin saçları kısaydı.”

“Ona benziyor musun?”

“Pek sayılmaz. Benzer yanlarımız vardı ama tipimiz ben zemiyor.”

“Büyüdüğüm zaman senin gibi mi olacağım?”

Bir an saçlarımı çekmeyi bıraktı. Elim i saçımın dolandığı fırçaya uzattım ama geri itti.

“Bilmem. Umarım olmazsın.”

“Ben de bir gün anne olmak istiyorum.” Annem yine durdu ve sustu. Elini omzuma koydu ve bir süre çekmedi. Sırtım yay gibi gerilmişti; dokunuşunun yumuşaklığı tuhaf gelmişti.

“Biliyorsun, olmak zorunda değilsin. Anne olmak zorunda değilsin.”

“Sen anne olmamayı mı isterdin?”

“Bazen keşke farklı bir insan olsaydım diyorum.”

“Kim olmak isterdin?”

“Ah, bilmem.” Yeniden düğümü çekiştirmeye başladı. Radyonun cızırtısı arttı ama annem müdahale etmedi. “Gençken şair olma hayali kurardım.”

“Neden olmadın?”

“İyi değildim.” Sonra ekledi. “Sen doğduğundan beri tek kelime yazmadım.”

Bu bana hiç mantıklı gelmemişti. Dünyadaki varlığımın şiiri elinden almış olması. “Yine deneyebilirsiniz.”

Kıkırdadı. “Hayır. Benden geçti artık.”

Saçım elinde, duraksadı. Dizlerine yaslandım.

“Bilirsin, kendimizde değiştiremeyeceğimiz bir sürü şey vardır. Öyle doğmuşuzdur. Değiştiremeyiz. Ama bazı yanlarımız gördüklerimizle şekillenir. Bize nasıl davranıldığıyla. Bize ne hissettirildiğiyle.” Fırçayı çekip kurtardı ve iyice açılana kadar avuç dolusu saçıma sürttü. Sonuna gelirken yüzümü buruşturdum. Fırçayı omzumun üstünden bana uzattı, ayağa kalkmak için kemikli bacaklarımla bağdaş kurduğum yerden doğruldum.

“Blythe?”

“Evet?” Kapıda durup ona döndüm.

“Benim gibi olmayı öğrenmeni istemem. Ama sana farklı biri olmayı nasıl öğreteceğimi de bilmiyorum.”

Ertesi gün bizi terk etti.

Bayan Ellington'ı ziyaretimizin ertesi günü, sabah Violet'ın, sesini bastırmak için suyu açtığı banyodan Gemma'yı aradığını duydum. Dinlemek için kapının önünde oyalanmadım. Mutfğa gidip kahvaltısını hazırladım. Bir fincan kahveyle karşısına oturup kahvaltısını etmesini seyrettim.

“Ne oldu?” Sıkkın bir tavırla kaşığını havaya kaldırıncasaya süt damladı. Arabadan beri benimle hiç konuşmamıştı. Kazağının geniş yakasından görünen ince sütyen askısını fark ettim.

“Hayatında Gemma olduğu için çok mutluyum. Seni Bayan Ellington'la tanıştırmaya götürdüm çünkü anladığımı görmeni istedim. Güvendiğin biri tarafından sevildiğini ve desteklendiğini hissetmeni istiyorum. Başın sıkışınca yardım isteyebileceğin biri tarafından. Ve eğer sen öyle olmasını istemiyorsan, o kişi ben olmam gerekmiyor.”

Kaşığını kahvaltılık gevrek kâsesine attı ve masadaki tabak çanağı tangırdatarak sandalyesini hızla geri itti. Kahvem döküldü. Onu tam ön kapıyı kapatırken yakaladım.

“Bekle. Montunu unuttun. Seni arabayla bırakayım,” dedim onu geri döndürmeye çalışarak. Böyle bir tepki vermesini beklemiyordum. Bir zeytin dalı uzattığımı, karşılıklı anlayış

fırsatı sunduğumu sanıyordum: İsteddiği ben değildim ve pes edecektim.

“Elbette beni onun üstüne yıktığın için mutlusundur. Ben senin hayattaki en büyük pişmanlığınım, değil mi?”

“Bunun doğru olmadığını biliyorsun.”

“Yalan söylüyorsun. Benden nefret ediyorsun.” Kolunu çekmeye çalıştı ama sıkı tutuyordum. Sam’i düşündüm. Pusetin içinde ezilen bedenini. Olanları ya da olmayanları. Acıyı. Oğlumu ne kadar özlediğimi. Annemi ne kadar özlediğimi. Senelerce elimi kolumu bağlayan suçluluğu, korkuyu ve şüpheyi. Kolunu gerekenden biraz daha sert bükerek onu kendime çektim. Bacaklarımdan yukarı adrenalinin hücum ettiğini hissederek onu tekrar, sertçe çektim ve yüzüme yaklaştırdım. Daha önce bu şekilde canını yakma heyecanı hiç duymamıştım. İnan bana.

Sonra ne kadar hoşnut görüldüğünü fark ettim.

Sonunda elimden kurtuldu. Ve koşmaya başladı. Yüzünü buruştururken dudaklarının kenarları yukarı kıvrıldı. *Durma. Canımı yakmaya devam et. Bir iz bırak.* Onu bıraktım. Ve kaçtı.

Okul çıkışı onu almaya gittiğimde basamaklarda değildi. Motoru çalışır durumda bırakıp nerede olduğunu öğrenmek için ofise girdim. Bana hastalandığı için öğle saatinde eve döndüğünü söylediler. Senin onun almaya gittiğini.

Sana mesaj çektim. *Program konusunda anlaşmaya vardığımızı sanıyordum.*

Cevap yazdın: *Yürüyeceğini sanmıyorum.*

O gece kapı az kalsın açmak için yataktan çıkmayacağım kadar usulca tıklatıldı. Sabahlığımlı üstüme geçirdim ve basamakları karanlıkta dikkatli adımlarla indim. Kapıyı açtım. Kimse yoktu. Ama hava kabarcıklı naylona sarılmış ve üstüne

GÜDÜ

bir not ilişitirilmiş büyük bir paket vardı. Paketi orada, ön kapının içindeki soğuk karoların üstünde açtım. Tablo. Sam'in tablosu. Not, Gemma'dandı.

Bunu almak senin hakkın. Fox ona verdiğiinden beri Violet'in odasında duruyordu ama bu öğleden sonra indirdi. Çerçevesi çatlak ve tuvali deldi. Bunun için çok üzgünüm.

Senin için anlamının çok büyük olduğunu bilmiyordum.

Lütfen, ona biraz alan bırak.

Anlayacağını umuyorum.

Mutlu Noeller.

Gemma.

Henüz arabana ulaşmamıştın. Karaltını, omuzlarının yuvarlaklığını, yürürken dirseklerini oynatışını nerede görsem tanırdım. Hiç düşünmeden adını seslendim. Düşünmeden bana döndün.

Ve işte karşılıklı durmuş birbirimize bakıyorduk. İki yabancı, aile. Arabana dönmeni bekledim. Ama sen bana doğru yürüdün. Yeniden yaptırdığın verandaya, bir zamanlar sevdiğin eve. Kâğıt üstünde hâlâ paylaştığımız eve. Omzumun üstünden kapının etrafındaki ahşap süslemenin parçalandığı ve bir ahşap parçasının bıçak gibi dışarı fırladığı köşeye baktın.

“Bunu tamir ettirmelisin.”

“Teşekkürler. Bunu geri getirdiğin için.” Yarısı yırtılmış paketiyle arkamda, kapının girişinde duran tabloyu işaret ettim.

“Gemma'ya teşekkür et.”

Başımı tamam der gibi salladım.

“Artık karımı arayamazsın. Ama artık hayatına devam etmelisin. Bunu biliyorsun, değil mi? Herkesin iyiliği için.”

Biliyordum. Ama senden duymak istemiyordum.

Bana arkanı döndün, gideceksin sandım. Senin için ne hissettiğime karar vermeye çalışarak yüzünün yan tarafına baktım. Birbirimize yaklaşmayalı uzun zaman olmuştu. Bana gerçek gibi gelmiyordun. Hiçbir zaman bana ait olmamış bir hayattaki bir karakter gibiydin. Çenene uzanmak, sana dokunmak, artık başkasını severken, bizim olmayan bir çocuğun babasıyken parmaklarımda nasıl bir his bırakacağını görmek istiyordum.

Gözlerimi üstünde hissederek, “Ne?” diye sordun.

Başımı iki yana salladım. Birbirimize bakarak başlarımızı salladık. Sonra sen gözlerini kapadın ve kıkırdamaya başladın.

“Biliyor musun, buraya gelirken aklıma bir şey geldi.” En üst basamağa oturdun ve yola bakarak konuştun. Ben de sabahlığıma iyice sarınarak yanına oturdum. “Sana hiç söylemediğim bir şey var.” Yine kıkırdadın ve omuzlarını indirdin. Ne diyeceğin konusunda hiçbir fikrim yoktu.

“Sam doğduktan sonra, dolaptaki bütün şık giysilerinin ortadan kaybolduğunu hatırlıyor musun? Onları hiçbir yerde bulamamıştık.”

“Denediğimiz şu indirimli aptal temizlik servisi diye düşünmüştük.” Homurdandım. Hatırlıyordum. Delirdiğimi sanmıştım çünkü bütün şık bluzlarım ve kazaklarım bir noktada ortadan kaybolmuştu. Doğum sonrası aylarca büyük beden kazakların içinde yaşadığım için tam olarak ne zaman olduğunu bilemiyordum ama ortadan kaybolmaları çok tuhaftı. Mahalledeki yeni bir temizlik servisiyle bir deneme yapmıştık ve en olası açıklama buydu. O günlerde buna aldırmayacak kadar yorgun ve meşguldüm. Bana endişelenmememi, her şeyi yerine koyacağımızı söylemiştin.

Başını öne eğdin ve gülmeye başladın. “Şey, bir gün...” Parmaklarınla burnunun kemer kısmını sıktın. Omuzların sarılıyordu. “Bir gün, istediğin bir kazağı almak için dolabına gittim ve...”

Sözünü tamamlayamadın. Gözlerinden yaş geliyordu. Yıllardır bu kadar coşkulu gülen kimseyi görmemiştin. “Ne? Çok sinir bozucu, anlat haydi!”

“Dolabına gittim... her şey... lime lime olmuştu.” Kelimeleri soluklanmak için mola vererek tek tek telaffuz ediyordun. Yüzünden yaşlar akıyordu. Başını iki yana salladın ve tıslayarak devam ettin. “Kolları lime lime kesilmiş, gömlekler kısalmıştı. Hepsine tek tek dokunarak, *neler oluyor*, diye düşündüm.” Elinin tersiyle yüzünü sildin. “Sonra aşağı baktım ve Violet oradaydı. Elinde masamdan aldığı bir maket bıçağıyla giysilerin altına saklanmıştı. O yapmıştı. Kahrolası Edward Makaseller gibi giysilerinin canına okumuştun. Hepsini attım ve bunu sana hiç anlatmadım.”

Ağzım açık kaldı. Güzel giysilerim. Gardırobumu katletmişti. Ben alt kattaki kanepede bebeği emzirirken o, yukarıda sahip olduğum ne kadar güzel şey varsa hepsini lime lime etmişti. Ve sen üstünü örtmüştün.

“Büyük kepezelik.” Aklıma gelen tek şey bu oldu. Bana baktın ve yeniden deli gibi gülmeye başladın. Sinir bozucuydun. Başımı salladım ve sana aptal dedim. Bunu komik bulmamalıydın.

Ama sonra ben de gülümsedim. Kendimi tutamadım. Gülmeye başladım. Çok saçmaydı. Üstümdeki etkin hâlâ büyüktü, bende hâlâ senin gibi olma isteği uyandırırıyordun. Gecenin bir saati bir çift köpek gibi uluduk. Violet’ın yaptığı şeyin tuhaflığına, senin bunu benden saklamanın saçmalığına. Onca

şeyden sonra o gece orada, o soğuk verandada yan yana oturabilmemiz düşüncesine.

“Bana anlatmalıydın.” Gülmemeye çalışarak burnumu sabahlığımın koluna sildim.

“Biliyorum.” Artık sakinleşmiştin ve yüzünde bir şey değişti. Yıllardır ilk kez gözümün içine bakıyordun. Söylemeyeceğimiz her şeyin ağırlığı içinde, yan yana oturduk. Gözlerimi kaçırdım.

Ağırlaşan gözlerimi kapadım ve oğlumuzu düşündüm. Güzel oğlumuzu. Elijah’yı, oyun parkındaki çocuğu düşündüm. Zorbalık ettiği çocukları. Uyurken karanlıkta Sam’i seyrettiği geceleri. Kopukluğunu. Jiletleri. Giysilerimi. Hayvanat bahçesinden eve dönerken arabanın camından dışarı attığı anne aslanı. Annemin sırlarını ve utancını. Beklentilerimi. Ölümcül korkularımı. Normal olan şeyleri, benim anlam yüklediğim şeyleri. Gördüklerimi. Görmediklerimi. Senin bildiklerini.

Gırtlığını temizledin ve ayağa kalktın.

“Her zaman kolay değildi. Ama senden daha fazlasını almayı hak ediyordu.” Ceketinin fermuarını çekerken sokağa, arabana doğru baktın. Ellerin ceplerinde bir basamak aşağı indin. “Ve sen de benden daha fazlasını almayı hak ediyordun.”

***E**ve girdiğimde* telesekreterimde bir mesaj vardı. Yaşlıca bir kadındı, kim olduğunu söylememişti. Sesinde bir hırıltı ve arka planda bir yankı vardı. Beni annemin o gün öldüğünü haber vermek için aramıştı. Nerede ya da nasıl olduğunu söylememişti. Duraksamıştı, eliyle ahizenin üstünü örtmüştü, belki de biri araya girdiği için. Sonra telefon numarasını bırakmıştı. Son iki rakam sinyal sesinde kaybolmuştu. Konuşurken çok oyalandığı için olsa gerek.

Noel arifesinde o, evinizin penceresinde durup perdeye uzanırken ben, elimde bu sayfalarla arabadan indim. Sarı sokak lambasının ışığında dans eden karın altında, yolun ortasında durdum ve onu izledim.

Üzgün olduğumu bilsin istiyordum.

Violet kollarını indirdi. Sonra çenesini kaldırdı ve göz göze geldik. Yanaklarına bir yumuşaklığın çöktüğünü görür gibi oldum. Elini bana ihtiyacı varmış gibi pencereye koyacak sandım. Bana, annesine.

Kısacık bir an, iyi olabilir miyiz diye düşündüm.

Ağzını bir şey söyler gibi oynattı ama anlayamadım. Pencereye yaklaştım, omuzlarımı silktim, başımı salladım. *Bir daha söyle*, dedim. *Bir daha söyle*. Kelimeleri bu kez çok yavaş tekrarladı. Ve sonra öne atıldı. Ellerini camı kırmak istiyormuş gibi pencereye yasladı ve orada tuttu. Göğsünün inip kalktığını görebiliyordum.

Onu ben ittim.

Onu ben ittim.

Duyduğumu sandığım sözcükler bunlardı.

“Bir daha söyle!” Bu kez bağırdım. Çaresizdim. Ama bir daha söylemedi. Kucağımda taşıdığım sayfaları fark etti. Ben

de başımı eğip onlara baktım. Tekrar birbirimize baktık ve bu kez yüzünde o yumuşaklığı bulamadım.

Odanın arka tarafında gölgen belirdi ve o, pencereden ayrılıp sana doğru yürüdü. O, senindi. Evinizin ışıkları söndü.

Bir buçuk yıl sonra

Haziranın ilk günlerinin ılık esintilerinin ciğerlerine ne kadar iyi geldiğini fark etmesinin üstünden pek çok mevsim geçmişti. Evinin önünde durdu, terapistiyle her seansının sonunda pratiğini yaptığı gibi yumuşak karnını tamamen dolduran büyük bir nefes aldı. Sonra bir, iki, üç diye sayarak nefesini bıraktı ve anahtarlarını aradı.

Cumartesi öğleden sonralarının haftanın diğer günlerinden bir farkı yoktu. Ortadan kestiği bir kap çileğin yeşil saplarını kopardı, mutfak masasında öğle yemeği niyetine yavaş yavaş yedi. Birazdan eskiden oğlunun olan odaya küçük bir bardak su çıkaracaktı. Bağdaş kurarak pencerenin tam karşısına yerleştirdiği meditasyon minderine oturacaktı. Sırtını esnetecek ve sonraki kırk beş dakika boyunca hiçbir şey düşünmeden öğleden sonra ışığında oturacaktı. İkisini de düşünmeden. Anne olarak yaptığı hataları. Verdiği hasar yüzünden taşıdığı suçluluğu. Katlanılmaz yalnızlığını düşünmeden.

Hayır, bunların hiçbirini düşünmeyecekti. Her şeyi koymak için çok çaba harcamıştı.

Hatalarımı aşarak ilerleyebilirim.

Neden olduğum kırgınlık ve acılardan sonra iyileşebilirim.

Bu olumlamaları yüksek sesle söyleyecek, ellerini göğsüne koyacaktı. Sonra ellerini bükerek hepsini serbest bırakacaktı.

Akşam yemeği zamanı gelince dizüstü bilgisayarını kapattı, kendine bir salata yaptı. Kendine müzik açma izni verdi. Sadece üç şarkı; bazı sevinçleri hâlâ ölçülüydü. Ama bu akşam omuzlarını hafifçe oynatıp ayağını yere vuracaktı. Çabalıyordu ve çabalamak artık kolaylaşmıştı.

Akşam yemeğinden sonra, her akşam yaptığı gibi evin önündeki ışığı açtı. Bunu kızının sonunda onu görme zamanının geldiğine karar vermesi ihtimaline karşı yapıyordu.

Yukarı çıkınca mutfakta dinlediği bir melodiyi mırıldandı. Soyundu. Banyo sıcak suyla dolarken ayna buğulandı. Tezgâhın üstüne eğildi ve çıplak yüzünü incelemek, gözlerinin altındaki sarkık deriye dokunmak için camı eliyle silerken telefon çaldı.

İrkildi ve bitişik odada davetsiz bir misafir varmış gibi bir havluyu göğsüne bastırdı. Telefon yatağının ayak ucunda çalıyordu. *Kızım*, diye düşündü. *Kızım olabilir* ve bir an bu umutla havada süzülür gibi oldu.

Parmağını ekranın üstünden kaydırıp telefonu kulağına götürdü.

Telefondaki kadın çılgın gibiydi. Telefondaki kadın umutsuzluk içinde, asla bulamayacak gibi hissettiği sözcükleri arıyordu. Telefonun daha iyi çekeceği bir yeri arar gibi, bunu yapması karşısındaki kadının konuşmasına yardım edebilecekmış gibi önce yatak odasının ucuna, sonra köşeye yürüdü. Telefona doğru sakinleştirici sesler çıkardı ve kimi sakinleştirdiğini o zaman anladı. Gözlerini kapadı. Arayan Gemma'ydı.

“Blythe,” diye fısıldadı telefondaki kadın sonunda. “Jet’e bir şey oldu.”

Teşekkür

Madeleine Milburn, olağanüstü bir temsilci ve insan olduğun için, tutkun, vizyonun, sıcaklığın ve düşünceliliğin için teşekkürler. Hayatımı değiştirdin.

Madeleine Milburn Edebiyat, TV & Film Ajansı'ndaki çok özel ekibe, özellikle Anna Hogarty, Georgia McVeigh, Giles Milburn, Sophie Pélessier, Georgina Simmonds, Liane-Louise Smith, Hayley Steed ve Rachel Yeoh'ya, yaptığınız her şey için teşekkürler.

Pamela Dorman, bu romana ve bana inandığın için teşekkürler. Senden bir şeyler öğrenmek benim için bir onur ve zevkti ve yazarlarından biri olduğum için kendimi inanılmaz şanslı sayıyorum. Brian Tart ve Viking Penguin'in bu romana elleri değdiği için çok şanslıyım, ekibe teşekkürler: Bel Banta, Jane Cavolina, Tricia Conley, Andy Dudley, Tess Espinoza, Matt Giarratano, Rebecca Marsh, Randee Marullo, Nick Machal, Marie Michels, Lauren Monaco, Jeramie Orton, Lindsay Prevette, Jason Ramirez, Andrea Schulz, Roseanne Serra, Kate Stark, Mary Stone ve Claire Vacarro.

Oscarlık anne ve dostum Maxime Hitchcock, kuşkusuz duruşun, bu romanın iyileşmesindeki düşünceli payın ve bu süreci şenlendirdiğin için teşekkürler. En başından beri verdi-

ğınız destek için Louise Moore ve Michael Joseph'taki harika gruba teşekkürler: Clare Bowren, Claire Bush, Zana, Chaka, Anna Curvis, Christina Ellicott, Rebecca Hilsdon, Rebecca Jones, Nick Lowndes, Laura Nicol, Clare Parker, Vicky Photiou, Elizabeth Smith ve Lauren Wakefield.

Bir yayıncı ve anne olarak ettiğin çok önemli rehberlik ve bana olan cömert güvenin için teşekkürler. Bu kitaba inanman benim için dünyalara bedel. Christine Cochrane ve Penguin Canada ve Penguin Random House Canada'daki muhteşem ekip, bu kitaba böyle güçlü bir destek verdiğiniz ve bu eski reklamcının hayallerini gerçeğe dönüştürdüğünüz için teşekkürler. Özellikle Beth Cockeram, Anthony de Ridder, Dan French, Charidy Johnston, Bonnie Maitland, Meredith Pal ve David Ross.

Zekâsının bir eşi benzeri olmayan ve dostluğunu yaklaşık on senedir el üstünde tuttuğum Beth Lockley, bu kitabı daha bir fikir tohumu olduğu andan itibaren beni cesaretlendirdiğin ve her kadının hayatta bulmasını dilediğim samimi desteğin için teşekkürler.

Büyük bir hevesle bize katılan uluslararası yayıncılar, sizlere de teşekkürler.

Bana bir hikâyeyi nasıl daha iyi yazacağımı öğreten Linda Preussen ve anlamlı güvenoyu için Amy Jones, ikinize de teşekkür ederim.

Dr. Kristine Laderoute, psikolojik uzmanlığınızı büyük bir gönüllülükle paylaştığınız için çok teşekkür ederim.

İki kişilik yazım grubumuzun kıymetli diğer yarısı Ashley Bennion, sayısız müsveddeyi okuduğun, aramızda gidip gelen yüzlerce e-posta, dört yıldır yazarken ve yazmazken verdiğin destek için teşekkürler.

Bazı çok değerli kadınlarla harika dostluklarım var. Her birinize desteğiniz için ve cevap genellikle kaçamak olsa da her zaman, “Yazmak nasıl gidiyor?” diye sorduğunuz için teşekkürler. Özellikle Jenny (Gleed) Leroux’ya, Jenny Emery’ye ve Ashley Thomson’a çok teşekkürler. Ve bu hikâyedeki içgörülü yardımları ve bu yolculuğu güzelleştiren inanılmaz heyecanı için Jessie Berry’ye içten teşekkürler.

Fizzell ailesi, sevginiz ve desteğiniz için teşekkürler.

Jackelyne Napilan, sadık ve sevgi dolu özenin için teşekkürler.

Sara Audrain ve Samantha Audrain, bu kadar heyecanlandığınız ve kitapla geçen yavaş tempolu yaz günlerini statükomuza dönüştürdüğünüz için minnettarım. Kitap kurdu bir aile olmamızı sağlayan Cathy Audrain, bir dengi olmayan sevgin ve adanmışlığın için teşekkürler. Mark Audrain yazarlık geni ve bana olan şaşmaz inancın için, her zaman benimle gurur duyduğun için teşekkürler. Benimkiler gibi ebeveynlerle büyümek bir ayrıcalıktır ve onlar için her gün şükrediyorum.

Bu romana oğlum altı aylıkken başladım. Annelik ve yazma hayatı benim için aynı dönemde başladı ve ikisi de büyük bir mutluluk ve ayrıcalık oldu. Oscar ve Waverly bana sonsuz ilham veriyorsunuz. Bu kitap sizin için. Ve son olarak partnerim Michael Fizzell, her şeyi mümkün ve daha iyi kıldığı için sana teşekkür ederim.